Aristotle.
"Compendium of the Organon

[illegible]

כירם הרבה שהמאורות ועיניהם אל העצם ושהם זה שיהיו וחשק אליהם במראיה
אחת ושהם זה שיהיו אל דבריו שנחלפים וחם שקדשם מן התחלה אלה יאמר על כל
בעל חיים ועל יסוד הנה ועל נגף הברק או שיהיו אל דבר אחד וחם שנחלק מאוד
ענב יין ושראה יין ואלו השינים לדבר השינוי הראשונים וידעו בלשון הסופנים
יכונו הנה כאלה כוננו אל צורה זה שווה עליו בשלות או הסוסים ראוי לנחלו
אל העניינים אלה יורו עליהם הלשון ולכן בא אחד בהם צורה כזה שנאמרו ושם לא
נטלה ונקח העניינים המדברים על שהם ענין אחד ושהם הלשונות הנרדפים והם לשון
רבים יורו על ענין אחד כלל והאמת הוא בכלל כהפך הלשון השלמות וחשוב כזה
אצל בלשון הצורה שלא נפיל אל רבוי הלשון ושהם הלשון המסוכמים והם הלשון
אלה יורו על ענין אחד כלל דברים אם מין ושם באיש חי והאדם אלה יורה
כל אחד שהם על גולת זה שווה עליון אחד בעצם המינות והאורות וינחו לכן
אלו השינים אל המוספים והמובדלים ויהיו הלשון בהם נאמרות לעניינים ולכן הם
יותן זה שנחלק בהם הוא הנפרדים שונים ושהם המשתנים והם לשון ולהם אל
אל העניינים המתחלפים שהעניינים המפורסמים אם להחלותם אל העניינים המפורסמים
כמו אלו ושם בלשון דרך אלה ולהם כו רגלי הספרות ושאלם דקדוק ושו
להתגלות בהם בפנים אחרים ואותו התגלות כמו שינוחו הברך בפלאות כלם נפלו
אצל החשון או בתכלית או אלינו או ערבה ושנחיו ומה הנה חשוב ולא נבון כהם
ההוראה המפורסמת להיות כל פנימי בהם בפלאות ושהם הלשון המשתנים
והם אלה יובלו לענין זה גולת שיהיו שרבים עליו ונהו המספר אלה בין ובין העולם
ולמעלה הראשון לפי חלוקת הלשון העולם, ושהם אלה יאמר כלל ופרט והוא הלשון אלה
יאמר על סוג זה ויאמר על מין כלל כל כוכב אלה יאמר על כוכבי הלכת ויאמר על
כוכב שהוא כוכב מכוכבי לכת ובקצרה אלה נאמר על מין הנראה בגזרת הפלאות
ועל המסגולה ושהם הלשון הנגזרים והם אלה יאמרו תחילה על ענין שאלו בשכל שלא
שמתעלה בהם עוד ולזה שינוי יורה בו על מציאות אלו העניינים בנושא בצורת הלבן אלה
יורה תחילה על הענין המשולל בשכל עוד ולזה על הלבן ויורה כן על [illegible] ענין
מציאות הלבן בנושא והלא אלה ממה שאמרנו הוא הנקרא הראשונה והשלמות הוא
הנגזר וכזה כמה יקח כל בעניני הפעולות וזה יצדק בזה שהוא הם דומה לכל
הראשון והוא באמת נגזר כאשר הזכרנו בספר המורה סט"ע ק"ן הפרק השלם הבאות הארון
אותו מהאורן ובסוף יהיו הענין הפרק ... שיהיו תמונה לא נגזר ואינו נגזר כחי אלא
יאמר על מגביל הגוף!

המאמר על העניינים הפועלים הצורה:

העניינים הנפרדים אם כלל ופרט והכלל הוא ענין אלה אומר כל עצם צורות בכלל לכ
שינוסו על יותר מדבר אחד כחי והאדם יהיו אומר מציאות חוץ לשכל או אלה
בענין בלשון ובירה אלה אשר שימצאו בהם יותר מאיש אחד כי כמו זה אמנם ימצאו לענין הכלל
בצורה ... שיקראו לו כזה החסר שלא ימצאו יותר מעל איש אחד לא כמו שהוא כלל ואולם האיש הנה הוא
אפשר

ועתה דמיון [illegible] [illegible] יותר [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד [illegible]
[illegible]

[illegible]

סוג · ומין · והבדל · סגולה · ומקרה

המאמר בסוג ובמין

הסוג והמין [illegible] [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

בשירה המשל הזה הכלל הנפרד אשר ישתנה לסוג או מין או יותר כולל משנה או
יותר פרט והוא לפני שניהם נפרד ובלתי נפרדים · ודמיון הכלל הבלתי
נפרד השחרות לעורב ודמיון הכלל הנפרד החום באש ודמיון הפרט הבלתי
נפרד העקום באף ודמיון הפרט הנפרד שיחוט הלבן [illegible] העור
והוא בכלל רוב השתנות [illegible] מין ממין והיותר שלם בהפרדה הוא הפרט
הבלתי נפרד ואחריו הכלל הבלתי נפרד · ואולם הנפרד הנה יהיו הכללו
בסיבות אל איש זה ובלתי זה כמו אמרו בראובן שהוא זה אשר רכב
ועל באלו שמעון וזולתו שמעון · והסגולה והמקרה [illegible] בלתם לא יוגדו
[illegible] העצם עצמות ולזה לא ישתנו באותו אלא בשאר המקרים ואולם הסוגי
והמין והבדל כבר ישתנו בעצם ובמקרה ואולם שאלות בעצם הוא שאלה יוגדו
[illegible] עצמות כחיות והאנושות והדברנות אשר כל אחד מהם יוגד מראובן החשוב אלו
עצמות ולזה יורשו כלל העצמיים בעצם אשר יוגדו מאליהם עצמותם ואולם
[illegible] במקרים אשר יוגדו גם כן [illegible] המקרה עצמות כמראה הלבן והספרים
החוות אשר כל אחד מהם יוגדו מזה הלובן החשוב אלו עצמות ולא [illegible] אם יתחלו
הנה לפי [illegible] בהפרדה בין הנושאים העצמיים אשר יוגדו [illegible] עצמות [illegible]
והחסרה · [illegible] שהוא כאשר היה [illegible] זה כלל [illegible] ביותר [illegible] אחד הנה [illegible] כאשר
[illegible] יסור זה [illegible] וכאשר [illegible] לא ישתנו זה [illegible] הוא הסוג כחיות והאנושות [illegible]
והלובן ואולם המין האחרון לא ישתנו אלא על [illegible] ולזה לא יתחבר [illegible] [illegible]
[illegible] כאשר ישתנו הנה ישתנו הסוג וכאשר ישתנו הסוג לא ישתנו הוא וכאשר [illegible] הסוג יסור
הוא וכאשר [illegible] הוא לא יסור הסוג ולזה יאמר בסוג שהוא הקודם על המין בטבע וזה הענין
[illegible] טעות הנה הוא [illegible] זה והוא [illegible] אשר ישתנו [illegible] [illegible]
[illegible] על טעות אם יהיו כל אופן [illegible] זה הענין שהוא [illegible] [illegible] חיוב [illegible] והוא
באשר [illegible] יסור [illegible] ואין [illegible] זה [illegible] כאשר [illegible]
[illegible] כי היו [illegible] הוא ישתנו הוא [illegible] גם כל
זה [illegible] אחד ולא ישתנו זה [illegible] הוא סוג [illegible] הכלל [illegible] זה
[illegible] אבל באשר [illegible] והעצמות [illegible] הענין :
בענינים [illegible] הנפרדים הם שני [illegible] אשר [illegible] ספור והוא אשר
[illegible] [illegible] [illegible] הרכבת
[illegible] והוא [illegible] אשר לא [illegible] ולא [illegible] אבל [illegible] בצורה והוא שלשה [illegible]
[illegible] ולא [illegible] הנה [illegible] הוא [illegible] [illegible] העצמיים אשר
[illegible] והוא [illegible] סוג והבדל : [illegible] הוא [illegible]
לא בכל זה [illegible] כל עצמות והוא זה [illegible] הסוג [illegible] שהוא [illegible] או סוג או
[illegible] באדם שהוא חי [illegible] אשר אינו לא [illegible] ולא [illegible] מין [illegible] בראובן
שהוא אדם [illegible] או [illegible] כל שהוא [illegible] וזה [illegible] בצורה [illegible] [illegible]
הנה כל צורה [illegible] שלם [illegible] זה כלל הענינים אשר [illegible] בצורה [illegible]
בכל [illegible] ולפי [illegible] בצורה [illegible] הנה [illegible]
ואולם על פי [illegible] [illegible] אשר כוננו [illegible] :

מאמרות

המאמר בעצמות

והכללים הם לפי מינים שני יודע של נמצאו אשר ימצאו עליהם טבע עצמות ומהות דמיון זה
החי הנה הוא יודע של נמצאו אשר הוא האדם והסוס ודומיהם (ולמשל) עצמות ומהות הנמצאות
שיענה בו בתשובת מה הוא בכל אחד מהם וזהו כל העצם: ואין יודע הנמצאים עצמיהם
מה הם והנמצאים אחרים בבחינת. העצמים מהותם: דמיון זה הנה הוא יודע המראה הלבן,
והשחור מהותו ויודע בבחינת. העצמים מהותו לוקחי כלו הנגרר ונמצאו על עצם והעצמים
בכל מראה ואלו הם כלל הדברים. והאותיות גם לפי מינים אשר לא ימצאו על דרך כל
נמצאות על דרך הסבה והוא אשר העצם ואשר לא יודע בנמצאות בדבר כל מהותו אבל
דבר יוצא מהותו והוא אשר הצורה וכאשר הוא דבר פי הנה העצם שכל כלי הוא אחר פרטי.
בסבות. שלא יודע שנמצא כל דרך יוצא מהותו והצורה גם בכלל כלי הוא זה פרטי
מאחות לפי שני אחד הקודם הם צורת העצם והעצמים התחלה אשר הם הכללים
והאיכות והתכונות. והאנה והמתי והמצב ולו והפעל והתפעל ואשר נחלק הכללים
אחד אחד מהם גם שהוא אפשר לנו עד לא יהיה העין בזה הדרך [illegible]
מסודרת ומה שיהיו היותם בזה אינו הכרחי לפי הכונה:
המאמר. בעצם והעצם אשר נזכור ראשון והיותו כלל סוג יוצא רק הוא הגוף ונגדר
שהוא הדבר אשר לו אורך ורחב ועומק ובכלל אשר לו שלשה חלקים. עוד תחתיו
(בגוף) והבלתי (בגוף) וכבר תחתיו מינים החיים. עוד הכלל חי ותחת הבהמה. עוד
העצמים האנשים הנכנסים תחתיו כמו האדם והסוס והחמור. ואולם נקראו כללי העצם
באישיהם ואולם אישיהם הם זה לבדו מין בכלל אשר אישיהם עם זה הכללים אשר
כלות פרטי ואולם כלותם זה אפשר כי שום [illegible] עצמה הם העצמים וכל זה שהיו הסוג העליון
בכלל בעצמות אל המינים אשר תחתיו ונקראים הפרטים והמינים אל האישים. ואולם הם המינים
הכוללים ואחר אחרים כלם העצם ובכל הנה הגדרת האישים ואחר שלם ויותר פרטי. ואולם כלל.
המינים בעצמו שלא יוכל שאישי העצם מהותו לא יהיו עצמים:

המאמר בכמות. הכמה הוא כל דבר אשר שיעורו הוא חלוק ממנו וזהו בכלל
שבעה סוגים:
המספר אשר הוא העצם הארך והמרחב והגוף. והשטח והקו. והזמן והמקום
והמקום. והכמה ממנו מתדבק וממנו מתחלק והמתחלק
הוא אשר הוא מפרד חלקים בגבול בין להם.
[illegible]
מרחק. והמתדבק הוא אשר לו חלקים בגבול בין הקו והשטח האחר והוא יחלק בין
חלקים

חלקים וכי אין לא תחלקנה והמלה גם כן מענה מה שיש לחלקיו מצב נפרד ומענה מה שאין
חלקיו מצב נפרדים אצל נפרדים הרבה אשר יש לחלקיו מצב נפרדים אצל נפרדים הוא אשר יהיו לחלקי
במצואים יחד ויהי' כל חלק ממנו בענין זה ויהי' הענין המשך משותף כמו שהקו העליון
והתחתון ויהי' החלק אשר ישוק גם כן בסדר [illegible] ורוב מה שיתחבר גם כן והאחרים אשר אין חלקיו
[illegible] וכבר אפשר שישוער גם כן בחלקי החלקים בערך הענין גם כן שישוער בצורות [illegible]
[illegible] שכבר חלקים הם עליונים וחלקים אחרים [illegible] ואשר אין לחלקיו מצב נפרדים אצל נפרדים
הוא אשר יחסר ממנו מצוי אחד מאלו הנמצאים או יותר מאחד מהם כמו המספר והזמן והמאמרים
[illegible] אלו הנבדלים הנבדלים לכמות:

באיכות והאיכיות כלל הוא התכונה אשר ישאלו בה מאיך איך והוא יתחלק לארבעה
סוגים · הקנין והתכונה ומה שיאמר בדרך טבע ולא בדרך טבע והאיכיות הנפעלות
והתפעלות · והאיכיות אשר בתמונה בשם שהוא כמות אולם הקנין והתכונה הם שני מינים
אחד מהם התכונה אשר בנפש כחכמה והמדות והמאמרי' ובכלל התכונה הנקנית בנפש
אם בהרגל ואם בטבע והידיעה והדין · והשני והתכונה אשר בגוף נפל בשם שהוא בכל נפשו
[illegible] [illegible] ואולם מה שיאמר בדרך טבע הנה הוא התכונה אשר יפעל בה הדבר בקלות ויתפעל בקושי
כדבר [illegible] ומה שיאמר בלא דרך טבע הנה הוא [illegible] התכונה אשר יגיע בדבר שיתפעל בקלות
ויפעל בקושי · כדרך הרך והאיכיות המתפעלות לשני מינים אין בנפש כמו המתוקים והטעמים
והריחות ובכלל המוחשים ואין בנפש והם כעקרי הנפש כמו הכעס והרחמנות והבייגנות
[illegible] ההסרה ברוב ויוחד בשם התפעלות ומה שיהי' מאחד [illegible] איכיות התפעלות:
והאין הרבה [illegible] מסוגי האיכיות הוא כמו הצורה והמדות והחיות ובכלל האיכיות אשר
בתמונה בשם שהוא כמות:

בהצטרפות והמצטרפות הוא יחס בין שני דברים כאשר ימצאו בהם כל אחד מהם
יצייר עצמותו בהיקש אל שני דברים גם הענין אשר בן האב והבן הוא
כאשר ימצאו בהם כל אחד מהם יצויר בהיקש אל השני כי אם הי' אב אשר הוא אב לבן
והבן אשר הוא בן לרוב ושני הנמצאים בזה היחס אשר הוא ההצטרפות יונחו בלשונינו
[illegible] עליהם שאלה להם גם היחס באומנות ובנות ובזה האב יהיו מן המצטרפים עליהם
בלשונינו השמות עליהם אלה הם מצטרפים אבל אשר הם באופן אחד ויאמר אחד
מהם בהיקש אל השני בשני אות היחס לכם כשאמרנו הלוה והאוב ובזה יונח כל
הלוה לא יונחו עליהם נבר המצטרפים שהוא שור לא יצייר בהיקש אל
מצטרפים יאמר הלוה [illegible] ראובן [illegible] יוכיח אז גבר ההצטרפות ולזה הי' מזכיר ארסטו

שיבוא

ספר [illegible]

שעלה שיהי' מן המצטרפים שמהן להם שעורים ואם לא תפול הטעות ויחלק כאשר יהי' מן המצטרפים
על מי שאומר מן המצטרפים וכל זה הטעות בהם כאשר לקחנו אחד מהם כלומר הצורה עליו
שאלה הנה בביאור אחר כמו שאמרנו נקח ראובן שהנה הנקודה יורה על ענין מצטרף וראובל
יורה על ענין אחר מצטרף ונמצאים המצטרפים כאשר לקחו בזה הענין שהוא כאשר ימצא
אחד מהם ימצא וזה כאשר [illegible] שיהי' נמצאים בזה יחד אין בפועל יחד [illegible] זה הנה
הנה הוא [illegible] בזה [illegible] ואם יהי' [illegible] בפועל הנה [illegible] בפועל ואם [illegible]
[illegible] כאשר לקח [illegible] הנה שיהיו כל אחד על חבירו [illegible] כי הזמן אמנו [illegible]
והערבים [illegible] וכל כאשר יודע אחד מהם על ההנחה יודע האחר [illegible]
המצטרפים לא [illegible] זה [illegible] כמו וכן ומהם [illegible] נגדרים [illegible]
זה כמו הקוים והנקודות הנגדרים [illegible] וזה [illegible] אחד מהם נגדר והאחר כמו [illegible]
זה [illegible] וזה שהמצטרפים יהיו [illegible] אחד מן הלוחות והחוט:

בביאור השני והשני הוא יחס הדבר אל הדבר המוגבל אשר לוה [illegible] הדבר אל
[illegible] יהי' [illegible] חלק ממנו והדבר אמנם יהי' נגדר לפי [illegible] מן [illegible]
[illegible] כמו שאמרנו [illegible] חידוש [illegible] ויאמר ביום פלוני זה אל [illegible] פלוני [illegible]
עליו ולזה היו' [illegible] מן היום ביום וביום [illegible] היום בזמן [illegible] והנדבק
[illegible] כמו [illegible] גם [illegible] הגדרים אלה [illegible] בהם [illegible] יהי' [illegible]
[illegible] ואלו [illegible] החלקים [illegible] כל [illegible] הדבר בביאורנו [illegible] פלוני
בביאור השני והשני הוא יחס אל הנקודה אל הקוים [illegible]
[illegible] וזה [illegible] ממנו ראשון וממנו שני הוא הראשון והוא [illegible] עליו
הראשון לאורך הוא [illegible] הוא זה יהי' הראשון חלק ממנו [illegible] זה [illegible]
[illegible] תכליות [illegible] תכליות [illegible] הקוים [illegible] תכלית [illegible]
[illegible] שהוא בתכליות [illegible] בתכליות הוא בתכלית
בביאור [illegible] [illegible] מן [illegible] אל תכלית [illegible] זה [illegible]
[illegible] היחס הוא [illegible] הטבעיים

והאחד [illegible] הנקודה אל חלק [illegible] וזה
וגולת [illegible] כמו [illegible] כי הוא [illegible] התנועה
שהחלקים אלה יהי' [illegible] כמו [illegible] והמרחבים
[illegible] זה יהי' [illegible] הנקודה
[illegible] והחלק [illegible] ממנו [illegible] שהוא [illegible]
הוא [illegible] ממנו אלו [illegible]
בביאור לו ולו [illegible] הנקודה אל הנקודה [illegible] ממנו [illegible] הנקודה [illegible]

יכנו

בהלכין סוגל כג והוא על שני עניני טבע כמו הקלפה לאילן והעור לבעל חיים [illegible]

במאמר שיתפעל ולא יתפעל הוא שני הדברים [illegible] משתי חלקי [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ספרה על ה

[illegible]

[illegible]

וכלל הענין הוא כי זה שלא יצטרך בציורו אל הזולת זמן כאדם והסוס והפעל הוא אשר יורה
בעצמו על ענין מצד הזמן ר"ל בעבר והעתיד וההוה: והמלה היא שתורה על ענין בלא זמן בפעל זה
בשני הדרכים:

והמאמר הוא מורכב מורה על כל ענין. וחלקו מורה בעצמות על חלק מה הענין והמאמר
ממנו שלם וממנו בלתי שלם! והשלם הוא מה שהוא מועיל בעצמו והבלתי שלם הוא מה
שהוא חלק המועיל והשלם ממנו מה שיצדק ויכזב והוא הנקרא בגזרות הפילוסופים המאמר הפוסק
והגזרה והמשפט וזה יחלק אל ספור והספורה ממנו' הנה הספור ממנו יקראו בגזרות הפילוסופים
הנושא והספורה יקראו הנשוא; וממנו מה שלא יצדק ולא יכזב בציווי והבקשה וזה שאין צריך
וזה שלשה מינים או שיהיה הפעל הווה או עתיד או עבר ואומר שלא ימצא בזמן הדבר
הנה יורה בעצמות על הזמן הדבר · והשלישיות הוא אלה נמצאות בם כמו ראובן חי ושמעון נראה
שלישי לפי שהוא לא ימצא עם דמיונו יחס סבור בין הנשוא והנושא זה מה שיורה על זה היחס
כמו אמת הוא זה הי' או ימצא וכלל הפעולות המציאות והם אלה לא יהיו נשואים בלא מורה
וכל אחד מאלו השניים והשלישיים והם פשוטים והם אשר נמצאות בם נושא או פעל נשוא והם
הדברים אלה יורו על הצורה והתמונה הנמצאות כאומרנו ראובן יושב ושמעון חי; והם
מוסרים: והם אלה נמצאות בם או פעל ובלתי ר"ל כמו אומרנו ראובן לא כתב ושמעון לא רואה
וזה הנה אופלה שלא יורגל בלשון הלוע' והם הנדרים והם אלה נמצאות בם הגדרה או
פעל הנדרי והנדר בכלל הוא שיגלה הנושא כמו שאמרנו שימצא עם בלתי דבריו
שימצאו עם כמו אומרנו ראובן עור ושמעון חולה; ומה המלות כלתי מגלים כמו אומרנו
אולם יתחלפו בהם מה המלות הנזכרים שאמרנו לא רואה בהרבה אומרנו עור ואומרנו לא
בהרבה חולה: ובדרך ששאלו הי' אלו המלות בלשון הדרך הזה את המלה אותם
והמלות המסופקות לפי שהם בלא יחלקם וירצם כל עניני הגזרה ובלא ירצם כל
השלילה המוחלטות וזהו אשר הפריח אותו גזרות הפילוסופים לדבר במלות המוסרים
לפי שאלה לא נשאר בהם ומה ירצם גזרות הפרטה אופלה שנפעל ומה זה שהוא בלתי
ר"ל על שהוא שלילה ובהפך ובכל אחד ממיני אלו הגזרות אלה ממנו ואחד והם כלתי בעלה
כן ומהם בלות הגזרים והנדרים הם מבוררים יורה על כן מציאות נשוא לנושא והנדרים
הראשונים שלשה האופלה והוא אלה יורה על הענין אלה אופלה שימצא ולא ימצא כאומרנו
המטה אופלה ליחד וההפרחי. והוא הפורה על אלה לא סר ולא יסור כאומרנו הגורם
בהרבה חי והמציאות והם הדברים אלה נמצאו בפעל אחד להי' אופלריים ואפלה
שעברו כאומרנו ראובן עתה עומד והמלה הוא ממוצע בין האופלה וההפרחי כבר
לקח כל אחד בחלק ולה אחר לכתר פשט הסוהג לזאת את הדבר
קדמה הדין להם באמת אבגור כל וכל אחת מאלו הגזרות אם להי' אחוי כבר
ואם שוללת לכל אחת מאלו הגזרות אם להי' בעלת חיובה
ואם כוללת חיובה ומאלו הנגזרות אם להי' בעלת חיובה
והם הנגזרות אלה ומלאכיהם עוניים
שלילים

ונראה

כליים והחמורים אחבלה כל: ולא אחד לבד ולא גם בשניהם לא כל הנה
כל אחת אלה מאלו הנגדות אם מחייבות כלליות ואם שוללות כלליות ואם מחייבות חלקיות
ואם שוללות חלקיות וכולם הפלא בעלת חומר ולפי [illegible] אם סותרות והם אלה [illegible]
ענייני כלי ולא יתחבר בהם חומר כלל ואם אחדות והם אלה [illegible] ולפי הנגדות
אשר מדרכן שיתגברו הנה יהי מקבילות בחיוב ובשלילה עד שיחלקו הדבר והדבר וכבר
יהי בלתי מקבילות בחיוב ובשלילה וכאשר יהי הנגדות מקבילות בשיהי הענין הנושא
בחיוב הוא בעצמו הנושא בשלילה והענין הנשוא באחד מהם הוא בעצמו הנשוא באחר
והענין [illegible] יהי [illegible] אחד אם יהיו [illegible] ואם שיהי מורכב הרכבות רבים
[illegible] בסופה [illegible] הנפרד והיותם ראוי זה שיהי [illegible] והיות
[illegible] הוא זה שיהי מחובר [illegible] בעצמות וכל ראוי שיהי זה [illegible]
באחד מהם [illegible] באחר [illegible] או [illegible] או [illegible] זה ואם לא יתנגדו
[illegible] בעצמו והנגדות המקבילות [illegible] והם [illegible] ראשונה
[illegible] ראשון [illegible] שוללת ומהם מתהפכים והם אשר יתחברו [illegible] חומר כללית
כאומרנו כל אדם חי ואין אדם אחד חי ומהם הסותרים והם אשר יתחבר באחת
מהם חומר כללית ובאחרת חומר חלקית וזה לפי [illegible] אם שיהיו [illegible] הכללית
בחיוב והחלקית בשלילה כאומרנו כל אדם חי ואין כל האדם חי או [illegible] האדם אינו
חי ואם שיהי הכללי בשלילה והחלקי בחיוב ומהם זה [illegible]
והם אשר יתחבר בכל אחד מהם חומר חלקית כאומרנו [illegible] האדם חי אין כל
אדם חי ומהם זה שלא יתחבר [illegible] חומר כלל חוץ [illegible] והם [illegible]
[illegible] איך יחלקו [illegible] אלו המקבילים הדבר והדבר בכל החמרים השלשה
אשר הם האפשרי והנמנע והמחויב:

[illegible] אלה [illegible] הנה יחלקו הדבר והדבר בחומר האפשרי והנמנע [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] באחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
כאומרנו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] באחד [illegible] האפשר [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] המתחרות הנה
[illegible] יחלקו הדבר והדבר [illegible] והאפשרי אלה [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] כל אדם חי אין כל אדם חי זה
[illegible] ואם באפשרי הנה אמרנו כל אדם [illegible] ואין כל אדם [illegible] ויחלק הדבר והדבר

[illegible]

וכגון

בערכיו על כוללות ההגבלה. ואולם חלוקתם הזמן והמקום בתנאי בחלוקתם במקרה חוולם
המתהפכים הנה יחלקו הזמן והמקום בחמר ההכרחי והנה בתנאי הסותרים ויפגשו
יחד באפשרי. כאמרנו אין כל אדם כותב ואין אדם אחד כותב ואולם זה מחמת
המתהפכים הנה הם יחלקו הזמן והמקום בהכרח ובתנאי ויצדקו יחד באפשרי.
כאמרנו קצת האדם כותב וקצת האדם איננו כותב והסותרים ענינם ענין
זה שאמת המתהפכים ואלו יהיו המתנגדים ולכלי חלוקתם לזמן ולמקום בכל החמרי
והם הנזכרים אלה והם יעידו על זה שיתבאר שאלו הם שני חלקי ההקבלה והסתירה
אצל החמרים והוא תחלת בדרך שיתחייב אמתת אצל הבאור והחקירה. אצל
ההקבלה ולפי ההגדרות הפשוטות וההמוסרות וההגדרות המתנגדות בכל אחד
אלה היו הפשוטות יורו על הקניני והעדרי והמוסרות וההגדרות על ההגדרה הנה
ראוי שיובן בינינים ובין הקבלת המחייבות והשוללות ויעיין אם חלוקתם לזמן.
ולכבב על ענין אחד אם לא ויהיו המתנגדים באלו הם על מספר יחס המתנגדים
בחיוב ובשלילה ונמצאת בהם והמנגדים אלה יורו בקבלת החיוב והשלילה הם בעצמם
ענינים בהקבלות אלו ;
ונמצא אלה האפשרות באלו הנה הענין בחלוקתם הזמן והמקום בחמר האפשרי

והאפשרי כענין באפשרות החיוב והשלילה שהם לא יחלקו
הזמן והמקום. בכל הענינים לפי זה על עליהם החיוב והשלילה אבל כאשר היו
אשר לא ימצא בנושא זה שדרכו שימצא לו הקניני כי הי' ההגדרה הוא
אמרנו ראובן חכם ראובן סכל או לא חכם הנה ראוי זה הנגדר אינו יחלק הזמן
והמקום כאשר הי' ראובן נמצא או לא נמצא אלה בדרכו לקבל כל החיוב והוא הודאה
והשלילה בזה שכל אחד מאלו בני המאמרים ההקבלות הם המחייבים והאמר המחייב
לא ימצא על הנגדר ולא לקניני אלה שדרכו שימצא כל הנושא ואולם השולל הנה יחלקו
על הנגדר כמו שיחלק על הנושא. כאמרנו ראובן ימצא חכם ראובן לא ימצא חכם הנה
ראוי זה חלק הזמן והמקום באלה. ימצא ראובן או לא ימצא בהוה והי' או בעבר אלו שההגדרה
כל קלות אותו כמו אמרנו בעבר אין לו קניני ונמצא זה שדרכו שימצא
ראובן שהוא לא ידבר כאשר הי' אלם. ובזה ההגדרה אין לו הבדל בין ובין אולו
בחלוקת הזמן והמקום אם לא במצוי מציאות הנושא לכן. ולזה כאלה היו אצלם
גזרה שלילה שוללת והוא הגזרה. שוללת יותר לחוק הגזרה נלוה בחיוב
הראשונים הי' לנו או שלילה השלילה אל המוסרות באלה הי' נלאו הגזרה נגזר לכך
לפי שכחם או אחד ודמיון זה כי כאלה הי' אצלנו בזה הכלל. אין רק ענינות ההקבלות ראשונה
שנבאר

שנבאר בזה שאין בו [illegible] בריאה בתמונה הראשונה הסכם [illegible] המובאה המונח [illegible]
השלילה על ההסרה ואמרם זה החולה כי אין נשואת ההתנגדות וכל זה שבו לא [illegible]
ההתנגדות אין בו [illegible] בריאה ואולם הדעות בסותרות בזה הענין [illegible] הזה [illegible]
והכוונה בזה החסר הנושא ענין הסותרות בחיוב ושלילה באמרם כל אדם חכם [illegible]
אבל כאשר נשאו גם נושאו או בענין אלו [illegible] שהוא בענין והעדר [illegible] הדעות [illegible]
[illegible] בזה החסר ענין [illegible] יחד כאלה [illegible] כשיהיו הנושא להם נושאו בענין
אשר [illegible] שהוא בהעדר או הענין סותרם כל אדם סכל כל אדם חכם וכל האדם להיות
[illegible] שמחות ההתהפכות בזה הענין [illegible] [illegible] [illegible] כאלה [illegible] נושאו
[illegible] הענין באמת [illegible] האדם [illegible] האדם סכל הנה זה הענין [illegible]
[illegible] והעדרות והאפשרות [illegible] [illegible] הנושא בו ואולם [illegible]
[illegible] שהעדר בזה החסר יאמר [illegible] ענינם אחד [illegible] בנושא [illegible]
[illegible] באמרם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] בזה ההעדר [illegible] ולזה היה השלילה [illegible] בזה [illegible] ההעדריות
והאפשרות [illegible] [illegible] [illegible] שלילה באופנים אשר [illegible] השוללת בתמונה
הראשונה הנה זה ענין הקבלות [illegible] [illegible] [illegible] האפשרות והעדריות והחיוב
[illegible] וכן הקבלת המחייבת והשוללת ואולם [illegible] הקבלות אלה [illegible]
הנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אחד וזה כאלה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ואולם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
הנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
והשלילה או ההעדריות והשלילה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] האפשרות
[illegible] הנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] החיוב והשלילה [illegible] וההעדר וההפך והם אלה [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
וההעדר וההפכים [illegible] [illegible] בחיוב והשלילה
[illegible] הספר [illegible] הנה [illegible] [illegible] [illegible] וההעדר [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד
[illegible]

מכנו

ובעלה אחת ובפרט החיוב והשלילה מבין האחרים שהקבלתם קלה מאד ופוסק לכן הקבלה
הנזכרים הם הקבלות שבעל נפרד הלוי נפרד בהקבלות האומן הלבן והשחור והעוור
והרואה והאובדן והקנין ואמנם יקבלו הגזרות המורכבות מאלו. ולפי הקבלתם בעצמות
בחלוק זה שאין הענין בחיוב ובשלילה ובפרט המורכבים מאות הענין והשלילה שהם
שני דברים נמצאים ולפי אפשר שימצאו בינים מעט כלבן אשר יקבל האחרות
ובינים האפורי והירוק וזולתם מהמראים ואולם הקבלה והקנין הנה אחד מהם בהכרח
הדין האחר בענינים והעולה ובפרט המצטרפים ובינים שהוא כאלו ימצא אחד
הלידה והמות בדבר אחד או בזמן יחד ואם בפעל יחד בנוב והאבן והאומן והעצם וגדר
מות השלילות וההסרה והקנין והקבלה כפי כונתינו בקצור מספיק. ואולם סדר
אלו שהמנהג כמה פרט בלשונות אלה היו מתחלפים כמו הגזרות השניות
והגזרות במות הקבלה כי יקום מות השלילה או באיכות הנה זה הקבלה כאמרנו
ראובן אינו חכם ואמנם בפעל החוש ר׳ זה החיוב כאמרנו אין כל אדם ימצא בכל
אז הוא לבן והיו מניחים את ההסרה כאלו הגזרות אלה הקבלה יפרידו בינם ובין
השלילה והיו מניחים מות השלילה גם בגזרות השניות ואולם באיכות
עם הנשוא ואולם בקבלות החוזק הנה זה החיוב ואולם הגזרות בעלות הדבר
המשלילות הנה מות השלילה מסבה באיכות מהם זה הלבן כאמרנו יאמר
אפשר שימצא חכם ובעלות החוזק זה החיוב ואולם מות ההסרה
יסדירו אותם על שלשה פנים אחר מהם יונח זה הקבלה כאמרנו ראובן אפשר שלא
ימצא חכם והשני זה הנשוא כאמרנו ראובן אפשר שימצא לא חכם והשלישי
עם הנשוא כאמרנו ראובן אפשר שלא ימצא חכם ואולם בשניות בעלות הדבר
מות השלילה יונח גם באיכות על הנגדים ובבעלות חוזק זה החוזק ואולם מות ההסרה
הוא יונח לעולם עם הנשוא הנה הם גם המנהג אלה בפרט אלו והוא מהלך לגזר בהכרות
וראוי לנו שנעלה זה אלו ההכרח אלו ואולם סדר הלבן והקבלה הנה הסוג לזה מן
הנשוא והנמצא בגדרים הלבן עוד ושלך גם זאת ושפה שזה אינו הכרחי מהרכב הלשונות:

ספר הקש

בראשית בבעלת האמת

ההקש מאמר יונחו בו דברים יותר מאחד ויתחייב ממנו בעצמותו לא במקרה דבר אחר זולת
אלו הדברים המונחים בו המוסכם הוא המתחייב ולא היה המתחייב ממנו בעצמו מהדברים
שישפוט בו כל אחד מהקדמים על השווי ולא יהיה זה מתחייב ממנו בעצמו והכרחי
ונאמר מאמר שנלקח בחלקי זה הגדר זה ממנו מבואר בעצמו או במקרה דבר אחר זולת
מבואר בעצמו כי היה פעל ההקש בזה שהוא הקש לבאור המושכל בידוע והנודע. ממנו הם
המונחים אפשר שיהיה הדבר המתחייב האחר בלתי ידוע מוסכם אחד עם זה
וכל מה שנכלל שזה המתחייב ראוי שיהיה הכרחי לפי שהוא מה שלא הכרחי אם לא
ואולם החלקים האחרים מחלקי זה הגדר והוא שהוא מאמר יונחו בו דברים יותר מאחד אינם
מבוארים בעצמם והוא שיצטרך בהם אל באור זה מה אלו הדברים ולמה יתחייב שיהיו יותר מאחד אינם
עליו

ולכן
עליון ואלו החלקים המתנגדים מצטיירות לבד לפני שהם אלה שחלקו זה הנגדר גבולות
התחלות ופילוסופים יהי׳ דרכו תולדה מופת [illegible] זה לי ראוי שהנגדרים כזה לאחד זה:
ונאמר כי אין הסבוב שאנחנו כאשר אנחנו מבינים זה כמו אמרנו אם העולם מחודש ונמצא כי יש
חיוב זה הנמצא לנמצא או שלילה מפני בדברי נניחהו על כל הנמצאות ולא על כל המציאות
שזה אומר יהי׳ כשיתחבר אל הנמצא והנמצא מאשר אז יתבאר כל שלילת זה הנמצא
אין הנמצא או חיובו אליו ומבואר שזה לא יהי׳ אלא נבדלת אבל מאמר חותך כל
הנמצא אחד [illegible] ואם לא לא יתחייב שיהי׳ המתחייב מפני מאמר חותך ויותר קטן המאמר
אשר בזה החסרה הוא מה שיתחבר נמצא ונמצא והוא הנקרא מאשר הוא חלק המחלוקה: הנה
בכך יתבאר בזה המאמר שסוג ההקש הוא המאמר החותך וכאשר נדע כמו בדברים
הם ההקדמות ואמנם אלו הדברים יתחייב שהוא יותר מאחד הנה זה מבואר בזה הקש
כי לא ימלט זה המאמר אשר יתחבר כן אמרת המבוקש אם לא יהי׳ הנמצא והנמצא במבוקש ואם
שיתחבר בהם יחד ואם נשוא לאחר מהנחה ויחבר לאחר ואם נושא לשניהם יחד
ואמנם כאשר יחבר המבוקש בחלקיו יחד הנה לא יתחייב מפני חיוב או שלילה במבוקש כמו זה
שאנחנו כאשר חברנו אל מאמרנו אם העולם מחודש אם קדמון שאמרנו חי הנה לא יתחייב
מזה חיוב או שלילה בהקדמות או בחיבור ויותר ראוי בזה שיהי׳ חלקיו הם חלקי המבוקש
כמו לפי שהדבר לא ילקח בכאשר עצמו וכמו זה יקרא המערכה וכן כאשר יחובר מחודש
באחד משני נושאי אותה הקש שיהי׳ ולא יתחבר באחר הנה לא יתחייב מפני המבוקש ואמנם
יתחייב מפני שיתחייב גבולי המבוקש: דמיון זה שנחבר אל מאמרנו אם העולם מחודש שהוא חי
גשם וחי מחודש יתחייב דמיון זה המאמר אם שהעולם גשם ואם שהחי מחודש וכאשר היה זה כן
הנה לא יאמר אם לא יהיה נושא לשני גבולות המבוקש בשני חלקיו המחוברות אם בחלק אחת
אם בשני חלקיו ויתחייב בהכרח שיהי׳ היותר פחות בזה שתי הקדמות ואם היו מחוברות
לא יהי׳ כן אלו שתי הקדמות חבור כלל וכאשר לא יהיו ביניהם חבור כלל הנה
אם לא יהי׳ [illegible] בין נושא המבוקש ונשוא הנה אין חבור כלל וכאשר היה זה כך הנה לא [illegible]
אם לא יהי׳ נכללת בחלק אחד לדבר נושא לשני גבולות המבוקש ובזה יתבאר שיהי׳ בכלל חיוב
חיוב הנמצא או הנשוא או שלילתו מפני והמאמר אשר בזה המאמר הוא בהכרח יתחבר שתי הקדמות
לא פחות מזה ולא יותר דמיון זה שנחבר אל מאמרנו העולם מחודש שהעולם מחובר והמחובר מח[illegible]
ויתחייב מזה שהעולם מחודש ואלו שתי הקדמות יתחלקו לשלשה חלקים והם הנקראים גבולים
אחד מהם נושא המבוקש והוא הנקרא בהקש הגבול הקטן והשני בחלק המשותף
והוא הנקרא גבול האמצעי והשלישי נשוא המבוקש והוא הנקרא הגבול הגדול
וההקדמה אשר נשאה הגבול הגדול וההקדמה אשר נשאה הגבול הקטן נקראת ההקדמה
הקטנה ואשר נשאה הגבול הגדול נקראת הגדולה וסדר גבול האמצעי יבדל בין הנושא ונשוא
במבוקש

דיבוק כאולה. ולזה בלישור הנושא כן נשוא והנושא נשוא והוא עניני אלו יתבאר בכל אופן זה
שיחשב ההיקש דבקש על שלשה פנים אם שיהיה נשוא הקטן הגדול נושא אל הקטן וזה
יקראו התמונה הראשונה ואם שיהיו עליהם נשוא יחד וזה יקראו התמונה השנית ואם שיהיו נושאים
לשני הקצוות יחד וזה יקראו התמונה השלישית: הנה כבר התבאר שהמשפט היחס
הקטן והגדול בכמות ובאיכות ובתנאי הראשונים! ואולם מספר מיני ההקשים הנכנסים
תחת כל אחד מאלו המינים השלשה המולידים או הבלתי מולידים לפי זה המספר הוא המשנה
ומה שנראה מהמאמר הקודם הם שלשה ושלשים הקשים בכל תמונה לפי שכל הקש יורכב משני
אחד וכל מחוייבת והלא הקדמות אם שיהיו מחוייבות יחד ואם שיהיו שוללות יחד ואם שיהיו
שוללות או בהפך וכל אחת מהאורכבה וזה על ד׳ מינים אם שיהיו הגדולה מחוייבת והקטנה
הגדולה מחוייבת והקטנה ~~שוללת או בהפך~~ הקדמות הלקוחות כל כלליות יחד או חלקיות
יחד או פרטיות יחד. ואם שיהיו הגדולה כלית והקטנה חלקית והפך ואם שיהיו הגדולה
אלו חלקית והקטנה פרטית והפך ואם שיהיו הגדולה חלקית והקטנה פרטית והפך ובמלה הזאת
והחיוב יהיו אלו הד׳ אלה להם ידוע הרכבות בארבעה אלה להם ידוע האיכות ד׳ השלשה
בשלשה ד׳ ה׳ מכוונים שלשה ושלשים הקשים וזה בכל באחד אחד מן החמרים
ובמורכבת הם אלו שאלו השלשה ושלשים יכפלו בהקשים המורכבים וזה מלא ידוע
כמשפט גדולה ואינו בדרך ושל מכוונות והקטנה מהמורכבות או בהפך וזה ד׳ ה׳ שבגדולה
ישמרו אותם המאמר הקודם לפי שכל היקש יתחבר מהן הקדמות ואולם כמשה
יתחברו אל זה. שאמר זה שיורה בגדרי מחוייב החיוב הכרחי הנה לא יגיע זה מאלו
והאחרת כוללת אחד מהם מחוייבת איך זה שהוא מחוייב בכמות
כזה יגיע החיוב ואולם היות אחת מהם מחוייבת הנה
לפי הנושא על הכל המשותף באחרת כוללת הנה כזה יהיו ההקש המורכב וזהו
שנאמר הוא שיהיו המשתנה במולידים והמולידים לפי שיהיו הנושא על הכל כמו
בנושא ונשוא על כל הנושא בפרטיות או אפשרות או הכרחי על כל זה שיתבאר
מגוונות ש. שיהיו תמונות שכוונות וכל הכרחי או אפשר כמשפט החיוב במשפט
על כל הולך או יהיו הדבר שאלו המורכבת או מכוונות או אפשר כל זה שיתבאר
בנושא במוחלט מגוונות שיהיו כזה התנאי לכן זה כמשפט האדם בהכרח לא יעלה
בזה על אחד שזה הוא אלה ראשות אמנם שהוא דרך אריסטו בהשתמש בנושא על הכל
בזה. הספר אלו הוא ספור ובהתחלה. וכל המקשים המולידים ואמנם המעט כמשפט
בנושא על הכל החיוב המוחלט כמו כן ומחבר אחד הנורה על כל המדברים מפני
שזה יהיו בכל החמרים מלבד זה שאלו המיני במספר שהוא יותר שיהיו מפני
נושא בחיוב הכרחי ואם לא היו יגיע ההכרחיות הגדולה בגזרה אלא שהוא כאשר לקח
זה היחס אלה כן שלא ההקדמות אל מקום כלל מוגבל ואיך זה שהגדרו מספר בזה שיהיו אחת
מן אינה שתהיו כוללת איך זה שתהיו במורכבת וזה תהיה מחוייבת איך זה שתהיו במוחלט: ואולם
כמשה

כאשר יוקח זה היחס אשר בין שתי הקורדות במסימות אל מרכז הגלגל והוא המשל בזה
הספר היות הגדולה כפלים היא הכלית והקטנה היא המחוייבת ולזה המשל
אורוס טוטלוס התמונה הרביעית אשר הניחה בליניוס וזה היחס אשר בין שתי קורדות הוא
במינים השולדים מן התמונה הראשונה נמצא בפעל ואולם נמצאות בתמונה השנית והשלישית
הנה הוא בכח ולזה זה שאי אפשר [illegible] אל התמונה הראשונה במספר או במנחה
ולא יהיו מן [illegible] לפי שלא יהיה כי ענין הנמצא על הכל לא בכח ולא בפעל וכאשר [illegible]
השבה ושלושים חברים אשר בתמונה הראשונה וזה בחורים השלשה [illegible] המצטיירים
וההכרחי והאפשרי השאר לא יתחבר זה היחס אלא באופן [illegible] וזה בחמר
חמר ולפי [illegible] אלא שהם ונכפלו כמו שאמרנו ויהיו שמנה ואנחנו כשנתנו שנמצא
ואלו המינים בחמרים ההכרחיים והאפשריים והשאר כי הם אלה ויתבאר [illegible] ונם
הנה אין הבדל בין ההקשים באלו שני החמרים ובחמר המצטיירים בדעות התמונה והשנית
והשלישית היות המצטיירים לפי זה שיראה אלכסנדר ואבונצר להיות המצטיירים
בפעל בזמן ההוה או לפי זה שיראה [illegible]
הנמצאות [illegible]
[illegible] כל נמצאות מוחלט
[illegible] על הדין הנה אינו נמצא במוחלט

התמונה הראשונה

הדין הראשון [illegible] מחוייבת וכולל מחוייבת יוליד [illegible]
מחייב [illegible] זה בחוב [illegible] כל נשוא מחובר וכל מחובר מחוייב [illegible]
[illegible] וזה [illegible] על הכל [illegible] ולפי [illegible]
[illegible] על [illegible]
[illegible] על המשל
[illegible]
על המשל [illegible] וזה [illegible] כמו שהוא בהכרחי :
הדין השני יתחבר שתי הקורדות הגדולה בה כוללת שוללת והקטנה בה כוללת מחייבת
יוליד שוללת כוללת : ודמיון זה בהכרחי כל נשוא מחובר ואין מחובר אחד
[illegible] אין נשוא אחד [illegible] וזה [illegible]
[illegible] וזה כמו : ודמיון
זה [illegible] שהוא [illegible]
ואין אחד [illegible]
שהוא [illegible]
[illegible]
הדין השלישי יתחבר שתי הקורדות הגדולה מהם מחייבת כוללת והקטנה
מהם מחייבת חלקית יוליד מחייב חלקי : ודמיון זה בהכרח
[illegible] מחוברים מן הספרים וכל מחובר מן הספרים
[illegible] נפסדים לפי [illegible] המחובר
[illegible]

מתהפכים ומתבאר כן׳ ודמיון זה באופלי הזוגיי נקבי האנפיים כאשר יארך הקוטן אחר
הסבל ולחלה כטנן וכל מי שנה [illegible] גופו או יקח הדמיון כפי זה שיצטרך אליו ׳
הרגלים נקבי האנפיים או יוקחו גופים והדמיון כפי זה שיצטרך אליו ׳׳
הדמיון [illegible]

[illegible]

סדר חלקי הגזירה ויאמר נקראים ונקראים נקראים ויאמרו אורתים
ומיותרים שמחם הנה ראוי נוסף זה שנבאר ההקדמות הגדרים כולם [illegible]
וכבר יתבאר זה שערכם כי ההקדמות. שכל החומות ארבעה אם שוללת כוללת ואם מחייבת
כוללת. ואם שוללת חלקית ואם מחייבת חלקית אולם השוללת הכוללת הנה היא מתהפך לעצמה
בכל [illegible] והחלקיות כמו אמרנו אין אדם אחד אבן שזה יתהפך ואין אבן אחד אדם
וזה נראה אולם חלקיות [illegible] הכלל ולא יתקבץ דברי כל וכל זה [illegible]
יהיה [illegible] האחת. ואולם המחייבת הכוללת הנה היא מתהפך חלקית ותמשיך האמתות בלבד
ולא תמשיך הכזבות ודבר המתהפכים חלק מתמשך לפי אולם [illegible] בכל החומרים
ולא נמצא אותה הנה בכוללות המתהפכות כי זה לא ימשך ולא יתחייב [illegible] שהיא
מחייבת כוללת ואמנם המחייבת החלקית הנה היא מתהפך שנמצא [illegible]
ואולם השוללת החלקית הנה לא תמשיך בהתהפכות אמתתם ולא [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] האדם איננו חי שלא [illegible] שנמצא האדם איננו חי וזה הספק הוא [illegible]
בגזרות ההכרחיות והאפשריות והמצואות והם אלה [illegible] זה בבאור. הנה
[illegible] השוללות הכוללות באפשרויות המצואות ואין אחד [illegible] העוקים המתחייבים חלקית
[illegible] שזה יתהפך ואין אחד [illegible] [illegible]
[illegible] וכל [illegible] בבאור אלו ההקדמות המתהפכות [illegible] [illegible]

התמונה השנית

והתמונה [illegible] אלו התמונה ארבעה מינים:

המין הראשון ממנו הגדולה שוללת כוללת והקטנה מחייבת כוללת יולד שוללת כוללת [illegible]
זה בחמרים ההכרחיים כל [illegible] מחובר ואין [illegible] אחד מחובר התמונה [illegible]
[illegible] אחד [illegible] מפני שהשוללת הכוללת מתהפך בהכרח אל [illegible] התמונה הראשונה
[illegible] [illegible] וכל [illegible] שהוסרה [illegible] ואין אחד [illegible] אחד [illegible] [illegible] ראוי
שהוסרה [illegible] [illegible] [illegible] התמונה אין אחד [illegible]
[illegible] אל זה המין [illegible] אחד [illegible] [illegible] השוללות הכוללות
[illegible] הגדולה ממנו מחייבת כוללת והקטנה ממנו שוללת כוללת [illegible]
המין זה בחמר ההכרחי ואין [illegible] אחד [illegible] וכל [illegible] מחובר
ויולד אין [illegible] אחד [illegible] לפי שהשוללת הכוללות [illegible] מתהפך [illegible] המין [illegible]
אל התמונה הראשונה [illegible] [illegible] ואחת [illegible] [illegible] לפי [illegible] [illegible]
הראשונה [illegible]. ממנו שוללת [illegible] אין [illegible] אחד [illegible] עוד יתהפך [illegible]
[illegible] אחד [illegible] וזה יתבאר [illegible] בשני ההפכים [illegible] התמונה והפך
[illegible] והמין זה באפשרי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
חלוי [illegible] [illegible] ואין אחד [illegible] [illegible] ויהיו

עניין בהמיות חלו כל שחורים לבנים לומר יולד אין מוקדם אחד כל נבחר עדמלות תנאי
נבחרו ויושות לפי שהשוללת הכללית כאשר תתהפך ותשוב בגזרה בתמונה הראשונה
יולד אין מוקדם אחד בנבחרות וויושות כל נבחרי עדמלות עוד יתהפך זה וולד אין מוקדם
אחד בנבחרות עדמלות תנאי נבחרו ויושות:
הדין השלישי הגזרה שנו שוללת כללית והקטנה שנו מחייבת חלקית תולד שוללת חלקית
דמיון זה בהמחי אין גלם אחד כהם מעושה לסלה קצת הגלגים מעושים יולד
לסלה קצת הגלגים אינו גלם כהם ופני שהשוללת הכללית תתהפך ותשוב אל הדין
הדרכי והתמונה הראשונה: ודמיון זה באופלחי. קצת המוקדמים לא כמוב הראש ואין
אחד מן האנשים כל כמוב הראש יולד בהפך קצת המוקדמים אינו מן האנשים:
הדין הרביעי הגזרה מחייבת כללית והקטנה שוללת חלקית תולד שוללת חלקית דמיון
זה בהמחי כל גלם הוא שרוף וקצת הנמצאים אין להם שרוף יולד וקצת הנמצאים
אינו גלם וזה יתבאר בהפכנות זה הקטנה תמונה ישרה ויתחייב הדבר כי בהפך השוללת
כל גלם לו שרוף ואין שרוף לנמצא ויתגלה הגלם אינו הנמצא עוד יתהפך זה ויולד הנמצא
הולדת בתמונה ובהפך ההפך ההקדמה והפך התולדה ואת תמונה שלמה וזה הדין יתבאר
נבחרת חדה תמלא נבחרת בראשון וקצת הנבחרת לא נולד בראשון ויולד קצת הנבחרת אינו
נבחרת חדה כמעט זה הקלה נבחרת יפה עוד ויתהפך ההקדמה הגזרה וולד אין
מוקדם אחד נבחרת יפה ותלד נבחרת חדה וסגולות. זאת התמונה שלא יולדו בה מחייבות
וככה יתחבר באלו התמונות באלו הפועל זה שהקטנה [illegible] אפשריות או אפשריות
והגזרה ההכרחית או אפשרית. דמיון זה שהקטנה [illegible] אפשרית והגזרה שנו
ההכרחית זה החולי אינו מרובה, ואין מורגש אחד כל אחד מורגש יולד זה החולי
אינו מורגש וזה בהפך כהם בזה קרוב. דמיון זה שהקטנה שנו [illegible] והגזרה
שנו אפשרית זה החולי כל עדר כנגד של ו[illegible] אולי [illegible] בגדיו עדרות ולא
אותם ואין אחד מהם שוכח בטוח ההפסדים מוקדמים זה התמונה יולד בהפך זה השוללת
ההכרחית: זה החולי אינו שוכח בטוח ההפסדים ודמיון זה שהקטנה אפשרית והגזרה
ההכרחית זה החולי[illegible] השכל בנוסף הקלל זה שוכח עם הזמן ויהפך כל [illegible]
ארוך ומעט שנים ואין מורגש אחד כל ארוך ומעט שנים אלה הגזרה זה החולי אינו מורגש
וזה [illegible] בהפך השוללות והכללות:

התמונה השלישית

וזאת התמונה לא תתגדל לדרכה ביין המוקדמים הכללים בזולת תולדתה חלקית וולדת
על [illegible] [illegible] כללים לפי זה שהתבאר בספר העוסקת ולזה יתן הראשון ודמיונה
בזה [illegible] כל באלו תמצא בסלאות לפי דעת הפילוסופים הנה זה כלל אין צריך הנה לפי מתנה
ושניה המוקדמים נפוח:
הדין הראשון יתחבר מהן מחייבת כללית ויולד מחייבת חלקית דמיון זה כל
חכמה

הקש

חכמה עיונית הנה היא נמצאת וכל חכמה עיונית הנה היא תכלית השלמה [illegible]
הא׳ כולם לעולם לפי שהקטנה תתהפך חלקית ותשוב אל הדמיון הג׳ מהתמונה הראשונה:

הדמיון השני הגדולה ממנו שוללת כוללת והקטנה ממנו מחייבת והולד שוללת חלקית לפי שהקטנה
תתהפך בחלקית ותשוב אל הדמיון הרביעי מהתמונה הראשונה. דמיון זה אין חכמה עיונית הוא
בטבע וכל חכמה עיונית הוא חלק [illegible] והולד א״כ קצת החלקים בטבע:

הדמיון השלישי הגדולה ממנו מחייבת כוללת והקטנה ממנו מחייבת חלקית. דמיון זה כל אדם
הוא חי וקצת מה שהוא אדם הוא לבן והולד קצת מי שהוא לבן הוא חי. לפי שהקטנה החלקית
תתהפך ויהי׳ קצת מי שהוא לבן הוא חי לפי שהקטנה החלקית תתהפך ויהי׳ קצת מי שהוא
לבן אדם וכל אדם חי הנה תשוב אל הדמיון השלישי מהתמונה הראשונה:

הדמיון הרביעי הגדולה ממנו מחייבת חלקית והקטנה ממנו מחייבת כוללת. דמיון זה קצת
החי הוא לבן וכל חי נפש והולד קצת הנפשים לבנים. ולפי שהגדולה החלקית תתהפך
ותשוב קטנה ויתחבר הנשאר כי קצת הלבן חי וכל חי נפש והולד קצת הלבן נפש וזה הדמיון
השלישי מהתמונה הראשונה עוד תתהפך אחר התולדה ותשוב קצת הנפשים לבן והוא הסבוך ויסתם
הג׳ זה כי לפי שהחלקית הנה תשוב קטנה בתמונה הראשונה והוא בכלל [illegible]:

הדמיון החמישי הגדולה ממנו שוללת כוללת והקטנה ממנו מחייבת חלקית והולד שוללת חלקית
דמיון זה ואין חי אחד אבן וקצת החי לבן. קצת מה שהוא לבן אינו אבן
לפי שהקטנה תתהפך ותשוב קצת הלבן חי ואין חי אחד אבן. ותשוב אל הדמיון הרביעי
מהתמונה הראשונה והולד קצת הלבן אינו אבן:

הדמיון הששי הגדולה ממנו שוללת חלקית והקטנה ממנו מחייבת כוללת והולד שוללת חלקית
וזה שנשוב אותו בהנחה אל הדמיון השני בעצמו מזאת התמונה: דמיון זה אמרנו קצת
החי אינו לבן וכל חי נפש והולד קצת הנפשים אינו לבן ולפי שזה קצת החי כאשר ישולל
ממנו הלבן כאלו הנחנו אותו בחק משל עורב הי׳ מהנחנו אין עורב אחד לבן וכל עורב
נפש נשוב אל הדמיון השני מזאת התמונה בעצמה וכבר הי׳ מתבאר כן איך תשוב
אל התמונה הראשונה הנה זה הוא המספיק בכל מיני ההקשים הנמצאים והוא אומר זה
ההקש התנאי:

ההקש התנאי והדרך שהי׳ כבר ווה דבר ההקש בשיטה והוא בצורה ינחו כל
והנאמר בו ההנחה שני דברים אחד מהם בו הנאמר
גדולה וקטנה והגדולה מתחברת התנאי הנה כבר ראוי שנאמר בזה וההקש התנאי בכלל מחובר מהגדרות
הוא חלק מזאת הגדולה והוא השני מאחר משני הגדרות הנמצאות מתחבר מזאת התנאי והקטנה
הגדולה והחלק הראשון מחלק התנאי אשר הוא מיכים החיוב יקרא הקודם והחלק השני והוא
המחובר נקרא נמשך והגדרים התנאיים ימלוני מהלה בחלקי אלה התנאי אל מחובר ונפרד
אלה שנגלה כל אלה החכמה כמו אם וכאשר והמתפרד הוא שנגלה כל
אלה הפירוד כמו או [illegible] והמחובר
ומחבר בשני המחייבים והמתפרדים והחבור אלו התנאי
ונאמר

ונאמר המחולה במולים המחוברים ובכתב יחלב בהם שהם והמחולק המחולה בחלקי המחוברים

ומפני שהמחוברים [illegible]

[illegible]

הנה

לפי באות החלוקה שעשה שנים מהם מהכלל [illegible] החיוב [illegible] ולדברי [illegible] שלא [illegible]
אלו [illegible] [illegible] שלילה [illegible] שיהי' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] או [illegible] החיוב
[illegible] זה [illegible] גם [illegible] שלא החיוב או בלתי שלא [illegible] שיהי' [illegible]
זה שיתחייב [illegible] [illegible] בהכרחי ההולדה [illegible] [illegible] [illegible] יהי' שלא החיוב
או בלתי שלא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] באות החלוקה [illegible]
שכתב ארסטו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הולדות [illegible] [illegible] [illegible] על
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ההכרחי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אפשר [illegible] אדם [illegible] [illegible] [illegible] חיוב שלילה בחיוב [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אדם [illegible] [illegible] [illegible] חיוב בשלילה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] הוא חי [illegible] [illegible] שלילה בשלילה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אינו חי
[illegible] אינו אדם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] באות החלוקה האחרונה
יהי' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] באות החלוקה הראשונה [illegible]
[illegible] יהי' [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] שיהי' המוקדם והנשוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] המוקדם [illegible] [illegible] והנשוא הוא [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] כל אדם [illegible] [illegible] כל אדם [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אדם [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] המוקדם [illegible] [illegible] [illegible] כל אדם חי [illegible]
[illegible] [illegible] פילוסוף [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] למוקדם [illegible]
והנשוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אפשר שיהי' [illegible] והנשוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] אפשרי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] למוקדם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד [illegible] יהי'
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
המוקדם הוא [illegible] אחד [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
הי'

יהי' העגול [illegible] בכל צדדיו ולזה יהי' [illegible] מחלקיו הנה המעגל [illegible]
ובכל [illegible] יהי' [illegible] רבים וראו. [illegible]
אחת שיהי' [illegible] הי' הקודם והנפלה [illegible] אחר [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] העולם [illegible]

[illegible]

לא יבא מחייבי ההקש כאשר הי' המחייב סולב ולא גם כן שההקדמה הצודקת הנה לא יולאר
שיהי' אם לא ממנו ההקדמה המסופקת וכאשר יתחייב מורכבה הנה אם צודקת ורצון
זה אינינו נכון. לבאור שהעולם מחודש ונשאר אם לא יהי' צודק הנה מחוייב אם כוזבת
הוא שהעולם נרצון עוד נתבאר זה ההקדמה לא יסופק באמתתה בדרך כלל והוא אין
ספק אחר נרצון ויתחייב זה שהעולם אינו נצחי והוא כזב והוא כזב והנה
לא יחויב מההקדמה הצודקת ואשר יתחייב מההסתפקות כזב והוא שאמרנו שהעולם
נרצון ויתחייב ממנו הכזב אם כן הוא כזב ומה שהוא כזב הנה מחוייב אם כן כוזב והוא
שהעולם מחודש ונשאר זה ההקש וההקש התנאיי שהם לא יבררו בתולדה כלתי ההקש [illegible]
אבל כלם הם בהבחינה בהבדל ממנו תולדה מסכמת אל ההקש [illegible] ואולם ההקש [illegible]
הנה הוא על כל מה שאמר כי הוא מורכב מהחלוקיים והתנאיים ואולם ההקש התנאיי הנה
ירצה בזה מתחדדך ממנו כלל הנחתו וזה שהוא לא יורה בהנחתו מתחלות אחדות על שלם
דומה יורך זולתי החיובי ולאמר זה שההלכות נודע או יקבל או נסתר אומרו בלתי
מוצא מספק כל וכאשר היה החיוב כל מבואר והסתר מבואר הנה כאן עניני [illegible]
על זה הדבר המסופק כל כאשר הייתה סותרת תהיה אמנם הוא מוציא האמר מוצא
יסכים כל התנאי הנמצא כלל ואם לא כאשר לא יעלה זה יהי' זה ההקדמה מבואר
בנפשה הוצא בהנחתה מוצא התנאי וזה נראה במאמר ראשון שהוא כאשר הי' הסותר
כל יהיה מתחלות התנאי הנה הספק גם כן יהיה מתחלות תנאי וזה שאמרנו כאשר
אמרנו שהעולם אם מחודש אם נרצון והי' אחד מאלו שני התנאים מבוארים אמצעי בו
הי' הספק גם כן מבואר וזה מבואר בנפשו וזה יתחייב בהקש התנאי אמנם זה להם
התנאי על אמת מוסכם שיהי' ענינים כלתי מבואר בנפשו אבל שנבאור בהקש [illegible]
התנאי והוא מאמר יולד או נמצא וכמו שתולך בנצחי מגדרת ההקש החלוקי כאשר
חייב הקודם לנולד בין שיהי' המאמר מבואר בנפשו או לא יהי' או בעיון זה אמר אבל
אם הי' אמת מורכב אחד הנה לא יחוייב הנה הנולד בזה ההקש מבואר מתחלות התנאי
והוא שהוא יחוייב ואולם כשתרצה לבאור חקר הקודם בנפשו באמת שהוא
הוא מורכב אחד לא ימשך ואולם יחוייב יולד:

בהקשים המורכבים ואלו ההקשים אלה באמת אמנם כמו יהיו פשוטים וכמו יהיו מורכבים
ואלו הפשוטים המורכבים
ושם זה למורכבים מתם זה להורכב כן מסוג אחד ואלו אלה [illegible] אותם
[illegible] זה למורכבים [illegible] אחד או יותר ממנו מין אחד : ואולם הקש חלוקי
[illegible] זה [illegible] הנה הוא מורכב יותר מסוג אחד ואלו אלה [illegible]
שיתחברו מין אחד ואולם ההקש התנאי הנה לא [illegible] ופשוט אם לא
[illegible] כמו שהתבאר ואולם ההקש החלוקי הנה הוא יעלה ממנו הפשוט
והמורכב וזה אם מין אחר כמו להורכב מהחלוקים התנאיים והחלוקים ואולם ההקש
הפשוט הנה הוא אלה [illegible] תולדה [illegible] מהקדמות וכמו יתבאר [illegible]
וזה היה [illegible] שיהיה הקדמות שנים [illegible] [illegible]

גם כן שיהיו גדולין ויוסיפו על הקדמותיו באחד באופן היו לשני ההקדמות ותמצא שלשה
גדולים ומשולשים גם כן שיהיו [illegible] ואולם המשל המורכב הנה הוא על מינים אחד מהם
שיולד מולדה משני הקדמות [illegible] ההקדמות ונעדרות משני החלקים כל אחד מן שתי
ההקדמות ויהיה אלו הארבעה [illegible] ההקדמות [illegible] על ארבעה החלקים כל אחד מהם
משני הקדמות [illegible] בעצמם [illegible] זה [illegible] כמו שתי ההקדמות לעולם
[illegible] כמו שהמשל [illegible] לפי זה שהוא [illegible] והוא [illegible]
בעצמם והמתחייב [illegible] בשני את המשל [illegible] אלא אלו שתי ההקדמות
יצטרך שנבאר כל אחד מהן במשל יהיו משני ההקדמות ונמשך [illegible] בדרך אחד
והוא אומרנו שהמשל [illegible] בעצמם בשני ההקדמות והוא המשל [illegible]
[illegible] בעצמם [illegible] היא המשל [illegible] ונמשך הגדולה
והוא [illegible] בשני את בשני ההקדמות גם כן והוא [illegible] בעצמות [illegible]
[illegible] כל [illegible] את אם [illegible] בשני את:
והנה השני [illegible] היו [illegible] המולדה כן משני ההקדמות אחת מהן [illegible]
בקטנה והאחרת [illegible]
בקטנה והאחרת [illegible] משני ההקדמות אחד מהן גם כן [illegible]
[illegible] והוא הגדולה [illegible] על שני מינים [illegible] הגדולה היא [illegible]
והנה [illegible] זה שהמורכב [illegible] היא [illegible] בקטנה והגדולה [illegible]:
ההקדמות המולדות [illegible] המורכבים [illegible] כל
[illegible] על [illegible] המולדה האחרון (ה) [illegible] המולדות
[illegible] על [illegible] ההקדמות [illegible] המשל המורכב [illegible]
[illegible] המשל המורכב שיהיו הקדמותיו [illegible] נפרד [illegible]
[illegible] בכל ההקדמות אשר כן [illegible] בכל המולדות
[illegible] הקדמותיו [illegible] נפרדות [illegible] בקטנה [illegible]
[illegible] נפרד [illegible] יהיו [illegible]
[illegible] בקטנה [illegible] בנפשו והמשל
[illegible] הגדולה [illegible] מולדה [illegible] יקראו אותם [illegible]
שהראשונים [illegible] יקראו [illegible] באלו החלקים [illegible]
[illegible] על [illegible]
[illegible] חלקים [illegible] מורכבים [illegible]
הקדמותיהם [illegible] והגדולה [illegible] תולדותיהם אשר להם
[illegible] במולדות [illegible] האחרון [illegible] אשר יקראו [illegible] והם
אשר אין להם [illegible] במולדות [illegible] והחלקים [illegible]
עליהם [illegible] הנפרדים [illegible] שתי [illegible]
[illegible]

וכאשר הגדלנו [illegible] הזריה [illegible] וזה שהנחנו האלה הצלעות והתבאר הנה [illegible]
[illegible] והגדול [illegible] אל המשולש [illegible] [illegible]
שהמשולש [illegible] [illegible] בין הראשון מן [illegible] [illegible]
[illegible] ראוי [illegible] והמשולש [illegible] השוות [illegible] בין האלה מן
[illegible] ובין [illegible] [illegible] זה וראוי [illegible] זה שנגדיל [illegible]
[illegible] זה הוא [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] שיהי׳ זה [illegible] והוא אשר [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] וכל ראוי [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] אלה
אלה [illegible] [illegible] [illegible] אלה וזה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] אלה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] אלה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
זה [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] :
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
שאין [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
אבל הם [illegible] [illegible] :
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] :
[illegible] אלה [illegible] :
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

הנה

הנה כבר ראוי לדעת שנעלם בזה הסדרים אלה כבר אפלה [illegible] הדרוש והנבחן
הדרושה בציור הבחנה גורה [illegible] הדרושה בפעולות ואמנם ראוי לעיין הסדרי
הפעולות בזה הסוג לדעת שהוא כבר [illegible] שאמרנו שאמנם נראה הסדרי
ההבנות בזה הסוג הסדרים הנזכרים לדעת [illegible]
[illegible]

המתנועע והתנועה הקלות יהיו מתנועעים המולדה בעצם והם כלם מתנועעים
ולפי זה עצמם והמחלק התנועות ולפי גאות החלוקה הנה · והם זה להוא מאמר
בנפשו וזה שיצטרך שני בעצם [illegible] ולפי זה לא יראה כמה שאחרון והמאמר הי' זה כל
כמו שהנחנוהו הנה מבואר שהתנועות הם ההקדמות החלוקות המסודרות בנפשו כמו
הקודם אל הפועל סדר הקו כלו או על מקום [illegible] חלקי אותם הקודם הדבר [illegible]
חלוקות מפני שהקדמות אלה נראה שמבואר מקום במקום [illegible] הם חלקיו
המתנועע ואולם היותם מסודרים סדר הקו הנה מפני שהתנועות החלוקות אלה מתחלקות
ומתחלקות על מקום [illegible] נלקחים לסוגי התנועות אלה המתנועע :
ובאמת זה כאלה הי' אומרו זה היקום [illegible] והוא' כל נקודה יסכים בכל [illegible] נקודה
זה כי הוא נמצא בכל הנקודות שהנה אם אל הנקודה ונחלק אותו לשניו
עוד הסתפק אם ימצא הנקודה בכל [illegible] בכל שהנה שהוא נמצא
בכל הנקודה ויתחבר זה הקו בתנועה הראשונה ובאמת זה להי' מבואר אם הנקודה
חוץ נכרי ונחלק הנקודה אל הנקודות [illegible] ונקודות [illegible] ונקודות שבפנים הנה
נמצא בכלם חוץ נכרי ויתחבר זה הקו כי בתנועה הראשונה הנקודות הם
נקודות שבפנים ואם נקודות [illegible] ואם נקודות [illegible] וכל אחת מאלה חוץ נכרי
המולדה הנה כל נקודות היו חוץ נכרי הנה זה היקום כאלה [illegible] אל [illegible]
ההקדמות החלוקות אלה נולד בהן זה הסכל החלקי ואל מקום [illegible] הנה
וכזה הענין בסקום [illegible] ולזה הי' היקום באמת [illegible] הוא כמה בכל [illegible]
החלקיים אלה המתחלק וזה שהוא [illegible] רבים הנה הוא יסוד ובאמת
הי' זה [illegible] הנה התנועות [illegible] בלהם יסודות . החלקים [illegible] שעלה ארסטו
כאלה אמר [illegible] שהם [illegible] [illegible] [illegible] החלקים [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אלה [illegible] שהחלקים [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אמר שהם [illegible] הנה לא
[illegible] כמה שהם [illegible] ואם [illegible] בלהם [illegible] הנה [illegible] [illegible]
שהם [illegible] החלקים בפועל ומבואר כי כאלה לא הי' אומרו [illegible] [illegible]
והי' [illegible] אומרו זה שנחלוק [illegible] [illegible] [illegible] זה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שיהיה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] התנועות [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] בספר הקו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אל החלק [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולפי שהוא [illegible] [illegible]
אל החלקי [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] שהחלקי הנה [illegible] [illegible] שהוא [illegible]
[illegible] [illegible] אל [illegible] החלק ולזה [illegible] אלו [illegible] [illegible]

בזה

הנה

כיה הפועל גולת אותם ואולם אותם הסדרים הנה אין כחם לכוללם גולת כת הבורא
ולוגיות וכמו ולזה אלו החלקים בסדר [illegible] שיוחדו בסדרתם אל המגלים הנמנים בספר
החלק כוללים בהכערפות אל חלקיהם ובלכתם שהיו הנמנים המלות אינם נכחים בכוונה
ובחלק חלקי ולא נמצא הכרעה הי' גם אלו הסדרים ענינם זה החלק והי' האותות כחם
שלא אשר כחם שהם המספרות ולא חלק אבל לנכונה שהיו אלו הסדרים ולוקחם עם
הסדרים בספר החלק [illegible] בערת החלקים החלקיים ויפרדו אלו בנמנה הנקודות אשר
באותם החלקים החלקיים הלכה שאלו [illegible] יתחייב [illegible] הפועל יכנס הטעות אלו
בנים יאחר שהם שהמספרות איננה סוג [illegible] כי אם [illegible] אחת אלא היותם [illegible]
באותו הוא זה שאלו חלק החלק והשני [illegible] הלא [illegible] הפועל הלא המיוחד
והוא אלה [illegible] [illegible] החלק החלקי ואולם כי פעולה נמשך כל [illegible] הוא כבר החלקים
רבים חלקים אין שיתן החלקים רבים חלקים הנה הוא [illegible] [illegible] בסוגי העצמי והבדלו
המיוחד המיוחד להיות זה [illegible] [illegible] כבר כל החלקים אלה התחתון חלקו ארסטו על
כבר הבדיון [illegible] יסוד החלקים ובלכתם שחלקו [illegible] [illegible] הכרעה [illegible] חלקיה
הכרעה [illegible] החלק החלק והי' זה יוצא [illegible]
השור ובכמה אחד שיוים [illegible] שיבדלו בינו ובינם ואמרו [illegible] מן [illegible]
שאין הנקודות המלות יהיו [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
הי' בעינו אלו חלק [illegible] אלה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] וזה
הנקודות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אבל אם נראה [illegible] אלו
[illegible] הוא חלק החלק [illegible] אלה שהם [illegible] הכרעה [illegible] [illegible] החלק [illegible]
[illegible] הנה אין זה [illegible] ואחת שבכמה [illegible] זה [illegible] [illegible] [illegible]
הוא [illegible] הנה [illegible] [illegible] [illegible] איך הפועל [illegible] [illegible] וזה
אחר זה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] איך הפועל [illegible] עוד [illegible]
ונמשך אולם הפועל באלו [illegible] [illegible] איך הפועל כל:

אבל זה שנתנה [illegible] [illegible] [illegible] הם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
אם בבטול אחד [illegible] אם [illegible] [illegible] [illegible] זה הבדיל אל חלקי [illegible] [illegible]
כל אחד [illegible] [illegible] או [illegible] [illegible] אל [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אלה [illegible] [illegible] [illegible] אחד והם הנה
מן הדבר [illegible] הנה [illegible] [illegible] או [illegible] [illegible] הפועל יקראו זה החלק
יכנס תחתיו שלא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] החלוקה וזה [illegible]
[illegible] זה או לכל מיני [illegible] [illegible] אחר [illegible] כל [illegible] [illegible] לכל מיני
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] או מיני [illegible] [illegible] יהי' [illegible] שיהיו אלו [illegible]
[illegible] ראשונים או אחרונים [illegible] [illegible] [illegible] הוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
הע"ל.

הגל

המשל. כזה הדבר שנחלק נקודת החתוכה אל שניים ונכון כזה אם יוצאו הקוים. בזה
וכאשר יוצאוהו אותם בקלם שמפסיק שהקוים בכל הקוים ואם לא יוצאו משניים.
הנרבעים מי. חלקנו. גם אותם המוניים אל השניים אלה המתחדשים ונכון כי הנה אם
יוצאוהו אותם כקלם. נראה שהקוים בכל הקוים ולא נעלה תמיד. כאשר כאשר
לא יוצאו הקוים משניים אשר חלקנו אותם הקוים עד אשר יתחלק אל השניים הראשונים
וגם הדבר. אם יאמר שהם יתחבר כל הדבר בתמונת הראשונה. ראיה
זה שיהיה מבוארת אם כל תנועה בעלת תמורת הנה נחלק התנועה אל
החלקים וכו' הראשון ואל הצורה ונמצא כל אחת מאלו בעל החלקים ויחובר
החלקים כי כל תנועה היא אם הגדלה ואם לצורה ואם לצורה ולא אחת מאלו בעלת חלקים.
המוגבלת הנה כל תנועה בעלת תמורות ואם נמצא שהוא לא יוגבל כי אם החלוק לבד
: ובהחלוק לא יתבאר כי מבואר שמחלק בפועל ויהיה זה הדמיון יותר בנקודה
והדמיון הנה. הוא שכל מהיר ישוה שכל שני נקודות זה יהיה אלו השניים ראשונים או אחרונים
או אחרונים הנה הוא ישוה שכל הנקודות ואמנם הראיה גם כן [illegible]
בראשון וזה שנחלק הקוים אל שניים ומה שיצאו הקוים ישוה שכל אלו השניים
יתבאר. בראיה ישוה שכל הקוים ונחבר זה בתמונת הראשונה. ראיון זה שיהיה
מבואר אם הנפש יספקה בפעולות בעד צורתה בלתי האברים הנפרדים
ונחלק הנפש אל הצומחת ואל המרגשת ואל המדברת ואל המדברת ונמצא אין אחת
מאלו יספיק בפעולות בעד צורה המוגבלה הנה אין נפש אחת שמספקת בפעולה
בעד צורה בלתי האברים הנפרדים ואלו שני שניים שהתמונות כאלה יוצאו הקוים בהם
ברוב שני הקוים אין ישוה אין מהם ולמפסיק כזה שמפסק [illegible] הדבר נמצא
חלוקה או מחובר מרכב וחלוק המשולש. הוא שכל קוים יוצאו נקודות שני הקוים
זה הנה הוא נמצא נקודות [illegible] הקוים עד הדבר יתחבר כל הראשון בתמונת
המשולשים ולזה היה [illegible] הבאור בחיוב זה שיתחייב שני הוא בעצם [illegible] בבאור
המוגבלת התמונות המשולשות וזולת התולדה גם כן הוא שנחלק הקוים אל שניים אל שני
שניים ומה שיצאו הקוים בנקודה שמפסק שהקוים בנקודה הקוים. ראיון זה שיהיה
מבואר אם נקודת החי בעל מחשבה הנה נחלק החי אל שניים ונמצא נברא והוא
האדם בעל מחשבה ונחבר המשל כי כל אדם חי וכל אדם בעל מחשבה ואלו
דרכים המחייבים התמונות נקודת החי מחלק והאם תרכיבו הנה הוא שכל קוים
ישוה אין נקודה זה הנה שאלו נקודה זה הקוים וזה יורה שאלו חלקי בין האלו
התמונות המשולשות: ראיון זה שיהיה מבואר אם נקודת החי אין לו ראשית ונחלק
החי אל שניים ונמצא נקודה ואין לו ראשית וכו' המשלשות ונחבר הדבר
כל המשלשות חי והמשלשות אין לו ראשית הנה אלו המורכבים [illegible]
הקוים

הנשוא והראו שני משפטים יחד חלופת הנשוא · אחד מהם שלל נשוא ימצא מין שישנו הו אחד או
יותר מאותו כלל נושאי מה הקש זה הנשוא נמצא בכל הנשוא דמיון זה שיהיו מבולבלין אם
ספוג היה חי הנה נחלק אל מה שיש לו חוש אחד והוא חוש המשוש ואל מה שיש לו יותר
מאחד החושים ונמצא אספוג אל בחרי לו חוש המשוש לבד ונחלק ההקש בתמונה הראשונה
והמין השני הוא שכל נושא ישולל כל ... ... יותר ... בתמונה הראשונה ... אל בחרי חי
לא יתמחך כן ... הוא שכל נושא ישולל כל מין הנשוא מה הקש הוא משולל כל זה בנשוא וזה
בהקש ... בתמונה הראשונה לפי ... שוללת אל ויתחבר לפי מה שהולך
ההולך והשני והצמיחה דמיון זה שיהיו מבולבלין אם לבן תנועה ונחלק התנועה אל מינים אשר הם
הנה הוא אם הולך ואם שני ואם צמיחה שהוא נמצא בכל הנשוא והוא ולא ימצא בהולך
ולא בשני ולא בצמיחה ... בכל הנוסע והוא שהוא אינו תנועה וחוב זה הסבור מזה
הענין יתבאר ... אשר יתבאר כן ... זה המין מההקש התמונה ואין הבדל בין
זה הענין בנחלק הנשוא במינים או בהבדלים או בסגולות ... בחלופת הנשוא
מבוקש חלקי מחויב לפי ... מיני הנשוא כאשר ימצא בנושא ... הנושא בכל הנושא
ולזה נבא לא ... ... שולל חלקי לפי שהוא כאשר נמצא ... מיני הנשוא שוללי
הנושא לא ... שיהיו הנשוא ... הנשוא · אבל ... נמצאות בכל ...
מין אחד ... המשפטים ... זה ... אחד מהם כלל
נמצא ימצא בכל סוג נושא מה או הבדלו או סגולות או ... לו ... הנה הוא
נמצא בכל זה הנשוא ... ההקש זה בתמונה הראשונה דמיון זה שיהיו מבולבלין
אם הגלגל לו ... ונמצא הנשוא אשר הוא סוג הגלגל לא ... ... כל הגלגלים ·
והנשוא ... המולבה הגלגל לא ... ודמיון זה בהבדל הגלגל לא ... ולא ... וזה
שהוא ולא ... ולא ... ~~...~~ ~~...~~ ... בסבוב ~~...~~ תנועה ... והמתנועע
בסבוב ... ... עליו · יסבב הנה הגלגל לו ... עליו יסבב: ודמיון זה ... המין
הבלתי ... הגלגל ... ... הנה הגלגל אם כל ...:
המין השני הוא שכל ... נושא ימצא שולל ... נושא מה ... והבדלו וסגולות ... הנה הוא
ישולל מכל זה וזה ... בתמונה הראשונה במין השולל ... דמיון ... שיהיו
מבולבלין אם הגלגל ... נופל ... ו... הגלגל ... ולא ... ...
הנה הגלגל לא ... : ודמיון זה בהבדל הגלגל ... עליו יסבב
וזה ... לו ... הנה לא יסבוב על ... הנה הגלגל לא יסבב, ודמיון זה בסגולות
הנושא ... ... וזה שהוא ... הנה אין לו ...
... עליו הנה · הנה הנושא ... ... אין ... ...
על ... הנה הנושא ... לא ... ... ולא על ...:

והמין השלישי.

הדין השלישי הוא שכל נמצא יתכן בכל מקרה נמצא זה וזה המקרה כלומר מוקדם ומאוחר
ומתנגדים [illegible] זה הנמצא [illegible] זה הנמצא · ודין זה נקרא הכללים מתנגדים ומנוגדים
ושרה וכל מתנגד [illegible] [illegible] לא הספק [illegible] הכללים לו הספק וזה טעם בענינים הראשונים
והדין הרביעי הוא שכל נמצא ישלל מכל מקרה נמצא זה וזה המקרה מוחלט והמוחלט הנה
הוא משולל מזה בכל [illegible] שוללת חלוקות בענינים הראשונים : ודין זה
נקרא הכללים מתנגדים [illegible] סבוכים וכל מתנגד [illegible] סבוכים אין לו הספק המולד
נקרא הכללים אין לו הספק ואלו הארבעה [illegible] לקוחים [illegible] הנמצא ולא יבאו בספק
שנבאר בנמצא הסוג או ההבדל או הסגולה או המקרה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולא [illegible]
אחר שאי אפשר שיתכן אחד אלו מוחלט והנמצא אבל הוא אם שוה [illegible] כלומר [illegible]
והסגולה [illegible] [illegible] [illegible] בסוג והמקרה [illegible] הענינים הלקוחים [illegible] [illegible] הנמצא
הנמצא הם שלשה אחד מהם כל נמצא יתכן סגולות או סוג או מקרה [illegible] ישולל כל
[illegible] הנמצא זה הדין זה המוחלט [illegible] זה הנמצא [illegible] [illegible] [illegible] בדין השני
והענינים האחרים [illegible] [illegible] [illegible] כל נמצא על שני [illegible] [illegible] [illegible]
חיוב [illegible] [illegible] זה [illegible] בדין [illegible] [illegible] כל [illegible] זה הדין [illegible] הענינים
השניים : ודין זה בסוג [illegible] [illegible] את השוללות השלישית [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
הפרטים [illegible] [illegible] והספק המולד . וזה הוא זה הענין בכל כלומר [illegible] [illegible]
ודין זה בהבדל והסגולה והמקרה [illegible] [illegible] [illegible]:
והדין השני הוא שכל נמצא יתכן ההבדל או סגולות בכל נמצא זה הנה הוא נמצא בכל
נמצא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ההבדל והסגולה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ולזה
אפשר בזה הענין [illegible] בענינים השנית [illegible] [illegible] ולא [illegible] זה בסוג המקרה :
והדין השלישי הוא כל נמצא יתכן [illegible] ההבדל או סגולות או המקרה [illegible] [illegible] [illegible]
הנמצא זה הנה הוא כלומר נמצא [illegible] זה הנמצא וזה [illegible] [illegible] הרביעי [illegible]
השנית ודין זה בסגולה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
לו [illegible] [illegible] [illegible] אין [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] זה
הענין [illegible] [illegible] וזה בהבדל והסגולה [illegible] אפשר זה [illegible] [illegible] וזה שכל נמצא יתכן
סגולות או ההבדל [illegible] נמצא זה הנה [illegible] [illegible] זה הנמצא · ודין [illegible] [illegible] [illegible]
אדם [illegible] [illegible] האדם והוא [illegible] [illegible] חי [illegible] בענינים השנית [illegible] [illegible] [illegible]
וכל אדם [illegible] [illegible] [illegible] הגדולה [illegible] [illegible] בענינים הראשונים [illegible] [illegible] [illegible]
וכל [illegible] אדם [illegible] [illegible] חי אדם [illegible] [illegible] המקרה [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] בכל הנמצא הנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] חלוקות
[illegible] [illegible] השנית וזה כלומר [illegible] · ודין זה שנבדל [illegible]
חי [illegible] [illegible] [illegible] חי [illegible] [illegible] [illegible] הכל [illegible] [illegible]

בתמונות הראשונות וכל אחד מהן ונקודת המוחלט חי וזה לא יולד ומאלו האפשרויות מספר:
ההגדרה וזה העיון גכ"כ תחתיו מיני ארבעה : ואחר זה שכל נושא יוצא בגדר
נושאו מחלקי גדרו הנה הוא נמצא בכל הנושא ואין הטעם בזה שאנחנו נגדיר הנושא
הנה אם יצא אותו הנושא בגדרו או בחלק גדרו שפשטן שיהיה נמצא לכל הנמצא ויחובר
הגזרה בתמונות הראשונות : ובאין זה שיהיה מבוקשנו אם הנושא כרחי בעלות תמונות
ונאמר הגדר המכרעי הוא אלה יקיף כן שטח אחד בריבוע נעוכה כל הקוים היוצאים שטחו
שווים וזה שהוא בזה התאר הנה הוא בעל תכלית התמונה הנה הגדר המכרעי בעל תכלית
ובאיזו הנה הוא שכל נושא יוצא שאלו בגדר נושאו זה או מכל חלקי גדרו הנה הוא שאלו מכל
זה הנושא וזה יולד שאלה למות בתמונות הראשונות ; ובאיזו זה שיהיה מבוקשנו אם הקוים
הוא הרבעות ונאמר השטח הוא תכליות הגוף והתכליות והגוף אינו ריבועות התמונה הנה
אין הגוף ריבועות / וזה כל מקשות בגדר הנושא ואולם אלא בגדר הנושא הם לנושא אחד מהם
שכל נושא יוצא בגדרו או חלקי גדרו וכל נושא זה הנה הוא נמצא לכל זה הנושא וזה מחובר
בתמונות השניות אחר אלה הוי הגדר מתהפך על עצמו ובאיזו זה שיהיה מבוקשות אם העגולה
שלמה ונאמר השלם הוא אלה אפשר שיוסיף כן ולא יחסר ממנו בכמות סוג והעגולה
בזה התאר הנה העגולה א"כ שלמה :

והשני הזה הוא שכל נושא יוצא בגדרו משאלו מכל נושאו זה או מכל חלקי גדרו הנה הנושא משאלו
מכל זה הנושא הנושא ; ובאיזו זה שיהיה מבוקשנו אם הקו היה שלם ונאמר השלם הוא
אלה אי אפשר שיוסיף כן ולא יחסר ממנו והקו הישר אפשר כן התוספת או החסרון
ויאמר כי הישר הנה הקו הישר איננו שלם וזה יולד לכל הדין הראשון והתמונות השניות
הנה זה כלל מיני ההקשות הנופלים בגדר ובכך ימנו אותם לפי היותם מפורסם והיותם
מוחלט ומהקדמות המחוברים בזה העיון הם ההקדמות הנושאים כאשר הוי התנאים הנופלים
כל מה הנושאים בגדר שהם כאלה נלקחו על צד התנאי. הנה הם על הקש נושאו אשר
יהם אותם מקרימותיו ; ובאיזו זה שנאמר אם הוי הכדור זו אפשר לנפשו כן ולא יגיע
הנה הכדור א"כ שלם הנה המחובר בגדר הוא ההקדמה וכל כך
אפשר שיתחסר הקטנים ובאיזו אמרנו אם הוי השלם הוא אלה אי אפשר לתוספת ולא יגיע ממנו
הנה הכדור שלם ולזה הוי באיזו אלו התנאים אינם עצמיים אותם והיותם מחובר לבנינות
במופתים הם מקשות ההרכבות והגדרה כאשר בהם הוי מוצאת התנאים הנושא אלה
מתחברות בהם ההקדמות המופתים לפי מה שהתבאר בספר המופת אשר הוא הסוג והגדר
והסיבה וההבדל הכולל והסגולה ואלו כל אלו המקשות הם מחוברים למוקדמי המופתים
והן מחויבות והמעלות הנה יקח המופת מהם מקשות ההרכבות והסוגים הראשונים וההבדלים
הראשונים ויקח הנקחות והסוגים הספורים ויקח הכולל והסוגי והבדלים
אשר במחולקות בהגדרות הקודמות אשר שיחולק כן שהוא מפורסם : ובכלל מקומות הם
מוחלטים בהגדרים הגדרים והם המקשות המחוברים ומקומות הכוללים וראוי שנדבר מאלו
זה לאופן שיתלבש במופת :

ונתחיל

ונמצא בשמות החיובים והם שני מינים אם לחיוב המציאות והמציאות ואם ההסרה
וההסרה ותחלת השמות חיוב המציאות והמציאות הוא שכל גזירה ישנה
במציאותם וכבר זה הענין באות הגזירה באלה נמצאות נמצא זה המשל וזה
יתבאר אלו בענין הראשון והענין המתבאר אלה ואלו כל הקודם בענין ואמר הנמשך
הענין [illegible] זה שהוא ובולינו אם מציאות שזה הנבנה ברחם כלבה שיסתיר
העין אם לא הענין נבול גזירה ותחייב [illegible] זה המשל ונאמר אם הי' ההבנה ה
באדם נמצאות הענין שזה הנבנה אונם יצא ברחם כדי שתסתיר העין עוד
[illegible] אבל ההבנה נמצאות נתחייו המולחת הענין שזה הנבנה אונם יצא ברחם כדי שיסתיר
העין ומבואר שזה הענין אונם הוא יצא הקודם לעולם וזה שהוא לא יתכן כלתי הלנור
הקודם וזולת הלנור יקבל הנמשך כל הענין אבל אמר שהי' הנמשך הוא המשל והמשל
לא [illegible] והמשל הלני הוא שכל המשל ותחייב ומתחייב המציאות המציאות גזירה זה
הענין באות הגזירה באלה הוסרה הוסר זה המשל וזה שמאמר [illegible] שהמאמר יתחייב
אלו בענין הלני [illegible] הענין המתבאר והוא אלה ואלו במקביל הנמשך ונולד מקביל הקודם
והוא [illegible] הבטול וזה שהמשל הוא הקודם: הענין אם הי' הקודם נמצא הענין הרחק
המתפרק נמצא עוד ואלו אבל הרחק המתפרק כלתי נמצא ונולד הענין הריקות כלתי נמצא
וזולת [illegible] לחיוב ההסרה וההסרה הענין הם שני השמות גם כן אחר והם שכל גזירה באלה
הוסרה ותחייב וההסרה שיוסר המשל הענין כאשר הוסרה יוסר המשל וזה הענין
בענין הראשון והענין המתבאר אלה ואלו כל הקודם בענין והוא [illegible] הבטול לעולם וזה
[illegible] ובאור הענין זה שהוא ובולינו אם הריקות כלתי נמצא ונאמר אם הי' הרחק
המתפרק כלתי נמצא ונולד הענין הריקות כלתי נמצא עוד ואלו אבל הרחק המתפרק
כלתי ונולד הענין הריקות כלתי נמצא והמשל הלני הוא שכל המשל הוסר כאשר גזירה
זה [illegible] זה הענין באות הגזירה באלה נמצאות נמצא המשל והמשל זה גם כן ויתחייב
בענין והענין המתבאר אלה ואלו כל מקביל הנמשך ונולד מקביל הקודם והוא [illegible] הקודם
[illegible] הענין זה שהוא ובולינו אם האלוה נמצא ונאמר אם הי' האלוה כלתי נמצא
הענין ההצלחה כלתי נמצאות עוד ואלו במקביל והוא שההצלחה נמצאות ונולד מקביל
הקודם והוא שהאל נמצא הענין אלו ארבעה השמות והחיובים אשר שנשתמש בהם באופן
באשר הי' החיוב כל על הענין החיובים המופתיים ואולם זה שבאלו השמות הנעלים
בכאן הענין אם נצחיים ואם הפלגיים ואונם אומרין שאלו השמות והם שאחרים
בהעלים הענינים לפי שרוב והנעלים הענינים המחוברים בהם ינלה חבורם בנשנה
נמצאות ואלו אולא במוסכם וחסרון ישוליה הבנין הבאור שנין והענין אלה
בזה התנאי הוא אלה לא ולוהלך הקודם והנמשך בהם בנולד אחר כאשר אמרנו אם הי'
המשל עולה הענין הוא נמצא וגם כן הענין [illegible]
אלה

הקדמה

כח

אמר [illegible] מציאותו במוחלט במאמר יותר מוחלט בהקדמות המציאות אבל [illegible]
ההקדמות המציאות [illegible] [illegible] נפרדים בשכל ומבטל לפי מה שהתבאר בספר
בהקדמה הו' אלו הסגולות כמו [illegible] הנמצא מופשט הנבדלים אל אלו הסגולות אשר נזכר
בתחלה [illegible] ואולם בנבדלות [illegible] [illegible] ספירים בעצמם ואולם [illegible] ההקדמות
אלו החיוב [illegible] [illegible] על החיוב בהקדמות אלה נקראו חיובים ומה שלא אמנם
חיוב המציאות והאפשרות והסתירה או הסתירה ובבאור אמנם ויתחייב מציאות הסבה
והסתירה המציאות אחר [illegible] אלו העניינים השכליים ואולם הסגולות [illegible] לוקח החיוב
בהם לקיחה [illegible] [illegible] לוקח השכל בו על נמצא אחר כאשרנו אם היה זה הספר
מן הנה אינו נפרד [illegible] נמצא על [illegible] והוא אלה נמצא השכל [illegible] נמצא אחד
אם [illegible] [illegible] המאמר הראשון ונמצא [illegible] [illegible] [illegible] אחר כאשרנו אם היה
המאמר חי הנה זה שאינו [illegible] אינו חי ואם היה [illegible] הנה [illegible] [illegible]
נמצא המאמר [illegible] [illegible] [illegible] המאמר הראשון ונמצא [illegible] [illegible] אשר [illegible] [illegible]
והנה השכל [illegible] לוקח [illegible] ובכח [illegible] לוקח חלקי אם [illegible] הסגולות אשר ילקחו לקיחה
[illegible] הנה לקיחת כל [illegible] באלה. [illegible] התחייב הסתירה, מציאות בכח זה הנה
הדבר כאשר התחייב מציאות השכל והוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אם העולם מחודש הנה [illegible] [illegible] אשר [illegible] [illegible] החדש נמצא הוא
וזה שיהיה העולם נמצא בלתי פועל ויחוברו ההקדמות כל זה הוא העולם אינו מחודש
הנה העולם נמצא בלתי פועל ויחוברו ההקדמות כל אם הוא העולם אינו מחודש
~~העולם נמצא בלתי פועל ויחוברו ההקדמות כל אם היה העולם אינו מחודש הנה~~
העולם נמצא עוד [illegible] אבל העולם אינו נמצא בלתי פועל והוא [illegible] [illegible] הנה
יוליד שהעולם מחודש והוא [illegible] [illegible] והסבה [illegible] הוא של [illegible] [illegible]
ימצא [illegible] [illegible] [illegible] שיהיה [illegible] אם העולם קדמון ונאמר אם היה העולם
אין לו היולי [illegible] [illegible] הנה [illegible] קדמון אבל אין לו היולי הנה הוא [illegible] וזה
[illegible] הוא [illegible] נושא [illegible] העולם [illegible] [illegible] הוא של [illegible] [illegible] ויתחייב [illegible] [illegible]
הסתירה בכח [illegible] הנה זה הדבר באלה נמצא יוסר זה [illegible] והוא [illegible] [illegible]
ראשון זה שיהיה [illegible] אם הנפש בלתי [illegible] ונאמר אם היתה הנפש בלתי [illegible]
הנה אין לה פועל [illegible] עוד [illegible] ונאמר אבל לה פועל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
בלתי [illegible] [illegible] [illegible] של [illegible] ויתחייב מציאות והסתירה [illegible] זה הנה
זה [illegible] באשר נמצא או באלה ימצא [illegible] זה [illegible] וזה [illegible] [illegible]
ראשון זה שיהיה [illegible] אם הפועל הנזה נזה [illegible] ונאמר [illegible] היה בבאור
הכנה [illegible] [illegible] בפועל הנזה הנה אין הפועל הנזה נזה [illegible]
עוד [illegible] אבל [illegible] הכנה [illegible] הנה יוליד [illegible] הנזה נזה
[illegible] ואולם הסגולות החלקיים הנה הם [illegible] [illegible] [illegible]
אשר הם [illegible] [illegible] והדבר [illegible] והנה [illegible]
ולקיחת [illegible] אלו
הסגולות הוא [illegible] [illegible]
על

על דבר זה מורכב המחייבים ובאשר מורכב המחייבים לצד השאלות זה בזה
שהוא בזמן החיוב והשלילה שדרכו שיתחלף [illegible] הצדדין והמצב בכל עת ואלו הם
הסותרים וזה נכ' כאשר הי' השווי והחיוב בהם בחיוב בהמציא אשר
ימרכי הצדדין שיתחלפו בהם הצדדין והמכב ומכב הקצוות על מה מיניהם יוצא
החיוב והשלילה ואיך יגדילו והקצוות בימינים ובין שיאמר ההקבלות בזה שלכם
ואין צריך לחזור בכאן: והקושיות אלוחים מהעלאה והקצוות האיו שכל דבר יוצא כמו
העלה נרחב לדבר זה הנה נניח זה העלאה מוסף זה הדבר וכל דבר יותר ממנו
כל צד זה הנה העלה הקצה הוא נמצאות אלו וזה ההקש ואשר לפני אשר מחוייבים
והבטל והקש הנוח והמופתים הוא שכל דבר יוצא כמו אחר מהמופתים הנה (ה)
ההפך האחד אם לא בהמופתים אשר אין מיניהם אמצעי ולמה הי' הרוב מזה הבט
והמין אשר במצטרפים במין אשר בהמופתים אשר אין מיניהם אמצעי והם שהוא
מצטרפות אחר המצטרפים בכוונת זה שלא יוצא המצטרף האחד ולא יתהפך זה על
שהתחייב מהסדר המצטרפות האחד. ובזה מה ראשון כאשר הי' אבל חוזק הנה
לא יתקיים שיהי' [illegible] במין. ואמנם ההקש הנוח על יותר באלו המופתים הדורבלה
הנה אין בהם הקש מופתי כי אם השלילה מקרים בחיוב ובשלילה והם הנמחים
שני. [illegible] דרים ולמשתתפים אחד מהם ההקש אשר ויודע בהפך הסותר והוא מקום
המיוחד בסוגיא והקש השני הפך השלילה הכלית על מציאות אחד ההקש אשר
ויודע בהפך הסותר והוא מקום המיוחד בסוגיא והקש השני הפך השלילה הכלית על עצמו
אולם ההקש אשר יודע בהפך הסותר הוא שני מינים אחד מהם כל מלואו כאשר חויב
נמשך לזה שיתחייב לו' הנמשך הנה שלילת הנמשך נמשך לזה שישולל ממנו הקודם. משל
זה שיהי' מקבלינו אם הנמצאות אשר אינם בהקש כלות בגלוש ונמצא אם הי' כל
גלוש בהקש הנה זה שאינו בהקש אינו גלוש וזהו הפך הסותר נורא: והשני כל מלואו כאשר
הי' שלילת נמשכי לזה שישולל ממנו הקודם הנה חיוב הנמשך לזה שיתחייב לו. משל
זה שיהי' מקבלינו אם כל גלוש בהקש ונמצא אם זה שאינו בהקש אינו גלוש הנה כלה
שהוא גלוש הנה הוא בהכרח בהקש ויתבאר זה ההקש כלשונינו נמצא אם לא יהי'
מחוייב מהנחתינו כל גלוש בהקש שזה שאינו בהקש אינו גלוש הנה יתחייב סותרו שהוא
והוא קצת זה שאינו בהקש הוא גלוש עוד יתהפך זה מפני שהוא יתחייב חלוק והוא כל
הגלוש אינם בהקש ומכבר הי' הנחתינו שכל גלוש בהקש זה שקר או אובדה ואולם
ההקש השני אשר הוא הפך השווי הכלי הנה הוא כל מלואו יהי' שלילת נמשכו
לזה שיתחייב אליו הנמשך הנה שלילת הקודם לזה שיתחייב המלואו. משל זה
אמרנו אם הי' זה שהוא אדם אינו אבל הנה זה שהוא אבל אינו
אדם. והשלילה יהי' כל מלואו יהי' חוזק נמשך לזה שישולל ממנו הנמשך
הנה חיוב הנמשך נמשך לזה שנשולל ממנו הקודם. משל זה אם הי' זה שאינו

[illegible] : והנוספים על הסוגים האלו הם הנוספים על ההפרשים
השוללים [illegible] אלה אפשר שיתחלף כל [illegible]
הנוספים [illegible] והדברים [illegible] והחסרון [illegible]
[illegible] ספר [illegible] האלהיים [illegible]
[illegible] שהוא [illegible]
[illegible]
[illegible] : [illegible] שהוא יותר [illegible]
[illegible] שהוא יותר [illegible]
[illegible] אחד [illegible] : והסוג האלו הם
[illegible] אחר יותר [illegible]
[illegible] יותר ראוי [illegible]
[illegible] הוא יותר ראוי [illegible] הוא יותר [illegible]
[illegible] ביותר ראוי [illegible] ארסטו' [illegible]
[illegible] הסקוביות אין לו הפך [illegible]
[illegible] יותר ראוי [illegible] הפך [illegible] אין הפך לו
[illegible] יותר ראוי [illegible] הפך לו [illegible]
[illegible] אותו [illegible]
[illegible] ראוי [illegible]
[illegible] :

[illegible]

[illegible]
[illegible] אחד אחד [illegible]
על [illegible] הוא [illegible]
על [illegible] הוא [illegible]
[illegible] שהוא או אפשר שיהיה [illegible]
[illegible] שהוא או אפשר שיהיה [illegible]
[illegible] או אפשר [illegible]
[illegible] שיהיה [illegible]
[illegible] שהוא לא [illegible]
והאמת אלה [illegible] הוא
[illegible] שהוא או אפשר שיהיה [illegible]
[illegible] ! [illegible] הם [illegible]
אחר שיהי [illegible]
[illegible]

מגיע בעליונות מההנדסות ההרכביות ואם לא הנה כמו שנאמר בו הנמצא
שיספיק ההנדסות ויגיע לנו מהידיעות ההרכביות בתולדה אבל אם היה אין
ספק שהוא בטבע ואמנם המציאות היותר קלה שלפני שהרכבי לא ישלם שיהיה אם אולי
ואם בעל חומר חלקית אולם בעל החומר הנה לא ימצא עליהם נמצא שהוא
בעל חומר חלקית אבל שהם מה שיורכב והם שיהיו קלים מאוחרים בטבע החי
מורכב הנה בטבע החי אמנם חומר במורכבים שהם העליון הקל הנמצא לו
המורכב והלא האדם ואולם האחרים הנה אינם הרכבי כמו שאמרנו ובגלל זה המורכב
אמנם אפשר לנו שנבין מכמות המורכב שהם המלאכות הנמצאים בלא שהם
מה שהוא אל שאנחנו כאשר נאמר לנו כמה המשכל רשום אלו לזה הי'
גדולתינו שווה ללא נמצא לא נאמר במורכבי זה מפני שהוא שלם או מתחלפות
אלא מפני שהוא משולל ואלו ההנדסות ההרכביות שהם עליונות והם קלות
עליונות הקלות עליונות כמו שהשלג לבן והעורב שחור וזה בגלל קלות
שתמצא בסופית כי היו הלבן כן בזמן זה העורב והמורכבי הקל העליון שני
מינים אחד מהם שיהיו הנמצאים ושלמים הנמצאים והשני הכל שיהיו נמצאים
ועלולים הנמצאים הנה הנמצאים אלה יתעלו בהם הנמצאים שאלה מינים
אם סוג כמו החי אלה ימצאו על האדם ואם הכל כמו המורכב הנמצא עליו
ואם המתעלה מהם יחד והוא הנמצא וכל אחד מהם אם קרוב ואם רחוק ואולם
הנמצאים אשר מתעלים בנמצאים הנה הם המקרים העליונים ואלו הנמצאים
כל מינים ואם יהיו הנמצא עליו יונח בגדר הנמצא ואלו הן הסגולות
כמו הצחוק לאדם והצהלה לסוס ואם לא יהיו הנמצא יונח בגדרו סוג הנמצא
או סוג סוגו מה שלא יהיו ונתן משל מסוג המלאכה אולם אשר יונח בגדר
סוג הנמצא או סוג סוגו משל סוג המלאכה הנה הם המקרים אלה ותחלק
בהם סוגי המלאכה חוץ הראשונה כמו המספר והזוג אשר יתחלק אליהם
המספר ואלו ההנדסות המיוחדות בסוג העליון כן המתדמה לו ואולם הנמצאים
אלה יונח סוג סוג נמצאיהם בגדרם אלה הם ונתן משל בסוג המלאכה
הנה הם המקרים אשר לא יחלק סוג המלאכה בהם חוץ ראשונה כמו הזוגות
והקלות אלה הנמצאים במספר אבל אמנם יתחלקו בהם סוגי סוגיהם כמו המספר
ואלו המקרים הם המקרים הקלות מיוחדים בסוג העליון בהם ולא מתחלפים
והסופיים אלה יתחלקו מהם כן הם קלים וכמו פשוט הזהב שיקראו
רוב זה בסופיים ההגיוניים והם בעלות לפשוט מהמוחשים ובאלו הם

אינני   מין ההרכבי אלה

אינני עוסק וזה לפי ויחסו אל סוג הסובל כל ההבדלים אשר ילקחו בגדרי סוגים יהיו זה
שהבדלות כמו [illegible] לאדם והסוס וזה ראוי [illegible] זה שההבדלים סוגים כי הי'
נגדרים [illegible] בהסכמה ויהיו זה שהבדלים כמו [illegible] הנמצאים והדברים וזה אם נאמר בהם
בסוגים הנה הוא בגין שתאמר אחד שהי' נאמרים בספוק והנמצאים העצמים שהם
זה שהם ראשון ויהיו זה שהוא בלתי ראשון והראשון אינו מוחד ואינו בלתי מוחד והנמצאים
הראשונים הם אשר לא ינשאו על סוג נמצאות בלתי בקנין בהבדל המוחד והנמצא
המוחד והסוג והפרוק והמקרים אשר ילקחו בגדרים סוג נמצאיהם : ואולם הנמצאים
המוחדים אלו הראשונים הנה הם המתהפכים על נמצאיהם בנמצאות וזה נמצא
בהבדל המוחד ובנמצא המוחד והמקרים אשר ילקחו נמצאיהם בנמצא נמצאיהם והם
הסגולות ובקצת המקרים אשר ילקחו בגדריהם סוג נמצאיהם כאשר הגדרו שיהיו שוים לנמצאיהם
אינם אפשר גם בנמצאים אשר התחברו מקרים יותר כוללים מנמצאים ויתחברו סגולות זה
שיהיה הנושא כמו [illegible] השולל [illegible] שוות לאחד נבדלים : ואולם הנמצאים אשר הם
מקרים נפרדים הנה כאשר היו מיוחדים בנושא הנה הוא ילקח בגדרו לזה סוגי מיוחד
ראוי זה שיתחלף במופתים אלו המינים הם הסגולות הראשונות או הראשון לפי'
ואולם אשר אינם בראשון ולא מיוחדים הנה הם נכנסים בזה שבעורה בסוגים הראשונים
וגדריהם והבדליהם והמקרים אשר ילקח בגדריהם סוג סוג נמצאיהם ויותר כוללים
וזה שיהיה באלה אשר היו לנו נכספים התחלה ובטבע אינם הוא ציור הדרך בזה
שיחדהו ; ובכללו האמתות אינם הוא מפני זה הציור . הנה אם זה שיהיו סבות האמתות
יותר ראוי שיקנה הציור השלם הוא יותר ראוי שיקרא מופת והנני עתיד לבאר זה
אצל הבאור במופתי הסבות יותר . וכל מיני אלו ההקדמות המתחייבות אשר ילקחו
חלק הקש יהיו זה שהם ידועות מתחלות השכל והם המושכלות הראשונות ויהיו זה שהם המפורסמות
ההקדמות המחוברות שהקדמות ידועות מתחלות השכל ויולד הקדמה בביאור מולדת [illegible] הקש אשר
גם עניינו הוא הקש המורכב המופתי ובכלל הנה כל מיני ההקשים המופתיים או אפשר שלא
יותכו אל ההקדמות ידועות בעצמן מתחלות השכל וההקדמות הידועות מתחלות השכל שני
מינים : אחד שהם הידוע בשכלי ושני הידוע בנסיון . הנה הידוע בשכל הוא אשר ידע לנו
האמות ההכרחי כן מתחלות הקנין [illegible] שנדע מאין ידע לנו ואיך נדע כמו שהכל
גדול מהחלק והידוע בנסיון הם אשר ידע לנו האמות [illegible] אשר כן אצל חקירתנו לנקבה
חלקיו כמו שהאסקמוניא תשלשל [illegible] אינם הדומה לדבר או מורכב כמו שכל בעלי חיים
הנה [illegible] או אחד יהיו לדבר [illegible] ספר הנה הוא חלק שתי בראיות ואלו
ההבדלים אינם סבתם על רוב התחלפות החושים הנה אלו הם הקנינים אשר ילקחו
כמו ההקדמות המופתי על הכללות והחלקים הזמנים כן . ולזכור נשאל האם
ההכספות בהקש המופתי שלא מינים . אם שנקבל סבת הדבר מציאותו יחד כמו
שנראה שזה אפשר כן ואם שנקבל סבה לדבר כאשר יהיו ידועות מציאותם [illegible] אצלינו
אם בראיה ואם בהקש ואם שנקבל מציאות לדבר וזה אם מפני שאין שיודע הדבר [illegible] זה
[illegible] וזה [illegible] אשר אין להם [illegible] הקדמות ואם מפני שתהיה ידועות המציאות
[illegible] הנה הראוי בזה שיתחלף ההקש המופתי אל אלו השלשה מינים
והי'

והיו עם הידיעה על אלו הפנים השלשה ההבדלים נאמרים בספרן נמצאים ואיחוד: הנה הפן הראשון יודע במופת סבה והוא מופת הסבה והמציאות יחד והשני יודע במופת הסבה, והשלישי יודע במופת המציאות והראיה:

ונתחיל תחלה לדבר במופת הסבה והמציאות לפי שהוא הנכבד מאלו המינים ונאמר שהוא יתחייב בהקדמה בזה המין מן ההקש עם היותו מוקש לתכונות האמת ...

עם זה הסבה עד שיהיו נכלל האמצעי כל סבה אשר נזכרים מן הידיעה שעבר וכבר הדבר בחלוק זה שהוא עליו העולם במופת המציאות כי נכלל האמצעי עם אינו סבה לידיעת בתולדה לפי לא לתולדה והסבות כמו שנאמר בכולל בזה הענין ארבעה החמר והצורה והפועל והתכלית: ואלו הארבעה אם קרובים ואם רחוקים ואם בכח ואם בפועל והם בכלל או ישלטו שיהיו סוגים או הבדלים או מה שילך מינים מיוחדים ראשון. מה שיתחברו אלו מופתי הסבה והמציאות הם הסבות הקרובות הראשונות המתחברות או הראשונות כלם מתחברות כי היו בזה המין מן המופת הוא נגד מחבר סבת הקרוב ובפלת האמות כמו שאמרנו. אמנם הוא מפני קלות הציור הנה הענין כמה שנתחבר ידיעתו והעניני הטבעיים ובכלל העניינים הנמצאים אלה אין מציאותם למחירותנו בעלי בזה שיתחברו בעלי הפלוסופיה המעלות בידיעת פלוסופיה והוא מבואר לבעלים האמת הכונה הראשונה אמנם הוא הציור והאמות אמנם יבאו אמצעים מפני הציור כי היו הדרך אלה מפני יהיו התכלית והפועל הנה אין הפרש בין שתי הידיעות אם לא והעניינים הפלוסופים נעלם ונראה והעניינים הנמצאים בזולת בחירתנו נראה לסבה אבל נחמר עם זה במעשה זה שאפשר לנו שיהיו ידיעתנו כמו מתאם לידיעתנו בעניינים הפלוסופיים ובזה יתבאר לאומר זה שיתבאר באלו המופתים יהיו נמצאות על הדרך הטבעי אחר שהיו כמו אלו המופתים הם אלה צריכים שיובן הדרך בזה שיתחברו ועל הענין אלה יתחברו והם בכלל נמצאים בכח הקרוב והנמצאות על הדרך הטבעי הוא שיהיו הסבות נמצאות על הסדרים והמקרים על נמצאיהם ויהיו אם כן תנאי זה המין מן המופת המוחלט ארבעה תנאים: אחד מהם. כמו שאמרנו שיהיו אמתיים: והשני כלליים: והשלישי הכרחיים: והרביעי נמצאות בעצמות: והחמשה שיהיו סבת מציאות התולדה לא לידיעתנו לבד והששי שיהיו נמצא על הדרך הטבעי: והשביעי שיהיו עם היותם נקדם במציאות על התולדה קודם בידיעה שהם נודע מה שהוא נודע בידיעה כמו יהיו מתאחר במציאות והם הראיות אלה. וגבולים האמצעיים בהם מתאחרים מן התולדה ואינם יהיו סבות לידיעתנו לבד: והשמיני שיהיו נמצא נמצאות ראשונות: והתשיעי שיהיו מתחברים ויכללו אלו התנאים התשיעה כל הנמצאות בזה המין מן המופתים בין שיהיו הם מתין התולדות ממופת אחד או היו ידועות בעצמם ממחלות הענין ונייחד המופתים אלה יתחברו שהקדמות הם ידועות בעצמם הנה עליהם והוא שיהיו נמצא נקדם על קדמות נמצאות ראשונות רוצה לומר שיהיו קלות אמצעי ועם זה שלא יהיה מה שהצטרך שנבאר בזולתו ואין ראוי אחר זה קודם מופת השאלה כלשה הזאת והוא שנבאר כבר בסבה הקרובה ומפת הראשון בפשוט אולת הראשון בזה שנים וזה שאלה הצורות

לשון נצרכני ואומר בהם שהוא נמשך על הפשוט בזה העניין הנזכר במאמר הראשון בזה.
שהם לא ימשכו על סוג הפשוט ולא ואומר בהם שהוא נמשך במאמרות הראשונה ואולי [illegible]
[illegible] שהוא מבואר לפשוט [illegible] [illegible] [illegible] ואחר [illegible] [illegible] השאלה [illegible]
הנה אל כל הנמצאים אשר [illegible] ארסטוטולוס באופנים המוחלטים ואופני [illegible] בהם
שאלה הם [illegible] [illegible] [illegible] ובכלל שאשר יהיו [illegible] חלוקים [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שאלה הם אופנים [illegible] ולא [illegible] בהם אלו העניינים [illegible] בהיותם אופנים לא העניינים
אשר בהם יהיו האופנים [illegible] חלוקים והתחלף [illegible] [illegible] לפי זה שאלה [illegible] לא
[illegible] בהם [illegible] הנמצאים [illegible] בין [illegible] בהם זה [illegible] כל הנמצאים
[illegible] [illegible] [illegible] זה כי והיו הנמצאים [illegible] [illegible] אלו האופנים שאלה הם אופני
[illegible] [illegible] [illegible] לא שאלה הם [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] בהם [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] על [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] בהם את [illegible] [illegible] [illegible] הגדול והקטן ואם [illegible] בהם [illegible] [illegible] [illegible]
זה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] הנמצאים [illegible] [illegible] אשר [illegible]
[illegible] על [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] או [illegible] בהם או
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] האופנים אשר יהיו [illegible] [illegible]
[illegible] אל שני [illegible] אחד [illegible] אשר כן [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

ובהם

וזהו כמו זה שיולד המרגיש בתנאי האדם וזהו כמו זה שיולד האדם בתנאי הצחוק: וזהו
כמו שיולד המספר בתנאי הזוג והנפרד ובאלה אומרו ברבה שהוא סוג לרבה הנה אומר ק
ירצה כל זה שהוא נשואו כמו נשואו חי על האדם ובאלה אומרו ברבה שהוא הס
לרבות הנה הוא כמו נשואו המרגיש על האדם ובאלה אומרו שנמצא נמצא ברבה בנמצא
הנה הוא כמו האדם הנולד בתנאי הצחוק ובאלה אומרו שרבה בנמצא סוג רבה הוא כמו
המספר הנולד בנמצא הזוג והנפרד ואמרו אומרו נשנה שאלו החלוקים אלה אשר לחלק
שהנשואים המלה אשר הם הסוג והגבול והסגולה והמקרה והנמצא וזה [illegible] זה יהי'
יחס הגבול המוצע כל אל שם הנמצאות אוו לאחד שהם אחד שאלו המספרים אשר כל
נמצא שרבה בתנאי רבות כמו שאומרו בזה שנמצא אחד שנמצא בנושאים הנמצאים
כי הם החלוקה אשר תחבר המשפטים המוחלטים ונסדרה אותם לפי סדרי אופנים:

החלק הראשון מן החיבורים

הענין הראשון אחד נמצא לב' וב' נמצא לג' וזה יולד לנו המשפט אחד שהם לאלו נמצא לג' ש
בזה שיהי' לו שני נמצאים: הדמיון זה כל אדם חי וכל חי מרגיש הולך בלי רגל
והשנית נמצא חלקי נמצא ג' הדמיון זה כל אדם חי מרגיש וכל חי מרגיש נמצא [illegible]
בהמשכות והשתמשות וכבר יחשב שהענין הראשון זה החלק שהענינים אשר בזה וזה
שנשואות הנמצאים נמצאים על נמצא בזה נשואות הסגולות נמצאים על נמצא וזה נשואות בזה
אחד שהוא און אחד בעלי חכמה אבל אומרו יהיו גם אלו היו לרבה שני נמצאים
בהמונה אחד המקרים עליו אבל אחד שהם ועניני בענינים זה מתנועע והשאר נחים ויהי
הנמצאים שבזה בנושאות המתנועע וזה הגבול המוצע כל יהי' סבה לשני הנמצאות או
לנתן לרבה והענין השני אל לסוג לב' וב' סוג לג' הדמיון זה כל אדם חי וכל חי נמצא לנתן הנה
כל אדם נמצא נתן וזה הגבול המוצע כל סבה לנתן לרבה: והענין השלישי א' הגבול לב'
וב' הגבול לג' הדמיון זה כל אדם מדבר על מרבה מחשב יולד כל אדם מחשב וזה כל
אשר נמצא בהיות הגבול המוצע סבה לנתן לרבה: והענין הרביעי א' בנמצא ב' וב' בנמצא
ג' הדמיון זה כל אדם סוסלס וכל סוסלס למחן המולד כל אדם למחן והגבול המוצע
בזה אומרו הוא סבה לנתן לרבה: והענין החמישי א' בנמצא סוג ב' וב' בנמצא סוג ג'
וראוי באלה מלכם זה שיהי' סופיות שיהי' יחס אחד מהסוגים לאחר יחס עצמי: הדמיון
זה כל עולה הנה הוא גוף וכל גוף הוא מתחלק בחלקים הנה המין יולד בנמצא סוג
העולה והוא המספר והמתחלק בחלקים יולד בנמצא סוג המין והוא המבוא וכן הבוא והמספר יחס עצמי
מופיע העלמים באלה תהיה גבול המוצע כל [illegible] סבה לסוג והענין זה כמו מן הראשון
החלק השני הענין הראשון או וב' שני נמצאים לג' הדמיון זה כל אדם חי מדבר וכל חי מרבה
הוא בעל בשר ועצמות נמצא הנושא בעל ב' רגלים וזה כמו מן הענין הראשון מהחלק
הראשון והמשאר כל כמאמר בזה ובכלל הנה זה החלק הוא כסוג לחלק הראשון ולזה
לא יהי' לו מופת מוחלט אלא עליו זה שהוא נכנס תחת החלק הראשון: והענין השני א' וב'
הגבולים לג' הדמיון זה כל אדם מדבר וכל מדבר מחשב וזה אומרו יהי' מופת כלה' א
מהגבולים נכנס בתנאי השני: והענין השלישי א' וב' בנמצאים ג' זה כל אדם סוסלס וכל
סוסלס

מסופק שמחין וזה כאלה נרצה שיהיה מופת בסכמת ומציאות ויהיה האמצעי כולל
סכמת לגדול כמו זה שזכרנו במשל: והדין הרביעי א' וב' בנגדרים סוג ג': כדין זה
כל אדם מדבר וכל מדבר הוא בעל תנועה אם זה שהרגיל בזה לסכמת הנה כל אדם בעל תנועה
אם זה שראוי בזה שזכרנו: והשני בזה גם כן לנרצה לנתן הסכמת והמציאות יהיה
הגבול האמצעי ימצא בגבול הגדול ואמנם התנועה יהיה בכמו אולי המינים והיה
הגבול האמצעי ימצא בגבול הגדול כאלה היה אז שיהיה לו ימצא בגבול הקטן
שמה שהם מנהיג:

החלק השלישי הדין הראשון א' גדר לב' וב' סוג לג': כדין זה כל אדם חי וכל חי
[illegible] מרגיש וזה בגבול האמצעי סכמת לנושא לבדו: הדין השני א' גדר לב' וב'
הגדול לג': כדין זה כל אדם מדבר וכל מדבר [illegible] בשלמות והתכלית וזה
גם כי אמנם הגבול האמצעי כולל סכמת לנושא לבדו: הדין השלישי א' גדר לב': וב'
בגדרו סוג ג' והמציאות בזה הדין [illegible] שיהיה מופת מציאות לבד: כי אין
הגבול האמצעי כולל סכמת ואחד מן התנועות אבל ככה הגדול בענין הסגולות
היות סוג ג' [illegible] בגדר ב' אז שיהיה לב' בגופן זה ימצא גדר בג': כדין זה
כל [illegible] וכל שוחה [illegible] בגוף [illegible] בגוף הנה השוחה ככה
הגדול לו [illegible] [illegible] בגדרו סוג הרג והוא החי שיהיה לו ימצא [illegible] זה במציאות
האמצעי כל לסכמת לנושא לבדו:
[illegible] בזה הדין שיהיה אחד [illegible] המופת המוחלט והוא זה יהיה

החלק הרביעי א' סוג לב' וב' גדר לג': כדין כל אדם חי מרכב וכל חי מרכב [illegible]
וזה גם כן יראה [illegible] שהאמצעי אמנם הוא סכמת כולל לנושא לבדו ואמנם:
[illegible] כאלה היה אז [illegible] [illegible] כל בנושא ג': הדין השני א' סוג לב' וב' הגדול
לג': כדין זה כל חי מרגיש וכל מרגיש [illegible] וזה גם כי כמו אלה לפנין הדין השלישי
א' סוג לב' וב' חלק גדרו א' סוג ג' וזה גם כי אמנם יהיה מופת שיהיה לב' בפנים
[illegible] הוא מופת מציאות לבד כדין זה כל מספר [illegible] בזוג [illegible] הוא זוג
[illegible] בעל אורכות:
זה ימצא בגדר ג' כמו הדין השלישי. מחלק השלישי: ואולם כאלה לא יגדרו זה

החלק החמישי הדין הראשון א' הבדל לב' וב' סוג לג': כדין זה כל אדם חי
וכל חי מרגיש וזה גם כן הגדר האמצעי סכמת לנושא לבדו: הדין השני א'
הבדל לב' וב' חלק גדרו סוג ג' [illegible] זה אמנם יתן במציאות מציאות ואם הגדול
שיהיה הגבול האמצעי לא ימצא [illegible] [illegible] זה יתן הסכמת: הדין השלישי
חסר מספר [illegible] א' הבדל לב' וב' גדר לג': כדין זה כל אדם חי מדבר
וכל חי מדבר הולך [illegible] [illegible] [illegible] בן [illegible] והוא אמנם [illegible]
שהיחס [illegible] א' [illegible] יחס [illegible] כאלה היה אמנם יגדרו זה [illegible]
אלה

אמר לו שני הגדרים והמאמר בזה אצלי במאמר ביחד החלק אל החלק שהוא לא
יצא לבד שני הגדרים ולזה כל גדריו בשתיהם אחר והגבול האמצעי כל
אחד ... סבה לשני הקצוות ואם לקח כאלו בזה שלו שני גדרים והמאמר
אחד ... באחד האופנים אם לא שנשים נמצאות הגדרים נמצאים על נמצא נמצאות
בגזרה בנמצאות הסגולות ואולם יראה חסרון אופנים לזה הענין להיות לו ביאור
בזה שיתחבר שני גדרים שהוא מופת מוחלט ובכל הנה כל ענין:

החלק השלישי. הענין הראשון א' גזרה ב' וב' סוג לג'. דמיון זה כל אדם נזון מרגיש
וכל נזון מרגיש חי. הענין השני א' גזרה וב' הגבול לג'. דמיון זה כל אדם בעל
מחשבה והשתדלות וכל בעל מחשבה והשתדלות מדבר ואלו שני הענינים הם בענין
המופת המוחלט שהענין אשר בגבול האמצעי בו סבה לשני הקצוות. הענין השלישי
א' גזרה ב' וב' חלק גזרה סוג ג'. דמיון זה כל אדם הוא מחלק בלי חצאים
וכל מחלק בלי חצאים נבדלים הנה הוא זוג וזה הגבול האמצעי בו סבה לגבול
הקטן. הענין הרביעי א' גזרה ב' וב' בגזרה ב' וזה הענין יגזרו כאלה ... ג'
לא יראה בגזרה א' ולזה יש אופנים לבאלה יצאו בענין הנה הגזרה האמצעי
כל סבה לקצוות לקטן הגבול לבד:

החלק הרביעי. הענין הראשון א' בגזרה ב' וב' סוג לג'. דמיון זה כל אדם חי וכל חי הוא
בעל תנועה. הענין השני א' בגזרה ב' וב' הגבול לג'. דמיון זה כל אדם
מדבר וכל מדבר צוחק ואלו שני הענינים גבול האמצעי בהם סבה לשני
הקצוות. הענין השלישי א' בגזרה וב' בגזרה ג': דמיון זה כל חי מרגיש הוא
אורך וכל אורך צוחק וזה ואופן שהגבול האמצעי סבה לקטן הגבול הנה הגזרה
הקטן ... כל נמצאה על זולת הדרך הטבעי ולזה הוא יותר ראוי שיהיה בחלקי
המציאות ואף על פי שהיתה המעלה כל נמצאה על דרך הטבעי ועוד לזה שאופנים
כבר הפיל ... רבים בזה התנאי. דמיון זה אמרנו א' סוג לב' וב' חלק גזרה
ג' או א' גזרה לב' וב' חלק גזרה ג' ואולי זה שהגדרים כל שיהיו הגזרה הנמצאות
על זולת הדרך הטבעי ואולי נמצא על זולת הדרך הטבעי כמו הענין הרביעי מספר
אופנים שהחלק הראשון הנה הוא בלא ספק מופת מציאות ואם הוא הגבול האמצעי
כל סבה לאחד מן הקצוות מוחלט: והענין הרביעי א' בגזרה ב' וב' בגזרה סוג ג'
דמיון זה כל אדם הוא בעל רגלים וכל בעל רגלים הולך והגבול האמצעי
כל סבה לגבול ונפל זה החלק מספר אופנים אין יחוסם כל מופתי
מוחלטים והוא בגזרה וב' גזרה לג' דמיון זה כל אדם חי מדבר וכל חי מדבר
צוחק והגבול האמצעי כל סבה לב' הקצוות והוא נמצא על דרך הטבעי ואין
בחיבורו ובכלל הנה כל הנמצאים אלה הענין אופנים במופתים המוחלטים
ואין

ואין הסברה בזה אלא אחר שכל מספר אם אינו כפל מהמספר או חסר [illegible] על דרך המשל :

החלק השלישי. הדין הראשון אם חלק גדרו סוג ב' וב' גדר ג' : הדין זה כל אחד לא מדבר וכל חי מדבר מתנועה : הדין השני אם חלק גדרו סוג ב' וב' יסוג הבדל ג' : הדין זה כל אדם בעל ב' רגלים הולך : הדין השלישי אם חלק גדרו סוג ב' וב' האמצעי בהם מספר וב' המצאות יחד : והדין הרביעי אם חלק גדרו סוג ב' וב' [illegible] שהוא מספר [illegible] הגדול הנה ההנדסה [illegible] על זולתו ואלו הם רמזו חלקי המספרים המוחלטים נמצאים אל נמצא ואלו הם חלקים לפי זה שחלקי המספרים השוללים בזה החלק והמספרים מולידים לבעלי המחייבים ויחס האמצעי בעצמם יחס המחייבים שהוא כמו שיתחייב [illegible] שיהיה הנגדה מספר ולמציאות המולדה כל יהי' דבין מספר לשלילה בזה המחייבים מתחייב בין הראשון [illegible] הראשונה וכו' והשוללות מתחייב בין הב' הראשונה והראשון ובין [illegible] השנית וכל יחס חלקי המספרים המדוקים בעצמם היחסים הנוחים בנמצאים : הדין זה בין [illegible] החלק הראשון אם הוא האדם חי מדבר הנה הוא חי הולך בעל שתי רגלים החלק והמציאות והמתחלף הנה לא יתחלף בהם זה הדין על המספרי כי החלקים מספרי המציאות [illegible] ואולם מספרי המספרים הנה חלקיו מורכבים מספרי המציאות והמספרים יחד ומצאנו את המציאות בעצמם ומגלים בזאת ולא [illegible] ביניהם שהמציאות בזה ידוע אצלינו אם בידיעה השוללת ואולם [illegible] המספרים בדין זה אנחנו [illegible] [illegible] ליאורם בלתי [illegible] יתגלה כל חוק [illegible] והחוק הנבדל [illegible] המציאות כאשר המספרים והמציאות יחד הנה אלו שני אנשים [illegible] המציאות שהחלקים [illegible] יחד והחלק הזה אלא ידין אותם בעצמות הדין זה נמצא [illegible] הוא בלתי מולד [illegible] שבין החוק [illegible] [illegible] להבירורו חגרת הגשם אל נמר הראשון [illegible] ואולם מספרי המציאות הנה מצאנו אותו הדין אותם בלתי שהנבדל האמצעי לא יהי' המספר והמולדה מול אותם יהי'

[illegible] יהיו [illegible] ולא יהיו הקודמים כל [illegible] נודעים במציאות
ואלה קדמה התמונה שני אחד מהם והנה הראשון זה שנאמר אליו ראיה הוא הסימן
אשר יתבאר כל [illegible] הקודם במציאות במתאחר [illegible] ה' נודע [illegible]
והסימן זה שנבאר שהדרך [illegible] [illegible] שאחד יצטרך [illegible]
[illegible] ולפי שלא במעלה מתאחר [illegible] [illegible] שיהיה של
[illegible] ראשון שנבאר זה [illegible] ראשונה :
ונאמר שהקודם והמתאחר ימצאו על אופנים חלקים אחד מהם [illegible] נמצאות
כל אחד מהם שנמצאות חבירו והם אלה [illegible] בנמצאות וזה החלק
יבאר כי ביאור כל אחד מהם בחבירו וכאשר התבאר כל הקודם במתאחר
היו [illegible] וכאשר יתבאר כי המתאחר בקודם [illegible] שיתבאר
כל [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] והחלק השני
שיהיה הקודם יתחייב נמצאות המתאחר ולא יתהפך וזה יבאו כל [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שכל [illegible] : והחלק השלישי
שיתחייב המתאחר נמצאות הקודם ולא יתחייב הקודם נמצאות המתאחר
[illegible] יבאו [illegible] במציאות [illegible] והמשל [illegible] אלה
ההפכיים והאור ולא יתחייב [illegible] שיהיה [illegible] ולזה [illegible]
[illegible] שהכוכבים [illegible] שהם [illegible] שיהיו נמצאות
[illegible] : והחלק הרביעי שלא יתחייב אחד מהם חבירו וזה אי אפשר כל [illegible]
כל [illegible] ולא [illegible] והמשל [illegible] [illegible] הנמצאות הוא [illegible]
שני [illegible] מתאחרים [illegible] זה ויתבאר שנמצאות אחד מהם לזה [illegible]
באחר [illegible] זה שראוי שיהיו [illegible] מהם לאחד אחד [illegible]
[illegible] אין [illegible] שיהיה אחד מהם [illegible] על חבירו [illegible] זה [illegible]
היו [illegible] הוא המתאחר [illegible] אפשר שיהיו [illegible]
וכאשר היו הקודם הוא [illegible] היו [illegible] הנמצאות [illegible]
[illegible] [illegible] כל יהיו [illegible] וזה החלק הוא [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] שנאמר [illegible]
[illegible] אלו שני [illegible] מתאחרים [illegible] שהוא [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] שהכוכבים הצפוניים [illegible] ולפי
שהם [illegible] אל האופק הצפוני [illegible] בזה
שנאמר

שנראה שהם על נטוי נקודות ואולם כאשר היו שני הקוים המתחברים מנקודה זה והם
באחת בשרטוט אחת וזה באשר יהיו מתחברים [illegible] דבר [illegible] כמו שצריאות
הדבר והקו. והצחוק לאורם ובכל [illegible] סגולות [illegible]
שהוא כאשר יתקבצו אחד שהם באחת יהיו זה הוראה בזמן [illegible]
זה הנה ראוי שנרחיק בחשבון ובכר חושב נכרי הטופסים שיכונן זה
החלק שהם באלו בחלקי ההוראה: הנה אלו חלקי הטופסים בחשר הזמן וזה
שיצאו שהם בחשר השאר: הנה נתן בהם כל זה ההוראה באלו חלקי
זוהר שהיותם עצמם וכל גלות שהוא לא יתן כל ההבדלים ועניני העצמי
הבאים הדבר בזמן או ישועה ביחס סבת הדבר אל הדבר בלתי צריאות
ולפי שהוא יחס הדבר שהוא כאשר יעצם הדבר בלתי צריאות
אלה הם [illegible] ולזה טופסי הסכמה ובר הם המיוחד ולא יבואו בזה החשר
אבל אמנם אשר שיצוה זה בשוני הדבר אשר יעצם סבותם [illegible]
כמו צריאות הדבר לאורם בלתי הזמן ובשוני והסכמה אלה ישלם
להם צריאות על הרוב ואם שהסכמה החשר והפועל אל התכלית והצורה
הדבר על הרוב ואם שהסכמה החשר והפועל אל התכלית והצורה
הדבר באלו הסכמה הדבר וכאשר התנועה שנבאר צריאות [illegible]
וכל כאשר נבאר שנבאר צריאות הדבר היא בזה החשר טופסי סבה וצריאות יחד
זה [illegible] הוא באותו החשר אשר בארו כי הדבר יוקח סכמת החמרית או הפועלית
בהם שיעלם סבותם החשר והפועל השלכת [illegible] לא ימתיב
יצאו הבנין הנה לא יתמיד לעצמו ביום וקרוב והדברים כבר אשר
זה [illegible] זה אם זה החול יאמר תאמר ולא יאמר הטופסים שהוא גם מחול
הנה הוא ישוב בחלק ואולם טופסי ההוראה הנה אמנם יבין בזה החשר
בענינים אלה ישלם צריאות הדבר השלכות שאמרנו: [illegible] זה הוא
יתעות פנים [illegible] או קרוב או בענינים אלה ישלם [illegible] השלכות
שאמרנו כאשר היו דברים יחס עצמי הנה ככה יכרען בחלקי הסוגה
הטוחט [illegible] עם חלקי הצורה על הטוחט!
הסוגה בענינים והיותם שלם המציאות הוא זה לפילו אותו הענינים והגזרה
על [illegible] מאמר הרכבת המרכבת [illegible] ואמר יבין [illegible] הנגזרים
הדברים העצמיים [illegible] ואמרנו כל שהוא מאמר המרכבת המרכבת [illegible] ואמר
הוא ההבדל הטוחט אלה מקבל כל הטופסי כאשר היו הענינים המרכבת
המרכבת [illegible] [illegible] זה והדברים העצמיים הנוחים בענינים ב [illegible]
יותר

יותר קודם מהנגדר: וחלק מתאחר ממנו וכל אחד מאלו אם קרובים ואם רחוקים
והרחוק הנה הוא [illegible] שיהיו שני [illegible] לצורה אם בכח ואם בפעל והיותר
ראוי מזה שיתחברו מאלו הנגדרים הם הדברים הקודמים על הדרך הקרובים
אלה בפעל ואולם אלה יתחברו מהדברים המאוחרים הנה הם יותר ראוי שיקראו
חלקים האחרים אם לא [illegible] והם דברים קודמים עליו כמו שיאמר זה
בדברים רבים. והקודמים גכ״ שני חלקים חלק בדרך וחלק חלק מהדרך והיותר
ראוי זה שיתחבר מאלו גדר הם הדברים הנלקחים [illegible]. והדברים אשר
הם בגדר שני חלקים אחד מהם החומר והאחד הצורה [illegible] הנאמר
בגדר הא׳ שהוא יתחבר מסוג והבדל כי הו׳ הסוג הוא החומר בענין
זה והצורה הוא ההבדל הנה הסוג יאמר על ב׳ פנים אחד מהם בענין
[illegible] והשני אשר לא יודיע תמיד דבר יוצא מהנגדר והוא הסוג הנאמר
[illegible] וכמו חי הנאמר על האדם והסוס וזה הוא אשר הוא חלק מהגדר
והוא ההיולי בענין זה. ואולם הם הסוגים אשר יקראו בספק כמו האחד
והנמצא ואלו לא יוצאו [illegible] שהם לא יודיעו מהדבר מה הוא לא [illegible]
בעצמות אבל אם יאמר להם סוגים הוא [illegible] שעליהם הדבר שהוא
[illegible] ואולם הדבר הנה לא יודיע על החוב דבר יוצא [illegible] כי הו׳
הוא צורת הנגדר אלא שהוא [illegible] בדרך זה שלא יהי׳ הבדלים
עצמיים ויוצאו [illegible] ההבדל גדר או סגולה ואולם [illegible]
[illegible] ההבדל כמו [illegible] שהוא אלא [illegible] ואולם [illegible]
[illegible] בסוס שהוא חי [illegible] הנה [illegible] שההבדל [illegible]
דבר יוצא מהנגדר שהוא יהי׳ בענין זה צורת הצורה ואולם הדברים
[illegible] והדבר הנה הם שלשה חלקים [illegible] ודבר כן הדבר
כאשר הי׳ הנגדר מזה שלו [illegible] וזה החוב מזה [illegible] חלק הא׳
שההבדל [illegible] אלה [illegible] בעצמות הדבר ואולם הגדר אשר יתחבר מהדברים
המתאחרים מהנגדר הנה לפי שהדברים הנגדרים שני חלקים חלק אחד
דבר קודם עליו וחלק [illegible] דברים קודמים עליו ומתאחרים ממנו ואולם חלק הראשון
הנה הגדר [illegible] יתחבר מהדברים המתאחרים אחר [illegible] אלו [illegible]
קודם וזה גכ״ יובדל ברחוק ובקרוב והיותר זה [illegible] הדבר מה שהוא
יותר קרוב [illegible] זה [illegible] שהוא [illegible] הצורה
[illegible] ואולם החלק [illegible] אשר [illegible] הנגדר [illegible] הדברים
הקודמים ולא [illegible] אם לא [illegible] אבל [illegible]
[illegible] והנה [illegible] האדם [illegible] חי [illegible] המתאחר [illegible]
[illegible] חי [illegible]: הנה [illegible] חלקים הנגדרים [illegible] ממנו: [illegible]

ולגדריו חלוקה אחרת והם מה שהוא מבואר ומחולק העניני מציאותם לנגדר ומציאות
חלקיו נגלים ונסתרים וזה הוא ש) הגדרים יחלקו בהתגדרות הראשונות לשני
זה המשל מבואר [illegible] זה אמרנו בגדר העגולה שהוא תמונה [illegible] קו
אחד ואמרנו בגדרו כל הקוים היוצאים [illegible] הנקודה אל הקו שוים וזהו [illegible]
בלתי מבוארי המציאות לנגדר וזה אם שיהיו חלקיו מבוארי המציאות נגלים
ונסתר או בלתי מבוארים [illegible] מה שהוא בלתי מבואר מציאותם אל הנגדר
ולא חלקיו נגלים ונסתרים אמרנו בגדר לקות הירח שהוא העדר אור לחול הארץ בינו
ובין השמש ויתחייב מזה שיעדר אור הירח במציאות [illegible] בתוספת שאורה
נלקח מהשמש ובזמן זה יהיו מציאות חלקיו מבוארים נגלים ונסתרים והחלק
מוסף המציאות לנגדר אמרנו בגדר נקודות השמש שהוא כסות אורו נפילת גרמי
הככבים בינינו ובינו שבאלה התבאר שנקודות השמש אינו הוא הכסות
אורו ויתחייב מזה בהכרח שיהיה הכסות נפילה גרמי הככבים בינינו ובינו
והחלק השלישי שהגדרים הם אשר נגלה חלקיו מבוארים המציאות לנגדר ונגלים
בלתי מבוארים וזה [illegible] שני חלקים והם [illegible] שאפשר שימצאו בתוספת המוסף
והם בידוע לנגדר וזהו אשר יקרא תוספת [illegible] בשכל והם מה שאי אפשר
זה בהם אולם הראשון שהגדרים [illegible] במאמרו [illegible] לנגלה
במציאות אחד מהן [illegible] אם בדרך [illegible] ואם בדרך ההרכבה ואולם החלק הזה
שנכון לאמת קרוב שנגלהו לסבות הגדרה ונמשל אותו בהבדלים העצמיים
אשר יחולק בהם חלוקה ראשונה כדרך זה הוא עוד [illegible] אל הדבר הנגדר [illegible]
אינה מהמתגדרים אשר יחלק אליהם הסוג הוא נכנס ומאלה מציאות אותו נכנס
תחתיו אחד מהם [illegible] אל [illegible] מזה הסוג וההבדל ואם מציאות אותו [illegible]
לנגדר ויתחבר עליו הנה כבר הגיע אל כוונתנו ואם לא יהיה [illegible] והיה
יותר כלל חלקינו [illegible] ההבדל זה הסוג כמו שעשינו בסוג הראשון [illegible]
תחת אינה מהמתגדרים [illegible] המוגדר [illegible] ונחלקהו [illegible]
אם הוא שוה או בלתי שוה [illegible] אל [illegible] הכוון הגדרה [illegible]
שנכון אל הגדרת האדם ונקח הסוג היותר קרוב שיודיעהו בדרך משל
והוא הבעל נפש ונחלקהו אל מרגיש ואל בלתי מרגיש הנה [illegible] האדם והם נכנס
תחת המרגיש אין שהוא יותר כלל מהאדם עוד [illegible] המרגיש אל [illegible]
ואל בלתי [illegible] ונמצא האדם נכנס [illegible] עוד [illegible]
[illegible] זה והוא אמרנו [illegible] הנה [illegible] שוה לאדם [illegible]
שהוא בגדרו ואם היה לסוג [illegible] לנחנו אותו אם [illegible] או בגדרו כמו שנאמר
[illegible] המין [illegible] ואם לא יהיה [illegible] לנחנו אותו בגדרו [illegible]
[illegible]

נתבונן סברא חלוקי הגדר בנושאו ובאור הדבר זה שאומר שיתחברו
בזה שיתחברו ויאמר דרך ההרכבה הנה הוא שאמרנו כאשר רצינו
שנגדיר מין זה אחרון נתנו הנושאים על אשר הידועים מצד זה הוא
ונבדיל זה שהיה אלו הנושאים סוגים והבדלים והאלכו היותם כולל והיותם
מיוחד מהסוגים עד שנמצאו הסוג הקרוב עוד ניכל כל ההבדלים ההבדל
אשר הוא יותר פרטי מזה הסוג או ההבדלים וכאשר תמצא כזה זה
שנמצאות לזה לגדרים הנה כבר מצאנו גדר הדבר בשלמות שאמרנו
כאשר רצינו שנגדיר האדם נתנו נושאיו מדרך זה הוא בעל חי
והמדבר הנה נתן היותו מצד כולל אשר והוא החי עוד נחבר אליו היותו
פרטי כל והוא המדבר הנה יתקבץ מזה כלל שוה לאדם ואמנם אם לא יהיה
המכוון הנדרש נ״כ מין אחרון אבל סוג אשר תחתיו מינים הנה הדרך נ״כ
היה אל הוצאות גדרו בזה האופן בעצמו זה שנבוא אל המין אשר תחת
זה הסוג ונתן גדרו וגדר תחת המקובל זה עוד נתן השלמות אל … ויהיה
זה גדר הסוג אשר יכלול אלו המינים ואם היה הסוג המקובל הנדרש
הנה כבר עלינו זה הספק ואם לא נמלא נ״כ בזה עד שנגיע אל הסוג
המקובל הנדרש. דמיון זה שאמרנו נרצה שנגדיר החי ונתן גדר האדם מי
שירצנו וגדר המינים המקבילים עוד נכלל בזה ליחד האדם והמינים
המקבילים לו מאשר השלמות אלה גדר החי וזה כאשר לא נתן בגדר האדם
או בגדרי המינים המקבילים לו הסוג בזה לגדר עליו שום אבל בגדרו והוא
שאמרו כל הדברים אשר אמרנו בזה המין והגדרים הנה אמר הוא מבואר
בנפשו מציאות וסיבה ומציאות חלקו נמצא ונבדל לפי שהוא כאשר לא
יהיה הסוג אשר נחלקו ראשונים מבואר המציאות וסוג ויהא המקובל זה
מבואר המציאות לו. ומבואר המציאות נמצא אל נבדל ואפי׳ בזה
בדרך ההרכבה. ואולם סברא חלוקי הגדרים בדרך ההרכבה והוא לגדרים
הכולל והכולל וזה שדרכו דרך החלוקה ונאמר היותם פרטי וזה שדרכו
דרך הצורה ואולם חלוקי הגדרים והם אשר הם בלתי מבוארי
מציאותם לגדר או בלתי מבוארי מציאות חלקיהם נמצא ונבדל הנה
העלייה על מציאותם לגדר או מציאות חלקיהם נמצא ונבדל ויהיה אם
בראיה ואם באופנים המוחלטים בזה יעשו ויהיו בדרכים מוחלטים
בעצמם לפני הגדרים המוחלטים בעצמם גם אמנם שיתחברו
באופנים מוחלט אחד שהוא כן יעשו להם סבות יותר נודעות מהם
ויותר

ויותר נראה אבל אם היו להם מקרים וזה על דמיון מה שעלה בגדרות הלקוח מן
הרחב ובכלל בגדרים אשר אינם מבוארי המציאות לגדר ואלו הגדרים יקראו תולדות
מופתיות. ואולם הסידור אשר יקובל בהם תמלא בו בסידור הסוגים וההבדלים
הגלגליים בגדר וכסדר הגדרים עצמם הנה בלתי נאות בכוונתנו כי היה הכונה
בזה המאמר אמנם הוא הנזכר והם בכלל אמנם יתחברו מגדרי אלו הדברים
וסגולותם ומקריהם. ואולם המין השלישי אשר נפלו חלקיו מבוארי המציאות ונגדרים בלתי
מבוארים הנה אמנם אפשר שיתאמתו במופת נפלו חלקיו לגדרים בחלק השני
המבואר בעצמו לגדרה וזה אמנם אפשר בחלקים תמידיים באחרון השלם אשר
אפשר המציאות נמצא על נמצא ויהיה זה אפשר בהם והחלק אשר נפל בבאור גבוי
אמצעי יקראו התחלות מופת והחלק האחר המבואר במופת יקראו תולדות מופת
ונקבל זה הגדר יקראו מופת שונה בשלב לפי שאין הבדל בינו ובין המופת
השלם אלא בצד ההרכבה והסדר וזה שהוא יקח בגבול על צד הגזור ובמופת
על צד הגזרה ואם כן כי חלק המתאחר בגדר הוא המופת הנודע במשל זה שנבין
הסוגים הוא תכלית הגלגל הסוגי ונפלו חלקי זה הגדר מבואר המציאות לגדר
והוא אומרנו כל סוגי ונפלו בלתי מבואר והוא אומרנו בו שהוא תכלית הגלגל
כי היו רבים מהעצמים חלוק שהסוגים הוא תמידיות אבל כאשר התחלפנו זה
הגדר אפשר שנאמר החלק המשל בידוע כיון שנאמר הסוגים סוגי והסוגי
ביה שהוא סוגי אמנם הוא תכלית הגלגל אשר יחלק כאשר באומרנו זה התחלפנו
אותו אל סדר הגדר ואמרנו הסוגים הוא תכלית הגלגל הסוגי הנה ההבדל בבאור
הוא אשר נפל התחלות מופת והסוג הוא אשר נפל תולדות מופת ועל זה יהיה העניין
בדרך בזה החלק וכאשר הגזור בדמיון אילו שיהיה החלק אשר הוא תולדות מופת
גדר ויהיה הגדר אשר הוא הגבול האמצעי גדר גם כן סבה לגדר השולם היה זה
מציאות הגדר וסבתו יחד כמו שיתן המופת השלם מציאות הדבר וסבתו
יחד וזה הגדר הוא אשר יקראוהו ארסטו׳ מופתים שונים במצב והוא הגדר
באמת על שני גדרי הדבר אחד מהם ילך מהלך תולדות מופת והאחר
ילך דרך התחלות מופת. ובמציאות הדברים באמת ראשה שהגדרים שלשה
גדר ילך דרך התחלות מופת וגדר ילך דרך תולדות מופת וגדר יקבץ כל
החלקים יחד והוא היותם שלם מהם. ודמיון זה אשר הראשון הרעם כבוי
יתחייב וזה לכבות האש יתנועע הנה קול יתחייב. וזה לרעם בו קול. וכאשר
יאמר סדר זה המופת עד שנאמר הרעם בו קול לאש יתנועע היה גדר הרעם
לפי שבעננים זה הדבור אין צריך שיהיה ידוע באמת שם הדבר הדבור
מציאות

מדגאות גם במוחלט וגם בגלוה וכבר יהיה הסוג כמו שיאמרו אנשים כאלה לענ
בגדרו יוצאו כן זה שילך התחלות מספר והתולדות מספר; ובעיון זה שנבאר
מדגאות הנגולות לגורם בורגנאלאהם חלק סוגו והוא החי וכבר יוצאו זה נגד
בהבדל רבה שהוא יהיה כן זה שילך בדרך התחלות מספר ותולדות מספר
בעיול זה שנאמר האדם כוען מחלב והיונק והמחלב סוגו הנה האדם סוגו
הנה אלו שני חלקי הגדרה המורכבת ואין בזה מספר רק הנגדה בעצמות או כל
בגדרה גם לא המספר אלה ימלא על הנגדה ומספר הנגדה וכן זה והוא
מין ככתבנו נעלם לרוב המפרשים ;

בפרופורציות עליית המוספים וההבדלים בפרופורציות היווניות :
והפרופורציות כפי זה שנאמר בגולות זה הקנים יתחלקו אל שלשה חלקים פרופורציה
תכליתם המעלה לכן כפרופורציה הרפואה ונוסחה בגל להיות המעלה
שלה הכל והמספר והקנין או מתנגשה על הקנין לכן ופרופורציה תכליתם
החכמה לבד ואולם כל הפרופורציות היווניות בחכמת הטבע ונוסחה זה
יה חכמות , ופרופורציות הם עזרת בזה והם הפרופורציות אלה יחגג השלמות
העיון באלו שתי הפרופורציות והם פרופורציה הקנין או זה שיתיחס אליה ושמנו
אותם נבוכות ותחילה בעיון בפרק בפרופורציה היווניות :
ונאמר בדרך שהיה הנמצאות היווניות בהם יותן סוג אחד המחייב ליהיה
הפרופורציות המוספיות יותן פרופורציה אחת כפי בפרופורציה המעלות
ויתחייב שיהיה לפרופורציה פרופורציה נמצאים מיוחדים והמדרגות מיוחדות ובדרך
שהיו הנמצאות לא לבד רק ... הם גם ... התכלית בפנים זה המחייב
שיהיה בפרק בין הפרופורציות המוספיות שיתיחס זה וזה בנמצאים והמדרגות
והשרשים הנה ראוי בפרק שנאמר בהם בזה שיוחד פרופורציה
ואיך ייוחד ובזה זה יתחלפו ואיך יתחלפו :
ונאמר שהפרופורציות והחכמות היווניות שני חלקים פרופורציה מלאכת והיא אשר
העיון בנמצאים על המוחלט ובפעולם כרבוי ואחדות והכח והפועל ופרופורציה
חלקית והוא אשר העיון בנמצאות בענין זה ובפעלים אשר יוצא אלון שבהם
זה הוא זה הענין כמו החכמה הטבעית ודומיה מהפרופורציות וכל אלו הפרופורציות
יובדלו גם בהבדל נמצאיהם וגם בהבדל בעת העיון בהם ובמבוא להם כאשר
יתבארו באחד מאלו יתבאר בהמדרגות המיוחדות והמבוקשות המיוחדות
אולם אלה יתבארו בכל העיון הנה הם הפרופורציות המלאכות והם ג׳ חלקים
פרופורציה הפילוסופיא הראשונה והפרופורציה הנצחית ופרופורציה האלהית וכל
אחד מאלו תתחלף באחד מאלו בכל העיון כמו שאמרנו ~~...~~ ומתכליתו ובלי
הידיעה אולם בכל העיון בפילוסופיא הראשונה הנה הוא הבנין הנמצאות בענין
אשר

אשר הוא עיון במציאות ואולם התחלותיה ה׳ ההתחלה העצמית אשר גדרנו אותה
בזה שעבר ואולם שעור ידיעתם ציור הגדר בתכלית זה שבטבע הגדר
שיצייר אותו ואולם תכליתה הנה העמידה על תכלית סבות הנמצאות וגדרן
השלמות האנושי לפי מה שהתבאר בכלות הענין ואולם מלאכת הנצוח הנה בעיון
עיונה בנמצא הוא העיון המפורסם אשר יבוקש בו קיום הגדר ובטולו וכן שעור
ידיעתה היא הידיעה המפורסמת ואולם התחלותיה ההתחלה המפורסמת אשר
נרשמה בספר הנצוח וכן תכליתה התכלית אשר זכרנו שם ואולם מלאכת
ההטעה הנה התחלותיה ההתחלות אשר יחשב בהם שהם אמתיות ואינם אמתיות
ואשר יחשב בהם שהם מפורסמות ואינה כן ואולם תכליתה היא ההטעה ושיחשב
בבעליה השלמות וההתנצחות בחכמה והועיל בזה טוב והטובות המושלות ואולם
שעור ידיעתה הנה בזה שיחשב בה שהוא ידיעה ובלתי שיה׳ כן ואולם
החכמות החלקיות הנה הם יתחלפו גם כן בחלוף נושאיהם ובכלל העיון בהם
ואשר יתחלפו בכלל העיון מהם שאחד מהם תחת האחר בעיון בכדור
על המוחלט והעיון בכדור המתנועע והם זה שאול אחד תחת האחר כרוב
זה שיסופק בו בעיון בעל החכמה הטבעית וחכמה הלמודית ומבואר להם
כאשר יתחלפו באחד משני אלו התחלות גם כן בהתחלה המיוחדות
ומבוקשות המיוחדות והחכמות החלקיות שני חלקים מהנה החכמה הטבעית
והיא העיון בנמצאות ורצוני בזה שהן משתנות ובכלל זה שיוחס אליהם מאלו
הם ~~משתנים~~ משתני׳ ובכלל ההתחלות המיוחדות אשר ימצאו בזאת ~~החכמה~~
החכמה והמבוקשות המיוחדות מזה הסוג ומפני שהם אם שיהיו ענינים יונח בגדרים
בנמצא המשתנה בזה שהוא משתנה או שיונחו בגדרים כמו זה שיונח הנמצא
המשתנה בגדרו הגשם והענין ואולם הדמיון אשר יבוא בגדרו הנמצא המשתנה
הנה הם הסבות הארבעה אחר שהי׳ אי אפשר שלא יראה החמר בגדרים
הנמצאים בגמרות המלאכה ובענין שיראה החמר הנה שם הפועל וצורה ותכליתן
ולא יתהפך בזה ומהנה גב חכמה הלמודית והיא בכלל תעיין בכמות הנמצאי׳
בנמצאים המוחשים אבל לא מצד זה שהם חמרים מוחשים אבל מצד זה שלוקחו
נפרדים במאמר ולזה לא יראה בגדרים החמר ובאשר הי׳ זה כן הנה לא ימצאו
בהם שתי הסבות הפועל והתכלית אלא בהנחה ומהם יראה שהסבות
הארבעה מהם הצורה לבד ובדבר חשבו אנשים להיותם נפרדים במאמר
שהם נפרדים במציאות ואנחנו לא נדע איך הי׳ הענין בכאן ואלו

החכמות חלקי כלתם יותר חבור פירוד מן נפרד ונפרדתם יותר נרחק שימצאו בה
עד שילה אל החכמה הטבעית ואולם היותה חבור פירודה מהחמר הנה הוא
המספר ואחריו ההנדסה והיא אשר נמצאה הכמות המתדבק לפי שאלו אם
שתי החכמות לו יראה בגדרים הנעשים בהם חומר כלל כמו זה שנ
בגדר הקו שהוא מספר יחלק לשני חלקים שוים וכמו זה שיאמר בגדר העגולה
שהיא שטח תמונה בו נו סובב במרכז נקודה כל הקוים היוצאים ממנה אל הק
שוים זה ומה על פי שהיו הסוגים הנלקחים בגדרים בסיבות אל ההבדלים
בוויים שחורים הנה אל חומר אלא למצוא הלא ובכל התבאר אידה. מפני
מציאות אלה הגדרים וחלקיהם בזה שאחר הטבע : ואולם אשר הם יותר נרחק
אל החמר כמו חכמות המבטים וחכמות הניגון לפי שחכמות המבטים יעיין. שכ
ביותר מזה שיעיין בו המהנדס אבל המהנדס יעיין בהם בזה שהם קוים לבד ובע
חכמות המבט יעיין בהם בזה שהם קוים נראים וכן המספרי יעיין ביחס ה
והמוסיקא חלק מאשר הוא מיחס מספר ובעל חכמות המוסיקא יעיין בהם מאשר ה
יחסי נגונות מכוונות בחוש או לפי מסכמות ומהחכמות החלקיות החכמה
המעשית ובאות החכמה תעיין בדברים אשר פועל הבחירה והעלה מה
שיצליח בה האדם אם יבוא בו וכאשר הי' אמנם חלק החכמות החלקיות הנה
מבואר זה מאין יתבארו בעולם כמו המספר וההנדסה ומה שהתבאר מזה
הפך העיון וזה שמנה עם זה אחת מהן תחת האחרת וזה שאל אחת מהן תח
האחרת) ואולם אשר יתחלפו בעד העיון ואחת מהן תחת האחרת כמו מלאכת
המוסיקא ומלאכת המספר ואולם אשר יתחלפו מלתי שיהי' אחת מהן תחת
האחרת כמו מלאכת הרפואה והחכמה הטבעית כי בזאת הי' מעלות ו
עיוניות הנה זה הוא המאמר בזה שיותחבר בו מלאכה מלאכה ואיך תוחלק וכ
באר עליו שנאמר איך ישותפו ובמה זה ישותפו :

ונאמר שהם ישותפו אם בנושאיהם ואם בהקדמות הנעשות בהם ואם בקבוצו
ואם בשתופם בקצתם זה שיתופות באחד הם בזה החכמות הח
שהם ישתתפו בנושאיהם ויתחלפו בעד העיון כמו שאמרנו וכן החכמות
החלקיות ישתתפו התליות בנושאיהם לפי שהם תחתיה ויתחלפו מאשר הם
תעיינה בהם בעד זה שהם תליות וכן החכמות החלקיות אשר נזכרם
נזכרו : ואולם שתופם בהקדמות הנה אמנם יהי' זה ; כאשר הי' אל הה

כלתי מתחברות בנקודה אלו המשולשות כמו שהתבארו הלוקים לכדור אח' שוים ולא כדבר
אם שיהי' מחויב ואם שלא ואולם המשל נמצא החבורות זה שיתבאר בקו הנה
שהי' זה על ב' פנים אם הראיות [illegible] סבות ואולם הסבות הנראה' כאשר הי'
זה שהמשל עליו החכמה הראשונה יותר נודע והחכמה השנית כמו ענין חכמת
המספר עם חכמת המוסיקי שהנה בעל המוסיקי כאשר נמצא נעימות זה
זה תהי' נסבות כמו אשר מפני שהוא על יחס אשר בחמשה או יחס הכפל
או זולת זה והיחס הסבים ואולם הקוי' הנה בהם כמו נמצא בעל החכמה
האלהית מציאות מספר המניעים ומספר התנועות אשר יתן אותם ובעל חכמת
הכוכבים הוא נותן ואולם שמספם לא יבאר באופן נמצא זה שיבאר בו האחר.
הנה יהי' זה לא ישלם אם שהי' על נושא אחד או על שני נושאים ואם היו על שני
נושאים הנה זה אפשר על שני פנים אחד מהם שיהי' הגבול האמצעי באחד
מהם זולת הגבול האמצעי באחר כמו שנמצא בעל המספר ובעל ההנדסה
בבאורו השווי שבעל המספר יאמר בדרך משל זה המספר שוה לזה המספר
מפני שמן אל השוה או הנפרד כמו שהם שבזה. והמהנדס יאמר שזה הקו
שוה לזה הקו מפני שהם יוצאים ממרכז עגולה אל מקיפה או מפני שהם
יוצאים ממרכז שתי עגולות שוות אל מקיפם והאופן הב' שיהי' הגבול האמצ'
מהם הוא בעצמו הגבול האמצעי באחד אלא שהוא יחייב בהכרח שיהי'
באחד מהם לנושא בענין אחד ובאחר בענין אחר ושום לא יראה' כי הנושאים כלתי
המשכות אבל יהי' אחד מהם תחת האחר ויהי' במלאכה אחת כמו זה
שיבאר המספרי של ב' המספרי' יתחלק אחד מהם בחלוק כמו שיבאר
הנה השטח ההווה מהכאת שני המספרים אחד מהם באחר שוה לשטחים
ההוים מהכאות המספר אשר לא יתחלק בכל אחד מחלקי האחר לפי של חלקי
הכדבר שוים ולא ימצא המהנדס זה הענין בעצמו מה שזה הגבול האמצעי
בעצמו לקוים כמו שיאמר שהשטח ההווה משני אלו הקוים שוים לשטח ההווה
מאחד מב' אלו הקוים בכל אחד מחלקי הקו האחר לפי של חלקי הכדבר זה
על כל הכדבר הנה כל אחד מהם משל בבאור זה של החלקים שוים
כל אחד האחד יתחלף כאשר הוא חלק גדול ואולם כאשר הי' זה על נושא אחד
הנה הוא יתחייב בהכרח שיהי' הגבול האמצעי בו כלתי הגבול האמצעי
אחד וזה יהי' על ב' פנים אם שיהי' באחד מהם ראוי ובאחד סבה כמו
שיבאר כדמיות השוים בעל חכמה הטבעיות שהוא עצם לא כבר

ולא כל ויבאר בה הלמודי שאנחנו נראה כוכבים סובבים ולא ישתנו הנה הראשו[ן]
מופתי מוחלט. והשני ראוי ומשלם ויהיה בכל שניהם סבה הנה אמנם יתבאר בה
במלאכות אשר לא ידיים בכל הסבות [illegible] שהוא הנה אפשר על אלו הפ
שיתאמתו במלאכות זה בזכות זה לנושא זה בסבה אשר יראה בה ויתאמתו במ
אחרות ובזה הענין כמולתם והסבות אשר לא יראו במלאכה הראשונה בעיון בה
מלאכ' הלמודי' אמנם הוא בעבור שהיה לא תעיין והסבות אולם בסבה הצורי
לכן כמו שאמרנו החכמה הטבעית תעיין בסבות הד' הנה הם כמו אפש
ימצא בהם כן · בעיון בה שיאמר הלמודי שהשורים כבדיים ומפני שהגוי
אשר יצאו ומניפם אל ורבדם [illegible] שנים והאמת זה בעל החכמה הטבעית
עשה הם גרמים או גלגלים ולא כבדים והוא מבואר שהמבוקשות אמנם יהיה
[illegible] על נושא אחד ויהיה העיון בזה הנושא בשני
משותפות בכל המלאכות באחד מהם במדברים לא יתכן צי
כמו שנים וזה אפשר שיצייר הנושא באחד מהם במחכמה שהשורים גרמים
בם במלאכה האחרת כי לא יתכן ללמודי שיצייר במחכמה וזה [illegible] וזה יצא בם
או גלגלים ולא כבדים וזה אלא שיתן כדורים וזה [illegible] ויתחלפו [illegible] הנה כבר
במלאכות המופתיות אשר ישתתפו בנושא ויתחלפו
במלאכות המופתיות וזה בה ישתתפו המלאכות איך
יתבאר וזה המאמר שאמ"ה לבעל מלאכה מלאכה זה בזה שהוא ומניי המלאכה ההיא
וזה יתבאר ולא שיניים אותה ריסום לא תהיה מבואר במלאכה
שיתבאר והתחלות מלאכתם ולא הענינים המופתיות המתחלותיהן והמלאכ
אם לא בעניינה ולא יתכן המלאכות המופתיות המלאכות ההגיוניות לפי מה שבררנו
המופתיות ההגיוניות. לכן אבל גם המלאכות ההתחלותיה [illegible]
מלאכות המופתיות והמדברים ההם
במלאכות המופתיות והוא ארבעה חלקים · הלצה הלמידה והלמוד והל[illegible]
סתירה המופתיות והלצה הביאור והלצה הנסיון והנחיל והלצה הלמוד
והלמוד : כל חכמה ולמוד לא יהיה אם נבראה לא בפעל ולא בכח הקדמות והפעל
ונאמר והוא הבכורות · ואמנם יגיע מידיעה קדומה אצלם בפעל ומפני
שהידיעה שני חלקים ציור ואמות התחייב שתהיה כאות הידיעה הקדומה
עליה · שני מינים ידיעת הקדמות האמות וידיעת הקדמות הציור · וכאשר
הנשלמו שתי הידיעות ימצא כל אחת מהם מתחלקת גם כן לשני חלקים

מופת

אם פעל ואם יאמר. אולם הפועל לאמות הנה הם הנבואות הלנחות בכלל והיותם
ראויות זה שיהי׳ מני אלו פועל לאמות ההקדמה הגדולה לפי שהעקרון בה נמצאה בכה
ואולם המישרת לה הנה׳ הוא הגעת המבוקש בחלקי ההנלה׳. ואולם המישיר לציור הנה
הוא זה שיורה עליו השם ואולם הפועל לו הם הדברים אשר יבואו מהם הגדרים אשר מנים
אותה באה שערכם והענינים ההכרחיים למערים שלשה חלקים: הסדר והחלק
וההתחלה: אולם הסדר שני מינים אחד מהם הסדר אשר בטבע וזה כשנתחיל מהפשוט
אל המורכב, כמו הענין במלאכת הרפואה: והשני כשנתחיל מהיותם כל והיותה
מפורסם באשר הי׳ זה אפשרי כמו שנתחיל במלאכת ההנדסה מהעלם עוד נלך אל
השטח ויעבור אל הגוף וזה יכנס הלמוד אשר יקרא התחלת הגדר: ואולם המלאכה הנעלה
הלמוד הנה ראוי שיהי׳ מופתית והוא שיורה עליהם במלות השראות הבאות משאלות
נשלא׳, נמה בההבנות הדבר במיון או משל משיגיו אל שנוד זה שיתחלף באות
ההלקה, מהתאורות הוא שתביא בגדר תאורת הדבר המוגבל ובמאמר המבאר
תאורת השם ובכך תבא במנאות כל הנבע׳ להבנת׳ הנפש. וכן כדבר תלנה
בההבנות הדבר מנגלו מפס שההבנות הדבר בנגלו. לצהר יותם מבואר: וכן גם כן
תעשה המשלים לא על כך האמות אם עליה ההישרה והחלוקה גם כן מעולה בזה
הדבר ען הלמוד ותתחייב שנקחין ההלקה הצחה והשירות לפי שאלו שתי
הלצות׳ לא יעלם המלות. השתלות ולא הענינים המתחרים אבל המלות המורות
המשאלות׳ והם יונח תאורת הדבר במיון ומשל: וכמו יכנו בזה רבים מהאנשים
ושתמשך בזה בהלקה הלמודית וכמו גנה אותה ארסטו׳ בעיון בזה מאמר אפלטון
באמר שהוא הענבה והצירה שהיא המ׳ הנה בזה המאמר רחוק והבל עצם החמר
ואולם ההתחלות הנעשות במלאכות הם ארבעה חלקים הנבואות מחייב נלקחם כמו
שהם גבול מהחלל: ושרשים מנחים והם אשר מנים מבוארים למתלמד מתחלה
הענל ומאל אצלו חולפה. וזה יהי׳ לסבות אם שבו חסרון בידיעה לנטעות שנוי
ומם שהוא לא יבע בקלותם ומם שהוא יצטרך בנפילות האמות בהם למו
הארוך ולזה ראוי שנניח בעת הלמוד שרשים מונחים עד שיתחבר אליהם שלו
ואם היו מפורסמים אצל האמה אשר המתלמד מנה הונחו׳ מאשר הם משלמות
ומפורסמות. והם פתחות והם אשר אצל המתלמד מהם חולק לא אצל הלמוד
וזה שני חלקים אחד מהם שיהי׳ ענל שיצטרך בבאורו אל אריכות ומנה הדבר
בבאור בדברים רבים שיתבאר במופת לבעלי הנלות מלך אחר זה להביא
מופת עליו כמו שנאמר בתחלת ספר אוקלידאס שכל קו יפול על שני קוים
ויהיו שתי הזויות אשר בצד אחד יותר פחותות משתי נצבות הנה שני אלו

הדיון אם יקדמו לכלל הקדמות בכללם אשר בם הלמ' ביאורי הנמשך מלת נצ
יפולו שני נצוחים הנה בזה נאמר בו שאונליגראס פתח עליו בראש ספרו והח
השני שיהי' הענין מבואר בחכמה ויהי' בחכמה אשר התבאר בה מלאכה והח
אשר יפתח בו עליה התחלה וזה אי' בדרך אשר יפתח עליו שמדבר בזה
בעל אותה החכמה אשר התאמת בה בו דיון בזה נכללת בכל החכמה הטבע
ובעל החכמה האלהית שההפסק אמנם שלו הפסק אחד וכמו נכללת בעל חכ
התכונה והמדברים שבעל המוסיקה שזה לחלקי הנעשה והם הדברים אשר יפת
בהם השמות ואלו כאשר הי' הענינים אשר יפתח בהם השם מבוארי המצי
לעני' המופת נמנים בהקדמות המחויב לנו אותם וכאשר לא יהי' מבוארים
אמנם בפתיחות והשרשים המונחים במלאכת המופת ובאות ההלכה אמנ
ולא בהם שאצלו סלוף בדרכים על דרך הענין והענין והוא שיאמר הב
על בולות זה שהיא עליו כמו המאמר בחלק אשר לא יתחלק והבמה לזה ב
זה שהוא עליו הענין בהלכה הלמידה והלמוד כי העולם שם אמנם הוא א
סלוף בדרך עלה ההעדר כלל שיאמר בו בעת והטעות יפול
במלאכה על שני פנים אם בהתחלותיה ואם במה שאחר ההתחלות אול
הטעות בהתחלות כמו מי שיכפור מציאות הטבע בחכמה הטבעית
התכונה ואולם במה שאחר ההתחלות כמו מי שיאמר בגאות החכמה מצי
ההיקרות ומנע ימנע עצמו והטעות הם עצמיות והם כלל
אולם העצמיות הוא שיחייבו לדרך זה שהוא משולל ממנו בעצם או בה
חלק שמשולל ממנו זה שהוא מחויב לו בעצם כמו שיחייב התכלית למוכן
שהוא מוגבל ואולם הבלתי עצמי כמו יהי' בדרך וכבר יהי' כמו כן וה
והם אמנם יהי' בדבר כמו שנדבר ממאמרנו והוא בכל הענינים אשר יחוייב
לדבר או משולל ממנו מלבד שיהי' ביניהם ובין יחס מהיחס העצמי אשר
אותם ואלו הטעויות הבלתי עצמיים אי אפשר שיעיין בהם בעל מלאכה
זה הוא מעשה המלאכה ההיא כמו שהוא אי אפשר שיעיין בטעות הנופל
בהתחלות המלאכה ההיא ואמנם יעיין ממנו במה שנפל אחר ההתחלה ויהי'
זה עצמי והטעות כבר יפול מהנדס ובלתי הנדס וכאשר נפל מהנדס הנה רא
שנאמר ההנדס והמולדה ולפי שאנחנו כאשר נעשה על סתירת המולדה כל
ההנדס תשאר המולדה מסופקת כי הי' כבאן שני הקצים האחד יבטל והאח
יקיימה ובמאון אלו הבטולים מספיקים במלאכת הנצוח כי הי' המשיכה אמנם
יהיה

ושם עצמו לשמירת ההנחה לדעתו ומלת שמגמת עיון הבאור בראי׳ ואולם בטול ההקש
מכלל המחלוקת הנה הוא מכלל הלצה כי הוא לא יתחייב מהסתרת ההקש הסתרת
המחלוקת כמו שלא יתחייב מהסתרת הנגדי הסתרת הנמשך בהקש התנאי המתדבק
כי יחס ההקש אל המחלוקת הוא בה היחס בעצמו · וההקש יבטל אם מצד החומר אם
מצד הצורה ואם מצד שניהם ואולם זה שנפל מתנאי המופת הנה אמנם ישמר אותם
המנגח אשר יפול בו הטעות לדעתו ואין הבדל בין ההקש הסותר ובין המופת
בתנאיו והבטול בדעת יהי׳ כבטול בהפך והוא יותר אפשרי ובדעת יהי׳ בסותר

בהלצת הבאור וזאת ההלצה מורכבת מאלו שתי ההלצות הלצת
הלמוד והמחלוקת כי אחד מהם יחייב הדבר לא ישמור אותם על צד המופת
והאחר ישמר אותם בצד ההוא בעצמו · והכח הנצוחי בכאן המעלות גדולה
כמעט שיהי׳ כבכרחיות בזה :

בהלצת המבחן וזאת ההלצה הוא ההלצה אשר יתחמם בה השואל שיטעה
בעל מלאכת זה בטעויות העצמיות במלאכה לבעל שעור באומן
במלאכה ההיא כי השלמות במלאכה יתלה על ארבעה דברים אחד מהם לדעת
המלות המלאכה ההיא : והשני שידע מעצמו מה שראוי שיתבאר מה
שלא יתבאר בו במלאכה : והשלישי שיסיר הטעויות העצמיות מהנה :
והרביעי שיהי׳ לו יכולת על משכו וראוי לנסה שישתמש בלקיחת השאלות
במקום שיסתר מהנחה כמו שנשאלהו מההקדמות הרחוקות יכון בזה
הטעות וישאלהו בהקש המורכב מכמו ההקש הפשוט

ספר ההטעאה

ובאלה בכאן בדברים אשר יוכרו בהם מה שהונח על צד המופת והוא מופת
ומה שהונח על צד הגדר האמתי שהוא גדר הנה נדבר בדברי׳ אשר
ונטעה בהם והוא מבואר שהטעות אמנם יפול באלו הסוגים מהידיעה
הנודעות לשני חלקי הבקשה מה הצייר והאמות ובידיעה הפועלות לדעת
מהם והמיושרות והטעה שני סוגים בכור ועניני

המאמר בדבורים

ואלו הדבורים כ״א היו שמות או פעולות או מלות שנאמרים אם משותפים ואם
משתנים · והמשותפים מהם נפרדים ומהם מורכבים והנפרדים מהם מה
שהם משותפים בעצמם ומהם מה שהם משותפים בבנינם והמשותפים
בעצמם מהם מה שיאמר בה בהם בהסכמות המסכים ומהם מוסכמים ומהם

ומתחלפים ומהם מושאלים וכבר התבארו ההבדלים האלו · ואולם המשותפים בבניינם
זה שבניין בניין דבריים ולא יתחלף כאומרו נאין או זה שבניין יורה על עבר כאל
יתיפה · ואולם בזולת המורכבים כאומרו זה שאמר ראובן שהוא כן הנה הוא זה
באומרו ואמר ראובן שבו אבן הנה ראובן אבן. הנה השתוף בבאן הוא בדבור
והדברים המשתנים מהם זה שישתנו בעצמם · ומהם זה שישתנו עניינם והמשתנים
בעניינם מהם המשתנים בעניינם אשר בהם ומהם המשתנים בהוראתם היוצא
מהם · ואולם המשתנים בעצמם הנה הם זה שישתנו בקולם ויאמרו נועם בקור
אחד ומהם זה שישתנו נקודות חלקיהם ובניניהם : ואולם המשתנים בקולם הם על
עניין מהם שישתנה שם עניין שם בשתוף היה אל הצרוף ומהם שישתנה ש
אל ומזה בשתוף היה אל המוסיר הבאגות ומהם השתנות מאמר אל מאמר
בהשתנות החי הצרוף אל אשר יזכור ויענה ואולם בזולת זה שהשתנה בקלם
בזולתו כאומרו בקול הידים ובעל שני הידים וכמו השתנות נקודות שמושיו אומ
אי אפשר שיפעל ואי אפשרות שיפעל ודבר זה שישתנו שמושיו העצ
לו כאומרו אלהאל ואלחאל · ואולם המשתנה בעניין אשר בו הנה מהם המשת
עפיקוד אל הרכבה כאומרו ראובן עור והוא עור לבן או מהרכבה אלפים
כאומרו החולה נכון בוגר ונפרד אם כן הוא בוגר · ומהם המשתנה אפשרות
העדיבה כאומרו האדם רואה אשר יראה כאשר ישתנה ויאמר אשר יראה הא
רואה עור יתורץ אלו אומרו והאדם יראה האבן התחייב זה שהאבן יראה ו
המשתנה הסבר כמו אומרו אל כראוי שיפעל ובראוי לא יפעל · ומהם המשתנה
בכל מבוטה בו בדבר על כל ימבוטה בו בדבר אחד ואולם המשתנה בעניינו
יהיה [illegible] הנה ומהם המשתנה תבונת או תמונת ובזה החלק יכנס הלחן ומהם
המשתנה תבונת המאמר וצורתו כמו שיספר הבדל המתמיה או בגזם י
המשתנה העניין היוצא מהמאמר וזהו כעניני העדיות אשר יחרק בזה שיספ
ויבואו עניין אם כן נפרד בולתם לא ידעו אותו · ואלו הדבורים מהם זה שיש
באלו הסוגים הארבעה והיביעה ומהם זה שיטעו באחד מהם או יותר מאחד
ואולם זה שיטעו בחלקים הארבעה כלם המשותף וחלוקתו: ואולם בזולת
הטעאתם ביביעה הנביאה לפיכך הנה ובאמת שהוא לא יבין העניין המכוון
דבורו : ואולם ההטעאה ביביעה הפועלת לצורה הוא כאשר היה גם כן הדבר
הנפרדים אשר יורו על חלקי הגדר משותפים כמו שגדר המורה · [illegible]

ומבדת

ומדברת המפעלות ואולם ההטעאה בגזירה המביאה לאמות הנה המבוקש
באמר נחלק אל חלק מנבול נזרה. עליהם כלם המשותף יחשב באמה שהם מבוקשים רבים
שהוא מבוקש אחד או באה לדים ונבדלים רבים שהם מנים כמו אם העולם מורכב
מהחלו ומצורה או אינו מורכב מהם הנה העולם יאמר על כל חלקו באיל/ו השותף
מן ההיולי והצורה׳ ואולם ההטעאה בגזירה המפעלות לאמות כמו אמרך המאמר
השגול עגולה והעגולה היא אשר בתמכה נבובה כל הקוים היוצאים ממנה אל
המקיף שוים הנה המאמר השגול גבה התארי ושעורות השם המשותף רבים
מאד וראויים להשמר ממנו והמקומות אשר יעמדו מהם חמש שהשם המשותף כאשר
לא יהיה בה בו מבואר ותחלות העגל הם אשר נבל גדרי אלו הענינים אשר יורו
עליהם השמות וכאשר מצאנו אותם משתנים הנה השם משותף ובזה אם היו משתנים
בחלוקן הגדר כסוג או ההבדל וכדומה נסמך על זה גם משאלותיו ותשובותיו וגם
גם מהגבלותיו שמגבילו הגדר כאשר היו רבים היו הענינים רבים ולחמש במגבילים
בכאן ההפכים וההעדר והקנין והחיוב והשלילה שמנגד המאחד אותם מנבילין
אחד בהכרח׳ בדמיון זה הכבדות הנאמר על הגוף והעצם הנה מנגד אחד מהם
הקלות והאחר החבורה׳ ובדמיון מה שיטעה בותם מאחד ומאלו הסוגים המשתנים
בסבר שהם יטעו בגזירה המושרשת לאמות בהפעלות׳ בדמיון זה שנספר מלת
ההסרה בענין מלת השלילה או בהפך הנה יחשב בשלילה שהיא הסרה וכאשר
הונחה הגזרה נטעה בקטגוריה הראשונה יחשב בה שאינה מלבד שהיא מלבדה וכאשר
ונתן שני המנגדים על שהם מבוללים יכלול השם המשותף והמוסף והוא מגביל הקנין
וההעדר והם יגבילו מנגד השלילה והחיוב הנה טעותם בגזירה המביאה לאמות
וכן הפך זה כמו שונה הכבד והקל יגבילו מנגד החיוב והשלילה וכאשר אמר
אמלי בכאן חלק לא כל ולא כדומה לו יגבל בה ולא אמצא מציאות ומשל מה שיטעה
בסוג א׳ לכם המלה המשתנית ונפרדה אל ההרכבה או מהרכבה אל פירוד
והאבדם כאשר יגיעו לו אלו הדברים יעזר במקומו אם יבא בזה שיטעה בסוג
ע׳ מאלו היריעות או יותר מסוג א׳

בענינים זולת המלות׳ והענינים המטעים שנה סוגים מהם בגזרה ומהם המינים
ומהם מנוסות ומהם ונתות ומהם מנים המשלוח והמשררים ומהם שלקחו השאלות רבות
על שהם אחד ומהם שיעלם נקודת מצא המבולים ומהם מנים המערכה ומהם
לנחת מה שאינו סבה על שהוא סבה ומהם מנוסות ההעתקה וההמרה׳

אולם מה שהוא במקרה הנה הוא בהלו מבול עצמות ובעבור שיהי׳ זה שבעצמות

ענינ׳

כמו שנבין הוא שיהי' הנמצא בעצם הנמצא או הנמצא בעצם הנמצאו הנה יפה
שבמקרה אבל הוא שלא יהי' ולא בעצם אחד מהם שימצא לאחר וזה שני חלקים
מהם שיהי' אלו הדברים אשר חקרנו במקרה ימצאו לנמצא זה בעצמות וכא
ינשא אחד מהם על המחר או נעשר בו הי' נמצאות במקרה או נשור במקרה
מציאות הצבוע ואשר יזכור וינגע והשני שיהיו שני אלו הדברים אשר יחוברו
במקרה ולא יתנגדו בענ' זה בעצמות כמו שיבדק בדק ומות חי אחד וזה
החלק יותם חמור בזה שבמקרה ויותם קלות כאשר יהי' נפילתם על העצם
החלק הראשון הנה הוא רבו ההטעאה והיותם נמצא תמיד וצורת והוא יטעה
בגבולה הפעולות לאמות והציור אולם המשני' בציור כמו שנצייר העלם
הטבעי שהוא המתחלק אל שלשה שטחים והשטחים יתחלקו אל הקוים והקוים
אל הנקודות הנה זה ציור אמנם הוא העלם הטבעי במקרה וזה כבר
יטעה בו הציור באמות עד שיחשב שהעלם מורכב מהנקודות וזה הענין
טעה בו שאמר בחלק שלא יתחלק ופעמים יהי' הדבר במקרה נמנע בעצמות
וכאשר לקחנו זה שבמקרה ונמנע זה שבעצמות יחשב בזה שהוא אפשרי
שהוא נמנע כמו זה שימנע אלו המציאות בדמיון שתנים אחר אחד וזה אל
כלתי תלויות בעצם הנה כמו באמת הסבה אפשר במקרה ואם הי' נמנע שם
ופעמים הי' הדבר אפשרי בעצם נמנע במקרה כמו מציאות כח כלתי ת
ועלם בעל תכליות שבה ואם הי' נמנע בעצם הנה הוא כלתי נמנע במקרה
שזה שנקרא לזה העלם ענ' זה וזה שבמקרה יטעה באמונות רבים
מתחלפים ונגד המשל והוא שיאמר הדבר בענ' זה עוד יאמר את ב
נישפוט על השני שהוא הראשון או במשפט הראשון בדמיון זה כמו שנאמר
ראובן בפחשות עוד יאמר אחר כך וחשבנו שהוא הראשון וכן כמו ראובן
אשר גופה נפוח מהריון עוד ראוי אחרי' גופה נפוח וחשבנו שהיא הרה
וזה וחשבנו תמיד שהמחייבות התלויות יתהפך בהכונתם באיכות ובכמו
וזה הענין בכלל הנה יחולק בו ההפך את המחייבות בתמונה השנית
וזה כלתי יולד כמו שנבין וכבר יטעה גם כן מן ההטעאה אבל בתנה השנ
בדמיון זה כאשר הגיע אשלם וזה הענין שנמצא זה נתהפך על נמצאו חשבנו
שהפך סותם זה הנמצא המתהפך לדבר בדמיון זה כמו חשבנו בנפיחת
הבטן שהוא המין התאמות אשלם שיתהפך סותם זה המאמר והוא שזה

הקשאה

שאלה הדיון ולא [illegible] ענייחת הגואל גם כאשר והכתב בשאלה יברא [illegible]
הספק המנביל שהוא מנוש מופתי וגם שהוא אם יהי' כל אדם חי הנה זה שאינו
חי אינו אדם ויתבאר [illegible] בזה הענין שהנה אם לא [illegible] אמרנו זה שאינו
חי אינו אדם הנה [illegible] סותרו והוא [illegible] את שאינו חי הוא אדם אבל הוא
כוזב הנה סותרו אינו [illegible] בהכרח והוא [illegible] שאינו חי אינו אדם ובטל
הנה כחו בזה הענין אשר [illegible] בו [illegible] הנמשך והתנאי המתחבר ואמנם טעה
בכאן לפי שהוא [illegible]. הספק סותר אינו [illegible] באמת.
בשלוחים ובקשורים. אולם המורים הנה הם דברים שדרכם שיונחו נגדרים
בגזר או מנוע ויראה שהם [illegible] במוחלט בדמיון בזה החומר [illegible] משתנה הנה
הוא אב [illegible] ובזה כבר ואמנם יהי' [illegible] החכמה באשר ישולח [illegible] ובאשר
ישמרו בהם [illegible] בדברים אחרים והם [illegible] באשר ישלח [illegible] זה שנגזר
בו שזה הי' בזה המנביל לו שם מורה עליו אשר הוא [illegible] או הי' מורה עליו
המאמר אשר [illegible] בזה השם בדמיון הנמשך כאשר ישולח יוקח בו הנקלח [illegible] אשר
יונח [illegible] ראובן חי [illegible] הנה בזה כאשר ישולח ונאמר ראובן חי [illegible] זה
שנגזר בו והוא המות: ובדמיון הנמשך אשר כאשר ישולח יוקח בו הנקלח [illegible] אשר
יורה עליו המאמר אמרנו בזה האדם את שזה שיובן [illegible] האדם כאשר ישולח הוא
מנביל [illegible] ואולם התנאי השני הנה לא יהי' הנמשך נשוא כפשוטו זה שבו
נגזר כאמרנו ראובן נמצא משורר שהנה הנמצא אמנם התאמת נשואות עליו [illegible]
לפני הנגזרו חבורו לשיר ולזה כאשר יפריד יכזב ואולם השלוחים הנה הם
בדברים יונחו מוחלטים ויראה שהם [illegible] מוגשרים ומתחייב לזה אם כזב ואם
הזה בדמיון זה שיתחייב [illegible] הכזב אמרנו ראובן רופא וראובן [illegible] הנה ראובן
רופא [illegible]. ובדמיון הסותר והחבר' אמרנו ראובן אדם וראובן חי הנה ראובן אם חי
וזה יתשון [illegible] באמנשות [illegible] זה שיוקח החלק בכל וראוי אם כן
כאשר [illegible] באלו השלוחים [illegible] מוגשרים שיהי' [illegible]
ואם לא ישוב בהם סותר ובכפל כאמרנו ראובן חי וראובן הולך הנה ראובן חי הולך

לקיחות השאלות הרבות על שהם אחד: טעות בזה המאמר אמנם יהי' במקום
אשר ישוב ונשאו שני משפטים מנבלים כאמרנו אם הטיט [illegible] ועפר הנה
כאשר לא יובדל המאמר ויאמר [illegible] או בפעל [illegible] שנחשוב שהטיט
אינו עפר [illegible] בזה שהי' שני המרוקים לא ימצאו [illegible] ההתערבות
בפעל ובזה [illegible] שיבטל העיון ולקיחת ההוראה
כאשר אמר לא ימלט המקום שיהי' [illegible] או ידוע ואם הי' ידוע

לא יהיה לו במבוקש ואם היה מוסכם לא יהיה לו בריק אל השגחת יפה שאנו [illegible]
ומבק זה שהוא יבוע וגם כן כאשר נפלו עליו לא יגבל שהוא אשר [illegible]
כמו שיבנם נער לפניו ולא ידעהו ומלך הטעות בזה המאמר שהוא השתא בכאן הי[illegible]
על [illegible] אחר והוא יאמר על כל [illegible] אחר מהם בכח והאחד בפעל ואמנם היה [illegible]
מחויב בזה הספק אלו היה המבוקש יבוע בפעל או מוסכם מכל [illegible] אבל הוא
מוסכם בפעל יבוע בכח כאשר היה כבר התבאר שהמבוקש אמנם הוא הולך [illegible]
חלק והחלק נמצא בכל בכח ואפלאטון בענבור שלא התבאר לו [illegible] התם הספ[illegible]
אחר שהקדים שהידיעה הזכירנות וראה שהוא ירפה שלא יהיה בזה הענין מוטע[illegible]
שנראה על כמה פנים יאמר ויחשב באחד אחד מהם מפני פירושו

עקיבת המקבילים וזה הענין סעות אמנם יהיה כאשר יעזבו נכח התנאים אשר הוא
במקבילים ואז יהיו מקבילים וכבר ימצא אלו התנאים במה שנזכרם או יונח זה שא[illegible]
מקביל על שהוא מקביל נמצא לאמת והמכזב וטעות בזה הענין יהיה כלבד מנגדות את[illegible]
והם בחלק החלק והאחר בחלק היוצא אצל הויכוח אולם חלק החלק הנה אם
נקח זה שאינו סותם לזה שנעתמד כיוון על שהוא סותם הנה כאשר עשינו [illegible]
וחכמת אלו ההנחה זה הצודקת ויתחייב מזה שנקח חשבון שהשנה אמנם הת[illegible]
סותם ההנחה ואמתת ההנחה בדמיון זה שנאמר הבורא אם שיהיה חוץ אל העולם
או בתוכו ואם היה חוץ העולם או תוכו היה גלם לפי מה שהוא חוץ מן העולם או תו[illegible]
הוא גלם הנה הנה יתחייב מזה שנקח ובזכם והוא שהבורא גלם והשקר אמנם
יתחייב ממאמרם שהוא חוץ מהעולם או תוכו ואמנם מנגד הטעייה בזה שהחו[illegible]
והתוך אמנם יחולק המקום והם זה בונה המיוחד בהם והם הגלמים לפי מה ש[illegible]
ההפכים שיחולק המקום והכזב אולם מה שאינו גלם הוא יכזב עליו וכבר התב[illegible]
אלו הדברים בזה שנקח ואמנם סעות בחלק הנה יאמר יוליד זה שאינו מקבי[illegible]
בזה שיקבל במחויב שמירם על שהוא מקביל ויונח זה שאינו בו כח מוליד [illegible]
שהוא בו כח מוליד

המערכה אולם המערכה הנה הוא שני חלקים אם מערכה על נשא ההנחת הרא[illegible]
ואם מערכת על בטולה אולם המערכה על קיומה הנה הם שני חלקים אחד והש[illegible]
שיחשב בו שהוא מערכה באמת ואינו מערכה והשני זה שהוא מערכה באמ[illegible]
ונמחיל כל החלק ונאמר שהוא על ההנחה הראשונה בכל הוא שיונח הדבר
בברור עצמו וזה אם באמות אם בציור והדבר כאשר לוקח בבאור עצמו
הנה לא יונח בענין אשר יגיע בו מבוקש לפי שכמו זה לא יגיע אבל אם שיונח

שם יחשבו שהמציאות המבוקש והוא באמת המבוקש וזה הדבר אך המערכה אינם יפיל
מלבד הדבורים ואם שילך זה שהתבאר ממציאות במציאות המבוקש בבאור
המבוקש וזה יודע בבאור בספוק ואולם אשר יהיה מלבד תמורות [illegible] חבורים
והשתנותם הנה זה יפול על ארבעה אופני׳ אחד מהם תמורות השם ממנו שם כמו
מי שיבאר שהי״ל משקר מפני שהרוח משקר והשני תמורות מאמר ממנו שם כמו מי
שיבאר שהרקיע נמצא בעולם מפני שאין מקום׳ אל׳ם בו והשלישי תמורות השם
ממנו מאמר והוא הפך זה והרביעי תמורות מאמר ממנו מאמר כמו מי שבאר שהמים
אין אלם בו נמצא לפי שהתרות הגבול נמצא ומבואר שהגבול המאמרי כאלו
ההלכים לם, הוא בעצמו נושא למבוקש אשר הוא הדבר הגשם והחלק ובפרט
באשר הי׳ ההבדלים, בינהם אמנם הוא שוות לם ואולם השמות אשר יורו ממנו
מאמר מבואר והם הנה אמנם יהיו׳ הגבול המאמר מהם כמו כח הנפש כאשר הי׳
המבאר המאמר והשם הנפרד שוים בהוראה ולא יהי׳ זה׳ מהם יותר נודע אך
השני הנה אינו מערכ׳ באמת כי השם הנפרד אינו המאמר המבאר בפועל
אבל אמנם הוא בכח אחר שהיתה הוראתו כוללת והוראת המאמר המבאר
שנה הי׳ רושם או גדר הוראתו נבדלת ובזה אפשר שימצאו הגדרים והרשמים
גבולים אמצעיים במופתים ואולם שבכמה יבואו שיהיה הגבול המאמצעי הוא
בעצמו היותו פשוט והיותו גמור וזה אי אפשר כאשר ילקח חלק המבוקש על
שהם שני בחלקים והם באמת אחד ומזה נמצא שיפול כמו זה מפני הרכבות
השמות אבל כמו זה באמת אינו במבוקש אבל הוא דבור נפרד ואולי החלקים
בעצמם והמערכות יפול בציור כמו החלקים בעצמם והמערכות יפול בציור
כמו מי שגדר התנועה שהוא הסרת העלם שהסרה נחשבת לתנועה ואולם
הנה הוא כמו שאמרנו שילך בבאור המבוקש מה שהתבאר במבוקש
באור המבוקש שהכוכבים תנועתם כדוריות מפני שהם אינם מתנועעים
עצמן כמו שהתבאר שהם לא יתנועעו מפני שתנועתם כדוריות וזה מבואר הנפילה
עוד יתבאר
בעצמה ואולם כאשר לקחו ברכים והתחלה בבאור זה הדבר הראשון בענין
אחד הנה זה אחד נודע כמו שהתבאר כדוריות הירח בהגדלת אורו על
ענין בבאור ספקו. הגדלת אורו כדוריות וככה יפילו באורו הגדרים בציור
כמו מי שגדר השמש כשהוא כוכב עולה ביום כי הכלל זה הגדר והוא עליית
השמש מסובב מהשמש אחר שהי׳ השמש ילך בגדר היום הנה מי שעלה בדמיון
זה לזה עורק בגדר וכן מי שגדר הנפרד כאשר הוא אמנם זוג והזוג.

אינם נפרד : ואולם ציור כל אחד מהמצטרפים בגדר חברו הנה מחויב בהם
כי הרי מהות המצטרפים יתמם בזה שאמנם כאשר צויירנו האחד נפרד או גם
שלא ~~ציור בציור~~ יונח בציורו חבל בעלון ובן העגל בגל ואם לא לא יצויר
במה שהם מצטרפים ובכל אור זה אבן עבל בבאור אוסמגוס : ואולם
אבן סיני בזה הנה אין צריך לו : הנה אלו הטעיות אשר הם באמת מ
על ההנחה הראשונה ואולם אשר יחשב בהם שהם מורכבות ואינם באמת מ
הנה ארבעה מינות והם שאינם הכלל בבאור החלקי והחלקי בבאור הכל
והם חיוב הדבר בבאור הדבר והם שלוקח חלקי הדבר בבאור הכל
ואם שלוקח הכלל בבאור החלק הנה הוא מופת והוא הלוח אשר אי אפשר
המאמר מוליד המצוות אם לא בו מפני שלא יכלול ענין המאמר על הכל לפי
שהתבאר לך בספר ההקש ובכל הלט הדבר והדברים ומעט בעניין
שההקשים המוניים מורכבות על האמת אמת מפני שכלל הדבר הוא הב
מי שידע שכל חי מרגיש בכל ידע שכל אדם מרגיש ואלו הטעות הם
נכנסים תחת המינים אשר יונח בו המבוקשות המקובלות על שהוא מבוקש
כי כל הדבר הוא הדבר בבה ואינו הדבר בפעל : ואולם הנחת החלק
בביאור הכלל הנה הוא החפוש והנה עתיד שיבא המאמר בו בנצוח וא
והנחת ~~חיוב~~ חיובי הדבר בבאור הדבר הנה הוא גב מופת כמו שהת
שהעולם בכל חלקים בבדים ולכן יחר זה אמנם יתאמת בדברים אשר
כאשר הדבר נפרדים הדבר מורכבים ובכל נכמו בדבקם אלו אינה
הם : ואולם מינים המתדמים הנה הוא מנים הלצי כפי זה שיבא אחר עלו
חברים הנה זה : כל המערכות על ההנחה הראשונה ואולם המערכות על
מנביל המבוקש המונח אדם אשר יחייבו בהם תמיד הבטול הם שני מי
אולם החלק הראשון הנה יעשה מערכה על מנביל המבוקש בעצמו על
הדבר אשר יעשה מערכה בו על באור המבוקש וזה החלק מינו שוים
אלו אשר מניא אותם : ואולם החלק השני הנה הוא שנמשך אל המבוקש
עצמו ומנבלו מבלתי . שיחשב בו שהוא מנביל ויתחייב ממנו כזב בהם
ויחשב שהכזב אמנם יתחייב מהנחת המבוקש . כמו שהונח שידיעת
ההפכים אחת עוד יונח שנקצת ההפכים אין ידיעתם אחת שהנה
זה יתחייב ממנו שנקצת ההפכים אינם הפכים אולם הוא לא יונח בזה
מנביל הדבר מתבאר בו אבל בעת שיעלם והעניינים אשר יעלמו בו
בהם שהם מנבילים הם החמשה בעצמם אולם שהם מה שיחשב בהם
שה

אינו מנגד והוא מנגד באמת והם מנושאות ההכרחיים ואולם המנושאות הארבעה הנה יחלק
בהם שהם מערכות על מנגד המוחלט ואינם מערכות לפי זה שהם עלון כמערכה על
המוחלט עצמו ובעבור שהיו ההקשים אשר ולקחו בכאן מנגדים שלשה מינים החיוב
והשלילה והנגל וההעדר וההפכים אשר אין ביניהם אמצעי וכאשר כפלם אלו
החמשה בשלשה יגיעו לו המנושאות חמשה עשר שלשה מהם באמת מערכות והם מנושאות
ההכרחיים וגם מהם יחשב בהם שהם מערכות ואינם באמת מערכות · כמיון המנושאות
אשר הם באמת מערכות אולם בחיוב והשלילה הנה הנושא מעיל והיושה כלתי מעיל
וזה המנגד יתחלף בהתחלף צדדי המנושות ההכרחיים אשר מנע אותם ואולם בהעדר
והנגל כאמרך הנושא יצחק בו והיושה יצטער בו · וכמיון ההפכים הנושא מעולה
והיושר מגונה · ואולם המנושאות האחרים אשר אינם באמת מערכות הנה כמיון התלוי
כשלילה שתניח כלתי ינגעלחיו התחתון עוד נראה שהתמסח אינו כן וזה כטול
אותו ובמיון בזה בחיובים שתניח העולם כלתי תמידים עוד נראה שהוא כבורו
וזה אלא בטול אותו · וכמיון התלוי והחוץ שתניח העולם בתלוי כמיון עוד נראה התמיד
וזה אלא בטול אותו · וכמיון המתנגדים שתניח שהמעלבים ראוי שיהיו
במנגדם חלוק וזה אלא בטול אותו · וכמיון ההפכים שיחס העולם למדינה כיחס האלוה לעולם והוא אחד הנה
רבים עוד נראה שיהיו רבים וזה המנגד בטול הלצדי ואינו מערכה ואינם הוין
המלאכים אלא אין ראוי שיהיו רבים וזה המנגד בטול הלצדי ואינו מערכה ואינם הוין
אלו המנושאות יחשב בהם שהם מערכות לפי שבהתחלות הבעת יבעה ההכרח
שהוא ההכרח וכן תלוי וחלוק וההכרח וחיובו והתלוי וחלוקי ואולם במיון אלו
הארבעה בהפכים וההעדר והנגל הנה הוא ענין לא יקשה על מי שהסתכל בו:

להקיש במה שאינו סבה על שהוא סבה

ומזה יפול בושר ובחלוק יחד אם נפילות בישלף הנה הוא על פנים אחד מהם
שיהי' הנושא נפסד השמרה כמו שיתילד מב שוליות והב' שיהי' נפסד החמר
כמו שיהי' הנבואות הלנחות כנבואות או נבואתם או יקבלם ב' הענינים יחד והוא
שתרצה הנושא כמו שיאמר ההכרחיים לם בכאן וההכרחיים לם בכדור
העולם הנה הכאן הוא בכדור לעולם; ומהם שיהי' ההנבעות צנבכרנות אולכלתי
מתחסות כמו שיתבאר שאם צלעות המשולש יתם ארוכה מהצלע הנשאר
ושהמתנועע האחד יתנועע עליהם בכאן יתם ארוך מהכאן אשר יתנועע על
הצלע הנשארת ובזה החלוק יכנס ההגיון כלתי וממנו שיתילד משבך אבן
במגרה שהוא יבדיל שתהי' ההפרדה הנטנה והתלך כנבכות לבם ותהי'
החולדה צנבכרנות כמו שאמר האדם סוס והסוס חי הנה האדם חי ומזה יהי'

צב

המלבה בענל אחד וההגבלות בענל אחד כמו שנולד מלבה הבהירות ובכל[illegible] ב
הנבואה אפשרית כמאמר האדם ילך ומי שילך חי הנה האדם בהכרח חי ומזה שיהי׳ הא
המענין אשר יקח סבה בעופות הנוחות או בעופות הסרפים לבם סבת בבחירה כמו שיאמר
אם מה שאל תלויה לו לא יתנועע מפני שאין לו מנוע יתנועע אליו הנה זה הסבה
כלא ספק הוא סבת מגדרת אחרת אשר אם כאשר בזמן לו מנוע התנועע אליו ומזה
שיהי׳ ההבל מוליד אבל לא יוליד המבוקש בזו מאמר פסיגנואס ל מה גולתם ה
הוא לא נמצא מה שהוא לא נמצא הנה אין הוא דבק הנה הנמצא אחד הנה
אמנם יוליד שזה שהוא כלתי נמצא הנה אינו דבק לא שהנמצא אחד ומזה זה
שיוליד אבל לא יוליד המבוקש תחלה אבל שנית במו מי שבא׳ שחלוק העצם עצם
כמאמר בטול חלוק העצם יבטל העצם ובטולמה שאינו עצם לא יבטל העצם
אשר יוליד בתמונה השנית הוא שחלוק העצם אינו לא עצם ומזה שיחסר ה
הגדולה לגבות שהיא אמנם חסרה לפרסומה על המנהג שעלו בעלי העופות וה
באמת כמבך כמאמרו זה יסבול כלולה הנה הוא לספים ואולם בהבל החולק הנה
זה יהי׳ על כל פנים אחד והם כאשר לא יהי׳ הנושא וההגדרה הצודקת
המחוברת ויתחבר חבור ההבל עד שיתחייב זה שנפל׳ והשני שיהי׳ הסבה מ
כלתי הנושא שזה הי׳ כלתי מדבר בנושא כל או הי׳ בזמן שהוא מדבר וכלתי
שיהי׳ כן באמת ואולם האופן השלישי ואלו שני חלוקים הנה הוא שבאר הפס
צורת ההבל הנשוא ואולם האופן האחרי הנה יכלול חלוק שהסבה יהי׳ מחוי
מהנושא ויהי׳ הכנסת הנושא בו אותה ובטול; בדמיון זה שנושא אותו אותה בטל
ויחשב שהוא יתחבר בנושא אחרים אם לא יהי׳ העולם מחובר הנה הוא נבחנת והעו
כאשר הונח נמצא בפעל וכלתי תפלות הי׳ נמצא [illegible] נמצא יחד וזה שנ
הנה העולם אם מחובר ואולם כאשר לא יחובר בנושא הנה אפשר שלא יהי׳
מטעה ובכל יצא כמו זה בהבל היושר והוא שנעם בו זה שאין לו מבוא
ומלבה על זה שהוא מבוא וזה אמנם יבואר כמאמרי בעלי הבטול המטעים

הדקדוקים והתמורה וההעתקה תהי׳ תמיד אלה אפשר שילקח תמורת הב
ויחשב שהוא הדבק ויטעה וזה אם דבר ואם ענין והענין אם ראוי ואם
כלי ואם חלוק ואם חיובים נובעים או משתאחרים ואם מחובר ואם בדמיוני הב
בנפש ואם בדמיוני המוחשים ואלו הדבקים להם ענינים ייחדו אותם בעצ
וכאשר יצוירו בדבקים אחרים בהם התחייב שידמה בהם הענינים הנע
מאלו הדבקים אם בדמיון הדבקים המעמידים תמורת הענינים כמו מי שיא

ההטעאה

בגזרה אשר לה שמות נרדפים שהם גזרות רבות ואולם הגזרה והחלוקה הנה כמו שנשפטו על המאמר בדבר עד יעתק אל החי או בהפך ואולם ההעתק גם כן אל הראוי הנה יתבאר וזה הענין יצא המאמר הרמוז ואולם המחוברת כמו מאמר האומר ברעל הרגתו שהגעת אותו הורג אבל הוא מחוברת להורג: ואמנם בתמונת הדבור הנה מבואר שהם כאשר לקחו הדבר בעצמו היו טועים אבל אמנם כך זה שיהיו טעות אלו בתמונת הדברים אשר פירש באותם בעצמותם אבל אמנם ישוער בגולתם או בדברים אשר אי אפשר שישוער בעצמו בתמונה החמר הראשון אשר הוא בלתי מצויר הנה הוא אמנם יהיה אפשר שישוער במותח ובאשר השתכל שישוער בעצמותם ולנו מצויר במחשבת הצורה ולא יצוייר לפי זה שהוא עליו וכן מאמרם שאין תנועה ולא מלוא חוץ העולם אי אפשר שיצוייר אבל ישוער תמיד שחוץ העולם אם תנועה אם צלם וזה הענין הוא אשר הועיל על המאמר בתנועה ולזה יאמרו המדברים בבורא שלא יספיקו השכל ולזה כאשר ישוער הנה אמנם ישוער בגולתם והוא הצלם ואם בצלם ואם בתמונה הדברים המוחשים הנה הטעות בו כמו שנאמר אבל אמנם יפול הרוב מזה בדברים אשר ישתמשו בהם הלמוד אשר יתנו המעיבה באמר העין וזה בהנדסה והלמודיים:

ספר הנצוח

ואחר אשר בארנו הדברים אשר בהם נזכר האמות האמתי והציור השלם ובדברים אחר זה בדברים אשר יטעו בהם הנה נדבר באמותים הנצוחיים והצדדים שיעור מה שיועיל בו אחד מהם ואולם המאמר במה שישלמו בו אלו המלאכות הנה הוא בלתי הכרחי בכונתנו ונתחיל במאמרים הנצוחיים

ונאמר אולם שעור מה שיועיל בו הנה הוא המחשבה הנעשית עם האמות והמלאכה בכל הוא מה שיאמר בדבר שהוא מענין זה ואפשר שיהיה בחלוק מה שיאמר בו ולזה סגולתם שהוא אפשר שיסור בתחלתו בחלוק מה שעליו המופת כי סגולתו שלא יסור בסתירה וזה שני אופנים אחד מהם שלא ישער בסותרו והוא ההלצה ואולם שם הטעות מהאמות הוא אשר יועיל בגזרת המלאכה הנה זה נראה מענין המאמרים המחוברים בה כי הי' המאמר הנצוחי אמנם הוא הנה יתחבר מהקדמות מפורסמות נגלות וההקדמות המפורסמות אמנם יגיע האמות בהם עדות יחד או רובו ולאמתם שהענין בו בעצמו

בחלק זה שאינו העני/ במופת כי האותות המשים אינם יכולו לא והנבואות נפ[illegible]
לא האותות בהם [illegible] זה שהוא בעצמו על זה שהוא עליו חוץ הנפש לא [illegible]
שנה בעת בולתם וכאשר הי׳ זה כל הנה חוב זה שיהיו אלו ההנבואות
הנצחיות כנבואת באלו ואם [illegible] צדיקים בכל הנה אינם [illegible] זה ב[illegible]
בנבואה [illegible] זה [illegible] [illegible] שיהי׳ [illegible] חוץ לנפש לפיכך ש[illegible]
עליו בנפש אלא שאנחנו לא נקחהו כמו שנאמר באלו ההנשם וזה ה[illegible]
[illegible] הפרסום לבד ולזה יתחייב בהכרח בהפך האותות התמונה המחו[illegible]
[illegible] אלו ההנבואות שהנה מחשבה עליונה ואחר שכבר התבאר שעזר
שהנה עצמות המלאכה והאותות הנה נצחי בעיני המאמרים הפועלים לה ונ[illegible]
אולם ההנשים אשר יתחייבו והם כמו גזרת המחשבה הנקובה אל האותות ה[illegible]
יתחייב בהכרח שיהיו אותות התמונה ואם לא יהי׳ הטעמיים ולזה יהיו [illegible]
ההנשים הנעלים בכל השלשה מינים הנזכרים בספר ההנשם [illegible] הנשואי[illegible]
והתנאי והנה החלק המשפט והם והמורכב שהוא כבר אפשר כינם הב[illegible]
ובטולה בדמיון אלו ההנשים הנצחיים המורכבים ובאשר הי׳ [illegible] ביכוין ב[illegible]
הנבואות ומפורסמות נפשטת אל המופת וכבר ימשך כגזרת המלאכה
בעל אחד מן האותות מיוחד בהם והוא התפוך וזה המין בהנשים הפ[illegible]
לאותות הוא שנגזור על ענין כלי במשפט כולו נחיים או אלו ולנצחיות
בה המשפט ברוב החלקי אשר יחבר אותם העני/ הכלי בדמיון זה המשפט
שנשפט שכלם מחובר לפי שנמצא רוב הנשיים על זה התאור והוא מאמר כ[illegible]
בח הנשר בתמונה הראשונה אחר אשר הנכרה הנשן הוא זה הענין הכלי והאות[illegible]
הם החלקיים והגדול הוא המשפט אלא שהעניין החלוק זה שהוא עליו הענין בכ[illegible]
וזה שהחלק אינם ירמוזו בו לעולם האמת הענין החלקי המוסכל והכלי אשר
אבלם יבוא ומן השוה הידוע אל השוה המוסכל על שהכלי השוה הידוע לא ע[illegible]
בכאן הנבואה גדולה [illegible] זה שהוא שוה אבל [illegible] זה שהוא כלי בכל שהי׳ [illegible]
בטבע או בהנחה אולם זה שנודע בן האמת הענין החלקי והכלי אשר אבל[illegible]
הנה בדמיון שנאמר: שכל אדם מרגיש לפי שכל חי מרגיש הנה האדם אשר הוא
הנכרה [illegible] הנשן בכאן נכנס תחת ההנבואה הגדולה ונכלל בו ודמיון זה שנר[illegible]
בו אין השוה אל השוה שנאמר כל אדם צוחק לפי שכל אדם [illegible] כי המדב[illegible]
שוה לצוחק אבל הצוחק בכלל נכלל בדבור נכנס תחתיו ואם הי׳ שוה אלי[illegible]
כי הי׳ זה כלל [illegible] ולזה אמרנו בדמיון זה שהוא כלי בהנחה ואולם הח[illegible]
הנה אינם נרמז [illegible] בו תמיד והחלקי אל הכלי וזה שאנחנו אינם נרמוז אל ה[illegible]

הגזרה הכללית והוא שכל העולם מחובר כאשר נמצא נכרי העולמים מחוברים כמו הארץ
והמים והאויר והאש ובולת זה יבא חבור המאור אשר כחו כח הכללי בתמונה
הראשונה בזה העולם. ממנו אש ואויר ומים וארץ ואלו מחוברים הנה העולם מחובר
אלא כי כאשר נעשה זה החפוש נפרד בעצמות כמאור מבונה מוסכל לא
יהי' חבר הספור וזה שהוא כאשר נראה בחפוש שהנמצא במושגה הי' זה
הנושא הכרה ומבוארת בעצמה תמצא בחפוש ולא יהי' מוסכלת וזאת המלאכה
מוסכלות. מציאת זה זה משתמש ההנח על המבונה מוסכל ואמנם נגלה הידוע
על שהוא מבונה אבל בעיון זה יותר ראוי בדרך ההלכה ומפני זה
בעצמו המלאכה אמנם משתמש [illegible] החפוש-ברוב בראות ההכרחיה הגדולה
היתה [illegible] כלתי מעיל וזה שאמנם כאשר הי' כבר חפשנו ברוב
אבל החפוש בראות זה הגדולה ולא יהי' אחר זה שחפשנו בזה נמצא המבונה
הפרטי' תחת ההכרחיה הגדולה שזה נכלל תחת ההכרחיה הגדולה ומכלל מאל יגיעו
הנה מאל יגיע אלינו שזה נכלל תחת ההכרחיה הגדולה ומכלל מאל יגיעו האמת בכללות
אלינו שזה נכלל תחת כבר חפשנו נושא המבונה בכלל זה מחופש שב'
גזרת ההכרחיה ואם הי' בבר חפשנו נושא המבונה בכלל זה מחופש שב'
גזרת ההכרחיה הנדרה מבוארת בחפוש ושם הספר הראשון אבל מלאכת
המבונה בעצמו הגזרה אבל נעדר במציאות המופט
הנכוח לא יאמר העגל כמו שהוא המפורסם שהוא נעשק למב' ומולם
לכל זמן ומציאות לרוב לפי שהוא נעלם שישתמש בו כל החלקים הנה לא
החפוש בזה שהוא חפוש הנה הוא ההכרחי העצמי אח' שהי' לאומנע שיהי'
יתן בעצמות והראשונות הנושא הפרטי' בגזרה כמו מי שחשב שכל מתהוה אמנם
זה הכלל נושא על כל אלו ההכרחות המפורסמות ומולם החקוש
יתהוה ונמצא בפעל וזה הי' בעיוני אלו ההכרחות לא אל הנמצאים תחלה
הנעשה באופן הנה אמנם יעשה להיושר/ אל המציאות בהיושרה וכל מה שנעשה מעיל
הנעשה והפר' גדול בלי זה שנעשה בהיושרה וכל מה שנעשה מעיל
ולא בעצמות והפר' אשר יגיע האמת בהם בחפוש אל
בעצמות וזה לא נצטרך בהכרחות אשר יגיע האמת בהם בחפוש אל
עצמיות וזה לא נצטרך לזה כדמתם ואמנם נצטרך אל עשיית
כל הפרטי' אבל יספיק לזה השוק וההכרחות לא יגלה להרגל
שיתבאר העניינים אם שזה הסוג וההכרחות לא יגלה להרגל
החפוש לאחר ששני העניינים שהאסכולא שלשלת האמיתית הנה בעיון
פרטין בעיון מי שלא ירגיש יחשב הנמצא העצמי וזה הידוע בהכרחות
בהם יצטרך בו אל החפוש עד שיגיע שיצטרך שיורגש בפרטיו ולא
הנסיונות ואלו ההכרחות יעלו לעזור זה שיצטרך שירגיש בהם אופן אחר לכך
יפול האמת בהם וזה חסר כי נצטרך יצטרך שנרגיש יותר מאחר
בהרבה ההכרחות המתהפכות והנה יצטרך

ואולם הענין הא׳ אשר יצטרך בו אל עשיית החפולים באופני הנה הוא מפני ש
האנשים לא ידעו כללות הרכב׳ מההנהגות אבל ידעו באחד מחלקיו כמו
שנודע שידיעה הבקיאות, והחלי לחכמה אחת והיא חכמת הרפואה וכמו
נאמר שהספרים ידיעתם אחת. לא ידע בזה הכללות עד שיתפש אותם ואז
יתפשו או האמת בכללות הנה בזה צורת המאמרים הנצוחיים האמתיים ואולם
מוריהם הנה הם ההנהגות המפורסמות כמו שנדע ואלו מינים מהם מה שהוא
מפורסם אצל הכל וזה החלק יותר מעולה שבהם ובזה אפשר שיספיקו בה
האומות המתהפכות עם [struck] הבדלתם ועניניהם כמו ששבח החסידים
טוב וכבוד ההורים מחויב ומהם מה שהוא מפורסם אצל הרוב מבלתי שיה
אצל הנשארים חולק עליו כמו שהאל א׳ או נמצא ומהם המפורסם אצל אחת
הראשונים והיודעים ואצל הרוב מהם כמו שהשמים כדוריים ומהם מה שהם
מפורסמות אצל אנשי המלאכות מבלתי שיחלוק בזה הכל כמו מה שבמלאכת
הרפואה מהאשקמוניא שמשלשלת האדומה והגלוניטיבא הלבנה או אצל הנפ
והמשכילים במלאכות מבלתי שיחלוק בהם אנשי המלאכה כמו מאמר אוקלידס
להיגיעות המתחדשות מבלי סבה נודעות מבשרות החולי או אצל הרוב מהם
וגם כן מתיחס במפורסם מפורסם כמו שאם הי׳ מפורסם שהידיעה בהפ
אחת בעניני הנה ההרגל בהפכים אחד בעינו. וגם כן ההפך למפורסם
מפורסם בזולתו שאם הי׳ מהמפורסם שהאוהב ראוי שייטב אליו הנה השונא
ראוי שירע אליו והוא נבדל מזה שיעברו בו הכל או הרוב ואם הי׳
זה שלפטה הרוב מפורסם והיות הנדרות לם או רחב׳ כי בדעת החכמים או
היו מפורסמות ומפ שלם או חכם ויראו שבדעתם ראוי שיקבלו וכן הדעת אל
יחד למלאכות וכן לצורר הדברים ואלו ההנהגות המפורסמות הם בהרכבה
כללות אחר שהי׳ הפרטים ונקרים [struck] תמורה ואותם משתתפים בהרגל
ולז ואם הי׳ אותם יתכן באלו ההנחות סתומות ולא יפלו בצורה בהם שיבא
בהם בחומות ולזה מה שיכבו בחל׳ מהכללות כמו שנדע המורכבות מהם
המורכבות ח׳ חלקים הסוג והמין והחבדל והסגולה והמקרה הגדר והרושם מאמ
אשר אותם זה ולא רשם ובאשר הי׳ זה כן הנה הנושאים הנצוחיים בהכרח
יהי׳

יהי׳ אחד מאלו החלקים אבל בגבורה שהי׳ האחד לא ימצא כי אם על האופן והגבירה אשר נמצאה
אינו לא ישתנה בה בגאות השלשה לא תמונה בכאן נמצא ואולם הרושם הנה הוא
נכנס בסגולה כאשר הי׳ כמות אחד וכן המאמר אשר אינו בגדר ולא ברושם נכנס
בהנרה גם כן יהי׳ הנשואים הנצחיים א״כ ה׳ חלקים גדר וסוג והבדל וסגולה
ובהנרה ואולם הגדר הנה יוסף מרשום בכאן שהוא מאמר יורה על ענין הדבר אשר
כן עניבתם ומציאותם ואולם הסוג הנה הוא נגדר בכאן שהוא הנשוא ג״כ על רבים
מתחלפים באיך מבדיק מה הוא ואולם ההבדל הנה הוא הנשוא ג״כ על רבים מתחלפים
באיך מבדיק איזה דבר הוא והסגולה הוא הנשוא משרפא יורה על דבר מה הוא
וימצא לו לבד ומשיב ואולם המקרה הנה הוא משם ג״כ בכאן בכל תשוים אחד
והם שהוא אשר ילוה לדבר ואינו סוג ולא הבדל ולא סגולה ולא גדר והם שהוא אפשר
שימצא לדבר אחד בעינו ולא ימצא לו ואמנם נרשם בכאן בכל תשוים לפי שנכבדיהם
יגיעו לציור הנרה על המוחלט וזה שהרושם הראשון מהם מוחד מהנרה מה שלא יתבאר
והכל מתפרד ומבואר שאלו הרשומים בכאן אינם מספיקים בציור אחד אחד מה
הציור השלם אבל בהו הספיק מעט בכאן וזה שציור הדבר אשר מהם יתחכם
הגדרים שלמות, בספר המופת וכן אמר ונחכם בכאן בגדר הסוג ומבואר שהוא
והסוגים הסוג המאחר וכן ההבדל לא יספיק בו שיהי׳ הנשוא מבדיק איזה דבר
הנה כלו שיהי׳ מיוחד בדבר אשר הוא הבדל לו וכאשר הי׳ הנשואים בקדמות
הנצחיות אחד מאלו החלקים הה׳ חויב שיהי׳ אחד ההבדלים הנצחיים לזה שיתחבר
ואלו ההם מה שהם מצויירים בזה ההגדר אל הציור וזה כאשר ילקח נושאי
על הדבק הטבעי ומתהפכים והנשוא הגבולים הנה בהנושאים מה שיוחסו נקחם נלכח
אם באחד אחד מאלו היחסים הה׳ כאו יחס הגדר או בולם מהיחסים ואם מורכבים
כאו שיהי׳ אחד מהגבולים שיחס ההבדל והג׳ יחס המקרה או בולם מהיחסים הוא ינקח
ג״כ על דבר אחד והוא שיוחסו בהם תמיד ב׳ גבולים אל הג׳ אם הנלקח הגבול
והאמצעי לנטל ואם הנטל והאמצעי לגמול ובלתי שיהיו כל ב׳ ההבדלות השיתופיות
יחס מאלו היחסים אבל יהי׳ מציאותם בהנרה וזה ג״כ על ב׳ פנים אם שיושמו יחסים
אל הנלקח האחד יחס אחד כאו שיהי׳ יחס הנלקח הגבול והאמצעי אל הנטל יחס
הגדר לגמרי או אחר אחד מהיחסים הה׳ או בהפך הנה שיוחס הנטל והאמצעי אל
הגבול בזה היחס או אחר מהם ואולם שיושם יחסו אל הנלקח האחד שני יחסים
כאו שיהי׳ יחס הנלקח הגבול אל הנטל יחס הגדר האמצעי אל הנטל יחס ההבדל
או בולם מהיחסים או הפך בזה שיהי׳ יחס הנטל אל הגבול יחס הגדר האמצעי

אל הגדול ג"כ יחס התגבר או גבורת מביתם הזה וכאשר הלכו בענית אלו ההנחים שגם
הגדול היו מיני ההנחים הנצוחיים כמו ההנחים המופתיים ואמנם הי' זה מפני שהם
שמה בתם הנמצאות על הדרך הטבעי ולא הנמצאות העצמי ולחובר' התכמותם ונרו
מיני ההנחים המופתי' ושמו הרבה מהמצוים שכמו מספר ובונקל הרבה מנייני
ההנחים המופתיים והם באמת הנחים נצוחיים ובכאן חלק אחר ממיני המאמרים המ
והם הידועים במאמרים ההביוניים והמאמ' ימחרכו מהתגברות הצורות
אשר אינם עצמיות אליהם יותר כלות מהסוג אשר ישתמשו בו קצת עצמם זה שה
צורה יחשב שהוא מני מיני המופתים ומזה שהוא, לא עצמי יחשבו
שהוא נצוחי; אולם תמסטאוס הנה יבאר בזה החלק שהוא אינו נצחי ואולם ובונקם
אשר יראה מכח מאמר שהוא נצוחי ואמנם נאמר שאם לא יהי' מבט נפילת המאמר ב
זה ששער הנפש שהנושא בעצם הנושא והנושא בעצם הנושא הנה לא יעלה המאמ
בזה ברמה גבולות הפרסום אין התפוס וזה שבק דרכו הנה הוא בהכרח נצוחי א
דמיוני אלו ההנחים הם בעלה יותר עליונה מההנחים הנצוחיים כי היו כלם
כמבוים ולא בחלק הנה זה השעור אשר אמרנו לפי כונתם שבכאן מספיק ואו
ארסטו הנה בעבור שהוכרח לו אלו המאמרים הנצוחיים והמופתיים לא שחר
לצדקם אבל במאמר חשב שבפיון אלו ההנחים ואם לא יהיו מופתיים הנה להם
מעלות מלם הרגילות וגם שהוא בעבור שהיו רוב מההנחות המפורסמות ונק
אפשר' שיכנים הדרכם האחי, בעבור אלו ההתנגדות ויסבל וזה כאשר יחוס
אל ההתנגדה הנשנה שני ההתנגדות הנגלות סרכם שמשתמש המעיינים בדו
אלו ההנחים בדיון הדרכם או בטול עם שיהי' אחד מהם יתחלף שיורחם והאחר
בטולו יגיע מהם הרגל גדול על צד זה שיגיע במלאכות אשר הם מוכנות
למותם במלאכת העיונה מאותם ומפס' זה מושכת, באמת המאמר בין שואל
ומשיב ואם השואל שמתו בדרכים שיבכל מהמשיב את שיבטל הנחתו
ומשיב שלא יוכל בדרך יבטל בו עליו הנחתו וכן לזה כל המנחים
ובדרך המשים בל ישיהי' המבוקש מה שיבקש
אשר מהם יודע. ההנחים בכל המבוקשים כמו שיבקש. אם הממוסג או יגדר א
בטבע בקוחלס או הי' המבוקש בחעצמי
אחר מהיחסים החמשה עד נתן עם זה אופק, ישאל השואל ויענה המשם
ונתן עם זה הצווים אשר ייוחדו לשואל והצווים אשר ייוחדו למשיב ולזה
שמגדר באות המלאכה' כלהוא כנגל ישער השואל בה שיעשה מההנחות
מפורסמות הנחים בבטול אוזה ישני נצחות הסותם יוכל השואל והמשיב

המשיג שלא ובהלשאל בכך יחייב מזה יותר זה שהנצוח ולזאת המלאכה מעלות.
אחרות בכך נמצא בספר הנצוח אלא שמשמשיה הברגל יותר לו לא יהי' הכבוד
אצלו. באמות המלאכות המופתיות אבל אם תי' באשל ספק הנה הוא מבוא הכבוד

המאמר במאמרים

הזהוכצה

ואחר אמר השלם המאמר בהנשיא הנצוחיים ולעזור זה שומעל בזמן האמות הנה נבחן
בדרכי ההלצה ולעזור זה השומע גם והוא נראה שההלצה מחשבת את גוברת
השכנת אליה הנפש עם שעשה בסתירה ובכך גורם באה שעזרם מהיהוא המחשבה
ומולם הדרכים הפועלים להלצה הנה יראה בחקירה ובמפוש שהם יתחלו תמלה
אל שני חלקים אחד מהם ממורקים והשני ברכים מחוץ אינם כמאמרים כמוניות ועדויות
ובוגות בה זה שאין עתידים לנותי וכן גם יראה בחקירה שהמאמרים אשר ישתמשו
באלו ההלצות המפורסמות שני חלקים שלים ושעורי והוא הנקרא בראות המלאכה
סמל בה שהוא כאשר חוץ אחד מהם על אחד שינח מקרתו אמר אלו עשה כך
מפני שהוא עשה בו והצליח בו ונולד לו מזל במשלים או יאמר לו שבו עוד חרה
וכבה בדרך דרך מזה שולן בו וכאשר כזה התפרסם שבה המל מההלצה
שמשו באלו שני החלקים המאמרים הנה נבחן בהם תחלה עוד נלך אחר זה אל
המאמר במלצות האחרות כי היו אלו יותר אמתיות שיהיו מלצות מאלו והם יותר
נרמזות בטבע.

ונאמר שהסמל הוא הנה מולד לפי התחלות הדעת הדמיון לא זו לדבר והתחלות
הדעת הדמיון הוא הדעת אשר כאשר יפגע האדם יפול לו בו מחשבת זה גוברת
ותשכנת הנפש אלו מפני הגמול וההנצחים אינם יהיו מולדים לפי התחלות הדעת הדמיון
אם מפני צורתם ואם מפני חומרם אולם מפני צורתם הנה יהי' מולד לפי התחלות
הדעת ואולם מפני חומרו הנה יהי' הנדמות צורותי גם לפי התחלות הדעת ולצור'
ההנצחים אינם יהיו מולדים לפי התחלות הדעת שיתלו בהם ויחסרו מהם הדבר
אשר בו הכרח החיוב לפי דרכי ההמון שיעשה בו בהלצתם נצבתם נצח ולבה
ראוי שנעלם אלו העניינים באשל עיל מכני ההנצחים אשר מנים אותם שקבה המנל
יאמרו לם כל מיני ההנצחים ההלציים מפני צורתם ונאמר שהנה מבואר מהמקום
שאשר יעשה בהכרח החיוב בתמונה הראשונה היא ההנדמה התלית ומזה
יעשה החבור הוא שיהי' ההנדמה הקטנה מחייבת וכאשר הי' זה כן הנה כאשר
נחסר ההנדמה הגדולה תשוב התמונה הלצית או כשתלך סתמית אבל חסרונה
יותר הלצי מפני שהוא בכך יובן חסרונה שהיא אינם נחסרת מפני שאל בה מנים

סתירה ושהיא מבוארת הפרסום ממה שאמר על הדבר זה שיעשה בה בעלי מלאכת המופת. ולכן
כבר יהיה א"כ הלציית בעצמי הטענות בחסרון הנטענה או בלקיחת המלות ואולם
התמונה הב' והג' הנה בעבור שלא תהיה בהם ההקדמה המונח העניין במלבד
מתחלות העניין כבר תהיה הנטענה וכבר יהיה הגדולה וכן ההקדמות הפעולות לחבו
לא יהיה מבין אם יבואר בהם כלל ההקדמות וחבר אבל ראוי כאשר יעשה בה ולא יחסר
מהם שיותחל שתיה מתמונות ואם לא ולא ישאר בהם מנוס לסתירה כל וג"כ ממני החבורי
הכלל מולידים זה שיחשב בו בהתחלות הבערה שהוא מוליד אבל שיהיה כן על המאמ
ואלו העניינים א"כ והמאמרים הם כלל הלציים ולפי שנרצה במונח זה שיתחפ
ושתי מחויבות בתמונה השנית והעניינים המולידים אשר בתמונה השלישית כמעשה
כלולות הי' מזה הפעל אבל ראוי עם זה שלא יבואר בהם במוחות ומה
ונחון מגבולותם מנוס הסתירה בהם יותר נעלם ואולם ההנחים המנאיי הנה מהם
סתמיות להיות מנוס
מחולקים כמו שנכרם ומתבגר/ ואולם המחודש אמנם יהיה סיגל בשישאר בו א"כ מנ
ומחולקים כמו שנזכר ההפך שהוא אמנם יהיה מוחר כלל שלם החיוב
לסתירה וכבר התבאר בספר ההפך שהוא אמנם יהיה מוחר כלל שלם החיוב
הנשנה בו מבואר בהפך משא ואם הי' הנשנה בו מבואר בעצמו הנה יהיה החיוב בה
שיתבאר ומתבאר א"כ שם שלא באיזה דרך שיגבר ונובע או נש
מזה שיפטרך בו ולא איזה דרך מהם שיגבר הוא המוליד וכאשר הי' בה כן הנה א"כ
הוא המושנה בו ולא איזה ... על ההפך סיגל כשנעזוב בו כלל מאלו המנאיים אבל תחלה מה ש
אמנם יהיה בה הפעל על ההפך ... יהיה הלציה כשנעלם בו איזה
בו הלציה הוא שיחס/ המושנה ממנו וכבר יהיה הלציה ... בו איזה
שיגבר/ ונובע או נמשך או מקבילים אבל ראוי עם זה כאות שלא יהיה שלם המולי
במושנה אשר יתחייב ממנו פחד או שער ... המריבה
שלא יתבאר בדרך נמשך בעצמו ומוליד הנובע או ושנה מקביל העצם ומוליד מקביל
כמו שישנה הנשנה בעצמו ויהי' המאמר הלציה כאשר
הנמשך וכבר יתבאר בנשנה בעצמו/ בה ויהיה המאמר הלציה כאשר
הנמשך וכבר יתבאר ... הנה כל התחלה ממנו לא יתהוה הנה א"כ
הראשונים אם הי' הנמצא מתהוה הנה כל התחלה ממנו לא יתהוה הנה א"כ
התחלה ומונים והרבה מהמחשבים שתמשך בזה העין מן ההפך בבאור זה
שיוסף סבותיו ופעולות החי במול בה שיאמר כאשר קוסר העצם/ החובר הסו
הנה א"כ כאשר ימצא העצם החובר ימצא הנוף ולא יתחייב כמו שנמצא
בהוא הוסר החי הוסר האדם ולא יתחייב ממציאות החי ממציאות האדם ומלת כא
יהי' המוליד שלם כמו שיהי' מקביל הנמשך או הנובע בעצמו הנה יתחייב שלא
ותבאר בו בנשנה ואם לא לא ישאר כאשר מנוס סתירה אם לא החבור ולא יבואר
ואולם הנגדל הנה הוא אמנם יהי' הלציה כשלא ישלים כל הסתירות בו כאשר
הי' יותר משנים ושלא ישלים בהם א"כ כל הנשנים ואולם אם חוסר הנשנה בזה הה

הנה לא יהי' הגזרה אך במעשה אלה בה ישאר בגזרה זה שיגבל בו באור אחד
מהסותרים אשר תחול אותם אליהם המעלה בעיון זה ושלום בכל הסותרים בו מאור שכן
אמנם בספר הכוונה בהיישרה במעשה הגזרה לכל ההוי' מהיחודות הנה הנה
הוא מאור אם הי' נמצא ותהו' מהיסודות הנה הגזרה הוא מאור אם הי' נמצא ותהוה ·
מהיסודות הב' הנה לא יפול שיהי' בה אם על הגזרה שהענינים יכנסו נכנסים בנכנס
עד שיתערבו הענינים יחד בענין אחד או יהי' בה על שכל אחד מהם עומד מורכב
בעצמו ונמשך וכל אלו ב' הענינים שכך הנה שיהי' בכאן יסוד יותר מאחד ותהוה
מין נמצא אחר שכך ובזה המאור כבר נפל מין אחד שהי' ראוי שיושם סותר
בהם ובזה שיהי' ההוי' על אופן ההתעלמות כמו שיראה בסבוב וגבולות בזה
והבדלים המוחלטים ואולם הם אשר יתחולו בו משלשלת וילכו אל שלילות הנה
אמנם יהי' מהגזרה בנחסר הענין ויבאר המולדה שהוא במעשה הוסר הענין
והמולדה יחד לא יכיל השונה איזה בכך כלל בתולדה ואם שיהי' הענין בכלל
שיבאר בו איזה בכלל הגבול ולא בתחלת הבעתה אבל אמנם ילכו בהם תמיד המינים
ומורב השווי אבל כאשר עשה בזה לא ישאר בו מין הגזרה:

דרוש החלוף ואולם הנה החלוף הנה הוא ראוי כאשר הענין שיהי' הגזרה ליבואר
בענין המסופק בו והשכל המחויב ותמול ההגבלה אשר יתחייבו מזה הגף
וכבר יבואר בו כאשר לא יהי' החיוב נראה בשום אופן אם לא יהי' לאדם מרגיש
הנה זה לחי מרגיש כי כל אדם חי הנה בזה החיוב הוא בתמונה המשולשת הנה
אלו הם מיני הסוגים מצד צורתם והם מוכנים לחלוף ההב' במוחלט ואולם חלוקת
חלוק מצד החסרי' הנה יתחייב שימצאו מצד זה שיתחלו אליהם ההגבלות בעצמן
ובפרט ההגבלה הגדולה כי היא הויתה המונה המולדות ואולם הענין הנה כבר
אפשר שמנו איך שיגבול מהויתה הלצייות או מפורסמות או בולות בה' ונאמר
שההגבלות הנעשות בכלל בזה החלוף מהמאמרים ובפרט הגדולה אמנם יכון אותה ·
בכלל מאשר היא מפורסמת בתחלת הבעתה המשותף וכבר גזרנו בזה שעכל
מהו תחלת הבעתה כמו שההגבלות הנצחיות אמנם שתחול מאשר הם מפורסמות
באמת וכמו שהמפורסמות כבר יגבול בהם שיהיו צורותם ושלא יהי' כל
ההגבלות אשר בתחלת הבעתה כבר יגבול להם בתנאי שיבאו מפורסמות או
צורותם וכבר לא יגבול אלא שהם כלל אמנם יוכן בכלל מאשר הם מפורסמות
בתחלת הבעתה כמו שההגבלות הנצחיות אמנם יוכנו מאשר הם מפורסמות
באמת לבד והמפורסמות אשר בתחלת הבעתה הנכון תתחלקנה אל גזירות
מנוגלות והם הגבלות יוכנו לנוכח בתחלת הבעתה הנכון ואל בקצים מוחלטים
יוכנו ראויות על בקצים אחרים בתחלת הבעתה גם כן ואלו הראויות מהם זה

שיונחו ראיות על מציאות הברכה על המולד לבחון הלז הדין ראי׳ על מציאות הריב
והם שיונחו ראיות על מציאות הנפש לנפש וזה כאשר הי׳ יותר כולל ויותר והנ
יותר פורש והנפש אין שוה לו יחובר בתמונה הראשונה ויתחבר אצל הכוכבים ה
הראי׳ ואם הי׳ יותר כולל משני הנפשות יחובר בתמונה השנית ואם הי׳ יותר פו
יחובר בשלישית ואלו ויחבר אצל הכוכבים כפי המזלות ואלו הראיות
אשר יונחו בכלל כמו יהיו ענינים ומתאחרים והולד כמשיגים וכמו יהיו
כוכבים מסבות ולא אחר משני חלקי ההכרעות הנגלות והראיות כמו יהי׳
בחמרים ההכרחיים והאפשריים על השווי אולם הנגלות אשר יהיו בחמרים
ההכרחיים בדמיון שיהי׳ הפועל או פועל ואולם אשר בחמר האפשרי המאמר
ההכרחיים בדמיון על מאמר הרופא הנה לא ירפא׳ ואולם אם
חולה ולך אחר תאותו ולא ישעבד בו שבזה שהוא יותר כבד ויותר כל הנה
על השווי הנה הפועל בו שבזה שהוא יותר כבד ויותר כל הנה
מאפשרות אפשר שיטעון בו על שהענין אינו נבחר ואי
יותר נבחר שבה באדם כמו אפשר והוא אשר ייוחד כפי הראיות בחמ
הראיות זה שהי׳ והם בתמונה הראשונה ועוד ועוד הנה הוא כבורי; ואול
ההכרחי הוא בדמיון אמרנו הירח יגדל אורה ועוד הנה הוא בדמיון אמרנו כלה יקבל המעניים ויכ
זה שהי׳ והם בחמר האפשרי המאמר בדמיון אמרנו כלה יקבל המעניים ויכ
זה שהי׳ והם בחמר חוות אותם ואלו שונא הנה הוא אם כל עושה ת
החרבות ותסיע ויבלם נודע אצל הנודעים בראי׳ הבינונית׳ ואולם אשר בחמ
שיתחבר ואולם וזה הי׳ נודע אצל הנודעים בראי׳ שתבא ומזון וכמו הבינוני חכם ע
על השווי בדמיון אמרנו כלה לא שתבא ומזון וכמו הבינוני חכם ע
אפשרי על השווי הנה הוא אם בן גבור הנה זה גב באדם כמו שתמצא
שמצאתיהן התמאה הנה הוא אם בן גבור הנה זה על הצלחות ואלו הראיות אם בן ה
על הכלל אשר לא יוכל האדם עמו על ההצלחות ואלו הראיות אם בן ה
חמיות יבא אותם בראיות הבינוני ואולם המזלות זה שהי׳ והם בחמרים
הראשונים יבא אותם שהעצב יצמח והמוח אלא ומפני שה
ההכרחיים בתמונה השנית כמו אמרנו שהעצב יצמח והמוח אלא ומפני שה
עומק בו ואולם זה שהי׳ והם בחמר האפשרי המאמר באמרנו כלה הורה הש
על ערות האדם לפי שהוא על החומה ונראה אל השונא והראי׳ על הערוה
הוא גבר הפעל ואולם אשר זה בחמר האפשרי על השווי הנה כמו כן ה
אשר בזה החמר אחר שהיו הצלות בהם כמו כן החלקיות והחלקיות יתח
ונשבו אל התמונה הראשונה וכאשר יונחו כלליות לא יהיו כוזבות ביותר ו
החלקיות וזה יפול הראשונים בזה הכלל על המזלות אשר בזה החמר ואולם ה
אשר בתמונה השלישית זה שהי׳ והם בחמר ההכרחי בדמיון אמרנו שהדבר
הגלגל ומפני שהרקיע כולם בכלל והדברים כולם קבועים הגלגל ואולם א
בחמר המאמרי הוא בדמיון אמרנו החכמים חסידים לפי שמקצתם חכם וחס

ואולם אשר ואלו באפשרי על השווי הנה הסבה בהבדלתם היא הסבה בעצמם
בהבדלתם בתמונה השנית. וראוי שנדע שבזאת החלוקה אינה עצמיות
להנמצאות ההסיוניות באופן שהן הנמצאות סוגל אלא חלוקתם אל ההכרחי
והאפשרי וזה שהנמצאות הסוגל אולם ילקחו לעצמם שהם מונחות בתחלות הדעת
כמו שאמרנו ואשר הם אומות ומצאות בתחלות הדעת. לא ואשר הם במאמר ההכרחי
או אפשרי לפי שאשר ילקחו הנמצאות בהם בזה התואר הם ההקשיים
המופתיים חלק שהם אשר ילקחו הנמצאות ואשר הם הכרחיות או אפשריות
ואולם האפשריות על השווי הם אשר יחשבו שהם ימצאו מוחברות
מאוחרות כי היו זאת שנושם מלאכה ומשתנות הנה בזאת המלאכה
שאלו הנמצאים אינם בהשתמשותם עצמם זה שהם על השווי ולפי
גבי חלק מלאכה הלמד אל יהיו שיתחייב מהם הדבר יותר ראוי
שהם אלו השתמשו בזה הלמד לא יהיו שיתחייב אחת מהם ויביאו הדבר
שיתחייב סותר אבל אינם השתמשו אשר ולכן אחת מהם ויביאו הדבר
שיתחייב בדעת זה או בענין זה ובעבור שסבה עצמם
בתחלות הדעת וזה אם המלאכה ראוי בחוץ על השווי לפי שהם
בה הענין הרחוק בתנועה בזאת לא יקחו בו הלמד ובזאת המלאכה כמו שנאמר
חשבו שזה שהוא על השווי כמו שאין למלאכת הנצוח נושא בנפש יותר כי
אין לה נושא מיוחד לא ילקחו הנמצאות הנעשות בהם בנפש על הצד אחד
הי׳ שני אלו המלאכות אבל אינם יתפשטו תמיד שהנושא מנושא לפי הנראה
הם עליהם חוץ הנפש. לא לפי שהנושא בעצמו. שימצא לנושא או בטבע
אם בתחלות הדעת ואם באמת ההקדמות המלאכה בזאת תנח ולא לבד
הנושא שימצאו הנושא אבל בכל תנח ההכרחי
בתחלות הדעת מגולות שיותנו בהם לבד מצאות ולכן האפשרי על שהוא הכרחי אולם
על שהוא אפשר כפי התחלות הדעת ולכן האפשרי על שהוא ההכרחי
לקחת ההכרחי על שהוא אפשרי בדיון שיחשוב שהשמים אפשר שיהיו
בתמונה אחרת ושיתהוה לכל ההכרחי בכל שמגולה. ואם יראה שהוא
בתמונה אחרת ושיתהוה הנה מורכבים רבים לא יובן מציאותם מצד הסתכלות אמונת
נמנע והוא אפשרי הנה מורכבים רבים אלו והמאות מבלי הנעדרות הוא שהדבר
ההבדל בהם ואם היה הלמד אשר נמצא עד שהוא יתחייב מי שאמר בזה שלא
לם אפשריים ושאול בכל בבאו נמנע עד שהוא יתחייב אפלטון ואפרסטוטלס כאשר אמר
יהי׳ מאמר בזה הכרחי כמו שנאמר בחלוקת אפלטון ואפרסטוטלס הנה אל בכל מושג אלא
אפרסטוטלס ולא בכל זה מושג ואמר לו אפלטון הנה אל בכל מושג אלא
שפטהו בזה ההפך ובכל יצאו זה שאחת בו ונשוב אל אשר היינו בו ונאמר
שהוא ידמה שיהי׳ הענין אשר הכריח הראשונים אל חלוקת הנמצאות הסוגל

דולצה

כפי החסר שהנה יקרה להתדמות הנטיות בתחלות הבעת אולם וכה כפי חו
חסר ולבה יהיו ההדמות אשר בתחלות הבעת באשר יקרה להם שיתהוו [illegible] החסר
האפשרי המאמר ויתם חבור הלדה והם כאשר היו באמר על [illegible] השווי
בכלל התבאר מזה המאמר כזה ענין הסוף [illegible] ההכרח והחסר:

ונראה שנדבר בהמשל, וההבדל חלוקים והם שנשפטו על מציאות נשוא בנושא
או שלילתם ממנו ומפני מציאות זה הנשוא בדמיון זה הנושא או שלילתם ממנו ויתם
ובמע [illegible] כאן מורים השנים מתהוים ומפני שהניר מתהוה והם זה שנשפטו
נשוא בנושא או שלילתם ממנו ומפני מציאות דמיון זה הנשוא בזה הנושא או
שלילתם ממנו וכאשר הי' מציאות הדומה או שלילתם ויתם דמיון זה שנשפטו
על השנים שהם משתני' ומפני שהם בעלי תכלית והם שנשפטו מציאות נ
בנושא או נשלל שלילתם ממנו למציאות דומה זה הנשוא לנושא בדומה זה
או שלילתם ממנו כאשר הי' מציאות דומות הנשוא בדומות הנושא ויתם ובמע
שלילתם ממנו ויתם הדמיון זה הבדל מהם ומפני שהסכם מתי' ובכלל יהי'
המשפט כלי' והדומה חלוק כמורים המדברי' רצ' ומפני שהוא רע וההב
הי' כי אלו החפוש ומפני שהחפוש אותם מאתם בו הכלי בחלוק ובבאו אותם
אותם האחד באחד ומפני שהוא בנוה לא נאשר אחד מהם באח' והדומה ש
אינם אם דומה בענין שונים ואם דומה ביחס בדמיון הדומה בענין שונים
כאן שנבדק ובדמיון הדומה ביחס במורים המלך במרצה כאן האל במולם ב
שהמול מחבר כן ראוי שיהי' המלך א' הנה הדמיון כלל אל זה שיהי' אל ב
משפט כלי על חלוק לפי שהמתדמים אל אחד מהם ויתם כלל מהאחד ולא
ימצאו כי מתדמים זה הלדה ונבואר מזה שנבדק בספר ההקש שהמאמר
המוליד בהכרח אותם הוא זה שנבואר בו החלוק בו ובאשר הי' זה כן הנה
הדמיון לא יתחייב ממנו בהכרח מאמר אחד הכרחי ואינו מוליד בכלל דמיון
זה שאמרנו כאשר שפטנו על השנים שהם מתהוים להתדמותם בנושאים
המתהוים והמשתנים והנבדלות ונולות זה הנה השנים בזה המאמר הוא הק
הנושא בהקש אחר אשר הי' הוא נשוא [illegible] המובדל והגבול האמצעי הוא' וההשת
הנה כאשר תמצא ההקש מורים כן השנים משתני' והמשתנה מתהוה אם כן השו
מתהוים אך מורים שהמשתנה מתהו' לא יספיק בו שנמצא סתמי אם חכינו שנ
השנים בהכרח תחתיו אך עד [illegible] שנבחו' כלי והוא שכל משתנה מת
כי הנה בהגעה זה הכלי אצל זה שחנבק נכח המשתני' הדבק עליה שבה
שיגיעו ההדמות החלקיות בבאור בדמיונם אולם שילכו על דבר ההכנ

דלצח

וההיישרה ונפילות המדות בכל ומאל על פי שלא יפול אלו אמת כלי עצלי זה שהגענו
לכלל המשתני׳ מתהוים ונשאר עצלם. באת ההקדמה סתמית הנה לא יתחייב מהגענו
באת ברכם בהכרח אבל בתחלות הרעת ומזה יתבאר שהגעת המדות בכלי
בדמיון אלו ההדגמות אינם בעבור החוש אבל בעבור כח אחר כי הי׳ החוש
אינם רשום ממנו אתשים מוגבלי המספר ושמדרגות המחשבה אינם רק כפי
נחוצתם וזה המשפט הכללי וחוקי המחשבה בכל היא הגבירה התכלית מהחו׳
ולכן בעבור השערת בזה כללת ואחרי המדקדקים והוא המבונה באקואלוגאלי
וכל מה שאמרנו על כלל ההיישרה וההתבוננות לכן אבל בעבור שהוא
זמר יוסיף הנפש המדות התמונה התחייב שיהיו הידיעות כלם התחלות ולא יהי׳
ולא יאמר בהם / עד שיהי׳ ברק ושל ספר הנגסטי אפשר שיקראהו
שם יבחין בהם מההגדה ויהיו חבושי העולם ידועים בעצמם יתנה כתם
על כל ברכם סבר המשל באמת והוא בגאות המלאכה עון החפוש בנצוח
התבאר מהו סבר המשל בדמיון ההגש בנצוח. ובכתם ראוי אחר זה שנשים אל המאמר
כמו שהסתכל בהם בדמיון שנתנוהו מהמדות ואלו ההלצות
בהלצה אשר אינם במאמרים ובעבור זה חשיבות המאמר וחסרון המבואר שהוא
הם בכלל סוגי׳ מהם מעלת המאמר וחסרון חשיבות המאמר מן המבואר שהוא
הם בכלל ונקול לזה שיאמרהו וממנו כללת הברכות
יגיע האדם טוב המחשבה המדות כמו שאפשר באמתת השומע הפעלות
השומעים בהפעלות וכן פתר או פתרון או ... ונראה נראה שהוא רשה
יחוייב המערכת מבוכי או ... השומעים במאמרים המבוארים וזה בפרטות
האדם אל המדות וממנו זה החשובי׳ ומעני המערכה החשובה ומשלא הגיע
והם כי מאמרו אמנם יבקשהו הגבלת הדני׳ אשר בו המאמר והנעתם שהמאמר בגלל
בעת נספר ולא יהי׳ ממנו הנפש נעתהאלון ובהפסק כאשר תרחיק ממנו הנפש ולא יפול לה
אבל תהי׳ הנפש ממנו הערבות וממנו הערב ומנה הייחוד שמדברות וסבול
אלו נמי׳ וממנו הגבול והנעמות בענין מיוחד מציאות הענין
התלאות וממנו לנים דומם כמו שספר מענין מפחיד ויאבדים פנו ונבוכיה
אשר ישתמש ולנים דומם והפלות הרוב מהם והסברתם בצורת מהשיראה
נולד וממנו קטירת המאמרים וזה בהטעאה ובנם ממנו בהלצה. הנה אלו כלל
בטולו ויגל סתירתם והוא מבואר מחלת הענין ברוב מהם שהם אמנם יבקש
המציאות אשר מחוץ והנה כללת העולם זה כללת העולה וענחנו נצרך בזה
על הלצה וכלל ובהלצתם בכם הענין הערבות והערבות בכלל הוא ספור זה
ומהיותה גדל מדרגה מהם ענין הערבות

והספור אם שיהי' המספרים בו אחד או יותר מאחד והיותם מאחד כמו יהי' הנה
אפשר למנותם וכמו יהי' הנה אי אפשר למנותם והדברים המספרים מהם אם מוחשים
ואם מושכלים והמספרים מהדברים המוחשים אם שהיו הם אשר ראו אותם ואם
שיהיו מספרים מאחרים כמותם או פחות או יותר והדברים המוחשים המספרי'
מהם אם שיהיו ענינים עצמן לא נרגיש אנחנו בהם ואם שיהיו בגשם הזה אבל
יהיו נפתשים ממנו. ואולם הדברים אשר נרגיש הנה לא יספיק לספור בו ולא תעלה
וכן יבואו שיהי' השכל במושכלות מעני המלאכות אשר מברכם שיתבארו באומות
אלו המושכלות ואולם אצל ההמון כמו אפשר שיפעל העדות בהם מאד ולזאת
הסבה יוצא האמונה אשר תגיע בדברים מאמיני אותם ולא ינצח בידיעת חדוש
העולם ומציאות הבורא וזולת זה על עדות התורה לכן אבל ישתמש בידיעת
אלו ההרגלים. ואולם הכת אשר יודע באלהשת' הנה ינצחו בה והעדות והספור
מהענינים המוחשים אשר לא נראה יחבר האמות בהם ויחלק כפי מספר המספרים
וזולת זה מהענינים מהדומים ואלו אשר יחומו להם והיותם חבר ההנמצאות המצות
זה מספרו בו הנה אי אפשר לכזב אותם ויאמת שהם ראו וכן אם מספר הנה רק
לספור הנה לגבול אחד ואל מספר ויאמת שהם ראו וכזה כל זה שנמצא
עד כי חבר הפלגה שהפליגו כאלו הסבות במחלקת ומציאותם וסופם
הכל הנה תהי' הפלגה או ישנה מה החלק מהספור והוא אשר יקרא התורה מזה
להם אי אפשר לכזב זה במלחמות משה הנביא עליו השלום ומציאות סיני
כמו יגיע האמות בכלל זה שיעמוד על אמה להם יגיע זה כי יהי' הדבר מין
וחורב וזולת זה וכמו האור שהאמות במציאות השכל המוחש אנחנו יגיע
בעצמות ממנו בתורה והוא מבואר הנה זמן חוש זה הנה נמצא ממנו מוחש זה
תמלה בעצמות מהחוש ולזה שנמצא במחוש אבל בדמיון אם כן על זה שהוא
ולא מציאות המוחשים יגיע בעצמות לכן מהחוש אבל במציאות המוחשים בעצמות על ההבדל בדמיון
עליו וכמו יגיע האמות אם כן במציאות אלא שהוא לא יגיע ממנו צורת הענין
זה שזה הדבר נשנית הנה לה בונה
היותר בעצמות ואולם הענינים המוחשים אשר לא יוחשו כלל ואולם דבר אל
המאמת מציאותם בהשכל יגיע האמות במציאותם אבל על הגעת בו לבד
יגיע לא צורתם על מה שהוא נשאר עליו על הגעת אבל בדמיון אלא ואם לא
תעבור בחוש אישרהם הנה אי אפשר שלא יעבור הו' שאם או זה שיורה עליו
נבעל זה האמות אצל חכם מן האנשים מן ההגדות הספורים כלל זה פועל
או בתורה מפני שהצדק בו נמצא לזה שיחשב שהוא סבה לו והוא ההגברה
על הגעת לא עלה זה שאלה המסובבים סבתם הנכרית ואולם הסבה בהגעת

זה האמת אמר בזרה ואיך יגיע הנה אין זה שיתחייב העבירה עליו ומאמת
החכמה וכבר נאמר בספר החוש והמוחש ובעבור שחשבו זה אנשים השתדלו
שיראו בהגדה מספר יגיע ממין האמת בעצמות וכאשר לא הגיע להם אמת שהוא
מונע בעצמו ואם לא יהי' אפשר וזה טעות מאמר שהנה אם הי' זה באמת מספר
זה בעצמות יגיע ממין האמת לא יהי' עלות הדברים המורים בספר המגיד/
ויהי' זה הספר אפשרי שיונח ויעבור עליו אבל הרוב. והמעט נחשב מהדברים ולזה
בעבור שהשתדלו נעלם שיורנה במראות תמונות יגיע להם האמת הנה לא יגיע
להם אומר ומתנגדיהם שיגיעו ממין האמת כאשר, הי' צריך הנה אין בהם תמונה כלל
יתהם ולא כלל יגיע ממין האמת בעצמות ובאות המלאכה אותם ישתמשו בהנהגה
והעבודות [illegible] זה שיורה ממין [illegible] והוא המחשבה אבל זה שיובן [illegible] המעט
לבבם זה אלא ישמשהו מלאכה כלל. ואותם [illegible] בחכים הנה העגל בזה
אבל מבואר אבל זה שיגיעו אל האמות בהם נפש הגדול עליהם והמנהג חבר
ואבר ולזה תראה רבים [illegible] שגדלו במנהג הסלים יאמינו חדושים כדברים לא
יהיו נושעים בעבורים : ואולם הנבון אשר הוא הסכמת אנשי הבית שיאמינו בדב/
הנה הם נסכמים גם בהבדה מראה המורה להם עצמים ובעבור משמן אנשי/
בזה אמרו משכילי הנהגה לא יכבור ומאותמר בזה הדבר העגל הנבון בראש
ספר המבוכה בגדול בל. הישמעאלי ואולם אמר שהוא לא הסכים עליו שהו/
ההסכמה ואולם היחוד הנה כבר יהי' בדברים אלא שהחבר היחוד אשר יהי'
בנואה יעורר התשובות והם הענינים אשר יראה שהם נמנעים מן האדם אבל מן
המבואר שהוא ואם הי' הפעל בתפלות המתנגדות הנה הוא לא יועיל בהתנצלות
טוב המחשבה בתפלות והבטחון בו ותשובות כי הי' העגל אלהי וכבר באר
אבותינו בספר הכוזרי באותה/ בזה ואמר האמונה בצלוח בדרך הנלוה
לפי זה שחשבו הדברים הוא בדרך האמת ושבדרך הסגולות הוא בזאת זה הנה
זה אשר אמנם והענינים המופלאים ענינים אשר יחשו' בהם שהם גם יגיע אהם
אותו ואולם שאר זה הנה הוא מבואר בעצמות הזמן ואמנם היו הסימנים יותם
נבהרות בזה ויותם חבר הנביאים לפי שהם בכל שיתמשו בענין זה שהו/
אמון כלל מבואר הפליאות או כלל מבואר ההלכות בענין זה שהוא כמו
לא הי' תשובות האומר מבואר ולא מפורסם ישתמשו במורגה נזה כאשר יחלוק
חושב בזה שחשבו שהוא נלוה ישתמשו עמו במאמר זה שהוא נלוה וכן
בעבודות ובענינים ודומיהם כאשר יורה בהם הניכוח ולא אל הדברים הנלוים

כל שהיו מאמרי' או ענינים ימצאים בהם אפשר שימשלו בהם המלאכות
המחשביות לפי זה שהי' שימשלו בהם מי שעשה מן הראשונים לפי שהם
היו חושבים בהם שהוא דרך האמת ואולם ארסטו' הנה בעבור שהתבאר
לו מדרכיהם באמות ורואה שדרך אלו המאמרים אמנם הוא ממש ההמון אותם
בעניהם בדברים החלקיים הדמיוניים אשר ישפוט בהם המשפט שהם טובים
או רעות ובעבור שהיו הדברים הדמיוניים אשר ישפוט בהם המשפט
שהם טובות ורעות והם זה שימצא לאדם בעצמותם בזמן ההוה ואלו הם
המעלות והפחיתיות והם זה שימצא בזמן ההוה בעולם וזה הוא היועץ
והעול והם זה שימצא לו בזמן העתיד ואלו הם הענינים המועילים והמזיקים
אמנם הראשונים הנה יקראום ההגדה ~~[illegible]~~ הדרוחנית ואולם השנים הנה
יקראום הסוכניות ואולם המלשות הנה יקראום העצות והי' המדם ודבר' והן
משותף בהכרח זה שימשלו המאמרים הלציים באלו הסוגים באר
ארסטו' בתכונת הסברים והדברים אשר בהם אפשר האדם שילך בדרך
ואלו על יותם שלם זה שאפשר בזה הדרך ולבה זה שגבר בגמות
דרכם לבוא דרך. שגר האנשים בן שיעשה ההלצה בדרכם דרך
המלאכה לבוא על יותם שלם זה שאפשר בזה הדרך לפי טבעו
מן הענינים החלקיים לפי תנועת וספיק
ואשר בדרך בזה

במאמרים השיריים

ואולם המאמרים השיריים הנה הם מאמרים שתולים יבוא בהם דמיון הדבר
במאמר והמשל או בתנועות הדבר כמו הבריחה והדבק או הנשק אלו
או ההתקרבות ולא קרבות אשר בדמיון ואמנם המשל נתלים לפי
שבזה יהי' יותם שלם הדמיון וכמו שזה שנדמה בהם המלאכות והענינים
המוחשים במלאכות המשכילות ואולם אינם באמת הענינים המוחשים כל
המאמרים אשר ידמו הדבר אמנם המאמרים אשר יתן בהם עצמים והדמיונות
שני מינים אם [illegible] ובמה הם הדבר בדבר באחד מעלות הראוי ואם במשל
ולכן על שהוא עצם המתדמה וזה על דבר התמורות והשאלות כאמרם
הים הוא בערת הארץ ואמרו הדברים חבאי ואלו התחבולות והם נחקות
והם המונעת והוא מבואר שגמת המלאכה לא תמצא בדמיונות הדבר על
שהוא הדבר בעצמו כמו מאמר בן בולין במי הים שהוא בערת הארץ
המבין בעצמותם ואמנם יושג באלו הדמיונות כאשר לנתן על דבר

התנועות ולא יבא בהם בעלות [illegible] וחוב זה שיטען אל המתנועעת בדרך [illegible]
אי אפשר שיצוייר המתנועע בהם או [illegible] הנה אין רוב ההטעאות [illegible]
שלא [illegible] שיצוייר [illegible] מחוץ [illegible] אבל הענין היותם [illegible]
בזה הטעות הוא ספר ההטעאה [illegible] המלאכה ואם היא [illegible] הנה לא
[illegible] בספר [illegible] אבל כאשר תעשה מאמר
[illegible] הנה הוא על [illegible] הטעות [illegible] המלאכה אחרת וארסטוטלוס
[illegible] שראה [illegible] בזאת המלאכה גדולות [illegible] בה [illegible]
[illegible] [illegible] בדרך [illegible] הפעולה
והעניינים [illegible] אשר בהם יוכל האדם שיבוא בדרך [illegible]
[illegible] [illegible] אשר בזה [illegible] והי׳ מלאכה [illegible]
בזה המלאכה אשר בה [illegible] האדם שיבוא בדרך [illegible]
היא [illegible] [illegible] הראשון [illegible] ועל [illegible]
אבל [illegible] באלו המאמרים ולא יהי׳ [illegible] אפשר [illegible]
שכתבנו באלו [illegible] המדרגה היא [illegible] בעת שיהי׳
כל [illegible] [illegible] האחרון שהאדם אם הי׳ [illegible]
האדם [illegible] [illegible] והנה [illegible] שיהי׳ [illegible]
הוא בהגעת [illegible] [illegible] אשר יהי׳ [illegible] אל השלמות
בזה [illegible] [illegible] והסופק [illegible] זאת [illegible] ומבוערין
האחרון והאל הוא העוזר

ספר שמע הטבעי קצור בן רשד

אמר החכם הגדול אבו אלוליד בן רשד אחר ההודאה לאל בכל תהלותיו
הנה כונתנו בזה המאמר שנקח אל ספרי ארסטוטלוס ונקח מהם המאמרים
המופתיים אשר [illegible] בדרך [illegible] היותם [illegible]
[illegible] שבהם [illegible] הנה [illegible] כי הם [illegible] וספיקים [illegible]
[illegible] בדרכו ובחרנו [illegible] הנכבדים כי [illegible]
הוא יותם מספיק [illegible] [illegible] ואשר [illegible] על [illegible] רבים
[illegible] להשיב על דרך ארסטוטלוס [illegible] על [illegible] בדרכו [illegible]
[illegible] העמידה על מה שבהם [illegible] הספרים [illegible] החתירה
[illegible] אבו חמד בספרו [illegible] בכונת אבל [illegible] השלים [illegible]
[illegible] שנכוון [illegible] [illegible] בזה [illegible]
הקטיח [illegible] אשר [illegible] כי [illegible] בזה הספר [illegible] [illegible]

מאמר ראשון

ויועיל במלאכת ההגיון מן הספר אובונים או לפחות במאמר הנכון אשר לא
נתחיל בספרין הראשון והוא הידוע לשמע טבעי ונקרא זה שבכל מאמר
ומאמר ממנו אל המאמרים הטבעיים אחר אשר נעשה אחם המאמרים הנאמרים
בדרך הנצוח כי הם היו צריכים אליהם בחקירה על הבעיות הפילוסו
פיים שיבאו עליהם במאמרים הטבעיים ואמנם אחר שהגענו אליהם אל יבוא
להם בלמוד כי אם על צד ההרגל ויוסיף בזה הנאמר על שאלות ומגלות
בספר ונתחיל באשר התחיל:

ונאמר בעבור שהחכמה האמתית והידיעה השלמה אמנם תגיע בדרך בדרך
אל העניינים כשנדע הדבר ההוא בכל סבותיו הראשונות עד אשר נגיע
סבותיו הקרובות או יסודותיו הנה אל המבואר כי בדרך מעלות הטבע וה
הטבעיים ראוי שנלך בדרך הבאות ונבקש ידיעת הסבות והנה נאמר
במלאכת ההגיון כי התחלות הלמודים במלאכות שני מינים אחד מהם זה ש
המבואות אצלנו נודעות במציאות כפי זה שהם רוב העניינים למודיים.
והמופתים המחוברים מאלו הם המופתים המוחלטים והשני שיהיו הנודעות
אצלנו בידיעה מאוחרות במציאות כפי זה שהם רוב העניינים בזאת
החכמה ומיני המופתים המחוברים מאלו ההתחלות המתאחרות יקראו
ראיות אבל באשר הגיע לא סבות הדבר מצד מה אל ההגעה הנה אפ
שנשים גבולים אמצעיים שיהיו סבות נכרי השינויים והמנוחים והיו המופתים
המחוברים מהם מופתי סבות לבד ואפשר שיהיה זה בזולת זה וזה בזה
בסבותם ידועות אלו מאלו הדבר והנה אפשר שבנגלת שינוי הדבר ב
החכמה שינתנו בו המציאות והסבה יחד וזה במעט המשל בזה הבאות
הפעולות היות שלמות יהיו במציאות לפי שהחום ותן חוץ בזה הדבר
ואמנם נתנו בזה בכל אלו ובכל סוג וסוג הנה זה מה שאי אפשר
סבות הדבר אשר יתחייב מהם מציאותם הם הצורה והתכלית אמנם הגם
לא יתאמת שתהיה ידועה והפועל עוסק ואולם התכלית הנה אפשר שיתאמת בה
בו אלא כי תכליות המינים המיוחדים אל דרך הידיעה המעשית אל המינים
והשינוים ואולם הפועל והחומר לא יתחייב מהם בהכרח מציאות האלו ולזה ענין
זה שבזאת החכמה יצטרך שיודע בחוש ואחר כן יבוקש ידיעת סבותיו
וידיעת סבות המנוחים השינויים אמנם ואולם אם אפשר באור מציאות נכבד

מאמר ראשון

המינים בחכמה הנאות בראי׳ הנקרא זה השמע הטבעי. כי זה שהתבאר כי כבאן
אם כבר יעשה בכל המציאות המגיעה בספקים וכו׳ זה שהתבאר מציאות
האש בפעל בנפש אצל הירח. במציאות הכבד והוא האור כי כאשר נמצא
ההפסק האחר ותחייב בהכרח שימצא הפסד כי ההפסק הפסק להפ׳ וגם כן
אלולא שימצא ההפסק לא יתחייב העולם הנה התבאר בזה מבראות באומות העמות
במות החכמה ומני המופתים הנעשים בה׃
ואמ׳ סדר הלמוד הנעשה בה הנה כאשר שאנו נתחיל מן העניינים אשר הם
אצלם יותר ידועים בכל שיהיו הם הידועים אצל הטבע או לא יהיו והיו ההתחלות
הכוללות יותר ידועות אצלנו בטבעה והי׳ אפשר שנעמוד עליהם במהירות מפני
הכללות המעט אותם והי׳ הכולל תמיד אצלנו יותר ידוע מן המיוחד כי ההרגש
אשר יתחבר ממנה. הכולל והמיוחד כלומ׳ בפרדים ולא נברא׳ ואול העניין אצל
הטבע כן כי הידועים אצל הטבע הם המיוחדים אשר הם יעלו המרכבים
כענין באומנות העשויות הי׳ את [struck] המחויבים שנתחיל בעיון בהתחלות
הכוללות וענינים הטבעיים ושיכבו העיון במשיגים הכוללים להם וגם כן
הנה המופתים המתחברים כל נושא ונשא אותם ישלמו בדרך הנאות מן
הלמוד ראשו שיהיו המופתים הכוללים נושאים כוללים ומיוחדים נושאים מיוחד׳
ואם לא לא יהיו ראשוני׳ וכוללים להם ונמצאים בדרך זה הוא ואלו נבון בדרך משל
למי אחת הסבות הכוללות לנצח העניני׳ המיוחד׳ כחומר הראשון לצורה
או לאדם לא יהיו ההקדמות הלקוחות בזה בדרך זה הוא ולא ראשוני׳ לכן
שיהיו מיוחדים והי׳ הידיעה בכל הנה ידיעה חסרה עם זה שיתחבר
ובזה מן הכבד כי יתחייב שיתבלבל הסבה האחת במספר. הדברים אשר הם
להם סבה אלו הם העניינים ההכרחיים הנצרכי׳ להתחלת המלאכה ובולתם
אל חולים כוללים וחולים נצרכים לאור נודע לנצח ובכאן [struck] התבאר כי
כוונת הספר הזה הנקרא השמע הטבעי הוא העיון בסבות הכוללות הראשונ׳
למה שימצא בטבע וכל מה שהוא נמצא בטבע ובמשיגים הכוללים ואלה הסבות
ושהוא ראוי שיהיה תחלה לכל הנה על העיון כי בכאן ד׳ סבות יעמוד בהם
המציאות הטבעיות על זה שיהיה נושא המלאכה למלאכה ולזה יאמר ארסטו׳ ע׳
על כלל החכמה הטבעית שיתן מופת כי הטבע נמצא כמו שאומרה על
כלל חכמה מן החכמות אבל יציירהו הצורה בין שיה׳ מבואר בעצמו או שלא
יהי׳ ואם נבאה מדרכנו ארסטו׳ ומי שנמשך אחריו מן המפרשים כי מציאותם
מבואר בכלל בולתי אבן סינא׳ וכי המאמר המבאר לשמו הוא זר והנה יבא
המאמר בזה עם מגדר הטבעי׳ וארסטו׳ כמו שאמרנו יגביל הטבע זה הוא

ואחרי כן יגלה זה. אל נמשכי הסבות הראשונות ויתן זה זה. שאפשר לו בבואו החמר
והוא החמר הראשון והמניע הרחוק ואולם הצורה הראשונה והתכלית הראשון
הנה לא ימצא בסוף הזה מן העיון הטבעי ומחסת [illegible] הצורה עליהם
וזה הנה העיון אל המלאכה הכללית והיא הפילוסופיא הראשונה ואמנם יגלה
שהכונה והבאות הם בצורות הדברים המתנועעים והתכליות הנמצאות להם
עצם זה שהם מתנועעים בהכרה בתכלית האחרון לאדם כמה שהוא נמצא
~~[illegible]~~ אחרי בכל התבאר זה. הנאמר זה שלא הספ׳ הזה וזה כענין ואל
המור הנעלה בו ונבראים והם הכללים העולמים בכורם. אבל וריבת המתלו
אל המלאכה ובריבתם בעיון בה. וארסטוטולוס התחיל תחלה בהכרה
אל החמר הראשון בעבור שהוא ויתם ומפורסם על הספקות והוא אשר בו
[illegible] אותו. שעכם אל הקדמונים ונלך בזה על מנהגנו.

ונאמר כי השנוי בכל וראשון שני מינים. אחד מהם מה שיאמר בו שהוא
נתהווה בכך ואחר כך ונשתנה כך ובכללם מה שיאמר שנשא והוא
פרט המנוחה. והאחר מה שיאמר בו שהוא נתהווה ונשתנה במוחלט והוא פרט
העצם ואמנם הראשון נראה שהצטרכו אל נושא אשר ילך ממנו בדרך החמר
ואולם פרט העצם הנה יתבאר גם עם ההשתדלות שהצטרכו אל נושא
לא יהי׳ בכם ולא בכם במוחלט ולא מאיזה בדרך שהגבול כמו שיהי׳ אל
בדרך במוחלט והדבר באורך בכאן לא בדרך זה שורה עליו השלילות והוא
ההעדר במוחלט והנה נמצא כי בכאן יחס עצמותי בין המתהווה ובין מה
שממנו יתהווה ואלו יהי׳ אפשר שיהי׳ איזה דבר שהגבול מאיזה דבר
שהגבול או ולא דבר במוחלט הי׳ אורך בדרך משל בוורביט שהוא יתהווה
אל הנמושת באורך אל לא חכם יהי׳ חכם והלילה יהי׳ היום לגמור אחרי
היות האדם לא חכם יהי׳ חכם ובכלל הנה יהי׳ היחס הזה הנלקח בהוי׳
ביניהם. יחס מוכרח. ואיזה הכרחי יתן וא[illegible] הי׳ מביא אל הספק
הנחשת אבל הווית הוורביט גולות כי שני הדברים לא יתחכמו יותר בוקץ
אחר ואלו הי׳ זה בעבור שהם לא יתחכמו הי׳ זה יותר ראוי [illegible] עוד
שיתבאר הוי׳ וזה כלו הספק זה שנשפט ובכלל הנה [illegible] המבואר כי בכאן
יחס עצמי בין הנחשת והוורביט בדרך משל כי נאמר בוורביט שהוא
יחס עצמי בין הנחשת והוורביט בדרך משל. כי נאמר בוורביט שהוא
~~[illegible]~~ ולאחר זה. שיאמר בו הוורביט היא הנחשת
מתהווה מן הנחשת ~~[illegible]~~ ולאחר זה.
אבל.

מאמר ראשון

אמנם כאשר הונח שהוא יתהוה מן הנחשת במה שהוא נחשת ורצוני אומר הי' זה ג"כ
יחס במנוחה כי מהות הנחשת יסוד והדבר אשר הוא נמצא בו בפעל ורצוני אומר
וזה שבו יתדמה הדברים הנה ראוי שימצא בו על דרך זה שימצאו חלקי הגדר בגדר
ולזה יתחייב בהכרח שיהי' בנחשת בדרך משל שני חלקים אחד מהם שהוא צורתו
והוא הדבר אשר בו הי' הנחשת נמצא בפעל וחלק נשאר והוא חמרו אבל מה הנה
באמרו הנמצא בזה החלק הנשאר נמצא בפעל ורצוני אומר אחד במספר לא יהי'
זה הוי' כי אם השתנות ואולם מציאות המתהוה ומה שממנו יתהוה אחד בסוג
הנה לא ימנע זה מנוע המציאות בדרך משל וזה שדומה לו מן הענינים המשתתפים
להויות הנפסדות. ולא ג"כ הנחשת במחובר נמצא על דרך זה שימצאו היסודות
במנוחה והמורכבים מהם. ואם יהי' כמו זה ג"כ יראה הוי' וזה כי זה הוי' אל
ההיולי אמנם ימצא הדברים אשר יתהוו יחד מורכב אחד ואולם מציאות בעיון זה
ההיולי בדברים אשר יתהוו מורכב אחד הוא שני כי אל השנוי שיאמר כי האויר
נמצא באש בשיתהוה ממנו על דרך זה שימצאו חלקי הסכמוכל במסכמוכל ואולם
מציאות הוא כמו זה המציאות אלא מציאות הדברים הנמצאים במנוחה הנה
יתבאר בספר ההוי' והההפרש בין שתי ההויות כמו שאמרנו כי זה הויות
אחד מאחר וזה הוית אחד מרבים חולפת וזה כמו הוית הסכמוכל מן החומר והדבר
הנה לפי אלו הדברים אשר אמרנו יתחייב בהכרח שיהיו כי בכאן נושא אחרון לכל
ההויות הנפסדות אשר בו בדרך מן הפעל ואולם צורה מוחלטת ושהוא בכח האפשרות
לכל הצורות ושהוא אינו ערום מצורה כלל כי אלו הי' ערום מצורה הי' [illegible]
נמצא ושהאפשרות והכח אשר בטבעו [illegible] אבל הוא נושא להם כי הכח והאפשרות
וזה שנצטרך אל נושא וגם כן אלו הי' הכח בטבע [illegible] והוא לא בהכרח אל המקרה
הי' בכח שיהי' בכח כי הכח וזה שיאמר במציאותו. וכן יתבאר ג"כ שהוא לא
ייוחד בו צורה כלל ולא העדר זולת העדר כי הוא אלו הי' כן לא הי' [illegible] כל
המקרות והי' ג"כ [illegible] אל נושא בו [illegible] וזה הוא ההפרש בין החומר הראשון
ובין החומר המיוחד [illegible] וזה שיראה ג"כ במאמר הספר שהוא
כלומר מתהוה ולא נפסדת כי היא אין לה נושא תתהוה ממנו ולא שתפסד אליו
האלהיים אלא שיאמר זה בדרך השאלה כמו שיאמר כי הדם נשתנה חומר כאשר
נפסדה בזה הוי' אשר בו וכן ג"כ יתבאר כי ההעדר הנמצא בו זולת הכח
וההבנה בפנים זה כי הכח וההבנה תבא אל הנושא ולזה ענין שיהי' כאשר
יקרה לו ההעדר הענין ההוא וההפרש בין ההעדר וזה הנושא הראשון
כי ההעדר כאשר נאמר בו שהוא התחלה להוי' הוא במקרה ואין כן החמר

הראשון כי הוא נמצא לצורה כי יש בכח על צורה אחר צורה והעדר אחר העדר
וזהו אשר נעלם על הראשונים ונתערב להם החומר בהעדר ובדרך הזאת
יצייר והנה אפשר שיציירו בכח כמו שאמר ארסטו ושיתכן אל כל הצורות יחס
העץ אל הארון ובכלל יחס החומר המיוחד אל הצורה המיוחדת אבל היחס הזה אשר
בין העץ בדרך משל והארון אינו נמצא שהעץ נמצא בפעל אבל זה כמו כן וזה
הוא ההפרש בין היחס הזה ובין היחס הנמצא לצורות אל החומר הראשון
כי הוא יחס בין זה שבכח ובין זה שבפעל בלתי שיהיה לזה שבכח שיהיה
בו פעל כלל וזהו יחס אך בין זה שבכח ובין זה שבפעל אבל כמו זה שבכח
נמצא שהוא בכח זה בפעל ולזה היה מיוחד בצורה אחת מן הצורות
ולא ימיוחד החומר הראשון בצורה כלל הנה נמצא האמת בזאת הסברא
אף זה שבטבעה מטבע והחסרון הנמצא בציור המגיע ממנו הוא בעבור
לא בעבורנו ולזה זה שנפל ספק המופת שהוא ראוי שלא יצדק על זה
שלמטה על האמת בדברים אשר אפשר להגיע האמת בהם ואולם בציור
אין בו גבול אבל יתחלק כפי כל טבע וטבע וכל סוג וסוג ובכאן התבאר
כי כל הנמצאים המשתנים בעצם מורכבים מחומר וצורה וזה כל זה
שבזה המאמר הראשון מן המאמרים הטבעיים כמותם ככה שיהיה אפשר לו

המאמר השני

כוונתו במאמר הזה לדבר בענינים אשר ילכו דרך השרשים וההתחלות בדבר
המלאכה וכל זה שידבר בו במאמר הזה הוא מבואר בעצמו או במבואר
בראשון ואמנם יוסיף בו אל הדבר אשר יפול בו האמת בדרכי והתחיל
ואמר כי הנמצאות מהן מלאכותיות ומהם טבעיות ומהם זה שיתיחס אל המקרה
ואל ההזדמנות והמלאכותיות מהם בכסא והדרגש ובכלל כל זה שהוא מפעל
המלאכה והטבעיות כבעלי חיים והצמחים וכל זה שהוא מפעל הטבע
והנה יראה כי הנמצאים הטבעיים יובדלו מן הנמצאים המלאכותיים הטבעיים
הם אשר להם בעצמם התחלת תנועה ומנוחה והמלאכותיים בבאר הלא
ובמנוחה העבר השני ועניו אמרנו התחלת תנועה לומר כי להם מצוות
שיעשו וישתנו וינוע הפעולות ; ואלו הנמצאות הטבעיות אם שימצאו
התחלות כל מיני השנויים באחד מהם או ימצא קצת בקצת המשל בזה
הבעל חיים הנה הוא ימצא בו התחלות כל מיני השנויים הארבעה רוצה
תנועת ההעתקה והצמיחה וההשתנות וההויה וההפסד ואין הצמח בעל

מאמר שני

הפשוטים כמו המים והארץ כי אלו לא תמצא להם תנועה הצמיחה ותמצא להם
באלו השנויים ; ואמנם הצלם השמימי הנה הוא יחשב כי עניני השנויים נמנעים
עליו בזולת התנועה במקום ואולם שיהיה הנה הוא נמנע בהרכבים הטבעיים
לפי זה שהשגנו אותם בו וכאשר היה בהפך הנה אם כן הטבע התחלה
וסבה אל זה שיתנועע בו ויניח הדבר אשר בו ראשונה ובעצמות לא במקרה
ומורע ראשונה ובעצמות לא במקרה כי כבר ברכבים המלאכותיים התחלות
תנועה בהם במקרה ; כרופא ירפא עצמו ואמנם מורע ראשונה כי ב[illegible]
ברכבים המלאכותיים התחלות תנועתם בהם בלתי ראשונה כשפינו יתנועע
[illegible] הספק ולזה אפשר באלו שיפרד ; ואולם אם ימצא בהתחלות הטבעיות
[illegible] זה שיהיה אפשר שיפרד הנה זה אחר והדברים שיתחלק עליו
[illegible] המלאכה כי הנה יחשב כי הנפש המורכבת בזה ענינה וכן אם
אפשר שימצא בהם זה [illegible] חוץ בענין בצלמים המלאכותיים ואולם
שיהיה ענין בזה והנה הוא בלתי מבואר [illegible] בבאלגברה שהוא זה
הגדר וכל במה שיתחלק עליו [illegible] אחד זה אם כל [illegible] בכל אחד על
הענינים הטבעיים הוא בזולת המתנועע אלו אם [illegible] כבר ברכבים [illegible] עצמות
לזה בלתי [illegible] ולזה הגדר [illegible] בידיעה הראשונה במציאות
בכלל נראה בכלל המאמר זה הוא הטבע בזאת הגדה אל ההראות אשר
אי אפשר [illegible] בבאר אותם וזה הדברים הטבעיים וכאשר היה הענין
כן הנה אבן סינא חולק על ההולכים באמרו כזה הגדר. כבר אין לטבע
בלתי מבואר בנפשו, ובעל הפילוסופיא הראשונה הוא אשר ישתמש
באור זה ; הנה הנה אם [illegible] בזה כי בעל הפילוסופיא הראשונה
ישתמש לבטל הדברים, אשר יכונו בהם [illegible] מציאות הטבע ובכלל
ימנעו הדברים הטבעיים המציאות ; הנה הוא כמו שאמר ; ואם היה שרצה
בזה כי הטבע [illegible] המציאות כמו שהוא נראה [illegible] ושבעל החכמה
האלהית יבא [illegible] מציאות כמה טעה ; וזה כי הוא אם בא עליו [illegible]
הנה בא עליו [illegible] את הענינים המתאחרים בגאת החכמה [illegible] הטבע
[illegible] בחכמה האלהית היה מתחייב שיבא עליו ה[illegible]
ואלו בא עליו [illegible] [illegible] ולזה בלתי אפשר בו
ענינם הם [illegible] בחכמה האלהית הנה זה אפשר בו אבל מציאות
ואמנם נתינת סבותיו [illegible] המציאות בנפש [illegible] אחרים
הטבע ברכבים הטבעיים [illegible] בבאור ציורו ; והפעולות אלו הדברים
וזהו השעור אשר היה אפשר [illegible]

מאמר שני

הטבעיים באלה יסודרו מאתם על השלמות נאמר שהם על דרך הטבע וכטבע ·
ובכונה יאמר, זה [illegible] שבטבע על מנתם. כן על זה הדרך הצנעי. והם
המקרים המשיגים בעבור החומר במצבעי הם [illegible] והדמיון ·· ואולם [illegible]
יותם אותות [illegible] הטבע מן החומר ושהוא יאמר על שניהם. בכדי [illegible] ואיחוד
הנה זה נראה כי הנמצאות הטבעיות אינה הם זה עליהם בגדרה והוא
אשר תנחב נמצא נמצא בהגעה לנמצא יסודרו מאתם השלמתם [illegible]
המיוחדות בו ואולם הקמר הוא משותף וגם כן הנה כמו שתאמר בריצה
שהוא מלאכותי במלאכה. כן נאמר בו שהוא טבעי בטבע, והכונה בבאל
הפועל אשר נראה אותו במלאכה הצורה: וכן יתבאר גם כן בפועל החכמה
הנאות יעיין [illegible] כמו שיעיין הרופא בבריאות ובנפש הבריאות
ובכלל הנה הפועל בנאות. המלאכה הדיונית בפועל במלאכות [illegible]
אבל כי עיון בעל נאות החכמה בחומר בעבור הצורה · ועיון בצורה
יאמנם הוא מאשר הוא [illegible] בחומר ובלתי נפרדת בחומר כל [illegible] במציאות וכן
עיין אם כן בכל הסבות הנפרדות כי הם באמר יראו החומר והצורה
יראו הפועל והתכלית בבנים זה כל [illegible] כי הפועל והתכלית והצורה
יראו הפועל והתכלית אחרים הטבעיים אחרים בכל וזה מה שיתהוה [illegible] ·
באופן אלו הדברים הנפשים בנאות המלאכה יתבאר ההפרש בין
ובהבראות החומר בגדרים הנפשים בנאות החכמה הלמודית וזה כי שניהם
עיון בעל נאות החכמה ועיון בעל נאות החכמה הלמודי יעיין
ואם הוא יעיין בגלוים בשטחים והקוים, ובתנועות [illegible] הלמודי יעיין
בהם מאשר הם משוללים אל החומר ונפרדים, והם באמר כי הם בלתי נמצא
בגדרי אלו הגדרים והחומר כאשר נלקח בזה שהם גלוים ושטחים וקוים
ובהו אשר הטעה אנשים ותשבו שהם נפרדים במציאות ואולם בעל
החכמה הטבעית הנה הוא יעיין באלו גם כן מאשר הם בחומר ובכלל אמנם יעיין
בשטחים ובקוים מאשר הם תכלית גלוים ותנועים וחמריים ובזה יבואר
בזה שהם אל הלמודי יותם קרוב אל החכמה הטבעית כמו אשר יעשהו
בעל חכמת המבטים כי הוא לא יעשה הקו במוחשות אבל גם כן נבדל וכן
היחסים המספרים אשר יעשה אותם בעל חכמת הנגונים הנה הוא יעשה
אותם מאשר הם יחסי קולות ומוחשים · ובכלל הנה החומר יראה בזה שהוא יותם
קרוב אל החכמה הטבעית ויהיו להם יתשוב בזה לפי מבראתם בקרוב
ובחומר אבל [illegible] הנה לא יראה החומר באלו כהבראותם בנאות
החכמה ולזה כאשר ישתתפו במקום אחד וכמו שיתם בו מופת מבה

ומציאות או מופת מקרה היו נמנעים אותם משני מקרים מתחלפים כבעל
חכמת הכוכבים, כאשר יתן הסבה כבהירות הגלגל השמימי בדרך משל
ובעל החכמה הלמודית הנה אחד מהם יאמר שהוא אמנם הי׳ בתאר הזה בעבור
שהוא לא כדור ולא עגול או בעבור שהוא אור ומה שבדומה לזה ממה שאפשר
שיסופק בו בחכמה הלמודית; והשני יאמר שהוא אמנם הי׳ כמו הגוף אשר
יצאו ממרכזו אל מקיפו שוים או בעבור שהוא יראה בו בדמיון כמו הנוטה
ובעבור שהוא כמו שאמרנו יראה באלו הנמצאות כי ישלהם פועל ותכלית
הפועל אשר מחוץ הנה העניין מבואר כמו המהווה והמצמיח והמשלים
אולם הפועל במניעם הנה בו ענין מיוחד כמו שאמרנו כי הנה יחשב שיש.
ואולם הפועל בענין ושהמניע בהם הוא המתנועע ואולם הסבה
שכבר בדמיונם ינועו עצמותם ושהמניע ... ספרנו כבר שפט אותם ארסטו
אשר הוא התכלית הנה במציאותה ... כי לזה שיעשהו הטבע אמנם יעשהו
אבל שהוא יראה מצד החכירה ... והתכלית הראשון בהוי׳ הוא הצורה; ואולם התכלית
למערך בדמיונה ושהתכלית הראשון ... אבל אלה יחלוק עליהם בעלות החכמה הלמודית
הטבעיות הנה איש הצורה ... שהטבע לא יעשה בדמיון בטלה והאומנות כזה
ולזה מה שאמר ארסטוטלוס כי האומנות מתאחרת מהטבע
והטבע אחר אבל הטבע יותר אמתי בזה כי הטבע יעשה למערך בדמיון הדברים הי׳ מה
ומתחסר לו ולולא כי הטבע יעשה לא על הרום ובכלל הנה היו מתחלפות הסבות
ומתחלפת מאתם יתחדש בטבע ישוב אחר התכלית בהכרח ויתחייב
הנמצאות כי הסבות השלשה ההכרח כפי הסבות אל התכלית
מציאותם מאתם ולזה הנודע שיונחם ההכרח הטבעיים ואמנם כבר להם זה
לא אל החמרי כמו שהיו חומים רבים. אם הנודעים הטבעיים
בעבור שהם לא עמדו על הסבה אשר היא התכלית ובכלל הנה ראוי שידוע
כי הענין בדברים הטבעיים כענין בדברים המלאכותיים וכמו שהלבנה
והאבן אמנם נמצאו בעבור הצורה וזה נראה מצד ההשתדלות כי היא היתה
החמריים אמנם נמצאו בעבור הצורה בכאן ~~...~~ מהכרח החמר לא הי׳
התכלית הראשון בהוי׳ ואלו היתה הצורה בכאן מהכרח החמר לא הי׳
כמו שיחשבו בזה רבים מן הנודעים הטבעיים והי׳ התחלות
בכאן פועל הנה כבר התבאר מזה המאמר כי בכאן ארבע
הדברים הטבעיים בהכרח ושבעל החכמה הטבעית יבקש
סבות על זה ההרשה לא על צד מופת
שיהיו אותם בשלמות נמצא ולא יכלה על הכרחיות מהם כלומר שיודע נודעם
ההשתדלות וזה במה שאפשר לו מהם בחכמה הזאת והוא החמר
הרחוקות כי הי׳ מחבר מאלו השנים הוא הסבה הרחוקה
הראשון והפועל הרחוק

בתנועה והמחה בהתנועעו והתפעלות ושניהם שני מאמרי התנועה הלקח מן
בעל החכמה הגמורה בנמצאות וזאת כי המורה הראשונה והתכלית הראשון
וזה לא תהיה נתונה שניהם בתכונה הגמורה והפלא על אבן סינא כאשר ואמר
שהוא ראוי על בעל החכמה הגמורה [illegible] שיבקש מציאות החמר הראשון מן
הפילוסופיא הראשונה וזאת כבאלת התכרח אשר יבקש מעבוח בעל חכמה מחכמה
אחרת בבקש מה ויחייבהו כמו זה בתנועה הראשון וזאת בבקש בעל באור
מציאותם כי אם בחכמה הגמורה ומאו [illegible] בגדול כי בעל החכמה האלהית
יעיין בו מאשר [illegible] הוא נמצא ויתן איכה מציאות מציאותם כמו שיעשה
בתנועה הראשון. הנה בחיו [illegible] אשר הושם אבל הוא מסבת המושג הנה
על ההולכים. כאשר תשתמש המצא ובמתי הכח כמו שבכתב [illegible] מאמר
בטבע ובעבור שמנהג [illegible] אומרים כי כבאון [illegible] ימצאו מן המקרה
וההבדל הנה ראוי שנעור על שתי אלו הסבות ונשאל אם הם נכנסים
תחת אחד המינים הארבעה או אם הם יוצאים מהם ואם ימצאו תחת איזה
הארבע סבות האם בה במקרה או בעצמות ונאמר כי זה שיתבאר
בהבדל [illegible] נפשי הנה אלו של הדברים אשר הם בהכרח ולא
הדברים אשר [illegible] יתהוו על הרוב ומהם הוות על המעט מה שיתהוה
מן המעט הנה הוא יעיין זה שיתהוה על הרוב וזאת מה שיתהוה
על המעט אבל זה שהיה מהם מתחדש יתחדש מן הדברים אשר יעשו אותם
סבה זה ותכלית עד כי כאשר עזבו הדברים ההם אשר ימצאו מאתם
על הרוב אותם התכליות ונמצאו מאתם דברים אחרים במקרה
אמרו כי בה [illegible] נפשי ושפועל בה המקרה וההבדל ובמשל בה
אמרם בבקש הטבעיים [illegible] נפלה ושבר ראש אדם ומהם במקרה
ומהם בדברים [illegible] ויצא [illegible] כי הנה לא נפלות הלבנה
הרלבניים כמו שיתהוה בור [illegible] בעצמות ובבחירת ראש האדם ולא
ולא בנפשה ובבגה היתה סבה בעצמות [illegible] כי אם במקרה ויהיו ההבדל
החפירה היתה סבה למציאות [illegible] הפועלות אבל במקרה לא בעצמות: והפרש
על בה נכנס בזאת הסבה
בין ההבדל ושאר הדברים אשר יתן סבות במקרה כי אותם ענינים
הם יכבו לסבות אשר בעצמות כמו שיקרה לרופא אשר ירפא שיהיה
נזכר או עודי כי הנה יתן הרפואה אלו מאשר הוא מאמר בדמיון
אלו הדברים הוא יחס במקרה וזאת כבה ההבדל כי הוא היה סבה
עשה היתה נמצאות ולבקשה בעצמות ונמצא עתה לבקש
בעינה

אחר במנהג ומעט שיהי' הנה הוא נמשך לזה שבעצמות ומתאחר מזה כי זה דרך
זה שבמנהג ולא תמצא בו ידיעה ולא יבוא בה הפעל אל הסבה במלאכה
כי הי' כלל מושגות המציאות בנפשם והי' אשר יאמר שהוא נתחדש מצד
[illegible] כלל זה שיאמר בו שהוא נתחדש במנהג והתבאר כי טובת המנהג
ורעת ייוחסו אל הפעולות הבחיריות כי נקראו הם הצלחה זה ואין רעה זה
וזה שיאמר שהוא נתחדש מעצמות יכלל זה שבבחירה וזה שבטבע הנה אם
כל זה שבמאמר הזה והם הדברים אשר ילכו דרך השלשה המונחים ענין
הדברים הבאות וכבר הי' יתבאר המאמר יען שיתחלק המאמר בדברים האלה
בחכמה [illegible] עליה ארסטוטלוס לסדר אשר זכרנו:
על עיון בחמר הראשון [illegible]

המאמר השלישי

זה המאמר יכלול המאמר בתנועה ובאה שאלת תכלית והתחיל בו לספר בהכבה
הסבות אל הביאור באלו המשיגים הכללים והחקירה עליהם כי מה שהתבאר
אחרון בזה הספר הוא הענין הראשון והוא ידבר בחקירה עליון אל החקירה
על אלו הדברים והתחיל ואמר בעבור שהיות כבר נחקר תחלה
תחלה הטבע התנועה הנה ראוי שנדבר בעבור שהנה יראה גם כן כי
שבטבע אל הענינים המתחברים הנה ראוי שנדע טבע המתחבר ובעבור
התנועה אל מה שאל תכלית לו והנה בגדרו הי' ראוי גם כן שנחקר בו
שהמתחבר [illegible] המאמר בגבול והמקום בעבור כי הנמצאות המשתנות [illegible]
וכן יחייבם [illegible] ובכלל הנה יחויב בעל החכמה הבאות העיון במשיגים
המציאותם הגבול והמקום [illegible] הטבעיות והרבות ואף על פי שלא יהי' מן המשיגים
הכללים והנמצאות [illegible] והנה יחשב בו להשתתפות זה הרעיון
הכללים ואמנם שם המאמר בא הדמיון [illegible] על המקום זה הוא תמול הבנין תחלה
אל [illegible] התחלות הענין שהוא אצל החקירה על המקום [illegible] שתמלון.
אלו ואל התכלית [illegible] בטבע ולזה הראוי לפי כוונתם שנדבר מצד החקירה
הבנעה אל חלוק הסתירה [illegible] ונאמר כי [illegible] התנועה ואם
על המקום ונתחיל לפי [illegible] המאמר בתנועה [illegible] הגדרים [illegible]
הירוה הבנין [illegible] לפי זה שיאמר [illegible] הנה הוא אל הגדרים [illegible]
באחת אל השתי ברבים הנזכרים באנאלוטיקא השנית [illegible] דרך החלוקה
או דרך ההרכבה ובכלל הנה אל בו דרכי ילך דרך התחלות ומופת
ומלבד מופת ואיל כל חלוק מוסדי המציאות לתנועה עד שתהי' תולדת
מופת ולזה הנזכר שנלך בהוצאת תולדותיה דרך החלוקה ונאמר כי כבר
יראה גם כן [illegible] שאנחנו לא נוכל להכניסה תחת סוג אחד בעינו מן הסוגי'

מאמר השלישי

העשרה אבל נמצאה בזולתו הוא הנראית תנועת ההעתק ובאיכות והוא הנקרא הלתנועה
ובכמות והיא הנקרא גדול וחסרון ונמצא בכאן גם כי הנקרא בעצם הוי' והפסד
תנועה עד שיבואר בזה במה שאחר זה ואם הוי' אף שיראה מעניינה שהיא מה
שיאמר בנושא לא על נושא אבל נניח העניין בכאן לפי מה שכתבו אריסטוטלו
שהוא תנועה ולפי מה שהוא המפורסם מעניינם עד אחר זה נבאר נראה ש
נכנסת תחת מאמר יותר מאחד הנה הוא מבואר שבכל סוג העליון הוא הנמצא
ובעבור שהנמצא באה שהוא נמצא יחול על מה שהוא בפעל והשלמות הגמור
ועל מה שהוא בכח והמשמשות הפועל ועל מה שהוא ממוצע בין שניהם
והוא כתנועה וזה שהוא כשלמות וזה שהוא בכח כמו שכתב אחר כאלו
שזה ובזאת החלוקה היא אשר היתה נעלמת מן הקדמונים אצל העיון בעניין
התנועה ובעבור זה נפלו להם גדרה מבואר עם השתפלות כי התנועה
נכנסת תחת הסוג הזה הממוצע ושהיא שלמות עליון ולזה גדרה אותה ארסטוטלו
שהיא שלמות מה שבכח במה שהוא בכח ואמנם התנה בו במה שהוא
בכח בעבור שהוא הנבדל התנועה המיוחד אשר ישוער במציאותה עם
שלמות הכללי הנמצאות במציאותם כי השלמות כאשר נאמר שני מינים
זה שלא יהיה בה דבר מן הכח כלל והוא תכלית התנועה אשר
שלמות גמור:
אם וזה כמו הלבן יתנועע עד אשר ישוב שחור
כשתשיגהו נתחשה ונפסדה.
והנחשת יתנועע עד אשר ישוב שחור כדור או שלמות: ישאר זה שבכח
ולא ימצא כי אם במציאות הכח מחוברת בו והענין הזה הוא הנקרא תנועה
ולזה כבר יראה כי התנועה אל העניינים המתחלפים כי היא כאשר עמדה
חוץ שיהיה אפשר שיוקבו אלו הנה כבר בטל הגבלה המיוחד
ויעות מהנה הזולת האחד מן השלמות הפועל ואם התנועע אחר כן הנה זה
בה ונמצא כח אחרת ובטל היא תנועה אחרת ומבואר אחה שהי'
מצד זה שישוב כח אחרת
סוגה הנמצאות כי זה הנמצא אל הגדרים המסופקים ולהוא מן המינים המסופקים
זה שיאמר בנושם ואחורי ולא שכן כאשר נמצא בכל סוג שני מינים אל
השני מתנגדים וזה כמו ההוי' וההפסד בעצם והגדול והחסרון בכמות
וההתלבנות ושוב שהוא באיכות וזה שהוא אל הגדרים זה דרכו הנה לא
יספיק מה בבאור הידיעה מלתי שיאמר בענין עצמו זה שתחתיו ביחוד
ולזה הנה יאמר במה שאחר זה בסוג סוג מסוגי התנועה אמנם תנועת
ההעתק.

בספר השמים והעולם והגדול והחסרון ותהוה והפסד והשתנות בספר ההוי׳
וההפסד אבל יספיק בכאן שיבוארו זה השיעור [illegible] הציור כי היותה התנועה
בספר הזה הדבור בדבקות הכוללים הנה כבר התבאר מה זה הוא התנועה
במוחלט והיותה בדבר אם לנמצא נקרא אל הנמצאים ההכרחיים המיוחסים לה אשר
הם חוץ לנפש הנה אמרו שנבאר זה על [illegible] אחד בדבר והוא בדבקות
המאמרים הדבקים הכוללים אשר אינם בחוץ ולא מיוחסים ונזה כי הנה יראה
כי הדברים האלה טבעיים הנה אומרותיהם שתי שלמיות שלמות כלם בעת
שיתפעל שווה הפעולות השלמות בעת שיהיו הפעולות והשני הנה הבנין
ושלו שלמיות בעת שיבנה [illegible] זה [illegible] שנרצה שיבנה ושלמות ההבנות
[illegible] זה ושלמות בעת שיבנה בי׳ הנה לא ההבנות הי׳ נקרא שיגיע האמר
והלבנה ולא אמר שנאמר הבית אבל בעת שמ׳ זה הנה ההתבנות אם כן שלמות
הבניין [illegible] זה שהוא בכח וכן הגלגל שלמות המתגלגל באשר שהוא מתגלגל
והלמוד שלמות המתלמד באשר שהוא מתלמד וכבר הנה יגיע מאמר החכירה
והחכמות שלמות המתפעל באשר שהוא מתפעל הנה התנועה שלמות
כי [illegible] שלמות [illegible] שהוא מתנועע ומבואר כי [illegible] על גדרה מה [illegible]
המתנועע באשר שהוא [illegible] כוללים בלתי מיוחסים בהכרח מה שהיה הרצון
[illegible] אלו השכל [illegible] שהוא [illegible] בדבר וההבדל אשר לנו
בבאור הכולל [illegible] זה שנאמר בו גם כן שהוא [illegible] והוא בכל ינתן מפורסם אל התנועה ויותן
בבאור הגדרה הוא [illegible] הנשא והוא בכל [illegible]
[illegible] ואולם [illegible] השנוים [illegible] בעתה אינה
ומבואר ולזה [illegible] [illegible] שוררת לשלמותה [illegible] אבל אמנם [illegible]
תנועה [illegible] בהם הכח [illegible] או בכח [illegible]
באחד [illegible] ענינים ולזה אם [illegible] ולזה אל [illegible] תנועה
בבעל [illegible] שאל וכבעל השואל [illegible] ולזה אל [illegible]
והנה יבא הכבל זה בזה שאחד זה וזה הוא המאמר בתנועה על תכלית מה
שהי׳ אפשר [illegible] בכל ובביאור וכבר [illegible] עליו [illegible] זה המאמר מה
בעל תכליתו:

באין תכליתו והתחלת העיון בזה שנחלק על כמה פנים
הדבור באין תכלית והוא אפשר שיצוייר על אופנים אחד מהם מה
יאמר מה שאין תכלית לו אל השעורים והגדלים תכלית אבל הוא נעסק בפעל או לא תכלית
בלא יהי׳ לו אל הענינים באין תכלית האחרים בפעל וזה אחר מהאופני׳
וגם מה שהי׳ אל מה שאין לו תכלית והאופן השני כמו שיאמר [illegible]
שאפשר שיצוייר על לא תכלית בענין כי [illegible] חלק ונחשוב במחשבה הי׳
שהוא מתחלק על לא תכלית לא בענין שהוא מתחלק בפעל אל חלקים
אפשר שיחלק וזה על לא תכלית

המאמר השלישי

עד אין תכלית אין נמצא כי החלק בו משמר זה שכבר תמיד כמו שיאמר כלות
הנה מבוקש ועל האופן הזה יאמר לענין א"ב ובמספר שהוא מוסיף עד אין
תכלית בענין שהוא כאשר נלקח במחשבה מספר זה או כן זה איזה מספר
שיהיה או איזה גודל היה אפשר שנוסיף עליו ובהתחלקות יקבל ועל דמיון זה ג"כ
יאמר זה בתנועה והזמן וההוה והתהפך אבל אפשר שיצייר זה שאין תכלית
באלו השנים על שלשה פנים אחד מהם שיהיה הגשם והתנועה מחוברים ואחד
כן איזה חלק נמצא ממנו היה אפשר שימצא אחר אחריו אל לא תכלית וזה נאות
בדרך אפלטון שבדעתו כי העולם נהוה ואחר כן אמר שהוא נצחי: והאופן
הב' שיהיה איזה חלק נמצא ממנו בגשם המחובר נמצא לפניו חלק ואחריו חלק
כמו שיראה דעת ארסטו ויהיה הסרת התכלית על האופן הזה המחובר הנמצא
זה שכבר שימצא ונמצא זה ובלתי מגיע אל העתיד או אל העבר כי על
עוד אופן הג' אינו נעדר לו הנושא זה שנמצאו בעבר כלם התכלית
והאופן הג' הפך האופן הראשון והוא שיהיה איזה חלק נמצא ממנו בעת
נמצא לפניו חלק ולא נמצא אחר איזה חלק שהוא בעתיד חלק אבל יהיה
לו תכלית וראוי שנחפש על א' מאלו העניינים אם הוא נמצא אם לא ואם
היה נמצא מה זה מציאותו ומה זה מציאותו והנה יאמר זה שאין תכלית לו
על דרך הערכה על פנים אחד מהם זה שאין דרכו שיגיע התכלית
כמו שיאמר בקול שהוא בלתי נראה והב' בזה שלא יוכל החוש השגתו
ומה היובם כמו שיאמר קוים שפעמים אין לו תכלית אבל אלו העניינים יוצאים
מזה שכוונת אלו בחקירה בכאן ואינם נזכרו על צד השאלה מן הטעי'
ומה שנראה עליו השם המשותף: ונשוב אל אשר היינו בו ונאמר
כי הנה יראה שלא ימצא לא גודל ולא מספר שאין לו תכלית בפועל זה שאם
נמצא בפועל וזה כי כל מספר שיונח בפועל הנה אפשר שימנה על
מספר אחד ויהיה זה שאין תכליתו ומה גדול ממה שאין תכליתו וגם כל
כל מספר הנה הוא אם זוג ואם נפרד וכל אחד מאלו השנים בעל תכלית
א"כ כל מספר הוא בעל תכלית וכלל הנה כל מה שיונח בפועל מאיזה המין
הנה הוא אחד בזה שהוא אותו המין ולאחד מאלו צריך זה וכן יתבאר א
כל שלא ימצא גוף שאין לו תכלית בפועל וזה כי גוף אם שיהיה כן אין
שטח או קוים והגוף כמו שנאמר בגדרו הוא אשר תכליתם שהם נקודות
והשטח הוא אשר תכליתם קוים והגוף הוא אשר תכליתו שטח או
שטחים והכל הנה אמרנו זה שאין תכליתו נמצא בפועל יראה אבל הראשו
שהם מתלמדים כי הוא יצב זה שהוא בפועל ככה נמצאו כל חלקיו יחד

והוא שלם וכל ובעל תכלית . ובעבור זה זה שיגזור ארסטוטלוס זה שאין תכלית לו להוא
אשר ימצא אחד [illegible] [illegible] הבאת [illegible] זה שיוחבר בתכונה
הבלתי ואמנם הגזירה [illegible] אם [illegible] עצם [illegible] שאין לו תכלית כפי
זה שיהיו [illegible] אותו [illegible] או המונחים הטבעיים [illegible] אם נמצא [illegible] עצם
טבעי שאין לו תכלית הנה אם שיהיה פשוט או מורכב [illegible] אם היה פשוט
והנה בלתי בעל תכלית בכל קצותיו ולא יונח מתנועע בסבוב הנה לא יהיה
אפשר . כל שיתנועע ולא שיונח כי לא יהיה לו מקום יתנועע אליו ולא שינוח
בו ולא יאמר בו שהוא נח או שתנועע [illegible] זה אשר יאמר בזה בתנועה וכבר
קדם שבררנו שלא ינצל התנועה והמנוחה [illegible] שיהיה [illegible] הבית והנה
אין עצם טבעי ואין בו התחלת שני כל . ואולם שהוא מחויב שיונח בלתי בעל
תכלית בכל קצותיו הנה הוא מבואר זה שאמר בעצמו שהוא העצם הוא הנמצא
בכל המרחקים השלשה [illegible] [illegible] אם קונם שאין לו תכלית
שהוא עצם שיהיה בלתי בעל תכלית בכל קצותיו כי כאשר הונח שיש לו
[illegible] באחד מהם היה העבר התכלית לו במרחק ובלתי [illegible] כי היה לו
תכלית . במרחק אחד זה שהוא מרחק בתכלית או לא תכלית בו לכל המרחקים
[illegible] הנה אחד [illegible] זה [illegible] בלתי בעל תכלית בכל קצותיו וכן יתחייב גם
וגם [illegible] בהברח [illegible] בלתי מתנועע בסבוב כי מתנועע בסבוב
[illegible] שאינה [illegible] זה שהוא [illegible] שאין לו תכלית וכאשר
מתנועע בכל חלקי [illegible] סבובו בכל חלקי [illegible] תכלית [illegible] שיש לו
[illegible] לו תכלית [illegible] [illegible]
הנה [illegible] זה כבר [illegible] זה המאמר אמת
ומבואר בזה שאחד [illegible] הנה [illegible] אבל אמנם [illegible]
זה שלפני אותו [illegible] [illegible] והוא שלא יהיה אפשר בו
כאשר [illegible] כן יתחייב [illegible] הנה [illegible] עצם פשוט שאין לו תכלית
שינוח ולא שיתנועע [illegible] וכל הנה [illegible] או באחד כאשר הונח בלתי
וזה שיהיה בזה בכל המרחקים או [illegible] [illegible] [illegible] מתנועע או [illegible]
מתנועע בסבוב [illegible] בכל מתנועע
מתנועע [illegible] הוא כאשר יתנועע [illegible] יהיה אפשר
הכל והחלק בו אחד [illegible] ינוח הכל . ולו [illegible] עצם
שיתנועע כל הארץ וכאשר ינוח החלק
שזה שאין לו תכלית על האופן הזה מתנועע וכאשר [illegible] אותו ימצא
[illegible] אשר הוא [illegible] בעל תכלית הנה יתחייב שלא יהיה [illegible]
[illegible] [illegible] שיונח שאין לו תכלית לא יהיה לו
הכל והחלק אחד כי הכל כאשר ינוח איך [illegible]
[illegible] כל כי לא יהיה לו תכלית ינצל בו ויהיה תנועות היסודות לא יתנועעו
על תנועות [illegible] והנה נבאר בזה יותר באשר יתבאר זה הוא [illegible]

אין הנראה בכאן כי התנועות יש להם תכלית ואם לא לא יהי' אפשר שיתנועעו בהם
אל זה שאין לו תכלית כי הנה הוא אשר ינוחו [illegible] אליו שיתנועעו אל מה
שיש לו תכלית ואולם אם היה הגשם אשר אין לו תכלית מורכב כמו שזה יהי'
רבים מן הנזכרים חושבים אותו בכלל התחייב שיהי' מורכב אם מפשוטים שאין
להם תכלית במספר בכלל וכל אחד מהם יש לו תכלית בגודל או שאין להם
תכלית בגודל אם כלם או אחד מהם ויהיו הם יש להם תכלית במספר
באין יתחייב הספק הנזכר אבל כאשר הניח אותו מפשוטים שיש להם
תכלית בגודל ושאין להם תכלית באין התחייב שיהיו מיני הגשם אין להם
תכלית ויהי' [illegible] בזה מיני התנועות אין להם תכלית כי חלוף מיני
התנועות ותכליתיהם הוא אשר יעידונו על חלוף מיני הגשם והתנועות
הפשוטות כמו שנאמר שלש אם אל האמצע ואם מן האמצע ואם סביב
האמצע ואמנם השנים מהם הנה נראה במציאותם לאש ולארץ ואמנם אשר סביב
האמצע הנה ויתבאר שהיא נמצאת לגשם ברור פשוט וזה בספר השמים
והעולם ובכלל הנה לא יראה מן החלוקה בכלל שיש בכאן תנועות פשוטות
זולת אלה השלש בכל שהי' לכל תנועה מאלו גשם פשוט אולא יהי' וכאלו
הנחנו גשם פשוט התחייב בהכרח שיתנועע באחת מאלו התנועות הנה
הגשמים הפשוטים א"כ יש להם תכלית בהכרח והמורכב [illegible] שאין לו תכלית
ואולם שהוא [illegible] אפשר שיונח בזה הגשם אשר אין לו תכלית מורכב מפשוטים
שאין להם תכלית [illegible] והספרים במספר ואם היו [illegible] להם תכלית
באין הנה יתבאר בזה בספר השמים והעולם כי הוא [illegible] וזה שיתבאר
שם שהוא אי אפשר שמציאות חלקי העולם שנים במין ותנה אפשר שנבאר
זה [illegible] הנזכרים והוא כי כאשר הונח הגשם מורכב מגשמים
תכלית ומספרם באיש הי' בזה אי באין התחייב שימצא גדל שאין
לו תכלית בפועל כי הנה יתחייב שיהיו החלקים אלה המורכב והם הגשם
שאין לו תכלית מפשוטים ואם לא לא יהי' המורכב מהם מורכב: ואם תאמר הנה
שאין להם תכלית במספר [illegible] ומפשוטים כמו זה
אפשר שימצאו גשמים אין להם תכלית [illegible] הנה אלו הגשמים יתחייב בהכרח כאשר
יהי' סובב אנכסאגורש [illegible] שיתערבו ויתנועעו אל [illegible] אנה אחר ואם כן הנה
הונחו אחר באין שאין להם תכלית ואם הונחו שאין להם תכלית באין יתחייב הגשם
ימצאו בהכרח שלא ימצא גשם שאין לו תכלית לא מורכב ולא פשוט
הנזכרים הנה נראה וזה
וזה שכוונו אותו
ונאלם זה שיאמר בו שאין תכלית לו בכח והוא אשר ימצא בהכח [illegible]

תו׳ זמן בכוונות תמיד גם אם לא כהחלק השטח אל לא תכלית או במציאות כתנועה/
והזמן/ והחלק והחוסר ושאר מה שיאמר שאין לו תכלית מן האופנים/ אשר זכרנו אותם
הנה הוא אפשר המציאות ומה שנעשה מאותם אחרונים/ הנה אין נמצא מן הגדלים הגה
אבל נמצא אחד שיתבאר באמת שאותו גם כמספר/ הזמן והתנועה/ בעלי תכלית
ואם גם נמצאו ולמה בעלי תכלית מן הצדדים הנה הנה גם נמצא אצל ארסטו אם
הי׳ כמה חשבו חכמים כי המציאות מה שאין תכלית לו בזמן והתנועה אפשר גם
בעתיד ונמצא בעולם ואמנו גם בטענות פחותות. והם שהם אומרים כי זה
שנפל בזמן העולם הנה לכל נמצא ויצא אל הפעל ודין בין זה שבפעל וזה
שבכח בעל תכלית אם הי׳ בזמן העולם בעל תכלית ואולם הטענה מבואר
גם כי בעל זאת ההנחה לא יניח שנפל בזמן העולם דברים אין תכלית להם
ואולם הניח שהוא כמה נפל בזמן העולם דברים שיש תכלית להם ולכן אותם
הדברים בכח/ גם אל לא תכלית והכלל אומר כי/ שנניח מה שאין תכלית לו
בדברים בנפשם או בהיותם נמצאים לפי נמצאת כמו שהכלל אומר
כי שהם שהשעור יחלק אל שעורי׳ ואין תכלית למספרם או שמנה מה שאין תכלית
לו בחלוק לא לשעורי׳ במספרים כי האחד נמנע והאחר אפשר וגם הנה מה שנכנס
במציאות בזמן העולם בכל נפש וזה שעלם בכח התחדש. ואולם מה
שאין לו התחלה הנה אין לו סוף וכאשר הונח כי בזמן העולם אין לו התחלה לא
יצדק עליו שהוא נכנס במציאות ויהי׳ לו סוף וכן מה שאין תכלית לו אין לו
התחלה ולכן זו שיאמר כי הזמן אפשר שיהי׳ בלתי בעל תכלית בעתיד ולא יהי׳
אפשר שיהי׳ בלתי בעל תכלית בעבר ולא יתחייב השמש היודע בנפשו כזה
והוא כי זה שאין לו התחלה אין תכלית לו וזה שאין תכלית לו אין לו התחלה
ובזה יותם הספק אשר זכרת בו שהוא אם הי׳ התנועות אשר קדמו המאמר
יותם מן התנועות אשר בחלק הנוכחים והתנועות שלהם תכלית הנה הפחות
והיותם אמנם יצדק עליה שיש לו התחלה ואמנם מה שאין לו התחלה אין בו לא
פחות ולא יותר בענין כזה שאין לו תכלית והם שהם אותם החדושים
המונחים שאין להם תכלית בעבור נמצאם הכרחיים במציאות נמצאם ובכל
הי׳ נמצאם סבות לנמצא ויתחייב מזה תכליתם כי שנמצא בכח או בפעל
ואמנם נאמר כי העלה בחיוב הי׳ כן אלו הי׳ אותם ההוים נמצאים סבות לנמצא
בעצמות אבל אין הדבר כן אבל המציאות מה שאין לו תכלית בהם בעבור
הנמנע הראשון אשר לא יסור מהוות נמנע והנה נבאר באמת שאחר גם כי
מציאות זה שאין לו תכלית במאמר הזה חלק בכח הכרחי לו אפשרי לנמצא
והנה אפשר שיפול האמת במאמר הזה בזמן כי אמנם כאשר הנחנו הזמן בעל

המאמר השלישי

בעל תכלית. ואחר שאתי נצוחנו הנה בהתחלה התחייב שיהיה מתהוה מן ה[illegible]
ההוא, והמתהוה באיזה שהוא מתהוה ומתחייב שיהיה מתהוה תמיד כי המתהוה
הוא אפשר נמצא אחר אשר לא נמצא וכן באופן הנתון אותו בעל תכלית
ואחרונים יתחייב שיהיה נפסד והנפסד יתחייב שיהיה אחרון מן שיהיה [illegible]
נפסד ובטל הרבים והמתאחר לא נמצאו אם לא נמצא גם כן כמו שאמר ארסטו
וזה מבואר בנפש והנה נבאר זה: באיזה שאחר זה על הפנים יותר של[illegible]
ואולם מציאות זה בתנועה הוא סותר זה שיתבאר בספר הזה וכבר [illegible]
שיראה זה בקרוב באופן שעורים על שהגון [illegible] ותנועה ושהתנועה [illegible]
באדריו על [illegible] זה שילוחו הנושאים באדרי ונראה העצמיים וכן אפ[illegible]
שיפול האמת בקבוץ זה בספרי, ואולם השעור הנה התוספת בו כבר [illegible]
שהוא אפשר אל לא תכלית וארסטו יאמר כי התוספה הוא התוספת [illegible]
אחת ואולו היה אפשר התוספת בו אל לא תכלית היה אפשר מציאות [illegible]
בלתי בעלי תכלית כי הוא אם לא יהיה [illegible] הרבים האחד כגון [illegible]
הנה הוא כל תכלית בפעל; ואמנם השלו עצמי כו כל התוספר והשע[illegible]
כי הנה כבר יחשב שהוא מן ההבדלות הראשונות שנתן באומר הנ[illegible]
ויספר זה או שעור זה [illegible] אפשר לו [illegible] שנוסיף עליו וזה תמיד
ובטל הנה תוספת השעור אל לא תכלית היא אחת וההבדלות אשר יעלה
אותם בעל הנפש בזה שחשבו עצמיים וארסטו סובר שאי אפשר
שעור שיתוסף אל לא תכלית כמו שיחשב בתוספת אם לא שחסר ממנו כל
זה שנוסיף וכבר באורו זה בפירוש בפנים הזה; ואולם החלוק השעור
זה שנוסיף וכבר במאמר הששי כי כל עצמיים יניח השעור
אל לא תכלית הנה התבאר; ואולם המספר הנה יראה שהוא אי אפשר בו
שיחובר זה שלא יתחלק
החלוק אל לא תכלית; וכבר נראה וזה המאמר בכל הענינים אשר יאמ[ר]
עליהם זה בעל תכלית לא זה והם אפשר המציאות וזה והם נמצא ונמצא[illegible]
עליהם שנבאר וזה זה מציאות הנמצא והם ולמה זה מציאותם ואם היה יות[illegible]
ראוי בתכלית זה שאחר הטבע ונאמר כי זה היות האפשר המציאות
אשר יאמר עליו שאין לו תכלית אמנם מציאות כמו שאמרנו בכח האפשר
ושיהיה התוספת בו והרבוי תמיד ישנה זה שבכח וזה שהוא בתאר
הנה אמנם יודה על האפשר כי הכח ונראה כפי זה שהתבאר וגם כ[illegible]
הנה התכלית אמנם הוא בצורה ונמשך אחריה והחמר בעצמו שיהיה
בלתי מצוייר בעצמות לא יהיה לו תכלית ויחובר אליו אבל בצד המניעה

המאמר השלישי

בו צורה היא אפשר שתפרד ותמצא בבבת [illegible] אחרת וזה אפשר אל
לא תכלית בזה [illegible] [illegible] [illegible] ובמספר [illegible] הענין בהתחלות המספר
והספרים אל לא תכלית והוא אומנם ברחוק [illegible] [illegible] התחלות כי הצורה
צורה על [illegible] ענינו וזה היה אפשר במספר שימשך אל לא תכלית אל
שיחול אל לא תכלית לא כמו שהוא ומורכב מאחרי ויכלה בבבת אל האחר
והאחר בזה שהוא אחר אומנם הוא בעלדה וזה אינו מתחלק כל אחד הוא
יותר כל בהשלמה מן החומר ומאלם הרבוי והתוספות הנה הוא בעבור החמר
ומאלם נמצא ההשארות והמות באין תכלה מן המציאות הוא בעבור היותו
טוב כי בעבור שהיה הנמצאי יותר טוב מזה שאינו נמצא והיה זה שאי
אפשר השארותם באיש הטוב לו שיהיה בזה הענין ושישאר במין וזה השם
בזה המציאות [illegible] ואינו כלה ולא יפסק

המאמר רביעי

זה המאמר יכלול הדבור באומנם והרבות והדבור ונתחיל הדבור באומנם כמו שנבו
ונאמר אומנם שהאומנם דרך [illegible] הנה זה יבואר בנפשן כי הנה נראה
כי בכאן נמצאים [illegible] לא יאמין כי אם [illegible] כאומרם שהאומנם
[illegible] [illegible] ומעלה ומטה והוא אשר אותו יתחלק [illegible] בטבע ויונחו
[illegible] ושהוא [illegible] את המוסר בו ושהוא נבדל מן [illegible] ושהוא אינו יותר גדול
[illegible] [illegible] [illegible] בו ואומנם המחברה בכאן זהו זה הוא ואומנם
ומחותם נתן [illegible] [illegible] [illegible] ונבדל בהם זה שנמצא אלא [illegible]
נבדל בו [illegible] [illegible] [illegible] הכרניהו הדרכניהו בדרך התחלות [illegible]
זה שהוא חלק [illegible] [illegible] מחלקי הגדר אם לא יהיה [illegible] בנפשן והיה [illegible]
ושאם החלק האחרון [illegible] בדרך חלבי [illegible] [illegible] כן
שאפשר באורן בחלק הראשון [illegible] הראשונה אשר [illegible] אותם [illegible] לא
אומנם כאשר [illegible] [illegible] יותר ימצא עליו [illegible] זה שהוא חלק [illegible] אלא
נמצא [illegible] [illegible] כי [illegible] ומטה [illegible] החלקים [illegible]
אמרנו בו שהוא [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] וכאשר הוסתכל
[illegible] [illegible] שיהיה [illegible] [illegible] כי [illegible] [illegible] שהוא [illegible] הוא
בזה [illegible] השתכלות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] שיהיה
[illegible] [illegible] [illegible] היותר אשר [illegible] זה [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] כי האנה [illegible] [illegible] [illegible] זה [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ושיהיה יותר כי האנה האמתי לא על [illegible] כי
ובמאמר [illegible] בכאן אומנם הוא מן האנה האמתי לא על [illegible] כי
ובמאמר והבגלה בכאן אומנם הוא [illegible] שהוא [illegible] [illegible] והוא
[illegible] [illegible] [illegible] אומנם הוא [illegible] [illegible] שיוחס במציאות אל העולם
[illegible] בעבור שהוא [illegible] [illegible] [illegible]

בעבור היות הגוף הראשון ובאשר הי' בה [illegible] ונשתנה סדר התנועות ה
הי' אחר הגוף שהוא התכלית הגוף מתנה [illegible] יראה כי הגוף
אין הפני והמחו[illegible] אשר בו התכלית התנועות אשר הי' [illegible]
אצל [illegible] והוא אשר ימצא עליו כלם הרבות כי זה [illegible] בה ברבן
אין בגוף אבל אם הי' בה אפשר [illegible] מציאות מהם נפרד הנה בה
לגוף וגב הנה אפשר שיבואר בתנועות מציאות בה הנבדל בכל
בתנועות מוחלט והנבדל אשר יתחבר בה העובדן המציאות שלם בכל הנבד
והוא אשר יראה ארסטו במאמר [illegible] שתנה [illegible] כי אין ידוע מהות הנבד
בנפש והוא כי הגוף הוא אשר יעתק הענינים אלו על דבר התשובה כל
הי' הוא אין ונחה בו באשר השיגוהו על דבר העריבות והרצון וזה שה
מתבאר הנה הנה הוא תכלית כלם [illegible] ובאשר הוא סדר התנועות הנה ה
אחר הגוף השלם שהוא התכלית הגוף יהי' בו שלמות לענינים המתנועע
תכלית תנועתם ויראה שיהי' אלו [illegible] הבאורים אינם שהם על
הענינים המתנועעים תנועת היותר [illegible] הנה אלו הדברים אשר אפשר
בהם כי הגוף הוא התכלית הגוף [illegible] ולבטול זה
שיתבאר עלו אם הרבות והוא הנמצא [illegible] אבל [illegible] שהי'
שורה עלו [illegible] אפשר שיפול עליו התחלה [illegible]
הבריאות הנה הבנה בו תחלה [illegible] הוא יחלק אל התכלית והשני על
גוף יהי' הבנה אל חלקי הסתברה [illegible] הבנות הי' מן המחויב
זה שחלק הבנה [illegible] המונחים [illegible] ותחלק ונשים [illegible] האחדות
שנשיגהו אתה [illegible] שהם אחד גוף [illegible] שיפול עליו במחשבה תחלה
זה שיחשב בהם שהם גוף סותרים [illegible]:
כלא ימצא [illegible] לגוף [illegible]

ונאמר כי אשר יפול עליו התחלה [illegible] זה שיאמר עליו כי יש [illegible]
הוא [illegible] בהיותם [illegible] בצורה בהיולי [illegible] ארבע היותם [illegible]
[illegible] בהיולי בצורה [illegible] ארבע העצם [illegible] והוא היותם [illegible]
בארבע הם [illegible] אפשר שיפול על [illegible] אחד והם שיהי' הם
בפני והרח' אשר בו תכלית הכל על שיהי' [illegible] נפרד והאחר שיהי'
בתכלית הכל [illegible] אי אפשר שיהי' [illegible] נפרד [illegible] הנה אלו
הם בתכלית [illegible] אפשר שיפול עליהם המחשבה [illegible] יותר
הפנים הארבעה אשר אפשר שהוא אי אפשר שיאמר כי [illegible]
[illegible] והוא נראה [illegible] בתכלית הכל ואולם החלק הראשון והוא שיהי'
[illegible] פני [illegible] ארבע [illegible] בתכלית הכל

מאמר רביעי

הדבקים בצורה בהיולי ויהי' הענין לפי זה היולי המענות זה מבואר בנבדל שאי
הי' ההעתק הוי' והכמות וכן הפעל מאלו הב' ואשר ראוי שיודע האמירה אלו
הנה הוא התכלית והרחק ונאמר שהוא כאשר אמנם ורחקים נפרדים גבולות
הגשם המוגבל ענין כל שהיו אלו המרחקים וזה שאפשר בהם שירחקו הגשם
לפי דרך זה שיאמר במציאות הרקות בחלוק אולם יהיה אפשר זה בהיות מבלי
אמנם נמצאו תמיד עם הגשמים ומחוברים בהם אלא שהם מרחקים עומדים בעצם
גבולות מרחק הגשם המוגבל בענין התחייבות לפי המה הגזרות שרחקים הרבה אבל
שהוא אם הי' אפשר שיסבב הרחק בפעל חוץ הגשם ובגבולות חוץ הנה יהי'
אפשר אבל בגבורה זה כי יחס הגבורה אל הכל הוא יחס הכל אל השטח
והשטח אל הגשם וזה יתחייב בזה כאשר נפרד הגשם מן המרחקים
אשר הוא מתחלק אליהם והם לוקחים בגדרו וזה שיפרד השטח מן הגשם
ובאשר נבדל השטח מן הגשם שיפרד הקו מן השטח וכאשר נבדל הקו שיפרד
הנקודה והנקודה כמו כן הוא תכלית הקו הנה אפשר לפי ההנחה הגזרות
במציאות שיפרדו מן הדבקים אשר הם תכלית אלו ואיך יהי' זה המציאות
והם אמנם הוא [illegible] במציאות הזה ואלו המחוברים אמנם אפשר בהם שיפרדו
במאמר כאשר יאמר [illegible] שהם עצמיות לא אשר הם תכליות כמו שיבואר
בפעל השעורי' ויפשיטם במחשבה ויאמר שנבדל הנקודה בדרך משל
שהוא בדבק אל חלקה וכן יעשה [illegible] כי הנה לא יראה זה בהם כאשר
יעוררם [illegible] הזה חסר [illegible] ואמנם יראה זה בהם [illegible] כאשר יאמר
אשר הם תכליות גשמים טבעיים והוא הדבר אשר יעויין בהם בתכלית
ולזה טעו רבים וחשבו כי כל זה שנפרד במאמר הוא נפרד
הגזרות ואמרו כי המספרים והשעורי' נפרדים והנה נתבאר עליהם באמה
במציאות אפשר שנבאר זה הענין בפנים אחרים וזה כי הגשמים
שאחר הטבע והנה אמנם לא בהרחקים ומרחקים ואמנם נמצא [illegible] גשמים שיחולו אחד
אמנם יחולו בענין מרחקים ושל אורך [illegible] המענות
בענין אחד לא [illegible] שזה אבל וזה שחור בדרך משל
הבנין המרחקים נפרדים [illegible] ולזה לא ישוה בדבור בפעל השעורי' הגשמי'
במופרש וישוה הענין והשטחים כי השוואה בדבור אמנם תהי' אפשר בחלוק
שהוא [illegible] מתחלק ולזה לא יהי' אפשר בגשם [illegible] שישתוה בדבור
[illegible] מתחלק [illegible] מרחקים ואלו הי' אפשר בגשמים שישתוו בדבור נפרדים
כאשר יהי' מתחלק [illegible] שיהי' אפשר גשמים שיבואו אם כן
על נבדל הי' הענין כמו שיאמר ארסטו שיהי' אפשר שיתחלק אם זה גשם הי' [illegible] על אומה
הוא בגשם בוחר וזה שהוא הי' אפשר שיהיו נפרדים על נבדל עד שיהי' אפשר בכל
חלק חלק בנפרד ותשוה בדבור נפרדים שאפשר שיהי' מן הענין ואלו הי' הענין
שיבוא בכלל וזה יותר רחוק מזה שאפשר שיהי' מן הענין

מאמר רביעי

הוא הפשוט הי׳ מתחייב שיכנסו העצמים בעצמים וזה שקר ומ״ב העלם כזו אומר
שאינם יחול בגשם במרחק ובאם הוא רחוק אל הגשם ואלו הי׳ המרחקים הם
העצם היו המרחקים א״כ זה שיצטרך אל גשם והי׳ [illegible] המתחייב מפני
מבואר והוא שיהי׳ הגוף בגשם ולא [illegible] זה אל לא תכלית ואלו הם השקרים
המחייבים להנחתם מהם [illegible] יחולו בו העצמים ובמשך כל זה לא נשאר
שיהי׳ הגשם במעלות התכליות המיוחדות ובאלו המאמרים בעינים האלו
בבטול הרכות אחד שנבאר כי זה הורה עליו שם
[illegible] שתחייב [illegible] הוא העיקר הגדה [illegible] שהוא מורכב נפרד
הרכבה [illegible] האנשים אשר ינחוהו במרכבת המחשבה אשר [illegible] נראה לא במעלות המעלות
ואמנם הביא אל המאמר [illegible] הגשם נחשב אותו רכות ולזה זה שיתן
שזה שלא [illegible] ולאשר [illegible] אין [illegible] שתהי׳ [illegible] כי אמנם מורה אבל
עם האמת על זה שהוא [illegible] הזאת הטעמה אמרה ונשי
העם על זה העיקר המבואר לזה הותר [illegible] שהגשם [illegible] עולה ונטה הי׳ התכלית [illegible]
אל אשר היינו בו ונאמר ובעבור שהוא נודע במדות כי התכליות השפלות
[illegible] עולה ונטה ונתחלפו זה שהוא [illegible] כי נראה כי הארץ נחה בתכלית המים
[illegible] תכלית [illegible] ותכלית האויר [illegible]
הם תכלית [illegible] בטבע והמים א״כ נחי׳ בתכלית האויר ומתנועעים אלו
ומתנועעת [illegible] בטבע [illegible] התכלית העליונה הם העלם השמימי תכלית האש
וכן נמצא כבאן כי תכלית [illegible] האש לאש ואמנם תכלית האש לאויר כפי זה
בטבע [illegible] העלם השמימי [illegible] הרכבתי ושהאש מתנועעת אל תכלית
אמנם תכלית [illegible] השמים והעולם [illegible] אין הרכבתי [illegible]
שהתבאר בזה [illegible] ומתנועע אל תכלית האש [illegible] אבל אם העיקר כל
השמים ונחה בה והאויר [illegible] כי אמנם אם [illegible]
[illegible] העלם השמימי [illegible] העלם האחר שיהי׳ [illegible] אחר ולא
בתכלית עלם אחר המתחייב באותו [illegible] זה שאין תכלית
[illegible] אל לא תכלית והנה [illegible] [illegible] איך הוא
[illegible] ויחויב לזה השקרים [illegible] וגם כן אולא [illegible] אלו הי׳ [illegible] מתנועע תנועה [illegible]
[illegible] התנועה הגשם ונאמר שהוא אלו הי׳ [illegible] אחר [illegible] והי׳ מתחייב באחר
ומתנועע [illegible] שיהי׳ בתכלית עלם אחר [illegible] והי׳ מתחייב באחר
[illegible] הי׳ מתחייב כאשר הונח מתנועע תנועה ישרה [illegible] הנה אי אפשר
[illegible] בזה בפעל אם לא הונח עלם [illegible] מתנועע בסבוב כי הוא
אם כן [illegible] תכלית [illegible] המתנועע בסבוב והוא [illegible] שהוא [illegible]
[illegible] זה שיתבאר כי העלם [illegible] הוא אמנם [illegible] הוא [illegible] העלם [illegible]
[illegible] סבוב אמנם הוא [illegible] כדור [illegible] לא [illegible] : והראי׳
ומתנועע [illegible] כי [illegible] שהוא [illegible] אל עלם [illegible] כדורי עליו יתנועע
אשר יתנועע המתנועע בסבוב יצטרך אל עלם [illegible] השוש כי [illegible]
על שהעלם [illegible] הוא [illegible] בו על [illegible]
ואינו [illegible] [illegible] הוא

מאמר רביעי

הטבעי באופן שהוא ברור אי אפשר לו מבלתי מרכז יסבוב עליו הוא הסבה בהיות

[illegible]

מאמר רביעי

במקום בו בתנועה: הנה זה ענין מאמר אריסטוטלס כי העצם השמימי אם נמצא במקום
הוא במקרה; ואולם מאמר אבובכר בן [illegible] אלצאיג כי הכדור במקום בעצמו
וזה יחייבהו כי המקום [illegible] בו במקום בעצמו וזה שקר ולא ישאר השמש
אשר בו הגרם השמימי והעצם [illegible] שיהיה במקום אחד והם נכחי מקום אחר
ובעבור שהיה זה שיאמר שהוא במקום [illegible] בו זה בעבור שהוא במקום
הוא במקום בעצמות ויתחייב שיהיה זה ענין הכדור עצמו שהוא במרכזו אשר הוא
במקום בעצמות; ומאמר אבן סינא בתנועה הסבובית אשר היא איננה במקום

[illegible]

מאמר רביעי

בזמן אלא כי אם התנועה ומן התנועה ההעתק. הנה חלקי התנועה נמצאים בדרך נספרו
ונבדלים [illegible] שיהיו בעבור הזמן וכלל אי אפשר שנניח זמן ולא נחשבהו לחשבון
שנציירהו אם לא שנצייר תנועה וגם כאשר לא נצייר תנועה כלל לא נצייר הזמן
כמו שיאמר שקרה לאשר ישנו עם [illegible] אלהיים אשר ישנו וכמו שיארע באדם באשר יושב
על העושים [illegible] או [illegible] השנה [illegible] כי הנה הוא אם שידבק העתה הקודם
במאוחר או שיבואו בגבול העתה [illegible] זה שיארע החולם אשר יעירו כי הם
יאריכו [illegible] ולא [illegible] אבל כאשר הוא בדרך בזמן אשר נניחהו כאלו הוא מתנועע
ומתדבק שיעור [illegible] וכלל כאשר [illegible] הזמן הנה [illegible] אותו מתנועע או נעתק ומתנועע
ואולם כי הזמן אינו תנועה הנה זה מבואר כי אמנם כאשר נצייר אינו התנועה
[illegible] הזמן תנועה היה ומחויב שיהיה [illegible] התנועות
[illegible] [illegible] והיה [illegible] בתנועה [illegible] זמן זה וגם זה אי אפשר
שנניחהו [illegible] התנועה או תנועות זה [illegible] שיהיה [illegible]
תנועות השוים כי אלו הנפש [illegible] חברים סגורים תחת הזמן [illegible]
כמו שאמר [illegible] [illegible] [illegible] בזמן [illegible] שהם [illegible]
[illegible] תנועות [illegible] וגם כן הנה התנועה [illegible]
[illegible] ו[illegible] [illegible] בזמן כי [illegible] הוא אשר [illegible]
[illegible] [illegible] בו וכלל הנה יראה כי הזמן [illegible] התנועה [illegible]
בזמן [illegible] והמאוחר [illegible] זה [illegible] [illegible] [illegible] כי אמנם לא
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] התנועה [illegible]
[illegible] שנציירהו [illegible] התנועה [illegible] שנצייר התנועה [illegible]
[illegible] כי אמנם [illegible] בזמן [illegible] המציאות [illegible] בהיות הזמן [illegible] בתנועה
[illegible] כי אמנם [illegible] [illegible] לא על [illegible] כי [illegible] המבואר
[illegible] הסבות [illegible] ואחר אשר ציירנו [illegible] הזמן שהוא [illegible]
[illegible] זה [illegible] [illegible] כי הזמן כמו שאמרנו [illegible]
[illegible] ההעתק וההעתק [illegible] חלקיו [illegible]
[illegible] שהוא נמשך [illegible] כי [illegible] [illegible] על [illegible] התנועה [illegible]
[illegible] ומאוחר [illegible] [illegible] חלקי [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
התחלות [illegible] ומאוחר [illegible] שימצא [illegible] בתנועה אבל זהו הסבה
בהיות התנועה [illegible] אבל כי [illegible] כי הקודם והמאוחר
[illegible] [illegible] ואולם התנועה הנה [illegible] הקודם
והמאוחר [illegible] אמנם הם [illegible] כי [illegible] במחשבה וכלל זה
[illegible] התנועה [illegible] [illegible] וכי [illegible] הקודם והמאוחר
[illegible] [illegible] [illegible] כמו זה [illegible] הזמן [illegible] אמנם [illegible]

מאמר רביעי

התנועה והזמן אשר עליו התנועה אמנם יהי' אפשר שיצוייר בו הקודם והמתאחר
לזה כי ימצא אחד ומחובר אבל שתנוח עליו קודם בה גבורה אחת ויותר ומה יצוייר
ממנו שבה החלק קודם לזה וזה מתאחר וכן התנועה אבל אי אפשר שיצוייר בה הקודם
והמתאחר כאשר תלקח אחת בפעל ואולם כאשר ילקח בה חלקי' יחלק הקודם ממנה
מן המתאחר הנה לזה נעשה [illegible] בולות הזמן וזה כי הקודם בה והמתאחר אינם [illegible]
והעתיד כי הי' זה הזמן אשר תחת חלקי התנועה הנובעות
בולות העתה והעתיד המתאחרות הוא העתה. וזה כאשר לא נעדר בעתה לא נעדר בזמן
והתחלה לתנועה לא נעדר בקודם והמתאחר בתנועה וכאשר לקחנו
כי ימצאם כאשר לא נעדר בעתה לקחנו העתה לקודם והמתאחר אחר לא נעדר
העתה ונעדרם בו שנעדרם בזמן ואנשים שעלו עליון אלהיים אשר ישנו וכאשר הי'
[illegible] בזמן [illegible] כזו שהיה [illegible]
שהוא [illegible] כי הזמן אמנם יתחלק עם חלקי התנועה בערות אל הקודם
זה כן הוא מבואר בולות חלקי התנועה בערות אל הקודם והמתאחר ומבואר
והמתאחר וזה אל הזמן [illegible] בבאות החלוקה ישוגה בזה שתהי' עניו לא הפחות בזה [illegible]
כי חלקי התנועה כאשר לקחנוהו בזה שהוא מחובר ואחר הי' ספור ממני
שמות כי במחובר בפעל ישוגהו שיהי' ספור וכאשר הי' הענין כן
בזה וכאשר חלקנוהו אל חלקים ספור הקודם והמתאחר הנמצא בתנועה [illegible] והספור
הנה הזמן הוא בקבוץ הוא הבדל ואמר [illegible] ארסטוטלס
הוא סוגו והקודם והמתאחר הנמצא בתנועה שהוא ספור הקודם
כא שהוא מספר התנועה בקודם ובמתאחר אמנם חלקה לא שסוגו הוא המספר כי המספר הוא נבאן האחדים
והמתאחר הנמצא בתנועה ואולם הוא נבאן הקודם והמתאחר והקודם והמתאחר ספור
והזמן אינו נבאן האחדים אלא שבו הלוקח התנועות תחלה והמספר הוא
לא מספר אבל בה הספור והי' בזמן בשוין מן המספר והי' אפשר בו [illegible]
אשר ישוערו בו הדברים תחלה הנה בזה נראה בזה המאמר הענין אשר
זה שיאמר שהוא מספר התנועה הנה הזמן אחר אשר אי אפשר לא שנאמר שהוא
רצהו החכם, וכאשר הי' הענין כן כי התנועה אינה סוג לזמן
התנועה הספורה בעבור הקודם והמתאחר חלקיה התנועה [illegible] הקודם והמתאחר
אבל היא נושאת לו אבל בקבוץ הוא ספור ענין הדברים הנמצאים בנושא וזה כי הראוי
והספור הוא סוגו והנה בה הוא משל הוא הספור מן הנהוגים במשכלות שנאמר שהוא
שנאמר כי השכל בדבק משל הוא כאשר אמרנו כי השכל הוא מספר
הנהוגים הספורים במשכלות, וכן שהוא [illegible] מן החוש
הנהוגי' במשכלות הנה אנחנו חולקים באמת בזמן שהוא מספר התנועה אמנם
אבל אמנם נרצה הספור הנה כן כאשר אמרנו בזמן אשר חלקה החכם באמת
נרצה הספור הנה בזה נראה בזה המאמר הנכון

מאמר רביעי

בנפש שהוא מספר התנועה [illegible] ומתאחר · והנה יראה כי הזמן איננו תנועה
[illegible] כי מה שמתחלף התנועה [illegible] והזמן המספר להם
[illegible] התנועה [illegible] שניהם · וכן גם כן יראה [illegible]
שהוא [illegible] חוץ לנפש [illegible]
כי התנועה [illegible] אל השכל כי
[illegible] חוץ הנפש [illegible] הוא [illegible] התנועה
אבל [illegible] בעלת חלקים [illegible]
[illegible] חוץ לנפש [illegible]
[illegible] כי התנועה [illegible]
[illegible]
[illegible] הנפש [illegible]
[illegible] הזמן [illegible]
[illegible] התחלה [illegible]
[illegible]
[illegible] התנועה [illegible]
[illegible] התנועה [illegible]
[illegible] כי הוא [illegible]
[illegible] הנה [illegible]
[illegible] התחלה [illegible]
[illegible] התחלה [illegible] תפלות [illegible]
[illegible]
[illegible] הזמן [illegible]
[illegible]
[illegible] ההתחלה ותפלות [illegible] הזמן [illegible]
[illegible] הזמן [illegible]
[illegible] הזמן [illegible]
[illegible] התנועה [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] שניהם [illegible] הזמן [illegible]
[illegible] התנועה [illegible]
התנועה [illegible] שהוא מספר [illegible]
[illegible] התנועה [illegible]

התנועה או בגזרה טבעי [illegible] זה שיגזרה [illegible] שמספר המספר, ואחר שכבר
התבאר, וענין הזמן שהוא מספר התנועה בקודם ובמתאחר הנה לא ישער
אך הוא מספר לכל תנועה כאשר נמצא לכל תנועה, אם מספר תנועה [illegible]
כי אנחנו אם נשים אותו מספר נמצא לכל תנועה התחייב שיתחלף הזמן
לחלוף התנועות ויהיו העתות אם כן מתרבות והזמן בכל עת אחד ושוה
ואם נשים אותו מספר תנועה אחת מסוימת התחייב שלא יהיה [illegible] בזמן
מי שלא ישער אותה התנועה וזה ראוי שנבחנהו [illegible] מתרבה [illegible] התנועות
המספר אשר לא יתחלף בהחלף נושאיו ולא יתרבה בהתרבותם כמו העשרה
[illegible] ושל כאשר נחלק אותם עשרה סוסים ועשרה חמורים [illegible]
כי הם [illegible] אחרים ואמנם הוא כמו המספרים אשר יתחלפו בהחלף
נושאיהם כלומר והשתוות וזה מחויב בו [illegible] שהוא מספר התנועות והמספר
[illegible] שיתרבה בהתרבות הנושאים לו ולזה זה שנאמר שהוא מספר התנועה
הכללית אשר ישער השכל כי כל הנמצאות המשתנות כך ושהיא הנעתקת לכל
המשתנות והוא לא [illegible] שנמצא מיוחד בתנועה בכלל זה
שיגזרה לו כאשר נולח שיעור וזה כי הוא ראוי שייוחס אל תנועה ידועה [illegible]
שיהיה ידועה ובעבור שיהיו התנועות נמצאות יותר נראות ונמצא ומציאותם יותר
מפורסם ויהיו היותם [illegible] תנועת הגלגל וזאת התנועה הגרם השמימי וזאת
התנועה יותר ויהי ראוי שיהיה השיעור יותר [illegible] וכזה שישוער בו במאום הזמן
והיותם [illegible] והם יתחייב שיהיה מיוחד בתנועה כאשר הנה כי הוא
אמנם ישוער בו תנועה מיוחדת וזולת אלו תנועות השמים עם שאר התנועות
ואולי היות תנועה כבאן יותר מהירה ועוד היא המשערת בזמנה
זולת האחרת אבל בעבור שיהיה מספר התנועה הזאת היא נודע על שאר
מספר התנועות עד שמציאותם ראשון ובמציאות אמנם הוא לזאת התנועה
ומציאותם לשאר התנועות שהדו להם אמנם היא שנית, ובמציאות התנועה הזאת
התחייב שיהיה הוא המשער וזה נראה כי הנה היום והחודש והשנה אינם רק
זולת חלקי הזמן אשר הם נמשכים לתנועת הגרם השמימי ונראין לנו עם שהוא
[illegible] שהוא מפורסם אצל האומות כי זאת היא התנועה אשר ישוער
בה ובזמנה שאר התנועות ושאר הזמני והשיכם אשר ישוער בו הדבר
עם שהוא ראוי שיהיה סוג המשער יתחייב שיהיה בהכרח מאותו
[illegible] הסוג [illegible] ותחלק כי היה שיעור [illegible] כאחד מספר ולזה ראוי

שתהי' זאת התנועה נודעת על שאר התנועות וזמנה אשר הוא היום והלילה שעור שאר
הזמנים ושהי' הזמן שעור התנועה הנודעת ראשונה ובעצמות ויהי' היום שעור לכולם שאר
התנועות שנית ובאמצעות התנועה הזאת. והנה יראה איך הוא שעור לשאר התנועות
ולא לתנועות לבד אבל גם למנוחה ובכלל איך ייוחס מציאות הדברים אל הזמן אם זה לברר
שימצאו בזמן ואיך ישאל כמה בזמן? ואומר כבר אמרנו שעם לזה שהי' זמן
התנועות ימצא לו הקודם והמתאחר והיא תנועה הגלגל כי הוא אומר שעור אותה
בקודם והמתאחר של התנועה היומית. וכאשר הי' זה כן הנה זה שהי' זמן התנועות לא
ימצא לו קודם ומתאחר כתנועת השני הנה הוא יבא כמה בקודם והמתאחר שאצל
נפשו וכן היום שעור למציאות הדברים אבל כי ההבדל ביניהם כי כמו אלו
התנועות ואם לא הי' כמה הקודם והמתאחר הנה להם שתי תכליות בטבע ואין כן
מציאות הדברים בזמן כי הגלגל הוא אשר יבא בלתי תכליות לא ימצא אותם ואומר
היום שעור למנוחה הנה הוא אומר יהי' כהיום שעור לתנועה יהמצאות כלוי לה
ובכלל אומר שעורו הנמצאות כלם שהן מתנועעות או שיבואו בהן אפשרות
תנועה וכאשר הי' זה כן הנה זה שלא יתנועע ולא ינוח לא יוכלל בזמן כלל ולא
ישאל אם כלם זה שבארנו או בדרך סוגו שימצאו אלא כמו שיאמר בגולגלהו
בלתי נראה ולזה זה שיאמר בדברים הנצחיים שהם אינם בזמן כי הי' הזמן לו
ולהוה על מציאותם ולא יעריכו עליהם בלתי מציאותם כפי זה שבררנו שימצא
לדברים הנצחיי' בו ובכלל נאמר גם כן כי תנועת הגרם העליון אינה בזמן כי
הי' בזמן נשוא כלוי עמה ולא יעריכו עליה שני מציאותו אבל אם נאמר שהוא בזמן
הוא כלל שחלקי בזמן ואולם מתי הנה הוא יחס הזמן הנגיע בעתה האמרת אל
העתה. המורות אל התנועה ואל הדברים הנמצאים אשר הם מתנועעים וכמו
שהזמן ישער התנועה כן התנועה אפשר שתשער הזמן על כלל זה שבארנו
שיעלו הדברים השוערה בדברים אשה ישערו אותם אבל כי ההבדל ביניהם
כי מהות הזמן הוא יפרט בעצמות לתנועה ושער התנועה לו מקרה תשיג
אותה:

מאמר החמישי

בזה המאמר כלל הדברים באיזה סוג סוגי המאמרות תמצא התנועה ובאיזו
מהם לא והדבור בשינויים כגון העצמים המתנועעים תנועה ישרה אל יתר
וההפסק וההדבקות ועל כמה דברים תאמר התנועה האחת ואיך
מתהפך תנועה לתנועה ואיזו מנוחה תנגד אותה איזו תנועה. ואיזו מנוחה
תנגד אותה איזו מנוחה. ארסטו יתחיל לפרט בדבור בכדי הדברי'

בבאור אלו הדברים׳ ואם הי׳ רוב זה שכבר המאמר מבואר בנפשו ׳ ואמנם יחלוף אל הלב
אשר תפול בו׳ התנועות בדרכים וזה שהי׳ דרכו הדרך הזאת הנה הדרכים הנפ׳
בתנועות הם דרכי החלונה והחפוש ובאור זה שיורה אלו השם ובכל דברי הדיל
אל נפילות התנועות בדרכים ונלך אנחנו בזה כפי יכלתנו ונדבר בזה סברן
ונאמר כי המתנועע יאמר על אחד משלשה ענינים אחד מהם המתנועע בעצמות
כאבן ירד והלבן ישוב שחור והעתק יצמח ׳ והשני המתנועע בדרך המקרה
כאמרנו הלבן ינוע והנעתק שוב לבן כי הוא לא הלבן נעתק זה שהוא לבן נעתק
והנעתק ולא הנעתק לבן זה שהוא יתנועע נמצא לו הלבן אבל גם
בדרך מקרה והשלישי המתנועע בחלק ואם כבר שיאמר כי האיש יתנועע כאשר
יתנועע חלק מאבריו ופלוני נתרפא בעבור שעינו נתרפאה וזה החלק כ
הוא נכנס בזה שכבר התבאר שבפנים זה ואין כל הפנים אחד שהי׳ כמו
התנועה מיוחסת אל כל בעצמות בעצמות מפני תנועת חלקיו לא שימצא
בעצם וגם כן הנה החלקים בדרך אפשר בזה שיובדל מהם שיהי׳ מתנועע
בעצמותם ואין כן העניין במתנועע במקרה אבל המתנועע בחלק כבני
זה הוא נכנס בזה שכבר התנועה מיוחסת אל הכל כאלו הפנים כן היחס
סבותיה הנה לא תמצא בו רביעית ולא יפלה עולם לשום בעל מלאכה החכ
עלו כמו שיאמר ארסטוטלס ונדבר בדרך בזה שבעצמות ׳ ומבואר
המתנועע בעצמות תנועה טבעית שיש לה תכלית הוא המתנועע מדרך
ומגבל אל דרך מוגבל ולא יתנועע מאיזה דרך שהזדמן ולא על איזה דרך
שהזדמן ומבואר כי זה אמנם יתנועע המתנועע הטבעי תנועה ישרה וזה
באלו תנועת המתנועעים [illegible] נראה בחקירה ואין ראוי שתספק עליו
תנועות כלל המתנועעים אל המצוע כי כל ההפכים כמו בדרך מש
יתנועע אל הירוק כי הנה אמנם יתנועע אליו מצד זה שבירוק מן הלבן
לא מצד זה שבו מן השחרות וכן שאר ענין. האמצעיים והמגבלים כמו
שנאמר בב׳ ענינים ׳ החיוב והשלילה ׳ והקנין וההעדר ׳ וההפכים והאמצעי
וראוי שנשים במיגה לאלו אפשר התנועה ובאיזה לא כי בדרך הצוע
התנועה במגבלים ונאמר אמנם השנוי מן השלילה אל החיוב והוא השנוי
מן לא מציאות אל מציאות הנקרא הוי׳ או השנוי מן החיוב אל השלילה והוא
השנוי מן מציאות אל לא מציאות הנקרא הפסד הנה אינם תנועה כי התנועה
כמו שנראה מגדרה במתנועע ואין בכאן מתנועע נמצא אז בפעל והוא

המאמר החמישי

אלו עת התחלות התנועה אל תכליתה וגם כן התנועה כמו שנאמר שלמות מה
שבכח [במה] מה שהוא בכח והשלמות אינו יאמר מה שבכח [כשהוא] אלא ויוצא
בזמן מחוכך בו ואין כמתנועה ולא כמקפסה [במה] מה שהוא מתנועע או נפסד
שלמות מחוכך בו מה שבכח מן השלמות האחרון אבל השלמות האחרון [בכחם] והוא
הצורה אשר בגדולות בזמן וכבר הנעות כדמיון זה שיקרא כלם סוגן שני לא תנועה
[ודהאיל] עד השני אם נמצא בו השלמות מחוכך בכח בזמן מה הנה זה אם הי' [אפ]
אפשר בו הוא סוג השלמות האחרון לא מנוע באמן והלבנה יתנועע בו
המלאכה עד שיהי' הבית ובזה יתבטל זה השני ושאר השניים האחרים
אשר לא יסוג אחר תנועה כלל ולא [כלבו] הבטחון ולזה נמנה זה השני שלו
אחד מיני התנועה ועוד לבאר כן עד שיתבאר ענין הנה וכדמיון זה
אמר אמרו הנה כי שלמות במתנועע ראוי שימצא מחוכך בכח בזמן זה
ראה שאין במצטרפים תנועה ולא בכמות והעדר יותר וזה שנראה גם כי
אין כבר מצטרפי ולא ימצא כבר השלמות מחוכך בכח הוא עסוק השלמות
האחרון או מיני אבל אם נמצא הנה הוא נברי מאד מתנועת ההעתק אשר
ינהם המצטרפות וגדולתם ולזה כוונת אלו הם נמשכים לתנועה ובכלל יראה כי
אין במצטרפים תנועה ותהות אחר משניהם שיגיהו השני וכאשר …
הוא מתפשט כלפי האחד כמו לימין … ימין ולשמאל אחר אשר הי'
לשמאל ואחר אשר התבאר שאין באלו תנועה וכבר הוצא כי התנועה במתנועע
הנה לא ישאר שיהי' מיני המתנגדי' כי אם בהפכי' ובעבור שההפכי'
שני מינים מן אין ביניהם אמצעי כזוג והנפרד והבריאות והחולי ומה הדול
וגם נראה ומנינם מזה שהוא אין בו תנועה כי השלמות לא ימצא גם
בו נאמר לזה שבכח בזמן זה … זה שימצא בתנועה וגם הנה המתנועע
אמנם ימצא מתנועע בזה שבכל זה שהוא יתנועע ומה שאלו יתנועע
כי הוא כאשר הי' בזה שהוא יתנועע הנה הוא נמלא יתנועע עדין
וכאשר הי' בזה שאלו התנועע הנה … התנועע וההפכים אשר אין
ביניהם אמצעי לא ימצא בהם זה שכל ולזה לא אפשר להם תנועה
וכבר זה התבאר שאין באותם המינים הנזכרים תנועה ואולם
הוא' השני מן ההפכים והוא אשר ביניהם אמצעי הנה הוא אשר ימצא בו
התנועה בעבור כי בו מה שכל והשלמות ימצא בו שאמר לזה שבכח
וגם כן הנה המתנועע נמצא בו … ואחר … אלו עת שיתחיל
בתנועה עד אשר יכלה: ובעבור כי מיני אלו ההפכים שלשה יהי' סוג

מאמר החמישי

התנועות שלשה מתחלפות התנועה באנה והיא ההעתקה וגם מנה
מעלה ומטה למטה ואם בכמה והיא הצמיחה צמיחה וחסרון ומאלו שני הסוגים
אלו שם מתפש׳ והם באיך והיא ההשתנות השניי׳ והנה נבאר באם
שאחר בה באיכה או מעני האיך ימצא השני ובעבור שהתנועה כמו שהתב׳
וזה המאמר אמנם תמצא במתנגדים או המתנגדים בהפכים ומאלו
כאשר ביניהם אמצעי הנה ראוי שנעיין באמצעיות ההפכים באלו הסוגים
השלשה: ונאמר אמנם אמצעיותם באיכות והכמות הנה הוא מפורסם ומבואר
וזה כחום והקור והקטן והגדול ואמנם אמצעיותם באנה הנה הוא מה
שמצטרך אל באור והנה יראה זה הנה בעבור שהיו ההפכים באנה
הם בתכלית המרחק והיה המרחק הגדול בין שני ההפכים באנה אם
אנה הישר … את שהוא כל … וזה שהוא לא ימצא כל … יותר
ארוך ממנו אשר ירחק בו שני ההפכים ואולם הקוים העגולים והקשתות …
לא ימצא בהם ירחק יותר רחוק כי לא ימצא בהם … יותר ארוך כי …
כאשר תנתן נקודה בין שתי נקודות היה אפשר שיעבור יותר גדול …
אותם שתי נקודות וזה אל לא תכלית ולזה זה שנאמר בכל הקו שהוא הקו
הוא קו שהאמצעי בו בין שתי נקודות וכאשר היה זה כן התחייב …
ההפכי׳ באנה שני נקודות המרחק הישר אשר לא ימצא מרחק יותר
יותר גדול ממנו והם המעלה והמטה בחולט הנה כבר התבאר
זה המאמר באיכה סוג מסוגי המאמר׳ תמצא התנועה ובאיכה מהם לא
תמצא ביניהם. ובעבור שהונהג בכאן כמה חלק שיחלק אם לתנועה תנועה
הנה ראוי שנעיין בזה: ונאמר שהוא אמנם אפשר שיצוייר
ובטל לשני שנוי אחר שני פנים אם שתהי׳ התנועה נושאת לתנועה וזה
לתנועה תנועה אל אחר שני נושא לשני ואין בזה כיום חוש אלו: ואם כן …
שנה כי השני אין נושא … אפשר התנועה שתנוח והיא תנועה ובטל הנה …
אלו היה אפשר בה היה אפשר שיהיה השני הזה אל מנוחה
נושא למנוחה ותנועה: והפנים השנים … וזה אל לא תכלית וזה הנה אם הוא
ובמנוחה אחר שני ולתנועה תנועה … בעצמות או במקרה אבל אם
אפשר הנה לא ימצא שיהיה מפורסם … שימצא לאיכה שני … שהנמנעהו
הנמנעהו בעצמות התחייב שימצא …
שני אחר לפניו ובאותו השני שני וזה אל לא תכלית במשתנה אחד
בסוף ובאשר לא ימצא האחרון אלא תכלה אלו התנועה ולזה יתחייב

שלא ימצא זה שהוא נמצא : ובכלל תהיה השתנה שימצא בדבר אל הפועל כי היתה
מיוחדת בדבר אל תכלית להם . ואולם מציאות זה בזולתה בדרכים רבים ואל
לא תכלית הנה אינו אפשר זה אבל אולי הכרחי כפי זה שנבאר אחר זה
והנה אפשר שיסופק בזה כאמור שהוא מתחייב שתהי' לתנועה האחת
תנועה אחרת לפניה בעצמות בעבור שהתנועה שלמות זה שבכח
כמו שזכר בגדר' השלמות עצמיים שיתכן יהיו תנועה כי הוא יציאות זה
שבכח אל הפעל ואם כן יהי' לכל תנועה תנועה אחרת לפני' וגם בעצמו'
אבל כאשר הונח זה התחייב מזה הנמצאים ונאמר כי השלמות כמו שנזכר
שני מינים : אחד מהם שלמות הוא תכלית התנועה ושלמות הנלקח בגדרו
וגם השלמות בעבור שהי' בפעל ומתחלה הי' המציאות לו לא זה שהוא
ממולך בתנועה : והשני שלמות הוא לפני נמצא בפעל והוא שלמות התנועה
אבל נמצא לתנועה אחרת קודמת לזה השלמות לא יתחייב שיהי' שנמצאת
כי הי' [illegible] נמצא בפעל ואם הי' שלמות התנועה היוצא
אל הפעל בתנועה
אל הפעל באלו תאמר החלק הראשון מן התנועה יחסה אל התנועה אלה
לפניה יחסה השלמות האחרון אשר לתנועה אל התנועה התחייב שתהי'
תנועה לתנועה בעצמות שתהי' שלמות נמצא בפעל ואם לא יהי' שלמות
התנועה היוצא מן הכח אל הפועל יחסה אל התנועה אשר לפניה יחס
השלמות האחרון לתנועה אל התנועה כמו שהוא הנראה מענין כי אין [illegible]
לתנועה התחלה כמו שנבאר אחר זה ולא התנועה שלמות נמצא בפעל
הנה מבואר כי מציאות התנועה לפניה תנועה אחרת באופן ומלבד זה
שהיא מתחדשת על אותו זה שנזכר במאמר הקודם שלא יתחייב
שימצא לתנועה תנועה בעצמות אבל במקרה ושנית והנה נשאר בזה
שאחר גם זה הספק אשר יתאמת בו מציאות התנועה והתמידות בזה שבמקרה
ושבה לו בעבור זה שבעצמות : ואתה אשר התבאר זה התאמת זה
היא התנועה בזה מיני הנה , הוא מבואם לב זה היא הענחה כי
אותם יאמר נח לפי האמת בזה שבררנו שיתנועע ועל הספק אשר
ברכו שיתנועע : ואולם שאר זה שיאמר עליו נח הוא במקרה כמו
שיאמר שכל שהוא כלתי נראה ובעצמיים הנבחרים שהם כלתי
מתנועעים או בזמן מן השאלה כמו שיאמר לנפש ולהתנועע כלתי
מתנועע : ואחר זה הנה ראוי לבאר בלמוד זה שמשיג העלולים

המאמר החמישי

המתנועעים תנועה ישרה מיוחד והמשוט והכרוך והמשך והמדבקת:

ונאמר כי יחד יאמר על פנים רבים [illegible] בספר המאמרות אבל
שהיותם ראשון במקומות והוא המכוון בכאן [illegible] שהם יחד
שענין הראשון להם אשר הוא תכלית [illegible] בהם [illegible]
בהם בניהם [illegible] או [illegible] וזה [illegible] שניהם [illegible]
[illegible] שהם תכליות שניהם יחד [illegible] במדבקת וזה שהם [illegible]
[illegible] הנה שניהם [illegible] יאמר [illegible] יחד ואולם [illegible]
הנה יאמר על [illegible] אשר אין בינהם [illegible] [illegible] בין שהיו נפרדים
או שהיו [illegible] והמשך אמנם יאמר תמיד [illegible] שאחד [illegible]
[illegible] וגם אם [illegible] כענין [illegible] אשר [illegible] [illegible] אחד [illegible] או
[illegible] כענין [illegible] והמשות או [illegible] [illegible] והבין
ואולם הכרוך [illegible] עם [illegible] נמשך הנה [illegible] ואם הם
[illegible] [illegible] לא יאמר בהם כענין [illegible] אשר אין [illegible]
כמו [illegible] או [illegible] [illegible] הנה הם עם שהם
[illegible] הנה [illegible] תכליות שניהם כענין [illegible] [illegible] ואולם
המתחברים הנה אשר [illegible] להם תכלית [illegible] [illegible] התכלית [illegible]
[illegible] והנה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] אשר [illegible] [illegible] [illegible] כי [illegible] [illegible] החלקים
[illegible] [illegible] ואחר כן [illegible] ואחר כן [illegible] [illegible] הנה [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] והוא [illegible] וזה [illegible]
[illegible] כי [illegible] [illegible] [illegible] הנה הוא [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ואחר [illegible] [illegible] הנה [illegible]
[illegible] על [illegible] [illegible] פנים [illegible] [illegible] האחת והאחר [illegible]
על [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אבל כאשר [illegible]
[illegible] הוא האחר [illegible] והוא יאמר על פנים אחר [illegible] הוא האחד
בסוג והשני האחר [illegible] והשלישי האחד [illegible] ונאמר כאשר
יהיו [illegible] והתנועה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] אחד והם
המתנועע והשני [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] או [illegible] [illegible]
[illegible] אשר בו [illegible] התנועה הנה התנועה [illegible] אמנם [illegible] אחד
[illegible] כאשר [illegible] [illegible] [illegible] התנועה אחר [illegible] [illegible] [illegible]

מאמר החמישי

לתנועה אחד בסוג אולם יהיה ותהיה התנועה אחד במין כאשר היה זה
שאלו התנועה אחד במין: ואולם התנועה האחת במספר הנה עם
שהוא ראוי שיהיה זה שאלו התנועה אחד במספר ראוי שיהיה הנושא לה אחד במספר
וזה מענינה מבואר כי הוא אי אפשר שיהיה זה שאלו התנועה אחד במספר עד
שיהיה הנושא אחד במספר ולא יספיק בתנועות שני אלו [illegible] אבל יצטרך עם זה
שיהיה הזמן אשר בו התנועה אחד במספר כי לבד ראובן היום ולמחר אינם אחד
שאם היה כן יהיה ההוה והנפסד אחד במספר וכבר באר התנועה שיהיה
זה שאלו יתנועע אחד במספר התחייב שיהיה הזמן אחד במספר והנושא לתנועה
אחד במספר: והענין בתנועה כענין בזמנים וכמו שהאחד במספר בצורה
אמנם יהיה אחד כאשר היה נושאו אחד במספר וזמן [illegible] אחד במספר כן
האחד בתנועה וכמו שלא יספיק בצורה האחד במספר שיהיה הזמן [illegible]
[illegible] שיהיה הצורה אחד או [illegible] אלו כאלו תאמר בבריאות ראובן אתמול
והיא בענינה בבריאות היום כן לא יספיק בתנועה האחת במספר שיהיה הזמן
[illegible] שתהיה התנועה מתדבקת כי התנועות הנכרכות רבות
מתדבקות [illegible] אחדות באין [illegible] והנה [illegible] ולאומר שיאמר
במספר ואם
כי שאמרו התנועות הנכרכות אחדות במספר ואם היו [illegible] אחד כי ההוה
[illegible] הנפסד [illegible] שיהיה הענין בתנועה המחוברת כי לא יתהוה
ואם [illegible] כי אם שיפסד אחר אם כן וכאשר היה זה כן הנה אי אפשר
[illegible] חוץ
תנועה אחת אם הענין ואם היה כן הנה ההבדל ביניהם מבואר וזה כי ההוה
[illegible] ההפסד [illegible] זה שאלו הענין בתנועות
[illegible] במספר [illegible] בתנועה בזה שהוא אחד
הנכרכות [illegible] הנה. והנה [illegible] התנועה האחת [illegible]
בתנועה [illegible] הנושא לה [illegible] המתחלפים [illegible]
זה אחד והוא [illegible]
וזה הספק [illegible] שכבר התבאר כי התנועה האחת
הנמצאות בו [illegible] הנושא לה אחד במספר. וזה שאלו התנועה והזמן אשר בו
במספר היא אשר [illegible] כי היותם ראוי שיהיו זה אחד במספר התנועה
התנועה [illegible] שיהיה שוה והיא אשר [illegible]
[illegible] כי החלוק שני זה והשני [illegible]
[illegible] שהיתה [illegible] אלו אחת [illegible] שהיתה שלמה והיא אשר לה [illegible]
והיותם ראוי זה שתקרא [illegible]
[illegible] אשר אי אפשר בה התוספת והחסרון בתנועה והסבובית

ואולם התנועה על כן יהיה אמנם נשנה בעלת הפליגת בגלותה ואפשר ... בזה להיא
על כן יהיה המספר והחסרון בתנועה ואמנם נמצא לה השלמות ... וכאשר
התבאר זה, הנה אשר נשאר עלינו ... המאמר הזה הנה שנאמר איזה תנועה הן
ההתהפכות ואיזה תנועה תתהפך איזה מנוחה ונאמר זה הנה נתחיל המאמר
בתנועות המתהפכות: ונאמר כי התנועה כמו שנאמר אולם תהיה הפך אל הפך
ואלו בהפכים אשר להם אמצעיים וכאשר הנחנו כי תנועה תתהפך תנועה לא
ימלט שיהיו התהפכותה אם בזה שאלו אם בזה ... או ... עניינים יחד
ודמיון זה כי התנועה מן השחרות אל הלובן ותתהפך לתנועה מן הלובן אל שחרות
ובאיזה ... לא אשער בו יתהפכו בדמיון אלו התנועות אם בזה שאחת מהן מן
השחרות והאחרת מן הלובן או אם בזה שאחת מהם אל הלובן והאחרת אל השחרות
או ... העניני יחד והוא נראה שהם אמנם יתהפכו בזה שאלו כי בו ...
התנועה והוא שלמותה ותכליתה ואולם זה שאמנם התנועה הנה ... יחשב שהוא לא
יתהפך בעבור ... יחשב כי זה שאמנם התנועה ... יורה לה ואולי העניין
כי ... נאמר בעבר באמת התנועה שהוא מן נמצא אל נמצא בהפך העניני כאשר
והסבה כי ההפך באלו השני אמנם הוא באלה אל ... [illegible] וכאשר הנה
זה כן הנה ההתהפכות בתנועות אמנם היא באלה ... וזה אלו וכאשר התבאר
התנועות המתהפכות ודמות זה יתהפכו ומה נשאר איזו תנועה תתהפך
זה התנועה כי התנועה במוחלט [illegible] תתהפך המנוחה במוחלט
איננו מנוחה והוא מבואר כי התנועה תתהפך איננו מנוחה על היחוד כי הנה ראוי כי
ואמנם המבוקש איזו תנועה אחת מהן בזה שאמנם והשנית בזה [illegible] נפשו
לתנועה האחת שתי מנוחות והוא מבואר אצל העיון כי
איננו מאלו השתי מנוחות הוא הפך לתנועה האחת ... והסבה בזה כי המנוחה
התנועה ... אל א' תתהפך אותה המנוחה [illegible] ... והסבה בזה כי המנוחה
בא' היו אם התנועה ושלמותה ואין כן המנוחה בב' ... כאשר היתה
המנוחה בדבר מושל בב' טבעית לנמצא תהיה התנועה מן ב' לנמצא ההוא חוץ
מן הטבע ... ודמיון זה שנצייר ... מטה ולא ... הנה הארץ אם היתה
לה המנוחה בב' טבעית היתה התנועה לה מן ב' חוץ [illegible] מן הטבע בדבר
כאשר הי' ההתנועות מן שני לנמצא אחד טבעי במושל בדבר מושל
ובהפך לו המנוחה בב' חוץ מן הטבע הנה כבר התבאר כי התנועה מן ב'
היתה לו המנוחה בב' ... שאחת מהן אם היתה לנמצא זה בטבע
אמנם תתהפך המנוחה בב' ואם הנה המנוחה בב' תתהפך התנועה מן
היתה לאחרת חוץ מן הטבע אשר הוא הפך לתנועה אשר
שני ... כי המנוחה בב' שלמות התנועה באין שתהי' לדבר טבעית
מן ב' וכאשר הי' זה כן והי' אפשר בתנועה המחת(?)

ולדרך אחר חוץ מן הטבע הנה נמצא ההתהפכות בתנועה האחת בעצמה ובמין לפי כי
התנועה למעלה טבעית לאש ובלתי טבעית לארץ והטבעית הפך והכרחית. אבל התנועה
למעלה הפך התנועה למטה אבל לא נמצא זה שהיא תנועה למעלה, כי הדרך לא
יתהפך עצמו ואינם נמצאות לה ההתהפכות. אמנם הנחה וכבר יחשב שהוא
נמצא לתנועה האחת בעצמה ההתהפכות לתנועה האחת במין בתנועה אחר כמו
ההשתנות הטבעי לדרך אחד בעינו והנה לו אבל ההתהפכות אשר בו ואם הי׳
בדרך אחר הנה הוא לפי דרכים אחרים והם זה שהוא לו טבעי והאחר זה
שהוא לו נכרי וזה כמו ההתחלפות אשר נמצאו בימי הקיץ הטובים והרעים
וכמו האויר אשר יהי׳ חוץ מן הטבע ואשר יהי׳ טבעי ולזה אינם נמצא על זה הדרך
שתתהפך מנוחה אחת מנוחה אבל לא זה שהוא מנוחה אבל זה שנקרא שתמצא
אחת מהן לדרך אחר טבעי ולדרך אחר בלתי טבעי ומזה בזה המנוחה למטה כי
היא טבעית לארץ ובלתי טבעית לאש. הנה כבר התבאר מזה המאמר איזו תנועה
תתהפך איזו תנועה ואיזו מנוחה איזו תנועה ואיזו מנוחה תתהפך איזו מנוחה
ואיך תמצא ההתהפכות בתנועה האחת בעצמה ובמנוחה האחת ובמין
נשלם הדבור בזה המאמר:

המאמר הששי

במאמר שכבר נראה [illegible] גדרי התנועה המתדבק וכן [illegible] והי׳ [illegible]
לדרך בו דרך במלת המאמר הזה בענין זה ההתדבק שהוא מתדבק
הוא מה׳ [illegible] בענין בו בעל חכמה הגאות ובעל חכמת המדבר אלא
דברים מתחלפים כפי מה שהוא מדרכם שיעיין בדרך אחר וזה כי
המדבר יעיין במה שהוא מופשט מן החומר והטבעי יעיין בו מצד שהוא תלוי
בעלם מתנועע ובמה אשר יקרה לו שיהי׳ בחומר ולזה אין דרך לבעל חכמת
המדברי׳ שיבאר כי המתדבק בלתי מחולק מה שלא יתחלק ואמנם יבאר זה
בעל מלאכת החכמה ונתחיל מאלה התחיל בו ונאמר אם הי׳ המתדבק יחובר
מדברים מתדבקים והיו הדברים המתדבקים הם אלה יקרה להם כאשר יתחלק
שיהיו תכליתיהם אחרים כפי מה שנראה הנה לא יתחלק המתדבק מה
שלא יחלק עד שיהי׳ הכלל דרך משל מחולק משטחים והשטח מקוים והקוי׳
מנקודות ואמנם באור מציאות זה שהתבאר במלאכת הגאות והוא כי
המתדבק יתחלק מדברים יתדבקו נמצאים בעצמם הנה הוא מה שיראה
בנפש מצד ההתדבקות והנה אפשר שנבארהו על צד ההראות וזה

מאמר הששי

כי המתדבק אין חוקו מדברי/ בלתי מתדבקי/ ולא נמצאים הנה יתחייב בהכרח
שיתחבר מדברי/ נפרדי/ כמו שיתחבר המספר ויהיו/ הכמות הנפרד [illegible]
וגם כן כאשר הנחנו זה הנה הנקודות הנפרדות לא ימלטו שיהיו ביניהם
מרחק או לא יהיו/ שם מרחק ואם לא יהיה ביניהם מרחק כלל הנה הם אין [illegible]
ואם מתדבקים ואם היו/ בלתי מרחק הנה אפשר שימצא בין כל שתי נקודות
אן הנקודות הנפרדות יותר נקודה אחת ויהיו/ השתי נקודות אשר הנחנו
נפרדות המצא בין שניהם בדבר אחר מהם וזה סותר מה שהונח מגבולי
הנפרדים. ואחר אשר התבאר זה והתאמת/ כי המתדבק יתחבר מדברי/
מתדבקי/ ויהי/ המתדבקים כמו שנראה מדברים בזה שהדבק והתנועה והזמן
בגבולים הם אשר תכליתיהם אחד/ הנה נראה [illegible] עליו ולזאת זה הדבר
המדבקי. אמנם הנושא לנקודה והוא יראה כן הדברים אשר יתחבר מהם
המתדבק הם אשר להם תכליות ונקודות כאשר לנקודה בהם [illegible] בזה
שבגבול המחובר שהוא המתדבק והדברים אשר לא יתחלקו אין להם
תכליות ונקודות יאמר בהם בגבול כאשר [illegible] שהוא מתדבק הנה
בזה שהוא מתדבק לא יתחבר מדברי/ בלתי מתחלקי/ ואולם
המתדבק אשר לא יתחלק אין להם נקודות הוא מבואר כי הנקודה והמחובר
שהדברי/ שהוא נקודה ובהכרח שיהיו/ נקודות [illegible] והנה אפשר
אולי זה הענין בפנים יותר [illegible] כי [illegible] כאשר הנחנו
שנבאר זה שלא יתחלק [illegible] התנועה התחייב שיהיו/
כי המתדבק מחובר זה שלא יתחלק [illegible] שלא יתחלק הוא
זה השתוות בדבקות כי [illegible] בזה שהם שוים בדבקות
השתוות בדבקות והשתוים בדבקות לא יתחבר מהם מתחלק
[illegible] אשר הם בהם שתוים בדבקות לא יתחבר מהם גודל כלל ולא מורכב הוא מהם וגם כן הנה [illegible]
כלל ולזה לא יתחבר מהם גודל כלל ולא מורכב הוא מהם
אלו אשר לא יתחלקו יתחייב בהכרח אשר הם דברים [illegible] שיהיו
[illegible] הדבקות [illegible] בזמן ושהיו [illegible] וזה [illegible]
[illegible] כפי מה שנבאר אחר זה. וגם כן כאשר הנחנו זה התחייב כי
יתחלק התנועות אשר יעשה אותם בעל התשבורת והם כי [illegible]
הרבה אין [illegible] חלקים [illegible] יחלק העגולה [illegible] חלקים והוא כי זה לא
שיתחלק [illegible] ולא בעגולה אשר [illegible] הורכבו מעגלות [illegible]
[illegible] הנה [illegible] המבואר בזה כי המתדבק בזה שהוא מתדבק לא
נפרד. הנה [illegible] שלא יתחלק כלל ולא יתחלק אלא שלא יתחלק אבל במתדבק
יתחבר [illegible] שלא יתחלק

במה שהוא מתחלק הוא מחולק בהכרח ובאלה המנינים שבו אלו המספרים המתחי׳
והם שיהי׳ המתחלק במה שהוא מתחלק הוא מחולק אל מה שיתחלק ממנו
אבל בזאת החלוקה אינם משיג המתחלק [illegible] שהוא מתחלק והמנין
טבעו לא במה שהוא [illegible] ונמצא כמספר והנה המוחש [illegible]
אינם נראה בזאת החלוקה לכן במה שהוא מתחלק והוא [illegible] אבל
[illegible] שהמתחלק נמצא לו נודע [illegible] חלקים ראשוני׳ ובעצמות [illegible]
הכמות אליהם [illegible] הטבעי או והם יהי׳ מחבר ובעבור [illegible]
רבי׳ בה ולכן זה שבזה ומנין זה שבעצמות וזה [illegible]
בהגיון אותו בחלק שלא יתחלק: והנה יתבאר בה [illegible] ההוי׳ והרפ׳
עם [illegible] כמו שירצה במתחלק בכל ההנחה כמו שירצה
במתחלק [illegible] בכל [illegible] והוא הבין והתנועה ואם הי׳ שלא [illegible] בחלק
אלו [illegible] שיתחלק אבל יתחייב בהכרח שיהי׳ החלקי׳ אשר
יתחלק מהם להם [illegible] ונמצאות כאשר [illegible] נאמר בהם בתנועה והבין
שהוא [illegible] והנה [illegible] שנבאר בה כל אחד מהם [illegible] יותר אותם וכן
[illegible] שנבאר שהגדול [illegible] מחולק [illegible] כי התנועה היא [illegible]
הנה [illegible] בה הנה נבאר שהוא אם הי׳ הגדל מורכב [illegible] מחולק הנה התנועה
עליו תהי׳ מחוברת מתנועות [illegible] מתחלקי׳ והמתנועע עליו א״ב יהי׳ [illegible]
מחולק [illegible] אשר בו התנועה [illegible] שנניח גודל מחובר [illegible] חלקים
[illegible] מחולקים והם אגדב יניח המתנועע עליו והוא מתנועע והתנועה

ח

א״ב תנועה ח״ט ואו׳ כי יתחייב בהכרח שתהי׳ מחוברת [illegible] מתנועות
ח ט [illegible] מחולקות כי תנועה ח״ט תחלק בחלקי גודל א״ב ועל מספר
חלקיו ובעבור כי כל אחד מחלקי גודל א״ב [illegible] מחולק הנה התנועה אשר
עליו אם כן [illegible] מחולקים כי התנועה לא [illegible] על הגודל אשר עליו
התנועה ולא חלק על חלקיו אבל היא [illegible] שתהיה עליו ושוה לו וזה מבואר
בנפשו [illegible] התנועות וכן יראה שיהי׳ [illegible] אותם המתנועע
הנה מבואר א״ב כן שהוא יתחייב שיהי׳ [illegible] מחולק כאשר הי׳ המתנועע
על גדולים [illegible] מחולקים כי המתנועע [illegible] אשר יתנועע עליו
[illegible] שיהי׳ [illegible] גדול [illegible] שיתנועע עליו ובכל [illegible] אחד מאלו
[illegible] מחוכם [illegible] שלא יתחלק יתחייב בה [illegible] אחד מאלו
[illegible] מחולק [illegible] מתחלק [illegible] בה [illegible]

מאמר הששי

זה המחוב בהם [illegible] מחולת העצון [illegible] ונעבם [illegible]
[illegible] שהאגול אם הי׳ מחולק המחויב בהכרח שיהי׳ המתנועע [illegible]
[illegible] הנפש [illegible] מחולק המחויב באגול והתנועה שיהי׳
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ויהי׳ חלקי אבגד [illegible]
[illegible] אבגד על גבול הוזח

[illegible]

[illegible]

מאמר הששי

אל הגודל כל שאורך חלקיו הזמן אשר בו חתך המתנועע אורך החלק מן הגדל ישער אם כן אורך
הזמן ואם לא ישער אורך החלק ההוא והסדר על עניין הגודל האמירה שעור שהזמן הנה הוא
עדיין כמו זה באורך החלק אל הזמן וזה שישער בו זה שנקלו תכלית על העדר עליון בחלק
שיש לו תכלית הנה הזמן יש לו תכלית ובכלל הנה יתחייב שיהיה יחס החלק ההוא מן הגודל
אל הגודל כאילו הוא בעניין יחס החלק ההוא מן הזמן אשר חתך בו המתנועע החלק מן הגודל
אל הזמן כלו אשר חתך בו הגודל כלו ואין זה כמו שאין לו תכלית אל זה שיש לו תכלית יחס
ובזה הבאור בעצמו יתבאר שהוא בלתי אפשר שיחתוך מתנועע גודל שאין לו תכלית
בזמן שיש לו תכלית ואולם ענין נשיאות כלוי התנועה לגודל והזמן הנה הוא נבאר באור
ומבוים בזה הבאור יתבאר בתנועה אשר היא בלתי שוה כי יתחייב שיחלק הזמן
במספר חלקי הגודל אלא שהוא בתנועה השוה יחלק בחלקים שוים ובבלתי השוה
בחלקים בלתי שוים אבל שהם על מספר חלקי הגודל וזה שהורכב ממספר מה שיש לו
תכלית הנה הוא יש לו תכלית:

ונאמר כי כל משתנה באנה והאיך הנה הוא מתחלק וזה לפי שהוא בעבור שהיה כל שני
אופנים יהיה מן ההרחק ואל ההרחק והמשתנה לא ימלט מהיות באנה שממנו ישתנה או
באנה שאליו ישתנה או לא יהיה באחד משניהם או יהיה קצתו באנה שממנו ישתנה וקצתו
באנה שאליו ישתנה ויהיה בהכרח מחולק ושכן יהיה המשתנה בשניהם באנה
שממנו כי הוא כאשר היה המשתנה באנה שממנו הנה הוא לא השתנה עדיין ולא
כאשר היה באנה שאליו כי הוא היה אז בהרחק המשתנה ואם כן שיהיה ולא באחד
משניהם ולא נשאר אלא שיהיה קצתו באנה שממנו ישתנה וקצתו באנה אליו ישתנה ראשונה
והוא אם כן מתחלק ואופנים התנועה שיהיה קצתו באנה ממנו ישתנה וקצתו באנה שאליו
ישתנה ראשונה כי הנה לא יתחייב שיהיה המתנועע כלו אשר קצתו באנה שממנו
ישתנה וקצתו באנה אליו ישתנה ובסוף עניין זה שהוא לא יתחייב אלא כאשר
יתנועע שיהיה קצתו לבן וקצתו שחור אלא שאנם יתחייב שיהיה קצתו לבן
וקצתו באמצע אשר אליו ישתנה ראשונה כי הלבן כאשר ישתנה בראשונה [illegible] וזה כשלא
שישתנה והמשתנה בכאן זה למתנועע כאשר נאמר המתנועע כלו לפי זה
[illegible] באמור [illegible] זה הספר והמתנועע יאמר בו שהוא מתחלק על שני פנים
אחד מהם כמו שנאמר במתנועע שהוא מתחלק כאשר נחלק בתנועות הלמודיות בו
ושם רבים אחד שיהיה אחד מן השנוי כמו שיאמר באדם שהוא מתחלק כאשר היה
בעל שני חלקים זרים ומתנגדים בשני חלקים [illegible] שיהיה קצתו חם וקצתו
קר וקצתו עולה וקצתו יורד ובזאת החלוקה לא יאמר אותה ההתדבקות אבל יותר
ראוי שיאמר אותה ההתחברות וזה העניין האחרון והעניינים אשר יאמר עליו
מתחלק הוא אשר כון בו באורך בכאן המתנועע באמת שהתנועע כדי שיהיה

מאמר הששי

התחלות לפי לשון הראשון [illegible] התחלוניות בתנועות ומה יבואר באתנועע באופן כי
הנה אופן במרחקים ואולם נאמר המתנועע ואשר הוא בעל חלקים הי׳ בהם בעל חלקים
ובין הזמן בהתהוה והנפסד כשניהם בעלי גבולים והתהוה המתהוה או ייפסד
הנפסד בהפסד בבלתי בין אל יסור שניהם חלק ויגיע חלק אחד ובין הנצוח
והנעתק ואולם תנועה ההשתנות שיוסף שיוסף בזה ויאמר אולם הי׳ בה באלו
השנויים לפי כי בה יגיע אליהם ואשר הם בעלי חלקים ואולם המתנועע
המינים [illegible] אל החק אל [illegible] הנה הוא אינו מתנועע בראות התנועה ואשר הוא
[illegible] ואיך יאמר בו כי נעצם במה זמן ונעצם במה
בעל חלקים ונעצם כי אם בענין [illegible] כי המשנה יתחייב בהכרח שיהי׳ מן המשתנה
אלו אבל בזה הספק יותר מן המשנה [illegible] הנה הוא נבאר כי החלק אשר ימשך אל המשנה הוא
בעל [illegible] ובאור הי׳ [illegible] אחריו [illegible] ההתנועות הנה התבאר [illegible]
[illegible] ואחר [illegible] ימשך אחריו [illegible]
אשר יבדם השתנה בנושא ובאלה הנה הוא המשתנה הנמצא בעצם והבאות
הנאמר כי המשתנה [illegible] ומה אלו ומה אלו בעת שנוי ובאשר הי׳ בה
והאיבות והאיך [illegible] המשתנה ומחלק במוחש ובכללו [illegible] ונראים מסכימים על ארסטו
כל הנה [illegible] המשתנה [illegible] על כל סוג השנוי הי׳ תנועה או נמשך
[illegible] הנה כי הם היו לנבחים המשתנה [illegible] בתחלות והיו באשר לקח המשתנה
לתנועה והיו לנבחים המתחלק על שהוא המחלק [illegible] במה זמן ונעצם במה אלו כי הוא [illegible]
[illegible] לא [illegible] הי׳ [illegible] במה [illegible] אשר יהי׳ [illegible] והי׳ [illegible] באשר [illegible]
נמצא שנוי אשר יהי׳ [illegible] כמו שנמצא בזה [illegible] שחשב תמסטיוס לא יבואר [illegible]
והמשתנה בבאן על המשתנה בנושא כפי זה שחשב [illegible] כי נעצם במה זמן
שהוא מחלק [illegible] אל החלונה ואשר בתחלות בעבור כי נעצם במה זמן
ומה אלו כי היתה [illegible] החלונה [illegible] ואשר הוא התחבר שזה הי׳
שנוי תנועה או נמשך לתנועה ובכלל הי׳ זה שלגב בבאן סבה לחלונה אינם סבה
כי אם בענינה ואולם אבובכר בן אלצאיג הנה הוא השיב על הספק באשר
אמר כי החלק אשר כון ארסטו [illegible] בבאן [illegible] הוא החלק [illegible]
המתגברים ובאשר הי׳ בה כן היתה סבה הנעלמת [illegible] [illegible] ויותר
והוא היום המתנועע [illegible] במה זמן ונעצם במה אלו ולאומר שיאמר [illegible]
תמסטיוס שהוא לא יחלק שיהיו [illegible] [illegible]
[illegible] ולא מוחברים ולכן [illegible] שיהי׳ והם בראיות כי זה [illegible] הוא יותר
ראוי שיהי׳ ראוי [illegible] הספק והמציאות ואבובכר בן אלצאיג [illegible]
שהוא אלו הי׳ ארסטו כון בבאן [illegible]
טוען לסברתו בזאת על ארסטו

יותר מהר מן הראשון ובזה שהוא יתחייב כאשר הנחנוהו שיתחלק אותו השעור בעינו בזמן
יותר קטן מן הזמן אשר הנחנוהו בלתי מתחלק והנה יראה גם כן שהוא אי אפשר שיתנועע
המתנועע על גודל בלתי מתחלק כי אמנם כאשר הנחנוהו מתנועע עליו התחייב שתכרח
שיתחלק בזמן זה וכאשר הנחנו מתנועע אחריותם מתאחר ממנו הנה הוא בהכרח מתנועע
בזמן ההוא בעינו יותר מעט מאותו השעור אשר הנחנוהו בלתי מתחלק עד שיתחלק הקטן
כפי מה שיאמר אותו ארסטוטלוס שהוא יתחייב במתנועע היותו מה אי אפשר
בעינו שיחלק הזמן תמיד והמתאחר באותו הזמן בעינו שיחלק הגודל תמיד אבל יוסף לזה
שיוסיף על זה המאמר ויאמר אמנם היה מתחייב זה אלו היה המהיר והמתאחר ילכו אל לא
תכלית במציאות ואין הענין כן כי המהיר והמתאחר יש להם תכלית במציאות ובמאמר
היה זה כן אי אפשר שימצא לו מתנועע מתנועע יותר מהר ממנו הנה יהיה מה
שנחנו אותו מן המאמר ולפי זה על שהוא אפשר נמנע ואולם כי המהיר והמתאחר
לא ילכו במציאות אל לא תכלית הנה זה מבואר מעניני התנועות שהם לא ילכו אל לא
תכלית ונניח בזה עוד כי התנועה המהירה המהירה יותר בזמן היא התנועה היומית
וכאשר הנחנו זה כן ויהיה בכאן גם כן בלתי מתחלק אפשר בו התנועה הנה לאומה לא
שהוא אפשר שיתנועע העצם השמימי בזה הזמן אלא הוא בלתי מתחלק וכן כאשר
הנחנו מתנועע אינם יותר מתאחר ממנו היה אפשר שיתנועע גודל בלתי מתחלק הנה
אלו הדברים אפשר שינוחו ונוסיף בהם ועל זה המאמר אבל יותר זה באלה
המהיר והמתאחר אין להם תכלית שהם מתנועעים אבל מה שכרה הענין
זה כאלו תאמר מה שלא ימצא מניע יותר חזק ממניע השמים ואלו אלו היה זה
מה שהוא מתנועע אבל בכאן בהכרח גודל בלתי מתחלק עליו יתנועע המתאחר
וזמן בלתי מתחלק בו יתנועע המהיר ובזה סותר מה שהתבאר וכאשר היה זה כן הנה
זה שהוא במאמר המדבר שהוא אפשר הנה התחייבו בו השקר והוא אפשר
בנמצאות נמנע בעצמו ואמנם הוא מה שהוא אפשר לא מה שהוא נמנע
ועל הנה לנחנוהו עם ההקדמה הנוספת בה בהכרח החלוק יתחייב ממנו
השקר והאפשר באשר הוא נמצא לא יתחייב ממנו שקר וכבר זה המאמר רוב זה
שיעלה והנה יבאו מנוסותם בזאת החכמה בעזר השם וגם כן כאשר הנחנו הזמן
אשר גודל מחובר מזה שלא יתחלק לא יהיה אפשר שיחלק המהיר הזמן אשר בו יתנועע
המתאחר שעור מה בעינו מה בעלינו לפני חלקים כאשר הנחנו הזמן ההוא מחובר
מאני בלתי מתחלקים מספרם נגבר ומן המבואר כי כל מתנועע מתאחר אפשר
שימצא לו מתנועע יותר מהיר ממנו בכפל הנה כבר התבאר מזה המאמר כי
המתחלק בזה שהוא מתחלק מתחלק אל מה שיתחלק תמיד ושהוא מחובר

מאמר הששי

וזה שלא יתחלק:

ואולם העתה הנה הוא נאמר על שני פנים אחד מהם בעצמו וראשונה והוא בלתי מתחלק
כאשר הי' תכלית לעובר והתחלה לעתיד ׳ והשני יאמר באיחור והוא זמן קרוב [illegible]
והעתיד אמנם העתה אשר הוא באמת העתה והוא אשר יודיעהו העת בזמן העובר
ואולם יכל זה הזמן העובר הוא בקצה והתחלה לא בטבע הנה הוא נמצא כי הזמן
לא ימצא [illegible] בזמן שבעו ואין בעל קצה ואולם כי העתה אשר הוא בעצמו אחד
[illegible] כי תכלית העובר אשר לא יתחלק הוא בעינו התחלת העתיד אשר לא יתחלק
וזה הוא המבדיל הזמן כי היות התכלית וההתחלה בלתי מתחלק עצמו נראה בגלוי
ואמנם המבדיל אם הוא בעצמו אחד בעינו או הם שנים וזה התבאר וזה שבעבור
[illegible] שהם אם היו שנים הנה אי אפשר שיהי' אחד מהם [illegible] שאם הי'
[illegible] בלתי מתחלקים וכאשר לא יהי' אחד מהם [illegible]
[illegible] יהי' [illegible] מחוייב [illegible] שנים זמן וכל זמן מתחלק ויהי' העתה על זה
ואחר הנה לא ישאר אלא שיהיו הי' כל שנים זמן וכל זמן מתחלק ויהי' העתה על זה
מתחלק על [illegible] זה שיתחלק הזמן ויהי' [illegible] [illegible] ובטל הנה הי'
מתחלק ׳שני בעני׳ והנה [illegible] בעתה אותו תכלית לזמן העובר והתחלה לעתיד
מחובר [illegible] [illegible] בקצות לבעל התכלית וההתחלה כלם כי
והתכלית וההתחלה אבל נבראה וכן תכלית הזמן אינו זמן ׳ ואם כן הנה העתה אחד
אל תכלית העבר אבל נבראה כאשר התבאר מתחלק התחייב שיהי' [illegible]
התחלה לעתיד ותכלית לעובר כאשר התבאר מתחלק התחייב שיהי' [illegible]
[illegible] עתיד ובזה אין העתיד עובר ואחר שנבאר כי זה כן הנה התבאר
העובר [illegible] שהוא בלתי מתחלק ושתכלית העובר בלתי מתחלק הוא בעינו התחלת
העתיד אחד ושהוא בלתי מתחלק בזה שהוא בלתי מתחלק אי אפשר בו תנועה כמו שהתבאר
לעתיד ושהעתה מתחלק כי המנוחה אמנם היא העדר התנועה באשר
[illegible] אם כן אפשר בו מנוחה [illegible] אשר דרכו שיתנועע בו ואם הי' המתנועע לא
שדרכו שיתנועע ועל [illegible] הנה לא ינוח בעתה ובכאן התבאר כי כל מתנועע
יתנועע בעתה הנה כי הוא בלתי אפשר בעתה תנועה ׳ וזה שנאמר יראה
ואת הנה הוא בזמן כי הגבול והזמן והתנועה [illegible] ושאי אפשר שיחלק ותנועה גבול שאין
כי הגבול והזמן תכלית ואי אפשר אם כן שיחלק ותנועה גבול שיש
לו תכלית בזמן שיש לו תכלית אלא שיהי' אותו הגבול [illegible] כי זה לא התבאר
לו תכלית בזמן שאין לו תכלית ובאור זה שאם הי' אפשר שיחלק ותנועה
עבחין היותו נמצא אבל אולי הוא הכרחי ובאור זה שאם הי' אפשר שיחלק ותנועה
זה גבול שיש לו תכלית בזמן שאין לו תכלית הנה יתחלק בהכרח חלק [illegible] בחלק
יש לו תכלית [illegible] ואותו זמן ואלו התחייב שיחלק המתנועע החלק והכל בו
אחד וכאשר הנחנו זה כלו הנה זמן המבואר שהוא אין שיעור אותו החלק [illegible]

מאמר ששי

בו כן כי הוא אמנם נערך תכלית זה שכבר נמצא ונשלם והי' אפשר שיגיע אליו
בזמן כי זה דרך השלמות אשר הוא תכלית התנועה ואולם התחלת התנועה הנה
מצטייר בעתה לא בזמן ולזה אי אפשר שיגיע אליו בזמן כמו שנתבאר זה בקצרות
אשר הוא תכלית התנועה ולא תכלית זה שלא ימצא [illegible] כמו בהתחלה וארסטו
שען בבאור זה שהוא כאשר אי אפשר לו שימצא התחלת חלק מן התנועה נמצא זה
שהיא חלק תנועה ולא ראשית חלק מן הזמן אשר בו התנועה נמצא זה שהוא
חלק זמן והיה אחר הנחה התנועה [illegible] אמצעי לא יהי' אפשר שתהיה ההתחלה
נמצאת [illegible] שהוא אי אפשר שנמצא ראשון מן הזמן אשר בו התנועה הנה
זה יראה על זה העתה לא ימצא שיהי' אותו הראשון אם מתחלק ואם בלתי
מתחלק ואם הי' מתחלק הנה אינו ראשון ואם כן הנה הוא יהי' [illegible] זמן ולא זמן
הנה הוא מתחלק אלא [illegible] שיתחלק וזה [illegible] שמתחלק אלא זה שיתחלק תמיד הנה
אין בו חלק ראשון בטבע כלל [illegible] והיסוד בביאור ואם הנחנו
זה החלק בלתי מתחלק כמו העתה [illegible] אפשר בו תנועה לפי מה שהתבאר
ולא חלק תנועה [illegible] בו ואם כן הנה אם [illegible] שהוא אפשר בו תנועה
הנה [illegible] היותו [illegible] על זה האופן וזה כי השני הוא בעבור שיהי' השני
אמנם יהי' מן הנחה הנה אם שתהי' העתה הבאות והעתה אשר היא
תכלית הנחה אחת או שתים הנה אם הנחנו אותה שתי' התחייב בהכרח
שיהי' העתות נפשטות או שיהי' ביניהם זמן יהי' הגשם בו לא נח ולא מתנועע
כי העתה האחת הנחנו אותה תכלית הנחה והעתה השנית התחלת
התנועה. ולפי שני העניינים [illegible] לומר שתהי' עתה תמשך אחרת
בפני זה [illegible] או שיהי' זמן לא ימצא בו הגשם נח ולא מתנועע ואם הנחנו
שתיהן אחת [illegible] העתה אשר היא תכלית הנחה והיא תמצא
התחלת התנועה [illegible] זה שהוא חלק תנועה התחייב בהכרח שיהי' הדבר
האחד נח ומתנועע יחד או מתנועע בזה שאי אפשר בו נחה כי הוא
אי אפשר שיהי' העתה אשר היא תכלית הנחה תקובל התחלת
התנועה [illegible] על שהוא חלק תנועה כי אם הי' אפשר בו גם
הנה יהי' הגשם נח ומתנועע יחד בעתה וזה שקר ואם איננה חלק
תנועה הנה [illegible] הוא מתחלק בהכרח ואי אפשר בו [illegible] אותו
מן הזמן תקובל בו התנועה אשר נראה [illegible] הבאורי' שהוא אין לזמן
ראשון בטבע ובדמיון זה יראה גם כן בתנועה וזה
אשר בו התנועה חלק ראשון תקובל בו התנועה כמו שאין שנוי ראשון כי כל שנוי
כי כל מתנועע הנה הנה מתחלק הנה שאין שנוי ראשון כי כל שנוי
קדמון הנה הוא כאשר ישתנה הנה קודם השתנה בפני זה שהתבאר לפני
וגם כן הנה כבר התבאר כי כל תנועה הנה מתחלק אלא שיתחלק תמיד

מאמר ששי

בלבנים היותם לבד והיותם מתאחר בה וכזה נראה אצל המתבוננים אבל שזה
אמנם במשתנה אשר בגבול והמנה הנה הוא בעצמות ואולם בהשתנות הנה
הוא במערכה [illegible] שהוא במתחלף והמנוע אולם [illegible] בכאן [illegible]
וזה שנמשך אחריהם מן המפורסם הוא אחד ממנועות התמורה אשר לכם
בו תמורות. הבדלם בשוים [illegible] ואחר לנתן אותם הבדלים השנויים על
בשוין הבדלם [illegible] כי הבדלם ומן נראה להם שבאו כי הם לנתן הבדל
המציאות אשר בזה לתנועה וחייבו [illegible] ותנועה [illegible] בעבור שהתבאר
אצלו טוב המחשבה באריסטו גם זה שהי' מבאר ההבדלה השרירית נוטה
אל שבועת ארסטוטלי בכאן: אמנם הי' שהתבאר שאין לתנועה ולא לזמן
[illegible] חוץ שהוא חוץ לתנועה וחוץ הזמן וחסר המעלה אשר
חוץ ראשון [illegible] באריסטו ועמר לבאר באשר לא יעמד וזה נראה [illegible]
הירח הגבול נבאר עליו ובענינו בה המאמר שנבאר כי זה שמשתנה
ארסטו והבדל הנה כמו המשתנה וזה שהי' הבדל המשתנה
ראשון זה משתנה [illegible] משתנה ומן העלין במנוחה [illegible] יתחלף
הנה הבדל הי' [illegible] השניים [illegible] בהשתנות
הנה לו משתנה ושאין אחד מן [illegible] שהתנועה בו תמורה ואולם [illegible]
ולא בגבול ולא במנה [illegible] שהוא הקרחי כבר זה שנבאר אחד
[illegible]
[illegible] הנה הבדל המשתנה [illegible] נראה [illegible]
ונאמר אולם שזה שהוא [illegible] בעבור שהי' כל משתנה בזמן והי' הבדל [illegible]
והגבול אמנם [illegible] הזמן הנה אין [illegible] הנה בין [illegible] אשר [illegible]
[illegible] בו שהוא [illegible] משתנה [illegible] כפי זה שהתבאר [illegible]
אלו [illegible] אשר התחיל בו [illegible] אין [illegible] על [illegible]
[illegible] בהברה [illegible] יראה [illegible] הגבול וזה כי הוא בעבור [illegible]
שהוא בכל משתנה [illegible] יראה [illegible] על [illegible] בגבול [illegible]
כל משתנה הוא [illegible] משתנה [illegible] אין [illegible] שהי' משתנה [illegible]
[illegible] הגבול בהברה [illegible] בחלקים [illegible] יראה [illegible] כי זה שהבדל המשתנה
אחד [illegible] המשתנה [illegible] אמנם [illegible]
הנה הבדל הי' [illegible] משתנה וזה [illegible] אשר [illegible]
[illegible] הי' [illegible] אשר בו [illegible] שהי' זה [illegible]
[illegible] הנה בין בין [illegible] הנה [illegible] יראה זה [illegible] הגבול [illegible] כי הוא
[illegible] משתנה ומן יראה זה [illegible] הגבול [illegible]
המשתנה [illegible] השני [illegible] בין ההתחלות [illegible] גבול
בעבור שהי' ההתחלות השני שהוא [illegible] המשתנה [illegible]
[illegible] והי' אמנם יאמר במשתנה שהוא [illegible] הי' [illegible] משתנה
הגבול הנה [illegible] כי זה שהבדל המשתנה [illegible]
ובהלל

החלוק בתכליות ומתנועע לא יהי׳ [illegible] ארסטו במה שאמר שיבאר כי זה שאינו
מתחלק אינו מתנועע כי הי׳ זה נראה מתנה בבנה ולפי הפסק הסותם וזה כי הוא
באשר התבאר כי כל מתנועע הנה הוא מתחלק והחלוק בתכליות התבאר [illegible]
במה שאינו מתחלק אינו מתנועע ואם אומר כי זה כלל [illegible] והבנתי [illegible]
ארסטו וזה שהוא אמנם הי׳ מתחייב או ספקתי הנכנסים אלו היו הסותרי׳ בולתי [illegible]
הם בנושא באחד עשתני׳ בזמן אמנם יהי׳ זה כן אלו היו הסותרי׳ אשר בחלוק בזמן נמצאו
נבדלים ומשתני׳ אשר בזמן אבל בעצמם שהיו אשר בבלתי זמן תכליות ואשר בזמן
הי׳ הנושא להם אחד ובאשר הי׳ אחד ותאמת כי כל משתנה בבלתי זמן הנה הוא
משתנה בזמן ובאשר התאמת כי כל משתנה בזמן הנה הוא מתחלק בזמן
התאמת כי כל משתנה בבלתי זמן הנה הוא מתחלק והי׳ ראיות ארסטו על אלו
הפנים אמת ומופתי והקדמותיו ראשונות ועצמיות לא יצטרך שיתבאר עליו כי
החלוק אשר כמו בזמן שהוא למתנועע הוא מאוחריים. והנכללים תאורת החלוק
בתכליות או שהוא אומרם כי ארסטו אמנם יבאר בזמן בחלוק המתחלק
בעצמות אשר הוא החלוק בתכליות ופלא מן האנשים איך נעלם מהם הענין הזה
הבאור כי החלוק אשר ימצא למשתנה בזולת זמן הוא נמצא לו באשר הוא
המשתנה בזמן כמו שהשתוו׳ הזויות לשתי נצבות הוא נמצא למשלש במה שהוא
מאשר הוא משלש לא מאשר הוא שוה השוקים הנה והנה יראה כי החלוק לא ירצה
בו ארסטו בכאן החלוק בתכליות אבל החלוק במה שנה ומה אלו. ולזה יחלה זה
במה שאחר התחלות ומופתי בבאור כי זה שלא יתחלק אינו מתנועע וזה אשר
אמרנוהו בבאור זה הענין קוא אשר לא יחסר בולם והוא הנקשה מדברי ארסטו
[struck out] אבובכר בן אלצאיג. תכלית הבאור והפריך [struck out]
ובכלל [illegible] זה [illegible] וזה שאמרו בבאור זה הענין הנה באורו זה שכבר בעדו
קדמתי הספק בהתחלות מתחלות המתנועע כי התנועה האחת
והנה יראה כי התנועה לגדול אחד הנה חלקי׳ מתחלקי׳ לחלקיו בהכרח אלו לא הי׳
באשר היתה לגדול כלל מחוברת מתנועות החלקי׳ וזה שקר וכן יראה
כן היתה תנועת כלל כי היו [struck out] היתה כלה
כל שהיו מתחלקת בהתחלות הזמן כי הזמן מתחלק בחלוקה וזה אבל התנועה
אבל הנה חלקי׳ בחלקיו וכן יראה כי המתנועע כי התנועה והזמן וזה
בכל הנה חלקי׳ [illegible] התבאר זה [illegible] כי התנועה והזמן וזה
אבל מתחלק בחלוקה הלא כבר לא שזה למתנועע בכוונות והאול
שבו התנועה והמתנועע אם כן מתחלק אלו הדברי׳ היו חלוק
בעצמות ובאיכות באיכה והיחוד׳ הסבה [illegible]
המתנועע ובעבור שהי׳ כל שנוי אמנם יהי׳ ודברים [illegible] התחייב
בהכרח שיהי׳ זה שאלו השנוי כלל מתחלק אולם השנוי

מאמר ששי

אשר יהי' במתנועעים אשר אין ביניהם אמצעי הנה הדבק הזה מבואר וזה כי
המשתנה מזה שאינו נמצא אל נמצא תחלת זה שהשתנה כבר נפסד מזה
מאינו נמצא אל נמצא תחלת זה שהשתנה כבר נפסד מזה שאינו נמצא ושב
במציאות כי אין בזמן זה שבין שיגיע בו החלק ואותו השני אשר יהי'
במתנועעים אשר ביניהם אמצעי הנה זה ג"כ מבואר מן המצב שהוא מתחבר
כאשר הונח בעל תכליות ששני קצותיו היו תכליותיו שתי מחלקות
והמתדבק [illegible] בעצם כענין הדבק כהרגש שתי
[illegible] אלא שזה הענין נמצא תחלה ומרחק בעצם [illegible] שנית ומפני בעל עצם
תכליותיו שתי [illegible] ונמצא [illegible] הנה הענין בזה מבואר כי היא על
בענין התנועה והזמן ואולם התנועה [illegible] הנה הענין [illegible] כי יהי' הענין [illegible] והמרחק ואולם
תכליותיו [illegible] מחלקים וכן [illegible] בתנועה [illegible] שהוא [illegible] תכליות
ההשתנות הנה נמצא [illegible] שאמר [illegible] ארסט"ו וזה כי המשתנה כאשר הנה
יראה זה הענין מזה [illegible] תחלת זה שהשתנה [illegible] חויב
ובכלל כי אחרית זה שהשתנה [illegible] התכלית [illegible] או שיהי'
שיהי' בכלל השתנה והוא [illegible] בזמן התחלה [illegible]
[illegible] שהשתנה [illegible] [illegible] ואמר ארסט"ו [illegible]
תכלית התנועה והתחלת [illegible] והתחלת [illegible] נמצאות ולא
תכלית התנועה נמצאת [illegible] כי ההתחלות [illegible]
[illegible] [illegible] ובכלל יחשב [illegible] כי התנועה היא תכלית [illegible]
[illegible] התכליות [illegible] אפשר [illegible] התחלה [illegible] הנה [illegible]
[illegible] [illegible] תכלית [illegible] אפשר [illegible] ההתחלה [illegible] הנה יחשב
שאפשר [illegible] שיהי' [illegible] אחד ואנחנו [illegible] אולם כי זה
ההתכלית [illegible] זה [illegible] זה [illegible] הנה זה [illegible]
כי זה [illegible] על [illegible] הנה זה [illegible]
[illegible] על [illegible] בעבור שהיתה [illegible] והיות
המאמר [illegible] ואולם התנועה [illegible] שהוא [illegible] התחלה ובמציאות [illegible]
בענין [illegible] [illegible] ויאמר [illegible] [illegible] ההתחלה זה [illegible] עדיין
ההתחלה [illegible] [illegible] אפשר [illegible] כי ההתחלות [illegible] התנועה וזה
התחלה [illegible] [illegible] [illegible] ההתחלה ותכלית וזה אין התחלה
[illegible] [illegible] ההתחלה [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ולא ההתחלות [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] התנועה והתנועה [illegible] [illegible] הנה [illegible]
יהי' אפשר [illegible] [illegible] תכלית התנועה הנה [illegible]
כי [illegible] [illegible] [illegible]

ובכלל הנה אמנם הי' אפשר שלא יהי' זה שכבר התחיל כבר הי' מלפנים או זה שה...
כבר הי' מלפנים לא השתנה אלו הי' שלא יתחיל זה שיתחיל ומבואר כי זה הבאור אומנ...
הוא מתחבר כמו על השנויים אשר יהיו בזמן ואליהם כיון ארסטוטלס בבאון והם
המינים הארבעה אשר נאמר עליהם שם תנועה במאמר השלישי והה[ו]ה/ והה[ו]פסד ומם לא
בגבול הנה הוא בבעל גבול ובזמן ובן ההשתנות ולכן יראה כי זה שלנה בבאור נמות
הסוגים הארבעה ובעבור שהי' גב הבדל אמנם יאמר בו שהוא נח כאשר נעדר
שברכו שימצא בו התנועה על הענין אשר ברכו שימצא בו והי' כבר התבאר מעני
המתנועע כי זה שכבר התנועע הנה כבר הי' נוגם יתנועע ושזה שיתנועע
כבר התנועע הנה הוא בהכרח שיהי' זה שכבר נח ועוד כבר הי' נוגם
יעמוד ומה שהוא תמיד יעמוד הנה כבר עמד וזה שהוא כמו שהוא אי אפשר שיה[יה]
הבדל כבר התנועע ויתנועע יחד כן אי אפשר שיהי' תמיד יעמוד וכבר עמד
עוד הנה כבר נעלמה העמידה אמרנו בו יעמוד שהוא תמי[ד]
יחד כי אמרנו כבר כי הנה אמנם יצוייר נחו בזמן ... שימצא בו התנועה
יתנועע וישוב אל העמידה כי הנה ... שעברו הזמן וכאשר הי' זה כן והלא הנה אמנם ינוח בזמן זה שכבר נח
ואם לא לא שהוא תמיד ינוח כבר נח והמופת על זה הוא
הנה כבר הי' נוגם ינוח ומבואר כי המנוחה בכאן כאשר נלקח זה העדר
המופת בעינו על התנועה הנה הוא נאמר בדמיון עם המנוחה האמתית אשר היא העדר
ההוי' וההפסד יראה שהוא כמו שאי אפשר שינוח תמיד בזמן השני
התנועה באמת. והנה ונחת תמיד חלק מן המנוחה וכאשר הי' המתנועע והנה אי
כן אי אפשר לו גם כן שינוח תמיד כי הבדל העתה לא מתנועע ולא נח
מתנועע וינוח בזמן הנה הוא מבואר כי הוא אשר אי אפשר בו שינוח ו...
המתנועע אמנם הוא בהכרח שזה אלו בעתה והוא אשר אי אפשר בו שינוח וזה
יתנועע ואם לא הי' המתנועע נח ובזה יותר הספק הדמיון אשר נאמר בקצת
התנועה והוא כי החלק ברגע משל הוא בהכרח שזה אלו וזה שהוא בהכרח.
שזה אלו הנה הוא בו נח והחלק אב בעת שיחשב בו שהוא מתנועע יחד לזה
שהתבאר גם הנה אמנם נאמר כי זה שלא יתחיל הנה אי אפשר שיתנועע.
בעצמו כמו שיאמר בגבורה שתי מתנועעות האלהים כי
אם בדרך הנקרה כמו שיאמר לעולם שהוא מתנועע ובכלל הדברים אשר לא
יתחלק עצם שהם במתחלק וינוח אם אפשר שיתנועעו שלא יתחלק אם מג...
אל גודל ואם ממיטת אל איכות או מאנה אל אנה ואם נמצא אלא נמצא ובז...
שכבר התבאר כי כל מתנועע הנה כבר יהי' בעת שישתנה בזה אלו ...
תחלה ונכנס בזה הזמן וזה אלו ואין אחר זה שאי אפשר בו החלוקה בתחלות
מתחלק בזה הזמן וזה אלו אב אין אחר זה שאי אפשר בו החלוקה בתחלות
מתנועע ואב הנה כל מתנועע הנה הוא יתנועע בהכרח בראשית זה שיתנועע

בזמן יותר נכון מזה ואחרי כן קצרו וזה שהוא בתאר הזה הנה הוא מתחלק בהכרח
ובבלתי מתחיים שיהיה כל המתנועע ובכל השעור אשר עליו יתנועע יחס ומשל לא
אי אפשר שיתחבר ואין אל זה שלא יתחלק אל מחלק יחס וגם כן הנה כל מתנועע
אמנם יתנועע בזמן ואם היה כאשר המתנועע מרחק שזה לא יתנועע בזמן הנה הוא
מבואר שהוא יתנועע חציו בחצי הזמן ההוא הנה הוא בהכרח מתחלק ואמנם היה
אפשר שיהי' זה שלא יתחלק מתנועע אלא נראה יתחלק זה שלא יתחלק ויהיה הגודל
מחובר מנקודות והזמן מעתות. ואולם שלא ימצא שני [illegible] בלתי תכליתי ואי אפשר
אחודות כי אם בהעלות בסבוב [illegible] חוזר חלילה הנה יראה גב על ה[illegible] הזה
הנמצא והוי' וההפסד וההעתקות והגדול והחסרון הנה הענין בהם מבואר וזה כי
אולם השניים [illegible] וההתנגדות אשר ביניהם לפי זה שהתבאר
בתי תכליות בזמן ואם הי' בלתי נראה זה בה [illegible] ה[illegible] הזה הנה יראה
ואולם התנועה הישרה ה' [illegible] הנמצא לחלק זה שאין תכליתו הנה אי אפשר שיתחיל
[illegible] אחר והוא שאם הי' [illegible] הנמצא התחלות רוח ובטל והטבע כמו שיאמר ארסטו'
המתנועע בחמשה שאם הי' כן הי' בו שאי אפשר בו שיהי' לא יתחיל בהוי' כן זה
לא יעשה בטל ובטלו הנה כמו תכליות לא ירוץ בהולכה. ואולם התנועה
שאי אפשר בו שלוך זה שאין תכליתו הנה אינו נמצא שתמצא כבולה ומדובק
הסבובית ואם היתה בעלת תכלית וכמו שאינו נמצא [illegible] בזמן מציאות
ואחת ולפי תכלית בזמן על בה ה[illegible] הזה כן אינו נמצא גב מציאות תנועות מאות
תנועה אחת לפי תכליות על ה[illegible] הזה האחת אחר תחת האחרת על נושא מוגבל
האחרות לפי תכלית המספר תבאו האחת בעלת תכלית זה כשלא ימצאו כולם בפעל
ואם היתה כל אחת מהן בעלת תכלית זה כשלא ימצאו כולם בפעל
אחר ואם היתה כל אחת מהן [illegible] סבות לנצחי והנה נבאר אלו
שהיו בסבוב נלא יהיו משתתפות או לא יהי'
הבינם' בזה באחר זה!

המאמר השביעי

ארסטוטלוס עושה כתחלת המאמר שבאור כי כל מתנועע יש לו מניע ושלא ימצא
בדבר יתנועע מעצמות [illegible] שיהיה המתנועע הוא המניע כמו שאפשר
שיחשב בארץ ובמים והגלגלים אשר יתנועעו מזולת מניע מחוץ [illegible] הנבדלות ואמת
זהו כי כל מתנועע מעצמות וראשון ומתחלק בעל חלקים והשנית כי כל מתנועע
ראשון הנה הוא כאשר ינוח חלק [illegible] נח כל בהכרח והשלישית כי
כשנח בנוח חלק [illegible] הנה הוא מתנועע מזולתו והמניע בו זולת המתנועע
זה ואולם ההקדמה הראשונה הנה הוא יעשה בבאורה זה שכבר התבאר במאמר
הששי. שכל מתנועע הנה הוא מתחלק בזה [illegible] וזה אלו וזה שהתבאר
שם כי זה שאינו מתחלק הנה לא יתנועע. ואולם השנית והוא כי המתנועע
הראשון ואשר הוא בעל חלקים והראשון כאשר ינוח חלק [illegible] נח הנשאר
בהכרח ואי אפשר בו התנועה הנה היא מבוארת בנפשה כאשר יובן זה

זה יתבאר במתנועע הראשון וזה כי המתנועע הראשון והוא אשר לא יתנועע
זמן חוץ בו הוא המתנועע מעצמות והוא באלה העצמים הפשוטים אשר נפל
הספק במקום הוא השעור היותר קטן שאפשר שיהיה ואם המתנועע ומעלה מן
השעור היותר קטן שאפשר שיהיה וארץ המתנועעים ומטה כי המתנועעים הארץ
והאש אשר הוא בתנועה הזאת הוא המתנועע הראשון ובפני שהוא לא נמצא
בזאת התנועה לחוץ ממנו כי לא ימצא לאש חוץ יותר קטן ממנו ואמנם הי' גם כן בעבור
כי שעורי הנמצאות מוגבלים ובאשר הי' גם מקום ומקום המתנועע הראשון
הנה הוא מבואר שהוא כאשר נראה חוץ ממנו נח כי הנמצא ינוח בטבע
לא בהכרח ואי אפשר בו התנועה כי הוא אלו הי' אפשר בו תנועה הנה
הי' זאת החוץ הנמצא הוא שעור יותר קטן ימצא מן המתנועע ההוא והי' זה
בהכרח שהוא יותר קטן ימצא מאחר הנמצא בלתי יותר קטן וזה שהנח
ראשון בלתי ראשון כמו שבאר ארסטו ואמנם ההקדמה המבוארת והוא שזה
שני ~~[illegible]~~ בנוח חוץ ממנו הנה המניע בו בולט
המתנועע הנה הוא מבואר גם כן וזה כי המתנועע הראשון בעבור
שהוא ינוח בחוץ ממנו יודע בהכרח כי המניע בו
שני' ודבק בטל והמתנועע נשאר שהוא מין המניע כי הוא אלו הי' המניע
הוא המתנועע לא הי' נח החוץ הנמצא מן המתנועע הראשון וזה שהוא לא
העניין אשר הוא בו מתנועע כי הנמצא עצם ומתחלק ואמנם הוא מתנועע
בזה שהוא עצם ומתחלק הנה בעבור שהנמצא ינוח תחלת נמצא כו
הראשון [illegible] עניין בולט העניין אשר הוא בו מתנועע
המתנועע הראשון בו בלתי מתחלק כי הוא אלו הי' מתחלק בו
נשאר העניין המתנועע ולא הי' המתנועע ראשון הנה במתנועע אם
לא הי' נח בנוח חוץ ממנו והם הוא בו מתחלק והוא העניין אשר הוא בו מתנועע
בהכרח שני עניינים אחד עצם אשר בעבור שהוא אחד התנועה ובזה ההוא
והשני בלתי מתחלק והוא העניין אשר בעבור מין אלו העצמים הפשוטים המתנועע הראשון בהם
הוא המניע בהכרח אבל במין אלו העצמים המתנועע ולכן המניע בהכרח בו
מתחלק עצם שהוא מתנועע ובלתי מתחלק עצם המניע ולכן המניע בהכרח בו
מתחלק והחוץ מניע להם עצם אחרים והעדר ההתחלפות הצורה
בולט המתנועע והיא בלתי מתנועעת וארסטוטלוס יחדש אחר ההקדמה הזאת
והצורה היא התנועה והוא כי כל זה שינוח בנוח חוץ ממנו בטבע הנה הוא נח
ההקדמה השלישית והוא בזאת השלישית מבוארת ומבוארת בנפשה והיא בלתי
בעבור בולט בטבע ואל בזאת הנה הוא מתנועע בעבור בולט והיתה התנועה לו
הנה במנוחת בולט בטבע הנה הוא מתנועע בעבור בולט הנה כבר התבאר זה הנמצא
כי המתנועע הראשון יתנועע בעבור בולט הנה כבר התבאר זה המאמר
אמת ההקדמות אשר עליה ארסט"ו בבאור הבולט הזאת ובא' כי כל מתנועע

ומצד שהוא מתנועע הנה ישלו מניע אבל יסופק על זה המאמר והוא כי
המתנועע אמנם אפשר בו שינוחהו ממנו שהמנוחה נמצא בו אפשרות ומזה אם
התבאר בכאן דבר נמנע עליו המנוחה כמו שיראה ארסטוטלס בגרמים
השמימיים ואיך איני יודע יונח בזה אפשר מה שאינו אפשר ובאשר הי' זה כן
והיתה המנוחה נמנעת בנקדת המתנועעים הי' זה הבאור חלוף ולא יתאמת
ממנו כי כל מתנועע הנה ישלו מניע והי' ראוי שיהי' הנה מחולה יותר ראוי
שיהי' מופתי ונאמר אם הי' בכאן אלם מתנועע תמנע המנוחה עליו הנה אינו
נמנע זה עליו מצד שהוא מתנועע אבל מצד שהוא מתנועע בתאר זה כאלו
תאמר מצד שמניעו נצחי או מצד שאין לו הפסק ומזה מצד שהוא מתנועע
תאמר מצד שמניעו נצחי או מצד שאין לו הפסק ומזה מצד שהוא מתנועע
אפשר בו המנוחה ואם כן האפשר בכאן אמנם הונח אפשר מצד מה שהוא
אפשר או מצד מה שהוא נמנע יתחייב ממנו הבאור הנזכר ובזולת זה הדרך
אפשר לאמר ולא יקרה מזה טעות ופלא מבוקבק בו אמנם
מה שיעלה הספק בכאן בזולת זה ההתר ולא יעשה אותו הספק
איך התיר בזה שלא ימצאו מתנועע מניע יותר מהר ממנו ולא לכל מתאחר
כאשר אמר ממנו ונשה בו ביאור ארסטוטלס אל באור אחר אבל אין זה מזה
יותר מתאחר ונאמר שהוא בעבור שהתבאר כי
שאנחנו בדרכנו ונמצא כאשר הי' חוץ הנה הוא יניע
מתנועע ישלו מניע והי' נראה כי המניע כאשר הי' מניעים מתנועעים יותר מאחר יניע
שיתנועע אם הי' אלם ואם נמצאו בכאן מניעים מתנועעים ראשון ומצאו או מדרך חוץ
נמצאים נקדת הנה בהכרח יכלה אל מתנועע ראשון שיתנועע בעצמו וא' יניע לשתנועע
ממנו ומניח מניע הוא ב' וב' יניע שיתנועע בעבור ג' וג' יניע
בעבור ב' וב' מה ובן אל לא תכלית אבל כאשר קדמנו זה התחייב שימצאו
שאין לה תכלית בזמן שישלו תכלית ומזה איך יתחייב זה הוא
תנועה בזמן כאשר הי' חוץ אמנם יניע לשתנועע המתנועע
בעבור כי המניע אמנם יתנועע בעבורו אמנם יתנועע אם הוא
ושיהי' הוא אם יתנועע והמתנועע הונח זה כן והיו המניעים המתנועעים אשר חוץ
המניע שמניעהו וכאשר הוא מבואר שיהיו גדול אחר במשוש ושתנועתם והי'
בו עצמם הנה הוא מבואר האחד המבואר ובעבור שהיתה
אהכרח כן שתהי' תנועות חלוף הגדול אחד הנה הוא מבואר כי זאת
יחד כמו אמנם תהי' מתנועע אחד במשוש ואם הנמצא אלו
התנועה האחת כאשר היתה מתנועע התחייב בהכרח שיהי' הגדול
המתנועעים המניעים שאין להם תכלית זה הגדול מצד מה שהוא אחד
המחובר והם בלי תכלית ואם הנמצא יהי' ראוי שתמצא תנועה בלי תכלית
בדבר הניע שעור מוגבל בזמן מוגבל בגדול שאינו תכלית וכאשר הי' זה
בזמן שישלו תכלית בעבור שהוא

זה ינוע [illegible] הנה בהכרח יצא המתנועע אל מתנועע ראשון בטבע כמו
שהוא נראה [illegible] בענין בעלי חיים כי הנראה הרגל דרך משל אמנם יתנועע בעבור
היד והיד בעבור העצבים והעצבים בעבור החום הטבעי והחום הטבעי הוא
המתנועע הראשון המניע ולא המניע אבל כי משל זה המתנועע הראשון ולא
התבאר עדין אם הוא ממין המתנועע [illegible] והוא הבעל חיים או ממין המתנועע
בטבע כמו התנועה באבן למטה או ממין אחר אבל אל זה השעור מן המצאות
צוה העיון בכאן בענין המתנועע הראשון והנה נבאר במאמר השמיני איך
הענין בזה ושזה המתנועע כשעור הוא ממין במין המתנועע [illegible] ובכאן
חשבו רבים מן המפרשים כי השעור אשר התבאר בכאן מענין המתנועע
הראשון הוא [illegible] השעור אשר התבאר בתחלת המאמר השמיני ולזה
חשבו כי מה שהתבאר בכאן ענין שהוא מתם ובכל והמתינו זה הבאור
אל המניע ההוא והנה נבאר זה כאשר נגיע אליו והנה ראוי שנשוב
[illegible] לבאור ההקדמות הלקוחות בזה המופת הקדמה הקדמה ונתיר
הספקות הנופלות כי הוא מחויב עליו ואם תשיגנו התשלומות בזולת
החקירה הזאת מן החקירות הנה אינם ראוי לנו בזה לעשות זה המבוקש
ונגביל מקום לעזוב בהצלחת המבוקשת והמשיגות:

ונאמר כי תחלת זה שהונח בכאן הוא כי המניע כאשר הי' צלם הנה לא יניע
עד שיתנועע וזה נראה בנפשו אם הנה ימצא עולה באבן המושכת
ונולדים מן העצמים אשר יניעו ולא יתנועעו אבל זה הספק יותכן אלו העצמים
יניעו אל אופן זולת האופן אשר יתחייב ממנו שיתנועע הצלם כאשר יניע וזה
כי הוא [illegible] האבן המושכת והדומים לה יניעו על [illegible] התשלומות כמו
שיניע הצלם הנים לאחר ואולם יניעו על [illegible] הרגל ולזה יתחייב בהכרח
שיתנועעו ובטל הנה הגבול לזאת התנועה הוא מתנועע מעצמות ואין כן
המתנועע בעבור צלם אחר מחוץ כאשר הניע על שהוא מניעו אל תכלית זה
ואשר יראה באבן המושכת ואבן הספיר ומה שידמה להם שהם יניעו
נמשכיהם באמצעות האויר בין מן ההשתנות וכאשר הגיעה לנמשך השערה
ההיא בזה שכבר מן ההכנה לקבל אותה יתנועע ובעצמות אלו והראי' על זה
זה שנראה באבן הספיר שהיא לא תמשוך הקבל עד שתתחכך ותתחמם
ושהיא לא תמשוך כי אם על שעור מוגבל ובגבול מוגבל מן המושך והנמשך והיות
נראה ממה שהוא בזה הענין האש והדומה שיהיה לאחר מאלו אמנם ימשוך כשם
האשר אשר בו עם היחס אשר בינם ובין הנמשך אליו ואין מן הפלא אם
יתנועע הדבק אשר הוא בדרך החמר אל הדבק אשר הוא דבק

העורה ויחס אלה ביניהם כי אמנם כדרך נשואה הדעת אשר הוא בדרך הלמה
כאלו הוא יתנועע אל החסר הנמצאות לו בהפך זה שבטבעו כמו שירדה
לתהבות ובפתילה הנבערת כאשר הונחה תחת הנר קודם שיגיע העלה
הקולה ממש אל הנר הנה אתה תראה האש תתנועע ותטה על אורך העלה
אל הפתילה. ואם זה אינם ראוי שיהיה ומזה שהונח גם כן בבאור הנודע
המניע הקרוב כאשר היה מחוץ והיה אלא שהוא עם המתנועע וממש לו ואמנם
ואמנם זה בהפוש כי כל תנועה אמנם היא משיכה או דחוי או נשא או סבוב
וכל תנועות החוצות נכנסות תחת אלו אולם הנשא הנה המתנועע בו
בנוכח ואולם הסבוב הנה הוא מחובר ממשיכה ודחוי ואולם המשיכה
יתנועע כי המניע הקרוב בו יתחייב בהכרח שיגיע המתנועע
והדחוי הנה נראה על זה גם כן באבן המושכת וזה שמושכה לו
כאשר יניעהו ובדרך יסופק על זה גם כן זה שאינה כבאן ומאשר
אבל יותם בבאור הנודע ומזה לפילוסופר בו גם כן זה
המניע כאשר היה אלא הנה הוא יגע המתנועע עד סוף התנועה וכאשר
פסק הוא פסק המתנועע הנה יראה כי הענין באולם זה בהשלכה ומה
האבן יתנועע והיד נחה אבל יותם זה כאשר הגיע אשר היתה נוגעת
היד באבן בהכרח שתלה ההנעה בו אל מניע ראשון ואם לא נמצא תנועה
לו תלוית באויר או שיהיו תלויות והאבן כאשר תנוע אחר הפרד
המשליך היא מתנועעת בהכרח בעבור מתנועע בעצמו וראשון והוא
האויר ואם לא אי אפשר שתתנועע כלל וזה יקרה כאשר יבואו אל המתנועע
זה אחר זה מתנועעים ראשונים יותשו מאחר והנה הראשון בהשלכה הוא האדם
עד יבוא אחרון האויר. והנה נבאר זה בספרי השמים והעולם איך תהיה
זאת התנועה באויר ונראה כי כמו זה אשר התחייב בתנועה המקומית
יתחייב בצמיחה שהמניע בו בהכרח יגע המתנועע וכן הענין בהשתנות
ואולם ההשתנות אשר באיכיות אשר הם החם והקר והלחות והיובש וזה שמושך
אחריהם הנה הענין בזה מבואר ואולם ההשתנות אשר בחושים בעבור
המוחשים הנה הענין בזה גם כן בחוש המשוש וחוש הטעם מבואר ואולם חוש
השאר מהם הנה נבאר כי המשנה הקרוב מהם הוא האויר וכי באמצעיתם
וישגו הנראים והנשמעים והמורחים אל כמו אלו אמנם יאמר עליהם השתנות
בראיון ולזה ראוי שנזכיר איכן היא ההשתנות באמת ובדרך הנמצא כי
ההשתנות אמנם הוא באיכות ומיני האיכיות ארבעה התכונות אשר
בנפש ובבעל נפש בזה שהוא בעל נפש וההכנה הטבעית והאיכות
המתפעלות והיא אשר במוחשים והתכונות אשר בכמות בזה שהם כמות

המשולש והמרובע והתמונות אשר בכמות בזה שהם כמות הנה נראה כי העגולה
ומורכבת מן השתנות אבל זה נמשך להשתנות כי הם ילכו בדרך השלמות והאמת
וכמו שההויה והנפסד אין אנחנו אומרים כן שהוא השתנות כי הה' ההשתנות
הוא אשר כן הנושא עומד באמצעיות עד סופו אחר רוצה לומר אלו כן אין אנחנו אומרים
בדמיון אלו שהם השתנות וזה הנושא בהם לזה ושאר אחד ר"ל אלו ולכן לא
נראים שם החמר הנושא להם ונאמר במוחש שהוא נחשת אבל נחשת לא נחשת
ונאמר בהם והנה והיכל והלוח שהוא אבן אחת או עץ או בולט זה וכן יתבאר
אבל כי העניין בתכונות אשר בבעל נפש בזה שהוא בעל נפש הרגשי:
אלא גם שלמות ואם כן הנה התכונות אשר בנפש הם אם השגות ואם
מעלות אולם המעלות אמנם ימצאו בשווי והחסרונות בגבולות השנוי ושניהם
מן המצטרף ואין במצטרף תנועה ואולם ההשגות הנה הם חלקיות וכוללים
אולם החלקיים תחת הכוללים ואולם הכוללים הנה הם פעולות השכל וכל אחד
שהרי זה והם השגות בגבולות בזה הוא השכל
ואמר אל העניין הזה והיותם בזה שהוא בעל נפש אמנם הם בריאות או
וכן התכונות אשר בבעל נפש בזה באברים המתדמים תחלתם הוא שווי ואולם
חולי והבריאות אולם והחולי הוא ההפך זה וכן יראה שיהיו
באברים האלים הוא שווי הרכבתם שהם נמשכות לחמים והקרים
העניין בהרכבות הטבעיות רוצה לומר וכאשר הי' זה כן אבל ההשתנות אמנם תמצא
נמשכים להשתנות המתפעלות
מפני האיכויות ש.ו.ש. והם המוחשים הנמשכים:
ונאמר שהוא זאת כל תנועה יאמר בה המהיר והמתאחר בעניין אחד ואמנם יאמר
המהיר כמו שנאמר הוא אשר יתנועע בקיבול
זה בזמן מן השיעור ושם כי ההשתנות וההעתק שעור משותף ולכן לא
אחר שעור יותר גדול ואיך קיבל התנועה הישרה והתנועה הסבובית יאמר
תהי' השתנות שוה להעתק ולא כי הוא אלו נאמר זה לעניין
בהם המהיר והמתאחר בעניין אחד ואלו הי' זה כן הי' כי יהיה שוה לנו
תהי' תנועה ישרה שוה לתנועה סבובית כי על הקו העגול ולא חלקיו
עגול ואם כן כי הקו הישר לא יתדבק אמנם ימצאו העקבור הגדול ואולם
על חלקיו כי השווים העגולה שוה למרובע בקו ושני
זה שיאמר במכמות התשבורת כי העגולה בדמיון זה שיאמר כן
שוה לקו עגול אמנם יאמר זה בהם הנקבה שוה לזה שיתנועע כן זה
כי זה שיתנועע כן בזאת העגולה או הקו הנקבה
המרובע ולפי זה הנה אם לא יהי' המהירות והאיחור והיותם והפחות
יאמר עליהם בהסכמה הנה לא יאמר

המוספים ובסבור שתהי׳ כל מתנועע הנה על ידי מניע והי׳ המניע מאנם יניע שעור זה
ובזמן זה הנה כאשר הנמצא מניע זה יניע בדרך זה שעור זה בזמן ובזמן [illegible]
וכפלו המניע הי׳ אפשר שיניע הדבר ההוא באורך כפל בזמן כפי אורך
השעור ושיניע אורך השעור בחצי אורך זמן וכן הנה גם כן בדבר יתרה [illegible]
כפלו המני׳ וספוים יתרה זה גם כן כאשר חולק המתנועע אבל שהוא לא
יתרה זה תמיד על יחס וזה שהוא אם הי׳ אחד יניע בדבר אחד בזמן
בזמן זה שעור זה הנה הוא לא יתחייב שיניע האונקא באורך זמן שעור יהי׳
יחסו אל השעור הנזכר יחס האונקא אל הככרי ואמנם יתחייב זה כאשר
הי׳ המניע יתנועע מבנים זה בשעור המתנועע וזה יתחייב שיניע
חצי אורך הככר באורך כל כפל הארך ההוא ובחצי אורך זמן
הארץ כל אורך הככר גם כן כאשר הי׳ מניע זה יניע מתנועע זה ארך
אורך הארך בזמן וכן גם כן יניע חצי אורך המתנועע באורך כל בזמן ארך
זה ובכל זה הנה חצי בכח בו מתנועע זה ארך זה ובזמן
שוה ואולם אם כאשר הניע מניע בדרך משל חצי חולים או יותר מזה
זה הנה לא יתחייב באורך כל חצי אורך הארך או אורך הארך בזמן
שיניע אורך המתנועע אפשר כאשר חולק המניע שלא יניע כלל
מכפל אורך הכל כי הנה שהגבול יניע איזה דבר שהגבול אבל אמנם
כי הנה כל איזה דבר יניע מעט ובכח מועט ואם לא הי׳ אפשר בדרך
יניע דבר זה מועט מניע אנשים אלפים אנשים ביום אחד מלאכה
משל בספינה כאשר הניעו אותה באורך היום שעורו על וזה נניע ולכן
אולם שיניע אחד על השלשים באורך היום ההמון המתנועעים מאתים והספק
מזה הכחות הניעות ישיג אותם שהי׳ מלא והי׳ המניע לא מחוץ יניע הספק זה
בזה כי המתנועע בעבור שהי׳ המתנועע והמניע ואי אפשר
שבשבעה הי׳ גם עדיה כנגד בין המתנועע ולכן יניע הלאות
יניע איזה דבר שהגבול עליו הענין בעלמים הפשוטים אשר לא
על בעל חיים בהפסק זה אלא שזה גם כן להם ולכן זה עובר כנגד
יתנועעו הפסק מה שבטבעם וזה לא יתנועע זהם איזה חלק שהנעים
והוא הדבר אשר בו יתנועע זה אפשר שירד ולזו שאלה מזהו
כמו ההוא בדרך משל כי הוא על אשר ינוע ואלו המתנועעים הפשוטים
אחד מהסבות המהירות והאיחור והיו בפנים רבים. אחד מהם יחס המניע אל
כי המהירות והאיחור אשר יתנועע למניע והשלישי עדיה
המתנועע. והשני עדיה כנגד המתנועע

כנגד

כמו שבו ההנעה באלו תאמר האויר ברק משל והמים ובפנים הראשונים נמצא
הגרמים השמימיים [illegible] יותר מהירים [illegible] כי אין שם [illegible] כמו בין המניע
והמתנועע כפי מה שהתבאר במה שאחר זה ולא [illegible] מה שבו התנועה
והענין בהשתנות והצמיחה כענין במתנועעים [illegible] בעבור ברקים
[illegible] [illegible] שהוא [illegible] צמיחה אינה בזמן
שהגבול אינה בזמן שהגבול ולא [illegible] אינה בזמן שהגבול אינה בזמן
שהגבול כן לא יהיה ולא [illegible] אינה בזמן שהגבול אינה בזמן לבד
אל הפעל וההתפעלות [illegible] יהיה בין שני מתנועעים [illegible] מה שרצינו!

המאמר השמיני

ארסטוטלס התחיל לחקור תחלה בזה המאמר אם אפשר שיהיה כל התנועות
מתחדשות [illegible] שתהיה בזמן תנועה מתחדשת אחת או יותר מאחת או תנועה
זו תנועה כל או בזמן תנועה נצחית לא סרה ולא תסור אחת או יותר
מאחת היא [illegible] בזה שיתנועע בזמן בעצם ויניח בעצם והוא
[illegible] אחד מהם שגדר התנועה יראה שלא
[illegible] [illegible] שיהיה שלמות המתנועע במה שהוא
מתנועע אלא במתנועע [illegible] תנועה נצחית כוללת על כל העולם
מתנועע והקדמה השנית [illegible] שאם אפשר שתהיה בזמן תנועה
אם אחת או יותר מאחת [illegible] תנועת [illegible] ומחויב שתהיה בסבוב
ראשונה נצחית הוא מחויב שתהיה
[illegible] [illegible] שנאמר בגדר התנועה שהיא שלמות למתנועע יראה
[illegible] [illegible] במתנועע כמו שיראה [illegible] יהיה בזמן אלא
שהיה לא נמצא [illegible] ואם שתהיה תנועה ואם [illegible] תנועה הנה
בזמן לפי שהוא [illegible] [illegible] [illegible] המבואר
[illegible] בהכרח וכאשר [illegible] [illegible] התנועות אם בזמן ואם
שאם היה בזמן תנועה ראשונה [illegible] במתנועע הוה [illegible] ואם שתהיה במתנועע
בטבע הנה אם היתה במתנועע הווה הנה [illegible] ראשונה
נצחי עוד אומר כי אם [illegible] אחד [illegible] שהתנועה הראשונה
לא בטבע ולא [illegible] לפי [illegible] המתנועעים הראשונים [illegible] בזה
[illegible] [illegible] מתנועע [illegible] תנועה ראשונה [illegible] עליהם אם
העולם [illegible] [illegible] [illegible] התחלה ראשונה לתנועה וכאשר
[illegible] ואם בטבע [illegible] [illegible] האחרון וכאשר [illegible]
לא [illegible] הראשון כמו שיאמר ארסטו לא [illegible] שיהיה נצחי [illegible]
בזה שהמתנועע בתנועה הראשונה מחויב

אם

אפשר שתמצא באחת התנועה הראשונה נמשכת בזמן עולם התנועות אזולת שתרצה
זה תנועה שנית כי אם אמנם היא נמשכת בטבע לזמן ואולם [illegible] בזמן
עולם התנועות הנה זה יצטייר כאשר יהיה המתנועע בה לא יסור גם כן דבר מתנועע אחר
אם לא יהיה אפשר שיהיה המתנועע אלא שכאשר הונח זה התחייב שתהיה נמשך
התנועה הראשונה הונחה תנועה אחרת נמשכת עליה ולא תהיה ראשונה בזמן
כי שלא תהיה ראשונה בטבע וזה שכאשר היה המניע נמצא לא יסור והמתנועע
כן הנה אם שתהיה התנועה לא סרה ולא תסור ואם שתהיה המנוחה לא סרה ולא
כן הנה אם שיהיה בזמן מה ומתחדשת ואחת נמשכת משניהם היא אשר חייבה
תסור ואם שיהיה שמניע אחד שלא תהיה לפניהם תנועה ולא מתחדש הנה
המניע שני המתנועע וכאשר היה זה כן הנה אין בזמן תנועה ראשונה
אם שתהיה תנועה אז נפסק התנועה וכאשר נמצא המניע שנמצא המתנועע הראשון הנצחי
בטבע ולא בזמן וזה שכר הנה יבואר שהתנועה הראשונה לא סרה ולא תסור וכבר
תנועה ראשונה בזמן הנה יבואר גם כן שלא נמצא למתנועע הראשון תנועה אחרונה וזה שאם היה
זה יבאר שהתנועה אי אפשר שימצא לו תנועה אחרונה ואם היה נצחי
המתנועע נמצא הנה אי אפשר שהמנוחה מתחדשת יהיה ומפני תנועה
הנה אי אפשר שימצא לו מנוחה ומפני מה שהתחייב זה בהנחת
נמשכות תנועות ומפני זה אשר ראוי שיפותח בו אמר ארסטו בתחלת
תנועה מתחדשת הנה זה היה אמנם היה שיבואר שהתנועה לא
לא זה שחשבוהו אנשים שטענו אשר לא תמנע בזמן
זה המאמר כי סוף אמנם היה בלתי העולם והתנועה
תמנע בזמן כי אזולת התנועות הראשונות לפני
היא בחוץ העולם והיות כל תנועה זאת אי אפשר שתהיה
תנועה היא נמצא בעצמות ונפסק לתנועות הראשונות לפי שאלו היה זה כן
ולפני התנועה המתחדשת תנועה ומתחדשת אולי אחר העולם תנועות אין תכלית להן והעולם
לא תמצא תנועה ומתחדשת בזמן ארסטו בחוש זה הספר
שאול תכלית לו שכר וזה כבר באחד ולא חדוש ההווה בהווה
כאשר באר שלא יחויב שיהיה חדוש התנועה בתנועה ואפלטון וזה שנפסק אותו כן
לפי שאלו היה זה כן לא ימצא ההווה האמתי שאמר בחדוש העולם אמנם ראו במה שנראה
המתחלפים ואמרו בזמן וכן לפני תנועה בבאו תנועה אל כלי תכלית
שהוא בעצמות והרחיקו שתמצא בזמן והתחייב להם שיהיה ולפני תנועה
ואמרו בעצמות תנועה ראשונה בזמן ולא השיבו בו ואתם זה שחייב
והשתדלו שיטיבו בהתרת זה הספק אשר שכוונו בזה הענין אמנם הוא שיבאר
על ארסטוטלוס זה שאמר והוא אמנם הביא אחר התנועה בעבור זה
הספק כל תנועה תנועה בעצמות המורגשות וזולתם
שלפני בספרו עלו שחשב אובולים
כמו

שבא אחרון כאבן סינא ואבובכר בן אלצאיג וכבר ראה זה עליו לפניהם יחיא
המדקדק ולקח שנשב על ארסטו שפט שהניח שלפט תנועה תנועה שנמצאות
יקרה לפילוסופים ואמנם באה ספק גדול והוא אשר הכריח אבונצר שיניח
קבה ומאורו הנמצאות הנשתנות כי הוא השתדל שיחבר על אבה
[illegible] אפשר שיהיה לפט התנועה תנועה ובאר הנעלה זה מן המחויב זה
חשב שאם לא יהיה כבאן מן המחויב היה זה שאמר בגדר התנועה בשלמות שהוא
חשב שגדר התנועה אמנם הביא ארסטו כדי שיבאר שלפט כל תנועה
תנועה וזה כל מחשבה [illegible] לא אמתית ולפי זה היה שיעמוד בזה המניע
והוא אשר עומדת עליו כסגול ולפי שהפירוש הראשון יקרה בו ספק והוא אמר
בחדוש העולם ונחשוב גם שהוא וארסטו סתירה והוא שאמר זה שני
באורים אחד מהן שפט הזמן והאחר שפט המתנועע שיאות עצמו

נסחא אחרת נמצאת בגליון והיא זאת

ארסטוטליס התחיל תחלה בזה המאמר לחקור אם אפשר שתתחדש כל התנועה
אחר אשר לא תהיה ושתפסד הפסד אשר לא ישאר עמה דבר יתנועע כלל כמו
שמחייב זה מי שיאמר בחדוש העולם והפסדו כאנבסאגוריש אולא תעדר
התנועה בסוג ולא תעדר כמו שהיה מאז אבל בכלים והעדרה בגדר והמצאה
בגדר וכאשר לא תעדר בסוג ולא בשום זה כלומר שלא תעדר מן אין תכלית
לו כמו שיניחה מחדשים אחר שלא היתה: ואולם אשר יאמין בעולמות אין תכלית
להם יתהוו ויפסדו הנה הם מסכימים עמו על זה הענין [illegible] אמר כי
התנועה לא תעדר בסוג כי ההווי וההפסד נמצאים לתנועה: ואולם כי התנועה
לא תעדר בסוג הנה זה יראה על זה [illegible] מן ההקדמה אשר הקדים וזה שהוא
[illegible] היה לקח באה שיאמר בגדר התנועה שהוא שלמות מה שבכח מה
זה שהוא בכח ולא שלמות [illegible] מה זה שהוא נמצא בפעל ורמוז אליו
[illegible] היה זה אפשר ונמצא בכח ומי אפשר שימצא הדבר האחד בשלמות
והכח יחד בענין אחד מצד אחד אבל אמנם אפשר זה בשני [illegible] כענין
שלמות הנמצא בתנועה מחוברת תמיד בכח אשר בתנועה הוא כח החלק
אשר לא יגיע עדיין ואינה כח החלק אשר הגיע שבפעל כי היה כל אפשר
שימצאו המתנגדים יחד בנושא אחד [illegible] אחד וכאשר היה זה כן הנה בהכרח
שתהיה כח התנועה קודם לתנועה בזמן וכח כל חלק [illegible] קודם לאותו החלק מאז
ההכרה אשר יתחייב שימצא לכח התנועה על התנועה [illegible] שני מינים אם
שתהיה הכח ההוא נמצא במתנועע לפי תנועתו כאשר היתה התנועה
ההיא כלומר לנחה בגדר הנושא לתנועה ולא נמצאת בהכרח ~~[illegible]~~ לעצמו
כמו הבעל חיים מתנועע אחר השינה והיא בטול התנועה אשר תהיה אחר

שינה

מנוחה ואם שתהי' הכח ההוא נמצא לפנים באלם אשר יקיו מגן המתנועע בה כאשר
הי' נפסק ממנו כמו באשר יתהוה אש/ יתנועע למעלה כי הכח הזה במקרים
כמו התנועות הבאות הוא בהכרח בעל דרך משל ובמלים מזה באפשר שיתהוה
אש ובטל לפי הכח על מציאות האש הנה לשם הכח על תנועתה ואם הי' בה
בה על סבה חוצה לזה כי כח התנועה אינם נמצא במציאות כח היות
אש : ובאשר נראה כי כח התנועה [illegible] בהכרח התנועה ואיך אינו
יודע אפשר שיעדר גוף עם תנועתו כי אם נתן כי המתנועע בבאות
התנועה המתחדשות בין שיהי' חוץ מן העולם או עולם בכלו אינם התחיל בתנועה
בתחלתו זה שתהי' הנה הי' הכח ברכב אשר מגן יתהוה נמצא להיותם בגשם
והבחנה אשר הוא מבואר הנה לא ימלט שיהי' זה הכח מחודש בו או נצחי ואם
הי' מחודש הי' לפנים השני הראשון שני וכבר הוא ראשון וזה הפך
לתי אפשר וכן אם הי' הכח נצחי וזה שהוא אם הי' המניע נמצא והמתנועע
נמצא זה הי' ענין התנועע [illegible] הבאות ולא התנועע לפנים זה והזמן
מתמדת החלקים הנה שם בהכרח שני במניע או במתנועע או בשניהם
בין שיהי' המניע [illegible] מחוץ או במציאות המתנועע כענין בבעלי חיים הנה לפי
התנועה המונחת ראשונה תנועה ובבאור הזה אשר התבאר כי התנועה
לא תעדר בעצמה יתבאר שהוא לא תעדר בעתיד וזה כמו שיאמר ארסטו
כי המפסיק הדבר מן השני [illegible] המפסק משיהי' ברכו שנשתנה ולזה
שהי' אשר ברכו שלא ישתנה [illegible] שיפסק משנה הדברים והי' לתי אפשר
שיפסק שני הדברים יחד הנה מחויב שיהי' אחר המפסק כענין לתי
אפשר שיפסק שני הדברים יחד אל המפסק וכבר השני הוא אחר
המפסק מן השני הנה מחויב שיהי' אחר המפסק מן השני שיפסק שיהי'
ברכו השני הנה אחר השני המונח אחרון שני הנה אם כן איננו אחרון
ואם כן הנה מן הראוי שיהי' המפסיד יפסד כאשר הפסיד ויפסד [illegible]
המפסיד וזה המפסיד וזה אל לא תכלית הנה שם בהכרח אחר השני המונח
אחרון שני אחר בהכרח' הנה עד כאן הגיע המאמר לארסטו בבאור כי
התנועה לא תעדר בסוף לא בזה שעבר ולא בזה שעתיד אבל שהוא כמו
[illegible] לא באר [illegible] זה הספק בזה ולא אמר בו מציאות זה אם בעצמות
אם במנהג . והי' גם המאמר תוכחת על אשר יאמין בחדושה סוב השתדל
אחר זה' שיבאר כי בכאן תנועה זה נצחית אחת ומחוברת היא הסבה
בהיות אלו התנועות המתחדשות נמצאות ולא תכלית ומניע נצחי הוא הסבה
בהיות אלו המניעים המתחדשים [illegible] ולא ינוח [illegible] והוא יבאר זה
[illegible] דברים אחד מהם [illegible] והאחר [illegible] תנועה
זה הנה הי' [illegible]

אולם אשר כללו הדמיון הנה כבר יראה כל דמיון ומשל הנה שתי תנועות שהם
עצמות ועל עתם הנה הוא תכלית העבר והתחלה לעתיד וכאשר הונח דמיון
חבוש הי' אפשר שימצא עתה ירצה אחר לא יהי' אחריה דמיון עוכב ואיך יהי' זה
כן והבריח העומד כדמיה העבר לפעם וכן יתחייב כאשר הנחנו עתה שאין
אחריה דמיון ובטל כמואמה מלנו הדמיון התחייבם מציאותם וזה מבואר בנפשו
זה המשפט ועניין הדמיון במה שחשב ארסטו בין הקדמונים וחכמי הטבע כבר
הסכימו עליו בולת אפלאטון שהוא הי' מהוה הדמיון ויסבול בו שהוא יאור נצחי וכמו
נראה כי הדמיון נצחי וכבר התבאר שהוא אחד ומתדבק ושהוא מספר התנועה
השמימיית הנה הוא מבואר שבזאת התנועה נצחית ואחת ומתדבקת שמניע
הנצחי ואולם הבאור האחר אשר הוא יותר מיוחד הנה כי תמוה' התנועה הוא
בעבור שהיו נצחי הגלגלים החמריים יראו פעם נחים ופעם נעים והיו נראים
לא יראו נחים אבל אמנם יראו מתנועעים לעד כגשמים השמימיים ונראה
יראו כחלום מתנועעים בחלקיהם כמרץ הנה אינו יודע אם אפשר
אלו הגלגלים המתנועעים אשר לא הורגלו לעולם נחים שינוחו אם לא כי החוש אינו
מספר בזה ואם המבואר בראיון אלו שהם תמידי התנועה הנה בהכרח שיהי'
בכאן אם כן דבר תמיד המניע ההוא עליו תהי' בזאת התנועה אלא שהוא לא יהי'
נעדר התנועה לגמרי שאם כן לא יהי' אלא טבעו אבל יהי' מתנועע בזמן אחד
מאלו תאמר בחלקיו כמו זה שיראה מענין הארץ והתחלות המניעה על הבקעה
הבאות יהי' אם הגלגל הנה בעבור שהי' המתנועע אם בעצמות ואם בזמנה
ואם בחלקיו כמו אבנים והי' הדבור אמנם הוא במתנועע בעצמות והי' בזה אם
זה שהוא מתנועע בטבע כבעלי חיים והגלגלים הפשוטי' ואם זה שהוא
מתנועע בהכרח או חוץ מטבעו אולם המתנועע בהכרח כאבן המשלך
למעלה ואולם הרוצה מטבעו בתנועתו אבל הרחים כי בזאת התנועה לו אינה
טבעית כי אינה מעצמותה ולא מוכרחת כי אם היתה הפך לתנועה
לטבעית והיוצאת המתנועעים והם זה שתנועתם מחוץ ואם זה שהם מצאת
עצמו אולם המתנועע בהכרח הנה נראה שהוא אמנם יתנועע בעבור
דבר מחוץ וכן הענין במה שיתנועע חוץ מטבעו ואולם המתנועע בטבע
הנה אם זה שיראה כן שהוא יתנועע מעצמו כבעלי חיים וכבר התבאר
במאמר השביעי כי אותם אשר יניעם מחוץ בהכרח יתנועעו או מתנועע מעצמות
כבעלי חיים והגלגלים הפשוטים וזה מאמר שנתבאר בכאן בענין הגלגלים
הפשוטי' באיזה סוג מסוגי המתנועעים יכנסו אם במתנועעים בעבור
דבר מחוץ או באשר יתנועע מעצמם ובעבור שהוא בכאן והם התבאר

לו שהם בלתי נחנים בסוג המתנועעים מעצמותם כי אם במקרה ואולם אינו יראה
זה מענינם מזה הגלגל וזה כי אלו הגלגלים אלו היו מתנועעים מעצמם [illegible]
להם שיתנועעו מעצמותם ובלתי מניע מחוץ היו להם שינוח כמעט כבעלי חיים
וגם כן הנה היו מתנועעים בתנועות מתחלפות ולא יתנועעו תנועה אחת בתמידות
הנה מזה יראה כי אלו הגלגלים אין התחלות תנועתם בעצמותם לבד ואמנם
מצטרך אל דבר מחוץ ובכלל יראה גם יותר מזה הגלגל בעבור שהיה המתנועע
בכח ותמידים בהכרח שיהיה המניע לו הוא אשר יוציאהו מן הכח אל הפועל
ונשארהו אחר שהיה מתנועע בכח מתנועע בפועל וזה נראה בנפשות כי
הנחשב הוא מה שהשיג זה שהיה חם בכח חם בפועל וכן כאמר השניים
וכאשר היה זה כן הנה המשיג לאויר מהיותם בכלל בכח אל שהיה כבר בפועל
ואשר הוא הסבה בתנועתם למטה וזהו [illegible] ההוות כי המהוה כאשר יתן
לאויר ברק ומשל צורת האש הנה בכלל נתן לו התנועה למטה אם לא יעכבהו
מעכב ואולם אם המניע מעין הנה כמו שהכח לו או על תנועה הוא כח במקרה
מסיר אותו הוא מניע במקרה כמו היסוד נושק מתחת הבנין
כן הסרת המעיד הכותל בעבור שההתחלה לו כי המניע בכח הוא המהוה
והאבן יפול מעליון
התבאר לו שהם בלתי נחנים במתנועעים מעצמם בעצמותם ולא אך מתנועעים
בעבור זה שחוץ בענין בעצמות ולזה שב כמאן זולת מתנועע בעצמות
על מתנועע מעצמו ואל מתנועע מחוץ על שאלו אינם נחנים בשלמות אב המינים
על ההגדה שבאר כי ראשון המתנועעים בעצמות
ואם היה אפשרות על מעצמו והתחיל ואמר כאשר היה כל מתנועע
במתנועעים בענין הוא המתנועע בעבור זה שהתבאר במאמר השביעי הנה
הנה הוא יתנועע בעבור מניע אם שיתנועע בעבור מניע בלתי
הוא מחויב שיהיה כל מה שיתנועע בעבור מניע מתנועע ואם התנועע בעבור מניע
מתנועע ואם שיתנועע הנה אם שיתנועע מעצמו ואם שיתנועע
מתנועע והיה כל מניע מתנועע שיתנועע מעצמו יראה מענין שהוא ראשון
בעבור מניע מחוץ והיה ולהוא לא יצטרך אל מניע מחוץ ולהמניע
המתנועעים בענין הוא אמצעי בין המתנועע מעצמו והמתנועע
המתנועע בעבור בכלל מחוץ ובלתי המתנועע מעצמו : ודמיון זה כי הגלגל לא יניע
האחרון אשר לא יניע הנה מתנועע בעבור מה שחוץ והאדם אפשר
האבן בעבור האדם כי היה הגלגל והוא הגלגל ובגלות אמצעי ואם היו שבכאן אמצעיים
שיניע האבנים באמצעי הנה אי אפשר בהם שילך אל לא תכלית [illegible]
מתנועעים בעבור זה שבחוץ אלא תכלית לו יהיה להם ראשון
שהם אמצעיים כי הוא אלו

וכאשר לא יהי' שם ראשון לא יהי' גם אחרון אבל האחרון נמצא הנה הראשון נמצא והוא
המתנועע מעצמו וזה מחויב כי האמצעיים לא יתנועעו לעדר הראשון הנה בהכרח
שיהיה העניין בדרכים אשר התנועעו מחוץ או מתנועע בהתחלה לבו והוא
המתנועע בטבע מעצמו ואם הלך העניין אל לא תכלית וזה נמנע באשר שבעצמות
הנה כבר נראה וזה וזה שבא ארסטוטולוס פעם שנית לבאר כי בכאן מתנועע
ראשון ולא הספיק בבאור הנעשה במאמר השביעי וכן יראה ג"כ שהוא יעשה
בכאן בכה בהתחלה זה שהתבאר מאשר כל מתנועע לו מניע כי הי' זה שנראה
בכאן בהם מאשר אם הפשוטים יתנועעו בעבור זה מחוץ והם אשר ספק בהם
עם המניע בהם הוא המתנועע אינו מספיק בבאור כי כל מתנועע לו מניע
כי הי' המניע לו והם [illegible] מחוץ בזמנים הוא מניע בגזרה ושמה שעשה זה בזה
המאמר אמנם הוא על [illegible] [illegible] המוסר והעדות כפי מנהגו לא על שהוא
באור מספיק בנפשו והנה תמסטיוס אמר טעה במחשבות מהם שהוא חשב כי
החקירה העצלות בכאן מספיק בבאור כי כל מתנועע הנה יש לו מניע ומהם
שהוא חושב כי זה שהתבאר בכאן מעצמו המתנועע הראשון הוא זה
שהתבאר במקומות המאמר השביעי והשמיני הבאור הנעשה גם אולם המניע
על שהעבירה בכאן לפי כוונת ארסטוטולוס וזה שיצטרך אל חקירה גדולה
אינו ראוי בזה הנכבד אבל איך שיהי' העניין הנה בזה הם' מן הבאור מאתנו
בנפשו והוא נחמד וזה שחשבתם בארסטוטולוס בזה המניע וכבר יצאו
מן הנכבד ונשוב אל אשר היינו
וזה שכונו מן המאמר הנודע כי בכאן מתנועע ראשון בטבע מניע
ונאמר שהוא כבר התבאר מן התנועות אשר מניע' מחוץ והעניין בזה העולם המעולה בעניין
כל אלו. כן שאר התנועות אשר הוא האדם או בעלי חיים והמתנועע וזה המתנועע מעצמו
בעולם הנה אשר הוא האדם או בעלי חיים והמתנועע וזה המתנועע מעצמו
בעצמות כי אם הי' מתנועע הי' עצם והי' לו מניע והלך העניין אל לא תכלית
כל בהכרח שיהי' המניע והמתנועע מעצמו לא עצם ולא מתנועע
ולזה יתחייב ואולם אם אפשר בו שיתנועע במקרה על צד זה שיתנועעו
כל בעצמות ואולם אם אפשר בו שיתנועע במקרה על צד זה שיתנועעו
המניעים אשר במתנועעים מעצם בזו תנועות הנפש בעבור הגוף הנה
נחנוך עליו בזה שאחר זה והנה אפשר ג"כ שנבאר בצד אחר גולת זה
הצד שאול בכאן מניע עצמות כפי זה שהי' מאה [illegible] אפלטון וזה
אמנם אפשר צריך במתנועע בזמן ואולם המאמר בכאן שנה עצמות
או יצטרך עצמות הנה הוא יוציא אל המושכל ולזה הטוב שנים חקירתם
בזה אל המתנועע בזמן ונאמר שאם הי' הכרח מניע עצמות הנה
יעלה שיהי' כל מניע ומתנועע יחד מצד אחר או יהי' חוץ ממנו מניע הכל
והוא מניע עצמות או יהי' הכל מניע החוץ והוא מניע עצמות או יהי'

שיהי׳ מעצמו

מאין יניע חוץ והוא יניע מעצמות [illegible] החולק הנמנע המחייב [illegible] הדבק
ומניע ומתנועע יחד מצד אחר וזה שקר כי המניע אינו הוא מניע מצד
מה שהוא בפעל והמתנועע יתנועע מצד מה שהוא בכח כמו שהתבאר [illegible]
התנועה ואם היה הדבק מניע ומתנועע יחד מצד אחד היה אפשר שיהי׳
בכח ובפעל יחד מצד אחד וזה שקר ואולם איך יתחייב באחר [illegible] אחר מאותו
החולק שיהי׳ הדבק מניע ומתנועע יחד הנה הוא מבואר וזה כי מנמנע אם
הנמנע שהחולק יניע הכל בהתנועעו מעצמות הי׳ יניע ומתנועע יחד וכן
באשר הנמנע הכל יניע חוץ ויתנועע מעצמות ואולם אם תנחם שחלק מהם
יניע חוץ אחר והאח׳ שלישי הנה אם [illegible] משוב התנועה בסבוב ויהי׳ החלק
הראשון מתנועע מניע מאחר ואם שמשום התנועה בסבוב ויהי׳ השלישי [illegible]
משל [illegible] יניע ראשון זה יתחייב מהם [illegible] שיניע הדבק נמצא כי אין
הבדל בין שיניח הדבק נמצא בעצמות לא אמצעי או באמצעי ויתחייב מאמר
זה באחד ולכן ה׳ אחרון יניע הראשון בעצמות ואולם בגזרה הנה זה אפ״ר
כספן יניע הספינה והרוח תניעהו והנה אפשר שנבאר גם כן מהפנים
אחרים כי המניע הראשון יתחייב שיהי׳ בלתי מתנועע וזה שעקור
שיהי׳ בכל מניע ראשון ומתנועע אחרון ומניע אמצעי והי׳ האחרון בלתי
מניע כלל והאמצעי מניע ומתנועע הנה יתחייב שיהי׳ הראשון בלתי מתנועע
שהוא אלו הי׳ כל מניע מתנועע לא היה אפשר שיבדל אחד מהם כלל
וזה עד שימצא מתנועע בלתי מניע וכבר נמצא זה והוא האחרון הנה
האחר שימצא המניע הראשון גם כן בלתי המתנועע כי הי׳ המניע המתנועע
הקבוצה מחובר משני דברים ולמחובר משני דברים כאשר הי׳ אפשר
והוא האמצעי מחובר שיבדל מחבירו במציאות הי׳ אפשר באחר כמו כן המחובר
באחד מהם הוא כאשר הי׳ אפשר שימצא החוץ בעצמות נפרד
מחובר ונדבק כי הדבר שימצא הנה כבר התבאר זה כי בכאן מניע ראשון
הי׳ אפשר שימצא המניע הראשון כבעל חיים אל בעל חיים ושהוא בלתי משתנה
יחסו אל הכל [illegible] ואי אפשר בו השנוי ואולם שהוא לא משתנה כלל לא בגזרה ושהוא
בעצמות כלל הנה זה מבואר על זה הצד כאשר חלקנו על כמה פנים אפשר שיאמר
נצחי הנה זה מבואר אשר אצלנו שהם מתנועעים בגזרה וזה יאמר בהם על שני
באלו המניעים אשר אצלנו נושאו המתנועע אשר תחלה באיזה מין שיהי׳
פנים אחד והם המשתנה שיתהוה או יצמח או ישתנה והפנים השניים
ממנו השני אשר מחוץ כמו [illegible] אצלם הכל שהם יתנועעו אחר המנוחה
כמו זה שיקרה למתנועעים [illegible] שיתנועע בגזרה במניע ויעתק
ויעתק בכלל ויקרה זה למניעים כאשר הצעתיהו משתנה בכל [illegible]
בקצתו נושאו אולם הפנים הראשוני׳

במותם המינים אשר מחוץ וזה שיתהוה הנושאו או יחסר או נמצא או ימסר או
שינוי התחיים אבל באלו התנועות שיגיע אל תנועה במינים כבר זה שהתבאר
במה שאחר והתנועה במינים כבר נראה מעניה שהוא מחויב שיהי' בה מניע
ראשון ויהי' זה שהוא מניע ראשון בלתי ראשון ולכן זה שהתחייב שיהי' הראשון
בטבע בלתי מתנועע במקרה לבלתי זה ויהי' הוא ונושאו נצחי ואולם כל
בכאן מניע נצחי הוא הסבה במציאות אלו התנועות ההוות הנפסדות או הן
נמצאות היום כי מציאות הדברים הנצחי אולם תכלית הוא במקרה ומה שבמקרה
אינם הוא שוגג וזה שבעצמות וכן יראה שהוא בלתי אפשר שכבר זה
המתנועע הראשון מזה המניע הראשון שינוע ואחר כך יתנועע בכללו כי
אנחנו כאשר הנחנוהו מתנועע אחד למנוחה או נח אחר תנועה התחייב בהכרח
שיתנועע בכלל מן המינים אשר מחוץ שאם לא הי' אפשר שיתנועע אחר המנוחה
כי הוא אם הי' המניע והמתנועע נמצאים והיחס אשר בין שלם ההנעה נמצא
לזה בזה ימיר בעדו הזאת ולא יניע לפנים הנה הוא בהכרח שנוי בזה
מיתחלף מן ההתחלפות בבעלי חיים כאשר נעלמו הפעולות הנה
והתנועה וכאשר אלמוש ובכלל הנה מן הנראה שהוא אינם יתנועע
המתנועע מאלו אחר המנוחה כמו שינוי בעבור ברכה מחוץ שאם לא הי'
הנה אינו נודע כאשר הי' המניע נמצא והמתנועע נמצא והיחס אשר יהי'
ההנעה נמצא א"כ ולא יהי' שם שנוי מחוץ איך אפשר שינתן הסבה בתנועות
עתה וכן יראה שהעצון במנוחתו אחר התנועה וכל זה שאפשר שיאמר
כאמור בזה הנה הם כלם מאורים הדברים או הטעמיים ובכלל הנה העניי'
עליהם שהם מנוחות ותנועות התשבה וכאשר הי' שם שנוי הנה שם העתק
ומניע ראשון ומתנועע מסודו הנה אין זה שהוא ראשון הוא ראשון ואי אפשר
שיהיו הראשונים כלם תכלית הנה בזה המניע בהכרח נצחי התנועה
והמתנועע מאורו נצחי בהכרח ואולם אם אפשר בכמו זה המניע שיתנועע
במקרה כמו שיתנועע מסדו נושאו מדבר כי עוברתם בנושא כמו כן בבעלי
חיים השוחה בעת שחיותם הנה אינם כן

ונאמר אולם כאשר הנחנו הנושא מתנועע בכללו הנה בהכרח בעלות [illegible]
כענין בבעלי חיים וכאשר הי' זה כן הנה אינם יתנועע אחר מנוחה
ובכן התבאר המניע בזה ואולם עם הנעתו מתנועע בחלקו ויניע בכללו כמו
בגרם העגול והוא הגלגל אשר התבאר כבר כמו שהוא לא ימצא מתנועע
נצחי אלא בו האם אפשר שיאמר בו א"כ שהוא מתנועע עלבה הגלגל
במקרה ואמר בעבור הנעת מן נושאו הנה נאמר שהוא כאשר

שהוא אין עזירה לו בנושא כלל וזה בחלוק זה שאין הטען בנפלאות בעלי חיים
ושהנושא מעורבת בו יתבאר אח״כ שהוא לא ימצא מתנועע בעצמו בזאת
התנועה ואולם איך יראה זה הנה מזה הטבע על מניע חוץ אם שיהי׳ גשם
ואם שיהי׳ כח בגשם ואולם שזה המניע אינו גשם הנה זה מבואר וזה שנבאר
וגם כן הנה כאשר התבאר שהוא אינו כח גשמי הי׳ יותר ראוי שלא יהי׳
גשם ולכן ראוי שנחקור מענין בזאת זה הטען הנה אם אפשר לו שיהי׳ לו
התנועה בחוזר על טבע זה שימצא שאין הנבדלות המגדרות בין שיהי׳ התנועה
קרוב או רחוק:

ונאמר שהוא כבר התבאר מענין זה המניע במאמרים הטבעיים שהוא
יניע בזמן אין תכלית לו כי הי׳ בלתי אפשר שימצא מניע בעל אין תכלית
לו כי אם על הפנים האלו כי הוא בלתי אפשר שיניע אבל בלי תכלית
ולא זה בלי תכלית כי היה כל אלו הפנים מניע מציאותם לפי מה שנבאר
ואם ימצא לכח חמרית בעל בלי תכלית על זה האופן הי׳ אפשר שיהי׳ אלה
המניע חמרי ואם לא אפשר זה הי׳ בהכרח נפרד ובגבולות חמר כלל:
ואולם שהוא אי אפשר שיהי׳ לכח גשמי בעל בלי תכלית הנה זה יראה על
אופן זה בעבור שהיותו כל כח גשמי מתחלק בהכרח בהחלק הגשם ועמו
זה שהוא ימצא תמיד גשם הגדול כאשר הי׳ ממין אחד כח יותר גדולה ולכן
כח יותר קטנה והי׳ כבר התבאר כי הכח הגדולה יניע המתנועע האחד
בעינו הכבד האחת בעינה בזמן יותר קצר מן הזמן אשר יניע בו הכח הקטנה
אותו המתנועע בעינו אותה הכבד בעינה כי הי׳ הנמשך הכח הגדולה
יותר מהירה אם יתחייב בהכרח כאשר התנועה אחת מתנועע אחת
כחות מתחלפות בזה אחת בעינה שיהי׳ יחס הזמן אל הזמן יחס הכח הקטנה
אל הכח הגדולה וכאשר הי׳ זה כן והנחנו שהנה ימצא כח בלי תכלית
בגשם בעל תכלית הנה הוא מבואר שהוא אפשר שיניע זה הגשם גם כן
בזמן שהוא בעל תכלית כח שיש לה תכלית וכאשר הנחנו זה הגשם בעינו
בעבור שתי אלו הכחות [illegible] הגבולות תכלית ובשרכה
יתנועע אחת הנה מבואר שהוא יתחייב שיהי׳ יחס זמן [illegible] אל זמן
תכלית בזה אל הכח אבל בעבור שאין לזה שאין לו תכלית אל זה שיש לו
התנועה יחס הכח אל יחס התנועה אל הזמן והעתה מן הזמן התחייב שיהי׳ תנועת זה
תכלית בעבור הכח [illegible] והתכלית בעתה וזה הפך אי אפשר שהוא
הגשם כי כל תנועה בזמן ומבואר כי זה השקר אמנם התחייב
כבר התבאר כי כל בלי תכלית בגשם בעל תכלית כי זה שהנחנו כאשר הוא
והנחתנו כח בלי תכלית זמן שקר ואמנם התחייב מן הכזב
כזב אפשר והכזב האפשר לא יתחייב ממנו שקר [illegible] המאמר בסוג זה
כפי מה שהתבאר בספרי [illegible]

[illegible]

המבואר שהוא און בו שום הנה כבר התבאר וזה כי כח התנועה בדמיון זה הגלגל
לא תמורי[illegible] וכבר יראה גם כן זה הגלגל וזה כי אנחנו כאשר הנחנו
כח זה הגלגל מחולק בזה חלוק ולא במלאות תכלית היותה בזאת ההנחה
וזה שיאמר במשה כי כח החלק ידרך נשל תהי' יותר נשנה זכה הגלגל
וכאשר חלקנו הגל ידרך נשל אל שעור אחד החלק התחלקו הכח כח בעל תכלית
והנה שיהיה תכלית וכבר הנחנו אותו בלתי בעל תכלית זה שקר וגם כן
הנה הי' אפשר שנניח גלגל יותר גדול ממנו ויהי' כחו יותר גדול ממנו ויהי' זה
שאין לו תכלית יותר גדול מזה שאין לו תכלית ואיך אפשר ידרך נשל שיצייר
בזולת הכחות האלו תמורות ומתחלפות בהחלק [illegible] הגלגל וכבר יראה מ
כח גלגל הגדול כאלו את' תאמר אלא הכוכבי' והגלגל כולו כאלו אותה תאמר
אלא הירח יתחלף בשניהם יתנועעו אלא תכלית ואם הם מתחלפים בזהיר'
והאיחור אבל בזולת החלק ימצא אלו הכחות ואבני כי נמצאים יותר נכבדים
ונכבד והנה נבאר אלו הדברים בזה שאחר הטעם הלא כבר נראה
כי אלו הכחות התנועות הנצחיות היו אחת או יותר מאחת שהם אינם
חמרות [illegible] ואין להם התלות כאחר לא כרוב ולא כחות אלא השכלה הנעה והלוק
התכלית בהכרח אבל אם היא הסבה כי ימצא גלגל המתנועע מאתם
בעל שאין לו תכלית עם היות גלגל אבל כבר הי' באור בו תבונה והבנה לזה
הכח הנה והנה יראה כי החמר והצורה ובכל הגלגל יאמר באלו הגרמים
השמימיים ובהיות הנפרדים בפעולת והנה יראה זה יותר בספר השמים
והעולם ואולם אם כן זה המתנועע יותר מאחד או אחד ואיזה מציאות מציאותם
ועל איזה [illegible] יונח הנה זה יתבאר בזה שאחר הטבע וכבר מבאר עליו
שהחלקה הגאות שנבאר איזה תנועה בזאת התנועה אשר לה בזו זה הענין:

ונאמר שהוא נראה זה להתבאר שהיא תנועת ההעתק כי היותה היא
הנאבות בטבע על שאר התנועות כי הוא בלתי אפשר שתמצא תנועה
ושאר התנועות בלת' ההעתקה נובע עליה כי המהווה יתחייב בהכרח שיה
נבוב מזה שיתהו' עד שיעתק הי' וזה כי עתק המהווה או המתהווה או
שניהם ובו הענין כשאר התנועות וגם הנה המתנועע בזאת התנועה הזו
מתנועע [illegible] וגם לא יהי' כי אם בענין ובזאת הסבובית לזה כי הי' לא
אפשר שתמצא תנועה אחת ומתדבקת תמידית כי אם בזאת כי שאר
התנועות לפי מה שהתבאר במאמר השמע' בעלות תכלית: וגם כן הנה
אי אפשר שתהי' התנועה המחוברת משנים מאלה הישרות אחת ומדובקת
כאלו תאמר התנועה מלמטה אל מעלה היא בעינה ממעלה אל מטה' וכו'
מבואר בנפשו שאם כן הי' הליכה הדבר למעלה הנה הוא הלוכו למטה

והיו נמצאים שני המהלכים יחד ואם כן הנה נמצא מנוחה בכל שתי התנועות
ומה המסבות מאלו התנועות והתנועה האחת כמו שנזכר [illegible]/ עם שהיה
הנושא אחד ומה שאלו התנועה אמר שהוא/ הדבר אחר אולם חייב מאות המנוחה
המשותפת בין שתי התנועות המתהפכות בהפכות והצמיחה והחסרון הוא
מבואר וכן העניין בהוי/ ובהפסד אין נראה בה מנוחה ואולם בתנועה על [illegible]
אגודל היום/ הנה בה [illegible] יראה על [illegible] היה שנינה המתנועע אח/ על גודל
שהם נקודות [illegible] ויתנועע [illegible] ואחר [illegible] הנה אומר שהוא נוח
בהכרח [illegible] שהוא יחשוב עליו נעדרה בפעל והמתנועע כאשר חשב על
הגודל נעדרה בפעל והמתנועע כאשר חשב על הגודל נעדרה בפעל הנה
[illegible] נוח בהכרח כי לא יחשוב על [illegible] הגודל [illegible] ומתנועע נעדרה
בפעל וזה הוא על הגודל כמו שנזכר בעת [illegible] ולכן הנה הוא קרוב נוח
אבל זה שהתבאר הנה אב"א תנועת המתנועע על גודל [illegible]
אחת [illegible] הנה תנועה בינתים מנוחה וגם הנה לא אפשר במתנועע שיהיה
בעת אחת עולה יורד יחד ובמה שהיה נמצאים [illegible] היום עולה יורד ובין
כל שניהם [illegible] הנה בהכרח הוא נח בו ואולם התנועה על העגולה בעבור
שהיתה על [illegible] אחד הנה היא אחת בהכרח ואם תקבל אולי לא תכלית כי
המתנועע לא יחשוב נעדרה בפעל בעבור שהוא אין לו התחלה ותכלית בטבע
בעגול [illegible] הישר [illegible] נעדרה [illegible] הנה היא התחלה ותכלית
ואמצע וזה העניין העגולה מבואר בנפשו: הנה כבר נראה [illegible] המאמר כי
[illegible] תנועה סבובית נצחית [illegible] נצחי [illegible] והיה [illegible]
במאמר [illegible] שיראה [illegible] התנועה הגרם [illegible] הנה
אב באות התנועה [illegible] לא תחלק [illegible] נחה היא נצחית בהכרח והיא
הבנויה אשר היתה [illegible] החבורה [illegible] העניין [illegible] בה
העולם [illegible] התנועות ההוות
הנפסדות שאם לא היה [illegible] לא היה אפשר שימצא בעבור [illegible] נצחי
ומתנועע נצחי תנועה מחוברת כמו שלא אפשר שימצא תנועה
מחוברת אם לא ימצא מניע נצחי

נשלם [illegible] [illegible] אבשוואלו